

Dit tijdschrift wordt als objectieve documentatie uitgegeven.

De artikels geven de opvatting van de schrijvers weer, onafhankelijk van de mening der Bank.

INHOUD : Structuur van het buitenlandse handelsverkeer der Belgisch-Luxemburgse Economische Unie in 1948 — De betalingsbalans van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie over het jaar 1948 — De registratieontvangsten sedert de Bevrijding; vergelijking met de vóór-oorlogse toestand — De belastingen sedert de Bevrijding; vergelijking met de vóór-oorlogse toestand: besluiten — Economische wetgeving — Statistieken.

STRUCTUUR VAN HET BUITENLANDSE HANDELSVERKEER DER BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE IN 1948

Over de kenmerken van de goederenruil tussen de Economische Unie en de vreemde landen in 1948 werd reeds menig commentaar uitgebracht.

Het lijkt ons dan ook overbodig nogmaals het algemeen verloop van deze handelsbetrekkingen voor dat jaar nader te belichten. In weerwil van de moeilijkheden waarmee het internationaal ruilverkeer gepaard ging en die vooral door de B.L.E.U., wegens haar crediteurspositie tegenover de meeste zwakke-deviezenlanden, sterk werden aangevoeld, steeg de totale waarde van de uitvoer van *fr* 61,6 milliard in 1947 tot iets meer dan *fr* 74 milliard (*job*-waarde) in 1948. Wat de invoer betreft, hij ging van het eerste halfjaar op het andere terug, doch de gezamenlijke waarde voor laatstgenoemd jaar — *fr* 87,4 milliard (*cif*-waarde) — overtrof niettemin het invoercijfer groot *fr* 85,5 milliard, dat in 1947 werd aangetekend; in dit laatste bedrag is evenwel geen rekening gehouden met de toelagen op de ingevoerde producten, zegge nagenoeg *fr* 4,5 milliard. In feite zouden dus de aankopen van de B.L.E.U. in de vreemde, in 1948 verminderd zijn (1).

Het zichtbare tekort op de handelsbalans kon niet tot de vóór-oorlogse verhoudingen teruggebracht wor-

den : de invoer werd ten belope van 84,7 pCt. door de uitvoer gedekt, dan wanneer de gegevens voor het tijdvak tussen de twee oorlogen een dekkingscoëfficiënt van ruim 90 pCt. als normaal aanwijzen. Doch de vergelijking van de tekorten der jaren 1946 tot 1948 geeft een bijzonder sterke vooruitgang in 1948 te zien; dit is een duidelijk bewijs van 's lands economisch herstel; er zij in herinnering gebracht dat dit deficit achtereenvolgens beliep : *fr* 27,3 milliard in 1946, *fr* 23,9 milliard in 1947 en *fr* 13,4 milliard in 1948. Daarbij zij opgemerkt dat deze cijfers betrekking hebben op het zichtbare tekort, zoals het blijkt uit de douanestatistieken; voor de jaren 1946 en 1947 zijn de werkelijke cijfers afgetekend groter, zo rekening gehouden wordt met de subsidieverlening op de ingevoerde goederen.

TABEL I

Bijzondere handel van de B.L.E.U.

Waarde in millioenen franken

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

	Invoer	Uitvoer	Saldo
1936-38 (Jaargemiddelde).....	24.223	22.311	— 1.912
1946.....	57.184	29.836	—27.348
1947.....	85.559	61.655	—23.904
1948.....	87.418	74.020	—13.398

Een duidelijker inzicht in het verloop van de buitenlandse handel in het jaar 1948 wordt dan ook verkregen uit een vergelijking van de indexcijfers betreffende het volume van de bijzondere handel der

(1) Met ingang van 1948 worden de ingevoerde goederen in de douanestatistieken opgenomen voor hun werkelijke waarde en niet langer meer op basis van de binnenlandse prijzen. De in 1948 uitgekeerde toelagen op de goederen van buitenlandse herkomst — ca. *fr* 3 milliard — zijn dus principieel in de gezamenlijke waarde van de invoer inbegrepen. Het is nochtans niet uitgesloten dat in bepaalde gevallen, de nieuwe wijze van waardering niet streng wordt toegepast, zodat de uitgaven voor de aankoop van sommige vreemde goederen waarvan de prijs is gesubsidieerd, enigszins werden onderschat.

B.L.E.U. (1). Tabel II geeft deze indexcijfers voor de laatste drie jaar, voor iedere sectie der nomenclatuur van de Overeenkomst van Brussel en voor de gezamenlijke transacties.

TABEL II
Indexcijfers van het volume van de bijzondere handel der B.L.E.U.

Basisjaar 1938 = 100

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.

	Invoer			Uitvoer		
	1946	1947	1948	1946	1947	1948
Levende dieren	188	520	442	33	123	9
Voedingsmiddelen en dranken ..	112	116	111	35	58	77
Ruwe of eenvoudig bewerkte stoffen	67	89	79	30	63	68
Gefabriceerde goederen	137	183	160	46	84	112
Totaal...	93	118	107	38	74	91

De uiteenlopende beweging van het volume van de invoer en van de uitvoer wijst op een ongunstige ontwikkeling van de handelsbalans t.o.v. het jaar 1938: dit is dan ook de reden waarom het tekort in 1948 naar verhouding sterker is dan vóór de oorlog. Er zij evenwel opgemerkt dat t.a.v. de invoer, het indexcijfer van 118 in 1947 tot 107 in 1948 terugliep. Deze inkrimping van het invoervolume is relatief sterker dan de vermindering van de invoerwaarde: de stijging van de wereldprijzen was mede oorzaak dat de uitgaven van de B.L.E.U. voor de ingevoerde goederen op een hoog bedrag werden gestabiliseerd.

Daarentegen geven het volume en de waarde van de uitvoer een gelijklopende beweging te zien en ze weerspiegelen een evenredige uitbreiding van de afzet in het buitenland (2).

Ten slotte blijkt uit de afzonderlijke indexcijfers betreffende de invoer van de grote goederengroepen, dat de voorheen ingevoerde grondstoffen ten dele door gefabriceerde producten werden vervangen. Evenzo heeft alleen de uitvoer van gefabriceerde producten het vóór-oorlogse peil geëvenaard en overschre-

(1) Berekend door het Nationaal Instituut voor de Statistiek volgens de formule:

$$\frac{\sum p_0 q_1}{\sum p_0 q_0} \times 100$$

waarin p_0 en q_0 de gemiddelde prijs per eenheid en de hoeveelheid van iedere grote goederengroep in de basisperiode (1938) vertegenwoordigen en q_1 de in 1948 ingevoerde of uitgevoerde hoeveelheden. De gezamenlijke indexcijfers stemmen dus overeen met het rekenkundig gemiddelde der indexcijfers van de hoeveelheden der verschillende producten, welk gemiddelde gevogen werd met de prijs per eenheid dezer producten tijdens de basisperiode. Cf. de studie die hierover in het *Statistisch Bulletin*, Januari 1949, verschenen is.

(2) Nochtans dient bij de beoordeling der stijging van het uitvoervolume van het ene jaar op het andere rekening gehouden met de wijze van berekening van het gezamenlijk indexcijfer. Zoals wij hierboven reeds zegden, werd dit laatste berekend volgens een wegingscoëfficiënt die overeenstemt met de gemiddelde prijs voor ieder product gedurende het basisjaar 1938. Indien de toeneming van de uitvoer vooral betrekking heeft op goederen met hoge specifieke waarde, zal het gezamenlijk indexcijfer hierdoor dan ook bijzonder sterk worden beïnvloed. Nu kunnen we juist vaststellen dat het volume van de uitvoer der gefabriceerde goederen in 1948 het meest afgetekende herstel te zien gaf.

den. Het is *a priori* niet mogelijk een onderscheid te maken tussen de duurzame verschijnselen die een structurele wijziging betekenen en de verhoudingen van tijdelijke aard in de wereldeconomie. Het staat vast dat de dringende vraag naar talrijke goederen op de wereldmarkten nog in 1948 de afzet van verder afgewerkte producten vergemakkelijkte.

* * *

Nadat de grote trekken van de buitenlandse handel der B.L.E.U. in 1948 aldus werden in herinnering gebracht, zal in de hierna volgende uiteenzetting de structuur van dit goederenverkeer nader worden belicht.

Vooreerst zullen wij uit een onderzoek van de uitvoer- en invoerstromingen van de Unie, de algemene — en eventueel constante — kenmerken van de localisatie van het ruilverkeer met het buitenland trachten naar voren te brengen.

Het tweede deel van deze uiteenzetting zal gewijd zijn aan een nadere beschouwing van de samenstelling van de uitvoer- en invoergoederen. Hiertoe werden de douanestatistieken volgens een ander schema ingedeeld (1), zodat er meer eenheid werd gebracht in de secties van het douanetarief of van de vijf groepen, welke door de Overeenkomst van Brussel van 1913 werden opgesteld. Evenzo verkozen wij in plaats van de door de Volkenbond voor 1935 opgemaakte indeling, een hergroepering die duidelijk de uitvoer voor elke sector van de productie in het licht stelt en waarin de invoergoederen naar het criterium van hun aanwending tot verbruiks-, productie- of uitrustingsdoel-einden zijn gegroepeerd.

Ten slotte bleek het nuttig de onderhavige analyse aan te vullen met de belangrijkste gegevens betreffende de indexcijfers van de invoer- en de uitvoerprijzen in 1948.

* * *

I. Geographische indeling van de buitenlandse handel der B.L.E.U.

Doel van het onderzoek naar de algemene richting der handelsstromingen tussen de B.L.E.U. en het buitenland is na te gaan welke markten 's lands economie van goederen voorzien en in welke afzetgebieden de eigen producten worden verkocht. Ten einde de ontleding der statistieken te vergemakkelijken, werden de landen waarmee de B.L.E.U. handelsbetrekkingen onderhoudt, in min of meer ruime geographische gebieden ingedeeld. Ten gevolge van de onomwisselbaarheid der valuta's en de onevenwichtigheden in de bilaterale betalingsbalansen, werd het verloop van de goederenruil in iedere valuta afzonderlijk tijdens de laatste jaren aan een nader toezicht onderworpen. Schema's werden uitgewerkt waarin

(1) Wij gebruikten de gegevens van de Bijzondere handel van de B.L.E.U. Wij vestigen reeds nu de aandacht op een bijzonderheid in deze statistiek: hierin zijn immers de tijdelijke invoer en de wederuitvoer opgenomen. Deze wijze van opmaken der douanestatistieken noodzaakt ons hierna herhaaldelijk voorbehoud te maken over de betekenis der cijfers.

de handelstransacties met de landen die een zelfde valuta gebruiken, d.w.z. tot een zelfde monetaire gebied behoren, zoveel mogelijk werden gegroepeerd. Principieel is het belang van dergelijke analyse zonder meer duidelijk, toch t.a.v. de B.L.E.U. zijn de besluiten die hieruit kunnen worden afgeleid, niet steeds bevredigend. Vooreerst worden de criteria over deze indeling omstreden. Zo is het voor de U.S.-dollar onmogelijk, tenzij op een negatieve wijze, het geografisch gebied waarmee de handel in deze valuta plaats vindt, te bepalen; zelfs in het geval waarin de transacties tussen een vreemd land en de B.L.E.U. door een betalingsovereenkomst zijn geregeld, wordt de overschrijding van de in het Accoord voorziene maximum-grens, hetzij in goud, hetzij in U.S.-dollars geregeld. Daarbij komt, dat een niet onbelangrijk deel der handelstransacties met bepaalde monetaire gebieden, in andere valuta's plaats vindt dan diegenen waartoe deze gebieden behoren. De statistische analyse van de buitenlandse handel naar monetaire gebieden ingedeeld, mist derhalve haar doel.

Bij het opmaken van onderstaande tabel III, hebben wij er dan ook niet naar gestreefd de betekenis van het handelsverkeer van de B.L.E.U. met diverse landengroepen die principieel een zelfde valuta aanken, te doen uitschijnen.

Vooreerst gaven we de voorkeur aan een afzonderlijke beschouwing van de handelsbetrekkingen der B.L.E.U. met de Landen die deel uitmaken van de Organisatie voor Europese Economische Samenwerking (1) gezamenlijk genomen. Het ruilverkeer met

(1) De negentien deelnemende landen zijn: Oostenrijk, België, Denemarken, Frankrijk, Groot-Brittannië, Griekenland, Ierland, IJsland, Italië, het Groothertogdom Luxemburg, Nederland, Noorwegen, Zweden, Triëst, Turkije, de Franse zone, de Bizone, Portugal en Zwitserland. In een vorig artikel (c.f. Meisnummer 1949, *Tijdschrift voor Documentatie en Voortlichting*, blz. 233) werd de invloed aangetoond, die de techniek van de voorwaardelijke hulpverlening op de buitenlandse handel van de B.L.E.U. en de andere deelnemende landen uitoefent.

hun overzeese gebiedsdelen is in de cijfers van deze groep begrepen: naar waarde vertegenwoordigen deze laatste, zowel t.a.v. de invoer als van de uitvoer, voor elk der beschouwde jaren, nog lang geen 10 pCt. van de handel met het moederland.

Evenzo werden de transacties met de Verenigde Staten onder een afzonderlijke post opgenomen, daar het saldo der handelsbalans met dit land zijn invloed doet gelden op de algemene betalingsbalans van de Unie.

De « Andere landen van de Westelijke hemisfeer » bevatten Canada en de verschillende landen van Midden- en Zuid-Amerika.

We achtten het nuttig de betrekkingen met de Kolonie eveneens afzonderlijk te beschouwen.

Ten slotte werd de rubriek « Andere landen » in drie ondergroepen gesplitst. De eerste groep omvat de « Niet-deelnemende landen van het Sterlinggebied »; hiervan zijn de Zuid-Afrikaanse Unie, Rhodesia, de Indische Unie, Australië en Nieuw-Zeeland de meest belangrijke landen in de buitenlandse handel van de B.L.E.U. De indeling van de « Niet-deelnemende landen van het Sterlinggebied » in een afzonderlijke groep, houdt geenszins in dat de handelstransacties met deze landen in deze of gene valuta plaats hebben; zij berust veeleer op de omstandigheid dat die landen onder velerlei opzicht in gelijkaardige omstandigheden verkeren t.a.v. hun buitenlands ruilverkeer; om dezelfde reden werd onderaan de tabel de waarde van het ruilverkeer met het gehele sterlinggebied aangekend. De tweede ondergroep van de « Andere landen » omvat de landen van Oost-Europa (U.S.S.R., Polen, de Balkanlanden, Tsjecho-Slowakije, enz.). Tot de derde ondergroep behoren hoofdzakelijk Spanje, de onafhankelijke landen van Afrika (inzonderheid Egypte), de Staten van het Midden-Oosten, China en Japan.

TABEL III Geographische indeling van de bijzondere handel der B.L.E.U.

Bron: Douanestatistieken door het Nationaal Instituut voor de Statistiek gepubliceerd. Berekeningen door de Studiedienst van de Nationale Bank van België.

A — Verhoudingscijfers (waarde)
(pCt. van het totaal)

	Invoer			Uitvoer		
	1938	1947	1948	1938	1947	1948
Deelnemende landen (incl. overzeese gebieden)	52,5	45,1	50,3	68,1	69,3	64,2
Verenigde Staten	10,8	26,5	17,9	6,7	4,4	6,1
Andere landen van de Westelijke hemisfeer	9,8	9,6	11,3	6,9	8,0	10,4
Belgisch-Congo en Ruanda-Urundi	8,4	7,3	7,3	1,9	2,4	3,9
Andere landen :						
a) niet-deelnemende landen van het Sterlinggebied	7,9	5,3	5,1	4,7	5,3	5,7
b) Oost-Europa	8,5	3,8	5,6	6,8	4,5	5,8
c) Overige landen	2,1	2,4	2,5	4,9	6,1	3,9
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Gezamenlijke handel met het Sterlinggebied	16,9	15,3	15,9	20,0	19,0	17,3
Gezamenlijke handel met de deelnemende landen + het Sterlinggebied	60,4	50,4	55,4	72,7	74,6	69,9

B — Absolute getallen (waarde)
(millioenen franken)

	Invoer			Uitvoer			Handelsbalans		
	1938	1947	1948	1938	1947	1948	1938	1947	1948
Deelnemende landen (incl. overzeese gebieden)	12.102	38.558	43.939	14.621	42.227	47.058	+ 2.519	+ 3.669	+ 3.119
Verenigde Staten	2.489	22.662	15.647	1.442	2.710	4.452	— 1.047	— 19.952	— 11.195
Andere landen van de Westelijke hemisfeer	2.256	8.213	9.846	1.481	4.895	7.657	— 775	— 3.318	— 2.189
Belgisch-Congo en Ruanda-Urundi	1.933	6.244	6.413	416	1.488	2.853	— 1.517	— 4.756	— 3.560
Andere landen :									
a) niet-deelnemende landen van het Sterlinggebied	1.820	4.516	4.451	1.006	3.248	4.194	— 814	— 1.268	— 257
b) Oost-Europa	1.967	3.280	4.858	1.468	2.721	4.258	— 499	— 559	— 600
c) Overige landen	484	2.053	2.194	1.048	3.699	2.914	+ 564	+ 1.646	+ 720
Totaal (1)	23.051	85.526	87.348	21.482	60.988	73.386	— 1.569	— 24.538	— 13.962
Gezamenlijke handel met het Sterlinggebied	3.887	13.055	13.878	4.297	11.588	12.661	+ 410	— 1.467	— 1.217
Gezamenlijke handel met de deelnemende landen + het Sterlinggebied	13.923	43.074	48.391	15.626	45.475	51.252	+ 1.703	+ 2.401	+ 2.861

(1) Verschillende goederen die niet afzonderlijk konden vermeld worden (scheepsvoorraden, postcolli, enz.), zijn hierin niet begrepen. De waarde hiervan is trouwens zeer gering.

Het eerste deel van de tabel geeft een overzicht van de relatieve betekenis van het goederenverkeer der B.L.E.U. met de verschillende landengroepen. Uit deze verhoudingscijfers blijkt duidelijk de grote betekenis van de « Deelnemende landen » en hun overzeese gebiedsdelen en *a fortiori* van de gehele groep der « Deelnemende landen » en het Sterlinggebied als leverancier en vooral als afnemer van de Belgisch-Luxemburgse economie. Hoewel de ontoereikende productie in deze landen (waaronder de Westerse zone van Duitsland) of hun hoog prijspeil oorzaak waren van (t.o.v. 1938) verminderde leveringen die de B.L.E.U. hun vroeg, vertegenwoordigde de invoer uit de « Deelnemende landen » in 1948 nog 50,3 pCt. en de gezamenlijke invoer uit de « Deelnemende landen » en de andere landen van het Sterlinggebied, 55,4 pCt. van het totaal. Ten opzichte van het jaar 1938 is hun positie van leverancier der Belgisch-Luxemburgse markt verzwakt; er kon evenwel een afgetekende verbetering in 1948 worden opgemerkt, althans voor al deze landen te zamen, daar de vooruitgang op verre na niet zo groot is voor de landen van het Sterlinggebied en er voor de « niet-deelnemende landen » van dit gebied, zelfs een verdere achteruitgang kan worden opgemerkt. Er mag verondersteld worden dat de leveringen aan de B.L.E.U. van de gehele groep der « Deelnemende landen en het Sterlinggebied » in betekenis zullen toenemen, naarmate het herstel en de sanering van hun economie vorderingen maken.

Indien deze tendens bevestigd wordt, mag dit ongetwijfeld als een gunstige ontwikkeling beschouwd worden, vermits in de huidige omstandigheden de omvang van de uitvoer dezer landen naar de B.L.E.U. de hoeveelheid goederen bepaalt die zij hier te lande kunnen aankopen; het aandeel van deze landengroep (« Deelnemende landen en Sterlinggebied ») in de totale uitvoer der B.L.E.U. bedroeg immers in 1938 bijna 73 pCt., waarvan ongeveer 20 pCt. voor rekening van

het Sterlinggebied. In 1947 was dit afzetgebied voor de Belgisch-Luxemburgse economie nog belangrijker geworden; in 1948 viel er evenwel een gevoelige teruggang op te merken en deze ommekeer treedt nog duidelijker aan het licht als men weet dat het handelsverkeer met Duitsland in 1947 nog zeer gering was en het slechts het jaar daarna een grotere uitbreiding nam. De vermindering van de relatieve betekenis van de uitvoer naar de landen van West-Europa en het Sterlinggebied in 1948 is ongetwijfeld te wijten aan een verscherping van de deviezenpolitiek die door sommige dezer landen in zake aankopen in schaarse valuta's werd gevoerd. Nochtans mag niet uit het oog worden verloren, dat de Belgisch-Luxemburgse uitvoer naar deze landengroep in absolute getallen met zowat fr 5,5 milliard van 1947 tot 1948 vermeerderde.

Wat de invoer betreft, moesten de Verenigde Staten in de plaats treden van de in gebreke gebleven traditionele leveranciers van de Belgisch-Luxemburgse economie. Uit tabel III blijkt dat de invoer uit al de andere belangrijke landengroepen in 1947 een kleiner procent van het totaal vertegenwoordigde dan in 1938: de Verenigde Staten alleen dekten dan ook voor meer dan één vierde de behoeften van de Belgisch-Luxemburgse economie aan invoergoederen tegen iets meer dan 10 pCt. in 1938. Het jaar 1948 bracht evenwel een wijziging in de indeling der aankopen van de B.L.E.U. onder de verschillende bronnen van herkomst. De meest opvallende verbetering werd hierboven reeds aangestipt: zij betreft de Deelnemende landen. Evenzo vergemakkelijkte de afsluiting van een handelsovereenkomst met de U.S.S.R. de uitbreiding van de leveringen door Oost-Europa. De aankopen in de Verenigde Staten vertegenwoordigen dan ook nog slechts 17,9 pCt. van het totaal. Nochtans herstelde deze verschuiving van de invoerstromingen nog op verre na niet de vóór-oorlogse toestand t.a.v. de geographische indeling der aankopen in het buitenland;

het aandeel van de « Deelnemende landen », Belgisch-Congo, Oost-Europa en de « Niet-deelnemende landen van het Sterlinggebied » in de voorziening van de B.L.E.U. was kleiner dan vóór de oorlog. Daarentegen verkregen de leveringen van de Zuid-Amerikaanse landen — ofschoon in mindere mate dan die van de U.S.A. — een grotere betekenis in de gezamenlijke invoer van de B.L.E.U. (1).

Onderscheidt men in 1948 onbetwistbare tekenen van een reconversie in de geographische verdeling van de invoer, hetzelfde kan niet worden gezegd t.a.v. de leveringen van de B.L.E.U. aan het buitenland. Wel is waar steeg het aandeel van de Verenigde Staten in de gezamenlijke uitvoer en benadert het de verhouding van 1938; evenzo viel er een heropleving van de uitvoerstromingen naar Oost-Europa waar te nemen; doch afgezien van beide uitzonderingen, tekende zich de verschuiving van de uitvoerstromingen t.o.v. 1938 nog scherper af in 1948. Het aandeel van de leveringen bestemd voor de Zuid-Amerikaanse landen, Congo en de « Niet-deelnemende landen van het Sterlinggebied », dat reeds in 1947 was toegenomen, won verder aan betekenis in 1948; anderzijds werd reeds hierboven opgemerkt dat het procent van de uitvoer naar het meest belangrijke afzetgebied van de B.L.E.U., nl. de « Deelnemende landen », verminderde; dit is eveneens het geval met de landen van Afrika en Azië die in de rubriek « Overige landen » zijn gegroepeerd.

Samenvattend kunnen we dus uit de cijfergegevens van het eerste deel van tabel III volgende opmerkingen betreffende de geographische indeling van de handelsstromingen tussen de B.L.E.U. en het buitenland naar voren brengen: strekking tot een terugkeer naar een normale toestand in de invoerstromingen, ook al bleef de verschuiving der voorzieningsbronnen van West- en Oost-Europa, het Sterlinggebied en Congo naar het Amerikaanse continent voortbestaan, hoewel in minder sterke mate; in het bijzonder, een afgetekende verhoging t.o.v. vóór de oorlog van het aandeel der Verenigde Staten in de voorziening van de B.L.E.U.; uitbreiding van het handelsverkeer, zowel bij de invoer als bij de uitvoer, met Zuid-Amerika. Ten aanzien van de afzet van de Belgisch-Luxemburgse goederen in het buitenland is er een ongunstige verhouding in het respectieve aandeel der afzetgebieden op te merken, hoofdzakelijk in verband met de schaarste aan betaalmiddelen in de Westeuropese landen en de moeilijkheden in het handelsverkeer met Oost-Europa en het Verre-Oosten.

Deze evolutie in de uitvoerstromingen zal binnen afzienbare tijd een probleem van het hoogste belang stellen. Het is immers de vraag in hoeverre deze verschuivingen een duurzame evolutie weerspiegelen of alleen een zuiver voorbijgaand karakter dragen, dat

(1) De invoer uit Canada, welk land, samen met Midden- en Zuid-Amerika, de groep « Andere landen van de Westelijke hemisfeer » vormt, verminderde in absolute getallen van het ene jaar op het andere.

aan de abnormale werking van het mechanisme van het internationale ruilverkeer in deze na-oorlogse jaren moet worden toegeschreven. Moeten wij in deze laatste veronderstelling aannemen dat de uitbreiding van sommige afzetgebieden slechts van tijdelijke aard is en dat vroeg of laat de producenten van de B.L.E.U. zich opnieuw zullen moeten aanpassen aan een nieuwe verschuiving van de uitvoerstromingen, aan een terugkeer naar de vóór-oorlogse toestand en dat zij voor de handhaving van hun omzet er naar streven moeten hun vroegere positie op de traditionele markten te heroveren? Elke hypothesis over de toekomstige voorwaarden waaronder het internationaal ruilverkeer zal functioneren en die grotendeels de plaats van België in de wereldeconomie zullen bepalen, berust op losse gronden. Daar deze voorwaarden sedert 1930 hoe langer hoe meer afwijken van de liberale normen, zijn zij grotendeels het gevolg van een geheel van eenzijdige beslissingen.

Ook de wijzigingen in de afzonderlijke economische toestand van ieder afzetgebied of van ieder concurrerend land van de B.L.E.U. zullen een diepgaande invloed uitoefenen op de richting van de uitvoer der B.L.E.U. Vermelden wij als voorbeeld het wederoptreden van Duitsland onder de uitvoerlanden.

* * *

Ter aanvulling van de opmerkingen die uit de geographische indeling van het goederenverkeer met het buitenland werden afgeleid, volgen hierna in het kort nog enkele aanwijzingen, die het tweede deel van tabel III te zien geeft: de cijfergegevens dezer tabel geven het verloop van de invoer en de uitvoer in absolute getallen en van de handelsbalans met elke hiervoren omschreven landengroep.

Deze afzonderlijke handelsbalansen tonen aan dat op één uitzondering na — tegenover het Sterlinggebied — de aard van het saldo (overschot of tekort) tegenover de verschillende landengroepen over het algemeen dezelfde gebleven is als in 1938. Nochtans maken in de handelsbalans met de « Deelnemende landen », Groot-Brittannië en zijn overzeese gebiedsdelen hierop een uitzondering; in de plaats van een overschot groot *fr* 1,2 miljard in 1938 tegenover deze gezamenlijke landen, is nu een tekort van bijna 1 miljard ten laste van de B.L.E.U. op te merken; dit is oorzaak van de ommekeer in de balans met het gehele Sterlinggebied. Daartegenover sluit het handelsverkeer met de « Deelnemende landen », andere dan Groot-Brittannië en zijn koloniën, in 1948 zowel als in 1938, met een uitvoeroverschot ten gunste van de B.L.E.U.: *fr* 1,3 miljard in 1938 en *fr* 4 miljard in 1948.

Bovendien is de grootte van sommige saldi gewijzigd, zo rekening gehouden wordt met de prijsstijging. Het meest kenmerkende geval is het tekort tegenover de Verenigde Staten, dat van ongeveer *fr* 1 miljard in 1938 tot *fr* 11,2 miljard in 1948 steeg.

In andere gevallen daarentegen wijzen de saldi op een verzachting van de reële onevenwichtigheden in het ruilverkeer; dit is het geval met het tekort tegenover de « Niet-deelnemende landen van het Sterlinggebied » en Oost-Europa en het overschot tegenover de « Andere landen » (Spanje, de landen van het Midden-Oosten, China, Japan, enz.).

De vergelijking der saldi van de handelsbalansen voor de jaren 1947 en 1948 leidt tot een meer afdoende gevolgtrekking. Zij geeft een vermindering te zien van de absolute waarde van elke saldo behalve tegenover Oost-Europa. Hieruit blijkt dat de tekorten en overschotten tegenover de verschillende landengroepen van het ene jaar op het andere verminderen. Deze beweging naar meer evenwicht in de handelstransacties met elke landengroep houdt evenwel niet in dat de balansen met elk land afzonderlijk een zelfde tendens zouden vertonen. Niettemin mag de evolutie die uit tabel III naar voren treedt, wellicht als een aanwijzing gelden voor een verscherping van het bilateraal karakter van het internationaal ruilverkeer.

Nochtans is de waarde van de goederenruil van de B.L.E.U. met elke landengroep, ondanks deze verscherping van het bilateraal handelsverkeer, van het ene jaar op het andere toegenomen (1). Het is mogelijk dat de uitbreiding nog groter zou geweest zijn, hadden de internationale transacties vrijer kunnen verlopen. Het is eveneens waarschijnlijk dat de stijging van de wereldprijzen in 1948 tot de gestegen waarde van het ruilverkeer heeft bijgedragen.

Niettemin mag het als een gunstige aanwijzing worden beschouwd, dat de inkrimping van het overschot van de B.L.E.U. tegenover de « Deelnemende landen » geschiedde ondanks een uitbreiding van onze uitvoer naar de beschouwde landengroep. Omgekeerd, is de vermindering van het tekort tegenover de « Andere landen van de Westelijke hemisfeer », Belgisch-Congo en het gehele Sterlinggebied niet toe te schrijven aan

(1) Hier moet nochtans een voorbehoud worden gemaakt t.a.v. de invoer. De vermeerdering die uit tabel III blijkt, kan voor bepaalde landengroepen meer schijn dan werkelijkheid zijn: de waarde van de invoer in 1947 is onderschat door het feit dat de gesubsidieerde goederen tegen de binnenlandse prijzen werden aangetekend. De documentatie waarover zij beschikten maakte het ons niet mogelijk hieraan de gewenste verbeteringen te brengen.

TABEL IV

Bijzondere handel van de B.L.E.U. met het Verenigd Koninkrijk, Frankrijk en Nederland (Moederlanden)

Absolute waarde in miljoenen franken — Procentuele waarde t.o.v. het totaal (tussen haakjes)

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.

	Invoer			Uitvoer			Saldo		
	1938	1947	1948	1938	1947	1948	1938	1947	1948
Verenigd Koninkrijk ..	1.833 (7,9)	7.932 (9,3)	8.478 (9,7)	2.973 (13,7)	6.055 (9,8)	6.665 (9,-)	+ 1.140	- 1.877	- 1.813
Frankrijk	3.310 (14,4)	9.698 (11,3)	7.665 (8,8)	3.324 (15,5)	7.638 (12,5)	6.871 (9,4)	+ 14	- 2.060	- 794
Nederland.....	2.075 (9,-)	5.022 (5,9)	7.189 (8,2)	2.610 (12,1)	7.866 (12,9)	11.444 (15,6)	+ 535	+ 2.844	+ 4.255

een teruggang van de aankopen in elke landengroep. Evenzo waren bij het ruilverkeer met Oost-Europa — waarvan het saldo trouwens weinig belangrijk is — in 1948 belangrijk hogere bedragen betrokken dan in 1947, ook al keerde de handelsbalans in 1948 nog niet tot een evenwichtstoestand terug.

De vermindering van het tekort tegenover de Verenigde Staten is dan ook het enige geval dat aan een gevoelige inkrimping van de invoer uit dit land moet worden toegeschreven; de uitbreiding van de leveringen van de B.L.E.U. op deze markt droeg immers slechts in geringe mate bij tot deze verlichting. Bovendien was deze verschuiving van de invoerstromingen in 1948 — gedeeltelijke vervanging van de Verenigde Staten door andere leveranciers — wellicht een der voorwaarden van de uitbreiding van de Belgisch-Luxemburgse uitvoer, vermits in een internationaal ruilverkeer met sterke bilateralistische inslag, de mogelijkheid of de bereidheid van de buitenlandse markten om producten van een bepaalde herkomst in te voeren, vanzelfsprekend gebonden is aan het beginsel van de wederkerigheid. Nu is de toepassing van dit beginsel tegenover de B.L.E.U. des te strenger daar de Belgische frank vooral tijdens de eerste kwartalen van 1948 voor vele landen een schaarse valuta gebleven is.

* * *

In de vorige alinea's werden de « Deelnemende landen » als één geheel beschouwd. In feite hadden de handelstransacties van de B.L.E.U. met de individuele landen van deze groep een verschillend verloop. Een nader onderzoek van de absolute getallen en de verhoudingscijfers betreffende de buitenlandse handel met het Verenigd Koninkrijk, Frankrijk en Nederland, geeft hiervan een sprekend beeld. In 1948 bedroeg het aandeel dezer drie landen samen 34 pCt. van de gezamenlijke uitvoer van de B.L.E.U.; daartegenover leverden zij 26,7 pCt. van de Belgisch-Luxemburgse invoer. Hieruit blijkt duidelijk hoe groot de betekenis is van deze drie nabuurlanden als afzetgebied en als leverancier. Nochtans was hun betekenis in 1938 nog groter, vermits hun aandeel in de uitvoer en de invoer van de B.L.E.U. resp. 41,3 pCt. en 31,3 pCt. vertegenwoordigde.

De leveringen van het Verenigd Koninkrijk waren naar verhouding belangrijker dan in 1938; daarentegen was het afzetgebied in dit land heel wat enger dan vóór de oorlog; hieruit volgde dat de handelsbalans met het Verenigd Koninkrijk met een passief saldo sloot, zoals we het trouwens reeds eerder deden opmerken. Ook in de handelsbalans met Frankrijk was een dergelijke ommekeer waar te nemen; doch, jammer genoeg, verminderde het tekort van 1947 tot 1948, ten koste van een zeer duidelijke inkrimping van de gezamenlijke waarde der transacties bij de invoer zowel als, bij de uitvoer; het aandeel van Frankrijk in de buitenlandse handel van de B.L.E.U. voor het jaar 1948, kromp aanmerkelijk in t.o.v. 1938. Het Nederlandse afzetgebied was, ten opzichte van de toestand vóór de oorlog, van veel grotere betekenis, terwijl anderzijds de invoer uit dit land in 1948 dermate steeg dat het procent in de totale invoer dicht bij dat van 1938 kwam te liggen; niettemin vermeerderde het actiefsaldo van de handelsbalans met Nederland in aanzienlijke mate t.o.v. 1938 en 1947.

* * *

II. Samenstelling van de uitvoer en de invoer van de B.L.E.U. in 1948

Zoals bij de aanhef van dit artikel is opgemerkt, werd overgegaan tot een hergroepering van de douanestatistieken, ten einde meer homogene groepen te vormen dan die van het douanetarief of van de indelingen die op deze basis worden gedaan.

A — UITVOER

De uitgevoerde goederen werden gegroepeerd naar de verschillende bedrijfstakken die ze hebben vervaardigd. Wij ontveinzen het ons niet dat hiermee uiteraard een zekere willekeur gepaard ging; in bepaalde gevallen is het niet mogelijk juist de producerende nijverheid te bepalen. Daarenboven kan het voorkomen dat het bedrag van de afzet in het buitenland voor sommige sectoren overschat is, ten gevolge van de wijze waarop de douanestatistieken worden opgemaakt: in de bijzondere handel worden naast de goederenverzendingen die in de Economische Unie worden geproduceerd, ook de uitvoer van de « genationaliseerde » goederen aangetekend (1), alsmede de wederuitvoer van goederen die een aanvullende verwerking hebben ondergaan en hiertoe tolvrij werden ingevoerd. De aldus wederuitgevoerde goederen worden voor hun volle waarde aangetekend (2); de over-

(1) D.w.z. enerzijds goederen van buitenlandse herkomst waarvoor de invoerrechten werden betaald en anderzijds degenen die met vrijdom van rechten ingevoerd, voor de handel of het gebruik op het grondgebied van de Unie werden aangegeven.

(2) De uitvoer komt in dit geval in feite slechts overeen met de bijkomende waarde als gevolg van in de B.L.E.U. gedane arbeid. De douanestatistieken vermelden evenwel de gehele waarde van deze producten zowel bij de invoer als bij de uitvoer.

schatting die hieruit voortvloeit betreft inzonderheid bepaalde sectoren. De meeste dergelijke gevallen hebben betrekking op de uitvoer van spoorwegwagons die in de werkplaatsen van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie werden hersteld. Nochtans menen wij dat het algemeen beeld van de hieronder weergegeven statistieken hierdoor niet zo grondig werd vervalst dat het zich niet meer tot een geldende interpretatie zou lenen (1), althans indien rekening gehouden wordt met het voorbehoud dat voor de cijfers van bepaalde bedrijfstakken hieronder zal worden gemaakt.

Doel van onderstaand schema (tabel v) is niet na te gaan welke nijverheidstakken door de thans heersende voorwaarden in de internationale transacties van de B.L.E.U. bevoorrecht of benadeeld werden. De strekking om naast de nivellering van het ruilverkeer door het internationaal bilateralisme ook een binnenlandse nivellering van de uitvoer der producten van iedere categorie tot stand te brengen, heeft ongetwijfeld in België vooruitgang gemaakt. Wij hebben er dan ons ook voor behoed een vergelijking te maken met een vóór-oorlogs basisjaar: toegepast op een onderzoek van de samenstelling van de uitvoer, wil deze vergelijking al te zeer het *statu quo ante* als een ideale evenwichtstoestand beschouwen, waartoe moet worden teruggekeerd. Mag men evenwel aannemen dat de voorwaarden die de internationale transacties gedurende de laatste tien jaren vóór de oorlog beheersten, aan de B.L.E.U. hebben toegelaten uitvoerstromingen in stand te houden die als normale criteria kunnen gelden? Het verloop van de buitenlandse handel zoals het naar voren komt uit de vergelijking van opeenvolgende periodes, verstrekt wel is waar nuttige gegevens, doch wij menen dat bij een dergelijke vergelijking tussen de gegevens van reeds twee van elkaar veraf gelegen tijdvakken, er onvoldoende rekening wordt gehouden met niet te miskennen structuurwijzigingen die intussen in de wereld-economie zijn ingetreden.

De hierna volgende beschrijving geeft een overzicht van de uitvoer van de B.L.E.U. in 1948. Tabel v bevat de indeling van de gezamenlijke waarde van de uitvoer naar de aard van de bedrijfstakgroep waardoor de uitgevoerde goederen werden vervaardigd. Wij hebben negentien groepen in de opgave opgenomen en de tariefposten gegroepeerd naar de uitgevoerde producten van elke sector. In zover wij over documentatie beschikten, hebben wij voor deze classificatie de vroegere indelingen gebruikt welke door de bedrijfsfederaties waren aanvaard. In deze tabel zijn de sectoren gerangschikt naar rangorde van hun aandeel in de uitvoerhandel van de B.L.E.U.

(1) De totale waarde van de wederuitvoer in 1948 beliep fr 1.988 miljoen, zegge 2,7 pCt. van de gezamenlijke uitvoer. Principieel ware het beter dit bedrag uit de onderhavige statistiek te verwijderen. Doch deze noodzakelijke correctie zou een bijkomende onderverdeling vergen die voor deze eerste studie niet kon gedaan worden.

TABEL V

Bijzondere handel van de B.L.E.U.

Waarde van de uitvoer in 1948 per productiesector

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek — Berekeningen door de Studiedienst van de Nationale Bank van België.

Bedrijfsgroep	Uitvoerbedrag (miljoenen franken)	Waarde van de uitvoer in pCt. van het totaal
1. IJzer- en staalnijverheid.....	17.155,5	23,2
2. Metaalverwerkende nijverheid ...	14.346,8	19,4
3. Textiel- en kledingnijverheid ...	13.739,1	18,6
4. Chemische nijverheid	7.142,5	9,6
5. Nijverheid der non-ferro metalen.	6.600,8	8,9
6. Landbouw	2.254,9	3,0
7. Diamantnijverheid	1.933,0	2,6
8. Glas- en spiegelglasnijverheid ...	1.671,4	2,3
9. Steenkoolnijverheid	1.477,9	2,0
10. Cementfabrieken	1.013,5	1,4
11. Voedingsbedrijven	999,4	1,3
12. Papier- en graphische nijverheid..	849,9	1,1
13. Steengroeven	598,0	0,8
14. Huiden- en lederverwerkende nij- verheid	562,4	0,8
15. Rubberverwerkende nijverheid ..	417,3	0,6
16. Ceramische nijverheid en steen- bakkerijen	386,9	0,5
17. Hout- en meubelnijverheid	299,2	0,4
18. Tabaksnijverheid	11,8	—
19. Diversen	2.558,6	3,5
Eindtotaal ...	74.018,9	100,0

De hierboven opgestelde cijfergegevens vergen geen nader commentaar. Zij bevestigen de reeds herhaaldelijk gemaakte opmerking dat de uitvoerhandel van de Belgisch-Luxemburgse economie in 1948 hoofdzakelijk berustte op de afzet van enkele industriële bedrijfstakken — ijzer- en staalnijverheid, metaalverwerkende nijverheid, textielnijverheid, chemische nijverheid en nijverheid der non-ferro metalen —, die samen 79,7 pCt. van de uitvoer in het jaar 1948 vertegenwoordigden. Het aandeel van de metaalnijverheid bedraagt alleen reeds 51,5 pCt. van het totaal. Behalve voor de ijzer- en staalnijverheid, omvat iedere dezer vijf groepen vanzelfsprekend een reeks bedrijfstakken waarvan de exploitatievoorwaarden van elkaar verschillen; verder komt in elke groep een groot aantal bedrijven voor van uiteenlopende types en omvang.

Hoe dan ook, de leveringen aan het buitenland in 1948 zijn voor het overgrote deel afkomstig van de metaalnijverheid, de textielverwerking en de chemische productie. Wel is waar wordt het overwicht van de uitvoer van investeringsgoederen, die de zwaarindustrie vervaardigt, nog verscherpt door de huidige wereldconjunctuur en de handelspolitiek van talrijke landen. Wij menen nochtans dat, gelet op dit afgetekende overwicht, er hier ten dele structurele factoren hun invloed doen gelden.

Ofschoon een breedvoerige ontleding van de samenstelling van de uitvoer buiten het bestek valt van een overzichtelijke studie over de buitenlandse handel, leek het ons niettemin nuttig enkele meer nauwkeurige gegevens te verstrekken over de aard en de richting van de uitvoerstromingen. Deze laatste gegevens dienen als aanvulling van de opmerkingen die in het eerste deel van deze uiteenzetting werden naar voren gebracht.

In de hierna volgende tabel VI zijn de percentages van de uitvoer van elke sector naar de verschillende geographische gebieden opgenomen (1).

IJzer- en staalnijverheid

De afzet in het buitenland van de ijzer- en staalnijverheid bereikte in 1948 een totaalbedrag van fr 17.155 miljoen. De voornaamste uitvoergoederen waren « Staafijzer en -staal » (ca. 7,9 milliard), « Plaatijzer en -staal » al dan niet bewerkt (ca. 4,9 milliard), « Bandijzer en -staal » (ca. 1,2 milliard), « Draad » (ca. 1 milliard), « Billetes en largets » (ca. 0,7 milliard) en « Spoorstaven » (ca. 0,6 milliard).

Het aandeel van de Europese afzetgebieden bedroeg nagenoeg 60 pCt. van de uitvoer der ijzer- en staalnijverheid, waarvan 54 pCt. voor de « Deelnemende landen » alleen. Het Amerikaanse continent nam een niet onbelangrijk deel dezer leveringen op (20 pCt.); doch de enige werkelijk belangrijke Amerikaanse klant was Argentinië (ca. 13 pCt. van het totaal); de Verenigde Staten bleven verder een bijkomstig afzetgebied (2,8 pCt. van het totaal), alhoewel de staalschaarste die aldaar in 1948 heerste, een buitengewone uitbreiding der aankopen van Belgisch-Luxemburgs staal ten gevolge had.

Vergelijken wij de richting van de uitvoer der vijf voornaamste bedrijfstakken, dan blijkt dat de afzet van de ijzer- en staalnijverheid het minst op bepaalde markten geconcentreerd is. Er zij evenwel opgemerkt dat de in tabel VI voorkomende percentages, naar de waarde berekend werden, en de uitvoer van staalproducten tegen zeer verschillende prijzen geschiedt al naar gelang hij voor geordende dan wel voor vrije markten bestemd is; hieruit volgt dat de betekenis van de Europese markt belangrijker zou zijn, zo alleen met het volume van de uitvoer rekening werd gehouden.

Metaalverwerkende nijverheid

Deze groep omvat bedrijfstakken van zeer verschillende economische betekenis. Het aandeel van iedere tak in de buitenlandse handel is afhankelijk van bijzondere factoren.

Gelet op de grote verscheidenheid der producten van de metaalverwerkende nijverheid is het onmogelijk in het raam dezer analyse, de plaats van elke bedrijfstak in de uitvoer van de B.L.E.U. aan te wijzen. Wij zullen ons dan ook beperken tot de afzet

(1) Bij de samenstelling van deze gebieden moesten wij enigszins afwijken van het schema in tabel III. Nochtans zijn beide tabellen vergelijkbaar zo met de volgende gegevens wordt rekening gehouden: in tabel VI komen in de deelnemende landen van de O.E.E.C. nog alleen de moederlanden voor, terwijl de overzeese gebiedsdelen ingedeeld werden naar de continenten waartoe zij behoren. De « Andere landen van Europa » bevatten hoofdzakelijk Spanje en meer bijkomstig Gibraltar en Malta. Evenals in tabel III is de handel met de Verenigde Staten en Belgisch-Congo onder een afzonderlijk hoofd opgenomen. De som van de rubrieken « Argentinië », « Andere landen van Noord-Amerika » en « Andere landen van Zuid-Amerika » stemt overeen met de rubriek « Andere landen van de Westelijke hemisfeer » in tabel III.

TABEL VI

Bijzondere handel van de B.L.E.U. — Uitvoer 1948 — Waarde (*)

Aandeel van ieder geographisch gebied in het totaal van iedere bedrijfstak (in pCt.)

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek. — Berekeningen door de Studiedienst van de Nationale Bank van België.

Geographisch gebied	Ijzer- en staalnijverheid	Metaalverwerkende nijverheid	Textiel- en kledingnijverheid	Chemische nijverheid	Industrie der non-ferro metalen	Landbouw	Diamantnijverheid	Glas- en spiegelglasnijverheid	Steenkoolnijverheid en cokestabrieken	Cementfabrieken	Voedingsbedrijven	Papier- en graphische bedrijven	Diversen
Europa :													
Deelnemende landen van de O. E. E. C.	54,2	53,5	61,9	64,1	60,1	87,0	27,8	50,2	86,6	31,5	74,1	70,9	66,8
Oost-Europa	4,6	5,0	8,9	5,6	9,9	2,0	0,3	—	—	—	7,9	3,3	6,6
Engelse, Amerikaanse en Franse bezettingszones	—	1,0	—	0,1	—	2,7	—	0,1	—	—	0,1	—	—
Andere landen van Europa	0,5	0,6	0,1	2,5	1,4	0,3	0,4	0,2	0,7	—	0,1	0,1	0,7
Totaal Europa...	59,3	60,1	70,9	72,3	71,4	92,0	28,5	50,6	87,4	31,5	82,2	74,3	74,1
Afrika :													
Belgisch-Congo en Ruanda-Urundi	2,4	10,0	2,8	2,4	1,1	0,8	—	1,0	0,1	4,5	6,2	7,4	3,4
Andere landen van Afrika	9,4	7,8	7,0	6,5	0,7	0,3	—	5,1	—	33,7	7,5	2,0	1,9
Totaal Afrika...	11,8	17,8	9,8	8,9	1,8	1,1	—	6,1	0,1	38,2	13,7	9,4	5,3
Amerika :													
U.S.A. en Alaska	2,8	0,6	6,4	3,1	15,5	3,2	61,9	2,4	—	1,3	1,6	1,5	7,6
Andere landen van Noord-Amerika	0,6	0,1	0,9	1,4	1,1	0,2	4,4	7,6	—	1,3	0,1	0,6	0,2
Argentinië	12,8	6,1	1,9	1,1	2,2	0,3	2,4	5,7	0,2	0,5	—	8,3	2,3
Andere landen van Midden- en Zuid-Amerika	4,1	7,1	4,9	2,5	1,2	0,1	0,3	11,1	1,1	11,4	0,1	0,8	1,7
Totaal Amerika...	20,3	13,9	14,1	8,1	20,0	3,8	69,0	26,8	1,3	14,5	1,8	11,2	11,8
Azië	8,2	7,3	1,6	9,2	6,7	0,4	2,0	10,2	0,4	15,5	0,5	4,1	2,8
Oceanië	0,4	0,9	3,4	1,0	—	0,1	0,6	6,4	—	0,3	0,2	0,8	0,6
Diversen	—	—	0,2	0,5	0,1	2,6	—	—	10,8	—	1,6	0,2	5,4
	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

(*) In de kolom « Diversen » is de uitvoer opgenomen der bedrijfstakken vermeld in de rubriek « Diversen » van tabel v, alsmede de uitvoer van die sectoren die minder dan één procent in de gezamenlijke uitvoerwaarde vertegenwoordigen.

der belangrijkste uitvoerindustriën van deze sector in het buitenland :

- De groep « Draadtrekkerijen, koudwalserijen en -drijfwerk » (ca. 2,6 milliard);
- » » « Electrische constructies » (ca. 2,3 milliard);
- » » « Spoorweg- en tramwegmaterieel » (ca. 1,9 milliard) (1);
- » » « Gereedschapswerktuigen » (ca. 1,3 milliard);
- » » « Plaatbewerking » (ca. 0,8 milliard);
- » » « Smederij, stampwerk en zwaar drijfwerk » (ca. 0,75 milliard);
- » » « Auto, motorrijwielen en rijwielnijverheid » (ca. 0,7 milliard) (1);
- » » « Scheepsbouw » (ca. 0,6 milliard);
- » » « Wapennijverheid » (ca. 0,5 milliard).

(1) Hierbij dient rekening gehouden met de opmerking die hierboven werd gemaakt betreffende de overschatting van de uitvoerstatistiek; de wederuitvoer der in loonwerk bewerkte goederen wordt immers voor de gehele waarde aangetekend. Dit is vooral opvallend voor de constructie van rollend materieel, vermits de herstelling van wagons voor buitenlandse rekening een belangrijk deel uitmaakte van de bedrijvigheid dezer ondernemingen in het tweede halfjaar van 1948: voor het gehele jaar bedroeg de waarde van die wederuitvoer bijna één milliard. Voor de automobielen, rijwielen, enz., vertegenwoordigde de wederuitvoer zowat 160 miljoen. Zowel in het ene als in het andere geval, mag men vanzelfsprekend deze bedragen niet van de uitvoerwaarde aftrekken, aangezien zij de door de Belgische economie bijgevoerde waarde bevatten.

Uit de geographische indeling van de gezamenlijke uitvoer van deze sector (1) — ca. 14,3 milliard — blijkt het grote belang van de Europese markt: het aandeel der « Deelnemende landen » beliep 53,5 pCt., het overige Europa 6,6 pCt. Congo bood een vrij ruime markt, vermits haar aankopen 10 pCt. van het totaal vertegenwoordigden. De Amerikaanse afzetgebieden (14 pCt. van het totaal) waren naar verhouding minder belangrijk dan voor de ijzer- en staalnijverheid; de leveringen aan de Verenigde Staten waren onbeduidend.

Textiel- en kledingnijverheid

Voor een meer nauwkeurige ontleding van de uitvoer dier bedrijven kan men een tweevoudig onderscheid maken al naar gelang men rekening houdt met fabricage stadium van het uitgevoerde product of met de verwerkte grondstof. De gezamenlijke afzet — fr 13.739 miljoen — omvatte met name :

grondstoffen, ten belope van .. ca. fr 5.230 miljoen
garens, ten belope van ..... ca. fr 3.383 »
afgewerkte producten (weefsels,
tapijten, enz.), ten belope van ca. fr 4.092 »

(1) C.f. tabel VI.

breigoedartikelen, ten belope			
van	ca. fr	173	miljoen
kleding, ten belope van	ca. fr	789	»
producten van de hoedenma-			
kerij, ten belope van	ca. fr	70	»

Op het eerste gezicht wekt het overwegend aandeel van de *grondstoffen* in de uitvoer verwondering. Het moet vooreerst worden verklaard door de aanzienlijke betekenis van de leveringen van gewassen wol — dit is van oudsher een specialiteit van de Belgische nijverheid —, gecarboniseerde en kamwol. De afzet in het buitenland van wol, die hier te lande een eerste bewerking ondergaat, bereikte het zeer hoge cijfer groot *fr* 2,5 milliard.

Verder beliep de vlasuitvoer in 1948 nagenoeg *fr* 1,9 milliard.

Ten slotte voorzag de industrie der kunstmatige textielstoffen eveneens het buitenland van grondstof en wel ten belope van bijna *fr* 350 miljoen.

Wat de *garenuitvoer* betreft, hij is voor nagenoeg de helft gevormd uit producten van de wolnijverheid (ca. *fr* 1,5 milliard) dan wanneer de verzendingen van de katoenspinnerijen nog geen *fr* 900 miljoen bereikten. De kunstmatige textielgoederen en het vlas vertegenwoordigden resp. *fr* 560 miljoen en *fr* 225 miljoen in de gezamenlijke waarde van de verkoop dezer halffabrikaten in het buitenland.

Voor de *afgewerkte producten* zijn de volgende cijfers aan te stippen: katoen (2,1 milliard), wol (960 miljoen), vlas en andere bastvezels (630 miljoen).

Ook hier nam de markt van de « Deelnemende landen » een overwegende plaats in (1) : hun aankopen vertegenwoordigden nagenoeg 62 pCt. van het totaal. Bepaalde sectoren van de textielnijverheid leverden in deze landen nog een belangrijker deel : ca. 70 pCt. van de uitgevoerde grondstoffen en garens, en ruim 85 pCt. van de uitgevoerde breigoedartikelen werden aan de « Deelnemende landen » geleverd. Daartegenover bedroeg de afzet van afgewerkte producten en kleding in deze landengroep niet meer dan 46 pCt. van de uitvoer in iedere van beide groepen producten.

Oost-Europa is vooral wegens zijn wol- en vlasaankopen een belangrijke markt voor de grondstofuitvoerende bedrijven, vermits het bijna één vijfde van de uitvoer afdankt. Belgisch-Congo is vooral van belang voor de afzet van katoenweefsels, breigoedartikelen en kleding. Dit is eveneens het geval voor de andere landen van Afrika, waarheen meer dan één vierde van de uitvoer van de kledingindustrie verscheept werd.

De Verenigde Staten waren een tamelijk belangrijke afnemer van de industrieën die grondstoffen en afgewerkte producten van wol, alsmede kledingartikelen uitvoeren.

(1) C.f. tabel vi.

Ten slotte waren de andere landen van Amerika van enig belang voor de afzet van kunstmatige textielgarens, afgewerkte producten, vooral van vlas en ook van katoen.

Chemische nijverheid

De bedrijven in deze nijverheidstak vervaardigen en voeren een uiterst grote verscheidenheid van producten uit.

De afzet in het buitenland van elk product bereikt dan ook niet een hoog bedrag, behalve dan de meststoffenuitvoer waarvan de uitvoerwaarde in 1948 *fr* 3,5 milliard beliep op een gezamenlijke uitvoer der chemische industrie ten bedrage van *fr* 7.142 miljoen.

In dit totaal komen hoofdzakelijk volgende categorieën producten voor :

Meststoffen : *fr* 3.488 miljoen,

waarvan :

fr 1.664 miljoen voor de phosphoormeststoffen ;

fr 1.130 miljoen voor de stikstofmeststoffen ;

fr 643 miljoen voor de potasmeststoffen ;

Pigmenten, verven en vernissen : *fr* 755 miljoen ;

Fotographische producten : *fr* 513 miljoen ;

Caseïne, eiwitstoffen, gelatine en lijm : *fr* 213 miljoen ;

Sulfaten, sulfieten, hyposulfieten : *fr* 205 miljoen ;

Chloriden : *fr* 182 miljoen ;

Bijproducten van de steenkooldistillatie : *fr* 140 miljoen ;

Alcalische logen : *fr* 123 miljoen ;

Zwavelzuur : *fr* 110 miljoen ;

Vetten : *fr* 104 miljoen ;

Pharmaceutische producten : *fr* 100 miljoen ;

Lucifers : *fr* 76 miljoen ;

Carbonaten : *fr* 59 miljoen.

De buitenlandse afzet van de chemische bedrijven (1) is meer nog dan de uitvoer der hierboven vermelde sectoren naar de « Deelnemende landen » gericht. Deze laatste namen 64,1 pCt. van de gezamenlijke afzet voor hun rekening. Oost-Europa en de andere Europese landen vertegenwoordigden resp. 5,6 pCt. en 2,5 pCt. van het totaal. De verschepingen naar de landen van het Amerikaanse continent zijn niet zeer belangrijk : 3,6 pCt. voor Midden- en Zuid-Amerika, 3,1 pCt. voor de Verenigde Staten. Het aandeel van Azië en Afrika bedroeg elk ca. 9 pCt.

Nijverheid der non-ferro metalen

De buitenlandse afzet van deze nijverheid is hoofdzakelijk uit ruwe metalen samengesteld. De uitvoer ter waarde van *fr* 6,6 milliard bevatte voor bijna 2 milliard koper (metaal), voor bijna 1 milliard zink (metaal), voor bijna 1 milliard tin en voor 815 miljoen lood (metaal). Wat de halffabrikaten betreft, alleen de uitvoer van koper bereikte een vrij hoog bedrag (ca. 735 miljoen) dan wanneer de uitvoer van zink en lood niet meer dan resp. 215 en 190 miljoen beliep.

Een kenmerk van de geographische indeling van de uitvoer der non-ferro metalen (1) is dat de « Deelnemende landen » eens te meer de belangrijkste afnemers waren (80 pCt. voor koper), doch dat ook de Verenigde Staten alsmede Oost-Europa als een belangrijke cliënt optraden.

In 1948 deden de Verenigde Staten een beroep op de B.L.E.U. voor hun voorziening in de twee volgende metalen : tin (65 pCt. van de gezamenlijke uitvoer) en lood. Voor laatstgenoemd metaal waren de verschepingen naar de Verenigde Staten tijdens het beschouwde jaar — ze bedroegen zowat 15 pCt. voor het ruwe product en 20 pCt. voor de halffabrikaten — toevallig gestimuleerd, ten gevolge van de ontoereikende binnenlandse productie, die aan stakingsbewegingen was toe te schrijven.

Naar Oost-Europa gingen ongeveer 10 tot 15 pCt. van de uitvoer van ruw koper, -lood en -zink.

De andere afzetgebieden zijn van weinig belang, tenzij het Aziatische continent voor de aankopen van zink en van halffabrikaten van lood, waarheen één vijfde van deze uitvoergoederen werd verscheept.

Landbouw

Onder dit hoofd is de uitvoer aangetekend van de producten van de veeteelt, de akkerbouw, de tuinbouw, de vruchtenteelt en de visvangst (behalve de waarde der door de vissers in de vreemde havens verkochte vis).

De landbouwproducten kwamen in 1948 op de zesde plaats in de uitvoer van de B.L.E.U. Nochtans wijzen de statistische gegevens aan, dat deze producten — ter gezamenlijke waarde van *fr* 2.255 miljoen — niet uitsluitend van de Belgisch-Luxemburgse productie herkomstig waren. De graanuitvoer immers — met name de leveringen aan de Bizone, ten belope van *fr* 500 miljoen — bevatte hoogstwaarschijnlijk voorraden van buitenlandse herkomst die na een zekere tijd door de B.L.E.U. weder werden verkocht.

Mits dit voorbehoud, vormden de producten van de akkerbouw de voornaamste post in de uitvoer van de landbouw : de afzet ervan bedroeg ca. *fr* 1,75 milliard, waarvan meer dan *fr* 770 miljoen graangewassen, bijna *fr* 300 miljoen groenten en nagenoeg *fr* 200 miljoen nijverheidsplanten en zaden (1). De veeteelt leverde *fr* 425 miljoen aan het buitenland, waarvan *fr* 228 miljoen vlees; de eieruitvoer bleef op een onbeduidend peil (*fr* 6 miljoen). De waarde van de vruchtenuitvoer beliep *fr* 270 miljoen, van de tuinbouwproducten *fr* 188 miljoen, van de vis, schaal- en weekdieren *fr* 85 miljoen.

De afzetgebieden van de Belgisch-Luxemburgse landbouw (1) zijn nagenoeg uitsluitend in Europa gelegen : 87 pCt. van de uitvoer gaat naar de « Deelnemende landen » en 5 pCt. naar het overige Europa. De markt van de Verenigde Staten is van geen belang, tenzij dan in geringe mate voor de tuinbouwproducten en de afval van dierlijke producten.

Diamantnijverheid

Deze nijverheid is hoofdzakelijk gericht op de bevrediging der behoeften van het buitenland en ze neemt dan ook in de uitvoerhandel van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie een tamelijk belangrijke plaats in. Daarenboven is de verkoop van geslepen edelstenen de voornaamste post in de gezamenlijke uitvoer van de B.L.E.U. naar de Verenigde Staten.

De diamantuitvoer beliep in 1948 *fr* 1,9 milliard, waarvan 62 pCt. in de Verenigde Staten werd afgezet, 7 pCt. op de andere markten van het Amerikaanse continent en 28 pCt. in de « Deelnemende landen » (1).

Glasnijverheid

De buitenlandse afzet van deze bedrijfstak, waarvan het productievermogen ruim de behoeften van de binnenlandse markt te boven gaat, bleef bij voortdurende op een vrij laag peil.

De vensterglasuitvoer bedroeg niet meer dan *fr* 800 miljoen; voor dit product was het afzetgebied in de « Deelnemende landen » buitengewoon klein, vermits hun aankopen slechts 30 pCt. van het totaal bedroegen. De verkoop in de ver verwijderde overzeese landen — Zuid-Amerika, Azië, Oceanië — was naar verhouding belangrijker dan voor de meeste andere producten van de B.L.E.U.

De uitvoer van gepolijst spiegelglas beliep slechts *fr* 270 miljoen, van flessen en flacons *fr* 132 miljoen, van tafelglaswaren, lampen, geblazen glaswaren *fr* 272 miljoen.

De « Deelnemende landen » namen de helft van de uitvoer van de gehele glasnijverheid voor hun rekening (1), terwijl de aankopen van Oost-Europa en Belgisch-Congo onbeduidend waren. Daarentegen vertegenwoordigden de verschepingen naar het Amerikaanse continent, excl. de Verenigde Staten, Azië en Oceanië, een hoger procent dan het gemiddelde voor deze gebieden.

Steenkoolnijverheid

Hoewel de buitenlandse markten slechts een klein deel van de steenkool- en cokesproductie plegen af te nemen, was de uitvoer in het jaar 1948 bijzonder laag : de waarde er van bereikte nog geen *fr* 1,5 milliard. Practisch zijn alleen de aangrenzende landen en de buitenlandse schepen voor bunkercolen (2) de enige cliënten van de Belgisch-Luxemburgse steenkolenmijnen en cokesfabrieken.

(1) C.f. tabel vi.

(2) In de tabel vi zijn deze laatste cijfers onder het hoofd « Diversen » opgenomen.

Cementfabrieken

De cementuitvoer vertegenwoordigde slechts *fr* 1 miljard. Zoals voor de producten van de glasnijverheid is de betekenis van de ver verwijderde overzeese markten buitengewoon groot. We zien inderdaad (1) dat de verzendingen van Belgisch-Luxemburgs cement *grosso modo* voor minder dan één derde in Europa plaats vinden, en meer dan één derde naar Afrika, iets minder dan elk één zesde naar het Amerikaanse en naar het Aziatische continent werden uitgevoerd.

Voedingsmiddelenbedrijven

De uitvoer van deze groep, zegge iets minder dan *fr* 1 miljard, omvat producten van talrijke industrieën waarvan het aandeel in de uitvoerhandel van de B.L.E.U., elk afzonderlijk genomen, uiterst klein is.

Zulks blijkt uit de hierna volgende detailcijfers :

uitvoer van de meelbedrijven	<i>fr</i> 302 miljoen	
» van de nijverheid der vetstoffen (olie- en margarinefabrieken)	<i>fr</i> 206	»
» van de verduurzaamde vleesen viswaren	<i>fr</i> 123	»
» van de groenten- en fruitconservenfabrieken	<i>fr</i> 122	»
» van de suiker- en stroopfabrieken en de suikerbakkerijen	<i>fr</i> 119	»
» van de cacaoverwerkende nijverheid	<i>fr</i> 35	»
» van de nijverheid der deegwaren, beschuitfabrieken en dieetvoedsel	<i>fr</i> 27	»
» van de wijnbouw en mineraal water	<i>fr</i> 25	»
» van de brouwerijen	<i>fr</i> 8	»
» van de distilleerderijen	<i>fr</i> 2	»

Daarbij komt dat in sommige gevallen, bovenvermelde bedragen waarschijnlijk nog producten bevatten die na loonwerk weder werden uitgevoerd (bijv. de wederuitvoer van suiker vertegenwoordigde ongeveer *fr* 90 miljoen) of afkomstig zijn van goederenvoorraden van buitenlandse herkomst.

Vooraf Europa en ook Afrika (1) zijn de twee enige markten van een zeker belang. Daarbij dient opgemerkt dat de verschepingen naar Afrika nog een groot contingent suiker bevatten dat in loonwerk werd geraffineerd.

Papier- en graphische bedrijven

De uitvoer van papier, karton, papier- en boekhandelwaren bedroeg ternauwernood iets meer dan één procent van het gezamenlijk bedrag van de afzet in het buitenland gedurende het jaar 1948. In absolute cijfers beliep de waarde niet meer dan *fr* 850 miljoen, waarvan *fr* 312 miljoen bewerkt papier en karton, *fr* 300 miljoen boekhandelsartikelen, *fr* 145 miljoen ruw papier en karton en *fr* 93 miljoen papier- en kar-

(1) C.f. tabel vi.

tonwaren. Buiten de « Deelnemende landen » (2) is alleen de vraag uit Belgisch-Congo en Argentinië van enige betekenis.

Diversen

De laatste kolom van tabel vi geeft de geographische indeling aan van de uitvoer van verscheidene bedrijfstakken. Hierin zijn begrepen : de steengroeven, de huiden- en lederverwerkende nijverheid, de rubbernijverheid, de ceramische nijverheid, de hout- en meubelnijverheid, de tabaksnijverheid, die elk minder dan één procent (1) in het totaalbedrag van de uitvoer der B.L.E.U. in 1948 vertegenwoordigen.

Onderstaande cijfers bevatten enkele detailgegevens over de aard van de voornaamste uitgevoerde producten dezer bedrijfstakken.

Steengroeven : Het aandeel van kalk in de gezamenlijke waarde van de uitvoer (*fr* 598 miljoen) bedroeg *fr* 163 miljoen, van dolomiet (*fr* 146 miljoen), van zand, klei en krijt (*fr* 122 miljoen) : de uitvoer van marmer, steenslag, graniet en porfier vertegenwoordigde samen slechts *fr* 160 miljoen. Deze uitvoer ging nagenoeg uitsluitend naar de nabuurlanden.

Huiden- en lederverwerkende nijverheid : Op een totaalbedrag van *fr* 562 miljoen, bedroeg het aandeel van de pelterijen *fr* 200 miljoen (waarvan ongeveer de helft naar de Verenigde Staten), het leder *fr* 179 miljoen en het schoeisel iets meer dan *fr* 40 miljoen.

Rubbernijverheid : De gezamenlijke uitvoerwaarde in 1948 bereikte *fr* 417 miljoen. De enige twee markten van een zeker belang naast de « Deelnemende landen », waren Oost-Europa en Belgisch-Congo.

Ceramische nijverheid en steenbakkerijen : Deze groep voerde in 1948 slechts voor een waarde van *fr* 387 miljoen uit. Hierin kwamen onder meer voor : zandsteen en aardewerk (*fr* 151 miljoen), gewone gebakken steen — bakstenen, dakpannen, draineerbuisen, enz. — (*fr* 92 miljoen), vuurvaste producten (*fr* 93 miljoen), fijn aardewerk en porselein (*fr* 50 miljoen). West-Europa was veruit de meest belangrijke klant; Argentinië was afnemer van een vrij grote hoeveelheid zandsteen en aardewerk van de B.L.E.U.

Hout- en meubelnijverheid : Deze nijverheid heeft ook haar voornaamste afzetgebied in West-Europa; de uitvoer was hier trouwens beperkt tot *fr* 300 miljoen, waarvan *fr* 106 miljoen ruw hout, *fr* 100 miljoen bewerkt hout en *fr* 40 miljoen meubelen.

Tabaksnijverheid : De uitvoer van de tabaksnijverheid was onbeduidend : *fr* 12 miljoen in 1948.

Onder de uitvoergoederen die in tabel v onder de rubriek *Diversen* voor een gezamenlijke waarde van *fr* 2,6 miljard zijn opgenomen, komen de minerale oliën voor, waarvan de wederuitvoer naar het buiten-

(1) C.f. tabel v.

land meer dan fr 1 milliard bedroeg. Het overschot bevat een geheel van handelstransacties die elk afzonderlijk weinig bedragen. Het heeft betrekking op goederen waarvan het onmogelijk was de oorsprong in een bepaalde sector van de productie vast te stellen.

* * *

Voor iedere sector een inventaris opmaken van de hinderpalen die de uitvoer werden in de weg gelegd of van de gunstige omstandigheden die de afzet in het buitenland hebben bevorderd in het jaar 1948, valt buiten het bestek van dit artikel.

Doel van het onderzoek naar de structuur en de richting van de uitvoer van de B.L.E.U. gedurende het jaar 1948, was de feiten vast te stellen zoals ze voortvloeiden uit de talrijke omstandigheden die in 1948 de wereldeconomie en meer in het bijzonder het handelsverkeer van de B.L.E.U. met het buitenland hebben beheerst. Het blijkt wel dat hieruit geen algemene oorzaken naar voren komen. Meestal wijst men op de moeilijkheden die de verbruiksgoederenindustrieën ondervinden bij de uitvoer van « niet-essentiële » producten. Doch de aangetekende uitvoer der verschillende producenten van bouwmaterialen toont bijv. aan dat in de meeste gevallen de afzet vrij eng was; dit was eveneens het geval voor de minerale brandstoffen. De discriminatie tussen verbruiksgoederen en productie- of uitrustingsmiddelen en bij de verbruiksgoederen tussen « onontbeerlijke » en « overtollige », kan niet als een volledige rechtvaardiging worden beschouwd van de uiteenlopende evolutie van het uitvoervolume in de verschillende bedrijfstakken van 's lands economie.

Afgezien van de meest in het oog vallende maatregelen die heel gemakkelijk te rechtvaardigen zijn —

discriminatie al naar gelang de aard of de herkomst der producten — is de tendens bij sommige landen zonder meer protectionistisch.

We kunnen eveneens de aanwezigheid vaststellen van een hele reeks feiten die aan de wereldeconomie in 1948 eigen waren en die zich dan ook kunnen wijzigen: het tijdelijk wegvallen van de Duitse economie — voor bepaalde producenten een concurrent, voor andere een afzetgebied —; moeilijkheden bij het handelsverkeer met Oost-Europa; wanorde in het economisch leven van sommige landen van Zuid- en Oost-Azië; algemene of plaatselijke schaarste van bepaalde goederen waaronder de metalen; dollarschaarste in de wereld, waardoor overzeese handelsstromingen naar de B.L.E.U. werden afgeleid en omgekeerd: schaarste aan Belgische franken in de landen van West-Europa die er aldus toe genoodzaakt zijn hun invoer uit de B.L.E.U. te remmen. Al deze feiten oefenden een verschillende invloed uit op de positie van elke Belgisch-Luxemburgse bedrijfstak op de wereldmarkten.

Ten slotte dient nog rekening gehouden met de hypothese van duurzame wijzigingen in de structuur van de productie of het verbruik van sommige landen, hetgeen al naar gelang de producten, een definitieve uitschakeling dezer markten veroorzaakte of integendeel nieuwe afzetgebieden voor België en Luxemburg opende.

* * *

Om dit deel van onze analyse van de uitvoerstromingen van de B.L.E.U. in 1948 te beëindigen, leek het ons niet zonder belang voor elk geographisch gebied de samenstelling van de invoer uit de B.L.E.U. na te gaan. Deze gegevens zijn in de hierna volgende tabel VII opgenomen.

TABEL VII

Bijzondere handel van de B.L.E.U. — Uitvoer in 1948

Samenstelling van de uitvoer naar elke landengroep (in procent van het totaal)

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek; berekeningen door de Studiedienst van de Nationale Bank van België.

Bedrijfstak	Europa			Afrika		Amerika				Azië	Oceanië	Diversen	Eind-totaal
	Landen OEEC.	Oost-Europa	Andere landen	Belgisch-Congo en Ruanda-Urundi	Andere landen	Vereenigde Staten	Andere landen van Noord-Amerika	Argentinië	Andere landen van Midden- en Zuid-Amerika				
IJzer- en staalnijverheid	21,1	18,2	12,0	14,4	33,4	10,8	14,9	55,8	22,6	32,9	8,4	0,1	23,2
Metaalverwerkende nijverheid	17,6	16,8	32,2	50,7	23,2	2,1	3,0	22,5	33,2	24,4	13,6	2,6	19,4
Textiel- en kledingnijverheid	19,6	28,6	2,9	13,7	20,1	19,6	18,8	6,8	22,3	5,2	51,8	3,3	18,6
Chemische nijverheid	9,2	8,2	22,6	5,0	8,5	4,6	14,3	1,8	5,2	13,5	7,6	3,8	9,6
Nijverheid der non-ferro metalen	8,9	16,2	12,4	1,6	1,0	25,0	10,9	3,6	2,2	10,0	0,1	0,2	8,9
Landbouw	4,5	1,1	9,6	0,6	0,1	1,6	0,8	0,2	0,1	0,2	0,3	9,4	3,0
Diamantnijverheid	1,2	0,1	—	—	0,2	26,7	13,1	1,2	0,2	0,9	1,2	—	2,6
Glas- en spiegelglasnijverheid	1,9	—	0,7	0,6	1,8	0,9	19,6	2,4	6,1	4,0	11,9	0,1	2,3
Steenkoolnijverheid	2,9	—	1,5	—	—	—	—	0,1	0,5	0,2	—	25,2	2,0
Cementfabrieken	0,7	—	—	1,6	7,2	0,3	2,0	0,1	3,8	3,7	0,3	—	1,4
Voedingsbedrijven	1,7	1,8	0,2	2,2	1,6	0,4	0,1	—	—	0,1	0,3	2,6	1,3
Papier- en graphische bedrijven	1,4	0,7	0,2	2,2	0,4	0,3	0,7	1,8	0,2	0,8	0,8	0,1	1,1
Stengroeven	1,3	0,1	—	0,1	0,1	0,2	0,1	—	0,1	0,1	—	—	0,8
Huid- en lederverwerkende nijverheid	0,8	1,5	—	0,4	0,3	2,6	0,1	0,1	0,4	0,1	0,2	—	0,8
Rubbernijverheid	0,7	1,3	—	1,5	0,1	0,1	—	—	0,1	—	—	—	0,1
Ceramische nijverheid en steenbakkerijen	0,6	0,1	0,2	0,7	0,3	—	0,2	1,1	0,6	0,5	—	0,1	0,5
Hout- en meubelnijverheid	0,6	—	—	0,3	0,2	0,2	0,4	—	—	0,4	0,4	0,7	0,4
Tabaksnijverheid	—	—	—	0,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Diversen	5,3	5,2	5,4	4,3	1,5	4,6	0,9	2,5	2,4	3,0	3,1	51,6	3,5
Totaal...	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Absolute getallen (in miljoenen franken).	43.616	4.258	704	2.853	4.767	4.452	644	3.878	3.049	4.263	902	633	74.019

Deze tabel vergt geen breedvoerig commentaar. Wij zullen er ons toe beperken enkele hoofdkenmerken van het handelsverkeer met de landen die van bijzonder betekenis zijn, te belichten.

Het relatieve aandeel der verschillende bedrijfstakken in de uitvoer naar de « Deelnemende landen » (*fr* 43.616 miljoen), benadert het meest het aandeel van deze bedrijfstakken in de gezamenlijke uitvoer; de invoer door deze landengroep vertoont de grootste verscheidenheid.

De verzendingen naar Oost-Europa (4.258 miljoen) bevatten voor ruim één vierde textielgoederen (waarvan vooral grondstoffen); onder de andere uitvoergoederen komen vooral voor: producten van de ijzer- en staalnijverheid, de metaalverwerkende nijverheid (waarvan vooral producten van de draadtrekkerijen en de electro-technische constructies), non-ferro metalen (ruw koper, ruw zink en ruw lood) en chemische producten (waarvan de helft meststoffen).

De invoer van Belgisch-Congo en Ruanda-Urundi uit de B.L.E.U. (2.853 miljoen) bevatte voor meer dan 50 pCt. producten van de metaalverwerkende nijverheid; voor het overige, kocht de Kolonie in de B.L.E.U. vooral ijzer- en staalproducten en textielgoederen (hoofdzakelijk katoenweefsels en -kleding).

Wat de Verenigde Staten betreft, de leveringen daarheen bedroegen in 1948 *fr* 4.452 miljoen, waaronder vooral: edelstenen (27 pCt. van het totaal), non-ferro metalen — 25 pCt. van het totaal — (vooral tin en verder lood en edele metalen), textielgoederen — 20 pCt. van het totaal — (gewassen wol, kunstmatige grondstoffen, wollen weefsels en -tapijten, lijnwaad, katoenkleding). De afzet van ijzer- en staalproducten vertegenwoordigde 11 pCt. van de uitvoer naar de Verenigde Staten, doch er mag aangenomen worden dat deze buitengewoon hoge leveringen een uitzondering zijn. De chemische nijverheid leverde aan de Verenigde Staten meststoffen, fotografische producten, verfstoffen en verf, bijproducten van de distillatie van steenkool; doch de waarde van elke goederengroep bereikte nog geen *fr* 50 miljoen: te zamen vertegenwoordigden zij 4,6 pCt. van het totaal. De verzendingen van de pelterijen bedroegen nagenoeg *fr* 100 miljoen. Afgezien van de uitvoer van jacht- en verdedigingswapens en munitie — zowat *fr* 65 miljoen — (in tabel VII, onder de producten van de metaalverwerkende nijverheid opgenomen), vertegenwoordigden de andere uitvoergoederen slechts onbeduidende bedragen.

Argentinië, waarvan de invoer uit de B.L.E.U. — *fr* 3.878 miljoen — die van al de andere landen van Zuid-Amerika samen overtrof, was vooral een afzetgebied van de staalbedrijven — 56 pCt. van het totaal — en van de metaalverwerkende nijverheid — 22,5 pCt. van het totaal — (hoofdzakelijk electro-technisch materiaal, producten van de draadtrekkerijen, gereedschapswerktuigen en spoorwegmateriaal). Tot de andere uitvoergoederen van enige betekenis,

behoren: wolgarens, ruw zink en halfabrikaten van zink, ruw lood, fotografische producten, zandsteen, vensterglas, papier.

Aangenomen mag worden dat de goederen die uiteindelijk voor investering bestemd zijn, hoofdzakelijk worden vervaardigd door de ijzer- en staalnijverheid, de metaalverwerkende nijverheid, de nijverheid der non-ferro metalen, de glas- en spiegelglasfabrieken, de cementfabrieken, de steengroeven (1). We kunnen dan ook bij benadering het aandeel bepalen van de invoer die voor investering in ieder gebied is bestemd. Zo kunnen we opmerken dat de verhouding voor de « Deelnemende landen » en Oost-Europa ternauwernood 50 pCt. bedroeg. Daarentegen schommelde het aandeel van Belgisch-Congo, de « Andere landen van Afrika », Argentinië, de « Andere landen van Zuid-Amerika » en Azië, tussen 65 en 75 pCt. van het totaal. Alleen de producten van de ijzer- en staalnijverheid en de metaalverwerkende nijverheid vertegenwoordigden meer dan de helft van de gezamenlijke verscheppingen naar elk dezer gebieden. In ieder van deze gevallen zijn deze gebieden hetzij nieuwe landen die zich ontwikkelen, hetzij landen waar het overgrote deel van de bevolking niet over voldoende koopkracht beschikt om een belangrijke vraag naar ingevoerde verbruiksgoederen in het leven te roepen. Deze landen samen namen in 1948 nagenoeg één vierde van de uitvoer van de B.L.E.U. voor hun rekening. In de eerstvolgende jaren zal de omvang van de goederen-uitvoer naar deze landen wellicht afhankelijk zijn van het handhaven van deze leveringen van uitrustingsgoederen. Nu kan het niet ontkend worden, dat de Belgische producenten die in 1948 op deze markten leverden, er een buitengewoon gemakkelijke afzet vonden daar zij o.z.t.z. de enige waren die vlug staal konden leveren en de Duitse en zelfs de Amerikaanse concurrentie voor talrijke producten uitbleef. Het blijkt dan ook dat de B.L.E.U. haar plaats slechts op deze markten zal kunnen verstevigen, indien de twee voornaamste uitvoerindustriën zich aan een wederoptreden van de internationale mededinging zullen kunnen aanpassen.

B. — INDELING VAN DE INVOER

In 1948 werd de douanepolitiek van de B.L.E.U. gewijzigd ten gevolge van de inwerkingtreding op 1 Januari 1948 van het gemeenschappelijk douanetarief voor Nederland, Luxemburg en België. Over het algemeen brengen de in dat tarief voorziene rechten een zekere verhoging van de tariefmuren met zich. Doch de gevolgen hiervan werden in 1948 verzacht door de verlenging van het régime der vrijstellingen voor een hele reeks producten, welk régime vroeger in het raam van de prijspolitiek der Belgische regering was ingevoerd.

(1) Voor een deel der verzendingen van deze industrieën, geldt veeleer het begrip verbruiksgoederen. Dit is met name het geval voor de producten van de metaalverwerkende nijverheid. Het was hier evenwel onmogelijk te dezer plaatse een juist onderscheid tussen de twee goederengroepen te maken.

Overigens bleven de door de B.L.E.U. getroffen maatregelen in zake de kwantitatieve beperking van de invoer in de lijn van de voorheen vastgestelde normen. De maatregelen waartoe op 31 December 1947 was besloten met het oog op een strengere schifting van de in dollars te betalen invoerproducten, deden met ingang van April — het ogenblik waarop al de vroeger verleende vergunningen vervielen — hun uitwerking gevoelen; zoals bekend, werden voor de in dollars betaalbare goederen, drie stelsels voorzien al naar gelang de wenselijkheid van hun invoer: invoer-toelating of invoerverbod zonder meer of een afzonderlijk onderzoek van elke aanvraag tot invoer. In 1948 werd meer dan 55 pCt. van de invoerwaarde onder het stelsel van de verklaring-vergunning ingevoerd, tegen 46 pCt. in 1947. Ten einde evenwel verschillende bedrijfstakken waarin de werkgelegenheid verminderde, te beschermen, werden in de loop van 1948 enkele producten bij de invoer gecontingenteerd of opnieuw aan vergunning onderworpen, om de invoer van deze buitenlandse goederen te beperken. Dit was o.m. het geval voor schoenen, stroop en invert-suiker, bloem en moutextracten, aardewerk, zand en grint, motoren en onderdelen van motorrijwielen, sanitaire artikelen. Eveneens met dit doel werden de in de bilaterale handelsovereenkomsten voorziene kwantitatieve beperkingen tijdens het jaar 1948 straffer toegepast bij de aankopen in het buitenland.

In 1948 werden in de B.L.E.U. goederen ter waarde van 87,5 milliard ingevoerd (1). Er dient opgemerkt dat, zoals voor de uitvoer, deze gezamenlijke waarde opgedreven is ten gevolge van de tijdelijke invoer van goederen voor loonwerk in de B.L.E.U.; de meest belangrijke hieronder zijn het rollend materieel der spoorwegen, dat in België wordt hersteld; de waarde van dit materieel, zegge een *fr* 1.100 miljoen, zou dus in mindering van de invoerstatistieken moeten gebracht worden.

Bij het begin van deze uiteenzetting brachten wij het verloop van de indexcijfers van het goederenvolume van 1947 tot 1948 in herinnering. Uit deze gegevens bleek dat de aankopen in het buitenland in laatstgenoemd jaar, naar volume waren ingekrompen en dat deze teruggang zowel bij de ruwe of eenvoudig bewerkte grondstoffen als bij de voedingsproducten en de gefabriceerde goederen viel waar te nemen.

Hierna zal nader worden ingegaan op de invoerstromingen in de B.L.E.U. Hiertoe werden, zoals voor de uitvoer, de gegevens voor de talrijke tariefposten hergroepeerd. Bij het onderzoek van de uitvoer werd deze hergroepering derwijze gedaan, dat het aandeel van de verschillende productiesectoren van 's lands

(1) Wij verwijzen hier naar onze vroegere opmerking betreffende de in 1948 uitgekeerde toelagen: deze laatste — ca. *fr* 3 milliard — zijn principieel in de gezamenlijke waarde van de invoer begrepen. Het is evenwel niet uitgesloten dat de werkelijke uitgaven voor de aankoop van gesubsidieerde buitenlandse goederen in sommige gevallen groter zijn dan de in de statistieken opgenomen cijfers.

economie in de gezamenlijke uitvoer duidelijk tot uiting komt. Deze werkwijze zou, wat de invoerstromingen betreft, weinig zin hebben. Het leek ons dan ook doelmatiger drie homogene groepen samen te stellen naar de bestemming van de ingevoerde goederen voor verbruiks-, productie- of uitrustingsdoel-einden.

Dergelijke indeling gaat natuurlijk met moeilijkheden gepaard, waar het gaat om twijfel- of grensvallen, die niet zonder een zekere willekeur kunnen opgelost worden; zo kunnen sommige goederen onmiddellijk hetzij tot dekking van de verbruiksbehoeften worden bestemd, hetzij in het productieproces worden aangewend; het meest voorkomend geval onder vele andere is dat van de brandstoffen en de benzine. Verder is het vaak onmogelijk vooraf uit te maken of een bepaald goed het productiepotentieel van 's lands economie zal komen versterken dan wel voor de huishoudelijke uitrusting zal worden bestemd en derhalve als een duurzaam verbruiksgoed moet worden beschouwd. Soms ook dekt één tariefpost een uitgebreide reeks producten die dan ook niet in de hier aangenomen indeling kunnen ondergebracht worden.

Hieruit volgt dat de cijfergegevens voor elke groep als een aanwijzing moeten worden beschouwd en bij de interpretatie ervan dient rekening gehouden met de meer uitvoerige gegevens waarmee de hierna volgende tabellen worden toegelicht.

Het aandeel van de hierboven voorziene goederengroepen in de gezamenlijke invoer over het jaar 1948 komt in tabel VIII tot uitdrukking.

TABEL VIII

Bijzondere handel van de B.L.E.U.

Waarde van de invoer in 1948 per goederengroep
Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek — Berekeningen door de Studiedienst van de Nationale Bank van België.

Goederengroep	Invoerwaarde (miljoenen franken)	Procentueel aandeel in het totaal
1. Productiemiddelen	54.723	62,6
2. Verbruiksgoederen	23.726	27,1
Voedingsproducten gereed voor het verbruik	(14.347)	(16,9)
Andere producten	(8.879)	(10,2)
3. Uitrustingsmiddelen	9.020	10,3
	87.470	100,0

In de gezamenlijke aankopen van de B.L.E.U. in het buitenland over het jaar 1948 nam de invoer van grondstoffen en producten ten behoeve van het productieapparaat de eerste plaats in. Door de ingevoerde steenkool en de mineralen oliën geheel bij de productiemiddelen te rekenen (1) werd de betekenis van deze goederengroep zonder twijfel overschat; evenzo kan men oordelen dat de granen, die hier als

(1) Zie tabel A, bijlage.

grondstof voor de voedingsmiddelenbedrijven zijn beschouwd, beter bij de invoer van verbruiksgoederen thuis horen: de graanaankopen in het buitenland vertegenwoordigden 7,4 pCt. van de gezamenlijke waarde van de invoer, de steenkoolleveringen 4,3 pCt. en de invoer van minerale oliën 3,8 pCt.

Bovendien is een belangrijk deel der ingevoerde grondstoffen of half-afgewerkte producten, na een bewerking, bestemd tot dekking van 's lands voedsel en andere verbruiksbehoeften. De hierna volgende meer omstandige beschrijving van de samenstelling van het invoerverkeer zal ons hieromtrent nadere gegevens verstrekken.

Zoals wij bij de uitvoer de richting van de afzet der verschillende productiesectoren hebben nagegaan, zullen wij hieronder de herkomst van de invoergoederen per goederengroep nagaan.

1. Productiemiddelen

De invoer van deze goederengroep bedroeg in 1948 fr 54.723 miljoen: zij is samengesteld uit allerhande grondstoffen en half-fabricaten waarmee de verschillende takken van nijverheid en de landbouw worden voorzien. Het bleek ons dan ook nuttig een nader onderscheid te maken betreffende de afzonderlijke invoerstromingen naar de verschillende bedrijfstakken; doch dergelijke indeling is alleen mogelijk waar het gaat om goederen die voor de bedrijvigheid van een bepaalde nijverheid bestemd zijn; deze gevallen zijn evenwel niet zeer talrijk. Het feit dat deze invoerstromingen konden worden onderscheiden, houdt geenszins in dat het hier gaat om sectoren die het meest vreemde goederen invoeren. Verder is de waarde van de invoer voor een bepaalde nijverheid niet gelijk aan de uitgaven door deze laatste gedaan voor de aankoop van buitenlandse goederen: iedere nijverheidstak gebruikt grondstoffen en half-afgewerkte producten die in de hierna volgende tabellen voorkomen onder de rubriek « productiemiddelen die zonder onderscheid door diverse industrieën kunnen aangewend worden ».

Ondanks deze gebreken leek het ons wenselijk deze indeling te maken, ten einde aan te tonen hoezeer het relatieve aandeel van de verschillende voorzieningsbronnen van de B.L.E.U. volgens de aard van de ingevoerde grondstoffen verschilt.

Hierna volgen enkele bijzonderheden betreffende de samenstelling en de herkomst van de grondstoffen en half-fabrikaten die meer bepaald voor de volgende bedrijfssectoren bestemd zijn: a) landbouw en voedingsmiddelenbedrijven; b) metaalnijverheid; c) textielnijverheid; d) houtnijverheid; e) diamantnijverheid; f) ledernijverheid; g) papiernijverheid en grafische nijverheid; h) tabaksnijverheid.

a) Invoer van productiemiddelen voor de landbouw en de voedingsmiddelenbedrijven

TABEL IX

Invoer van productiemiddelen voor de landbouw en de voedingsmiddelenbedrijven

Procentueel aandeel van ieder geographisch gebied in de totale invoer van elke goederengroep

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek — Berekeningen door de Studiedienst van de Nationale Bank van België.

Geographisch gebied	Granen	Meststoffen	Veevoeder	Diversen
<i>Europa:</i>				
Deelnemende landen	3,7	64,5	2,7	28,0
Oost-Europa	31,1	5,9	—	2,4
Diversen	0,1	9,7	—	—
<i>Totaal Europa...</i>	<i>34,9</i>	<i>80,1</i>	<i>2,7</i>	<i>30,4</i>
<i>Afrika:</i>				
Belgisch-Congo, Ruanda-Urundi	1,1	—	2,6	8,1
Andere	0,9	13,1	1,8	10,4
<i>Totaal Afrika...</i>	<i>2,0</i>	<i>13,1</i>	<i>4,4</i>	<i>18,5</i>
<i>Amerika:</i>				
V.S.A.	29,7	4,4	3,8	8,7
Andere landen van Noord-Amerika	5,5	—	—	0,9
Argentinië	21,6	—	69,4	3,6
Anderel anden van Zuid-Amerika	4,6	2,1	7,4	36,7
<i>Totaal Amerika...</i>	<i>61,4</i>	<i>6,5</i>	<i>80,6</i>	<i>49,9</i>
<i>Azië .....</i>	<i>0,1</i>	<i>0,3</i>	<i>12,3</i>	<i>1,0</i>
<i>Oceanië .....</i>	<i>1,5</i>	<i>—</i>	<i>—</i>	<i>0,2</i>
<i>Diversen .....</i>	<i>—</i>	<i>—</i>	<i>—</i>	<i>—</i>
<i>Eindtotaal...</i>	<i>100,0</i> (6.465 miljoen)	<i>100,0</i> (1.224 miljoen)	<i>100,0</i> (421 miljoen)	<i>100,0</i> (2.218 miljoen)

De uitgaven besteed aan de aankoop van deze producten, die in de B.L.E.U. worden verwerkt, doch waarvan een zeer groot deel ten slotte voor de voeding van de bevolking is bestemd, bedroegen in 1948, fr 10.328 miljoen, zegge 11,8 pCt. van de gezamenlijke invoer.

Het aandeel van de brood- en andere granen bedroeg nagenoeg fr 6,5 milliard, waarvan fr 3,6 milliard tarwe, fr 1,3 milliard maïs, fr 0,6 milliard gerst en fr 0,6 milliard rogge.

De voornaamste graanleveranciers van de B.L.E.U. in 1948 waren naar rangorde: Oost-Europa (31,1 pCt.), de Verenigde Staten (29,7 pCt.) en Argentinië (21,6 pCt.). Het aandeel van de andere productieggebieden in de voorziening van de B.L.E.U. was van bijkomstige betekenis; zo vertegenwoordigden de verschepingen van de « Andere landen van Noord-Amerika », waarvan hoofzakelijk Canada, slechts 5,5 pCt. van het totaal.

De invoer van meststoffen beliep ongeveer fr 1,2 milliard; hij bevatte nagenoeg uitsluitend chemische meststoffen, waarvan bijna 65 pCt. van de « Deelnemende landen » herkomstig waren, waaronder vooral Frankrijk die potasmeststoffen levert.

Het aandeel van de veevoederen (420 miljoen) in de invoer van grondstoffen voor de landbouwproductie was van minder belang. Argentinië was in 1948 de

voornaamste voorzieningsbron van veevoeder voor de B.L.E.U. vermits bijna 70 pCt. uit dit land werd ingevoerd.

Ten slotte werden *diverse grondstoffen* ter waarde van *fr 2,2* milliard ingevoerd waarvan ca. *fr 450* miljoen te raffineren suiker (1) en zowat *fr 930* miljoen cacao-producten. Hierin zijn dus grotendeels tropische producten begrepen en we merken dan ook op dat de landen van Latijns Amerika (andere dan Argentinië)

37 pCt. van deze « diverse » goederen leverden, Afrika ruim 18 pCt., terwijl het aandeel van de « Deelnemende landen » geen 28 pCt. te boven ging.

b) *Invoer van productiemiddelen ten behoeve van andere bepaalde nijverheidstakken*

De goedereninvoer ten behoeve van de *metaalnijverheid* was voor meer dan 40 pCt. uit ertsen samengesteld : ijzerertsen (*fr 2,3* milliard) en ertsen van non-ferro metalen (*fr 2,4* milliard). De aankopen van ruwe

TABEL X

Invoer van productiemiddelen ten behoeve van andere bepaalde nijverheidstakken

Procentueel aandeel van ieder geographisch gebied in de totale invoer van iedere goederengroep

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek — Berekeningen door de Studiedienst van de Nationale Bank van België.

Geographisch gebied	Grondstoffen en halfabrikaten die in deze industrieën worden aangewend :						
	metaal-nijverheid	textiel-nijverheid	houtnijverheid	diamant-nijverheid	leder-nijverheid	papier- en graphische nijverheid	tabaks-nijverheid
<i>Europa :</i>							
Deelnemende landen	37,6	27,8	45,6	92,3	52,8	80,6	6,5
Oost-Europa	1,9	0,3	37,0	—	1,5	13,8	1,3
Diversen	1,4	—	—	—	0,2	—	—
<i>Totaal Europa...</i>	40,9	28,1	82,6	92,3	54,5	94,4	7,8
<i>Afrika :</i>							
Belgisch Congo, Ruanda-Urundi ..	29,7	9,0	4,8	—	2,2	0,2	—
Andere	4,2	5,9	0,5	0,5	1,6	—	1,1
<i>Totaal Afrika...</i>	33,9	14,9	5,3	0,5	3,8	0,2	1,1
<i>Amerika :</i>							
V. S. A.	18,0	10,5	5,6	7,0	14,8	4,9	72,2
Andere landen van Noord-Amerika	2,5	0,2	1,3	0,1	0,4	0,6	—
Argentinië	—	4,4	—	—	9,6	—	1,9
Andere landen van Zuid-Amerika.	2,4	8,9	3,6	—	7,0	—	12,2
<i>Totaal Amerika...</i>	22,9	24,0	10,5	7,1	31,8	5,5	86,3
<i>Azië .....</i>	0,9	12,0	1,4	0,1	2,1	—	4,7
<i>Oceanië .....</i>	1,4	20,9	0,2	—	7,7	—	—
<i>Diversen .....</i>	—	—	—	—	—	—	—
<i>Eindtotaal...</i>	100,0 (12.527 miljoen)	100,0 (8.091 miljoen)	100,0 (1.750 miljoen)	100,0 (1.705 miljoen)	100,0 (1.379 miljoen)	100,0 (868 miljoen)	100,0 (647 miljoen)

non-ferro metalen bereikten eveneens een aanzienlijk bedrag; koper (nagenoeg *fr 3* milliard) was de voornaamste post in de invoer van deze groep; de Belgisch-Luxemburgse metaalnijverheid kocht bovendien in het buitenland diverse halfabrikaten van staal en andere metalen, die in de producten van de metaalverwerkende bedrijven worden verwerkt; ten slotte werden nog voor ca. *fr 2,5* milliard losse delen van autovoertuigen, motorrijwielen, rijwielen en vliegtuigen ingevoerd en in de montagewerkplaatsen van de B.L.E.U. ineengezet.

De « Deelnemende landen », waarvandaan voornamelijk ijzerertsen worden ingevoerd, verschaften bijna 38 pCt. der producten die voor de metaalnijverheid bestemd zijn; het aandeel van Belgisch-Congo, die non-ferro ertsen en -metalen levert, bedroeg nagenoeg

30 pCt.; de aankopen in de Verenigde Staten van Amerika hadden vooral betrekking op onderdelen van autovoertuigen en vertegenwoordigden 18 pCt. van het totaal.

De leveringen van grondstoffen vormden de voornaamste post in de invoer van goederen ten behoeve van de *textielnijverheid*: de invoer van wol beliep *fr 2,9* milliard; van katoen, *fr 2,4* milliard; van vlas, *fr 280* miljoen; van jute, ca. *fr 600* miljoen. De overige invoer was samengesteld uit halfabrikaten waarvan vooral garens.

Deze textielgoederen zijn van zeer verscheidene herkomst. De leveringen door de « Deelnemende landen » — vooral van halfabrikaten — vertegenwoordigden 28 pCt. van het totaal. Australië was als wolverancier een belangrijke voorzieningsbron (21 pCt. van het totaal). Katoen wordt vooral geleverd door de Aziatische landen (12 pCt. van het totaal) — inzon-

(1) Een deel van die suiker wordt hier te lande alleen in loonwerk bewerkt en daarna wederuitgevoerd.

derheid de Indische Unie —, de Verenigde Staten (10,5 pCt. van het totaal), Zuid-Amerika, excl. Argentinië (8,9 pCt. van het totaal) en Belgisch-Congo (9 pCt. van het totaal); bovendien is de Indische Unie de voornaamste leverancier van bastvezels andere dan vlas.

De voorziening van de B.L.E.U. met ruw, gezaagd, reep- of triplexhout, wordt vooral door Europa verzekerd: de « Deelnemende landen » waaronder de Skandinavische landen de belangrijkste leveranciers zijn, verschaften 45 pCt., Oost-Europa 37 pCt. De houtinvoer uit Congo vertegenwoordigde slechts 5 pCt., terwijl uit het Amerikaanse continent nog ruim 10 pCt. werd betrokken.

We zullen niet blijven stilstaan bij een onderzoek van de verschillende voorzieningsbronnen van edelstenen. De *diamantnijverheid* koopt van de « Diamond Trading Company » te Londen nagenoeg de gehele hoeveelheid stenen die zij verwerkt; dit is dan ook de reden waarom de « Deelnemende landen » 92 pCt. van deze diamanten leverden.

De invoer ten behoeve van de *ledernijverheid* is vooral samengesteld uit ruw en geloid leder, waarvan bijna 53 pCt. uit de « Deelnemende landen » werden betrokken; de andere leveranciers waren: de Verenigde Staten (bijna 15 pCt.), Argentinië (bijna 10 pCt.), de andere landen van Zuid-Amerika (7 pCt.), Oceanië (ca. 8 pCt.).

In de laatste twee kolommen van tabel x, is de invoer opgenomen van goederen die voor de *papiernijverheid en de tabaksnijverheid* bestemd zijn: het bedrag ervan is heel wat kleiner. De aankopen van hout voor de papierfabrieken en van papierpulp bedroegen fr 868 miljoen en waren nagenoeg uitsluitend van Noord- en Oost-Europa afkomstig; ruwe tabak werd ten belope van fr 647 miljoen ingevoerd en wel voor nagenoeg drie vierden uit de Verenigde Staten.

c) Invoer van productiemiddelen die door diverse productiesectoren zonder onderscheid worden aangewend

Wij hebben reeds onderlijnd dat de aankopen van brandstoffen en minerale oliën voor hun geheel bedrag werden gevoegd bij de diverse goederen bestemd voor de voorziening van het productieapparaat, ofschoon een niet te verwaarlozen deel ervan — het kan evenwel niet worden bepaald — onmiddellijk voor bevrediging van de verbruiksbehoeften wordt benuttigd. We achtten het dan ook wenselijk de waarde van de invoer dezer twee productengroepen afzonderlijk op te nemen. Evenzo hebben wij de chemische producten, die een homogene groep vormen, afzonderlijk vermeld.

TABEL XI

Invoer van productiemiddelen
die door diverse sectoren zonder onderscheid
worden aangewend

Procentueel aandeel van ieder geographisch gebied
in de totale invoer van iedere goederengroep

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek — Berekeningen
door de Studiedienst van de Nationale Bank van België.

Geographisch gebied	Brandstoffen	Minerale oliën	Chemische producten	Diversen
<i>Europa:</i>				
Deelnemende landen ...	73,4	5,2	54,7	50,2
Oost-Europa	7,3	—	0,9	4,8
Diversen	—	—	0,1	0,2
<i>Totaal Europa ...</i>	<i>80,7</i>	<i>5,2</i>	<i>55,7</i>	<i>55,2</i>
<i>Afrika:</i>				
Congo, Ruanda-Urundi..	—	—	—	15,9
Andere landen.....	—	—	0,1	1,2
<i>Totaal Afrika ...</i>	<i>—</i>	<i>—</i>	<i>0,1</i>	<i>17,1</i>
<i>Amerika:</i>				
Verenigde Staten	19,3	23,4	42,1	14,9
Andere landen van Noord-Amerika	—	—	1,2	2,9
Argentinië	—	—	—	1,9
Andere landen van Zuid-Amerika	—	32,6	0,5	1,5
<i>Totaal Amerika ...</i>	<i>19,3</i>	<i>56,—</i>	<i>43,8</i>	<i>21,2</i>
<i>Azië .....</i>	<i>—</i>	<i>36,8</i>	<i>0,2</i>	<i>6,4</i>
<i>Oceanië .....</i>	<i>—</i>	<i>—</i>	<i>0,1</i>	<i>0,1</i>
<i>Diversen .....</i>	<i>—</i>	<i>2,0</i>	<i>—</i>	<i>—</i>
<i>Eindtotaal ...</i>	<i>100,—</i> (3.733 miljoen)	<i>100,—</i> (3.343 miljoen)	<i>100,—</i> (1.500 miljoen)	<i>100,—</i> (8.850 miljoen)

De « Deelnemende landen » — waaronder Duitsland en in ondergeschikte mate Groot-Brittannië —, Polen en de Verenigde Staten waren de enige leveranciers van *brandstoffen* in 1948. De invoer uit de Verenigde Staten ging trouwens hoe langer hoe kleiner worden om in de loop van het jaar volledig weg te vallen. Herinneren wij er aan dat de Belgisch-Luxemburgse steenkolenmijnen en cokesfabrieken in 1948 nog geen fr 1,5 milliard (1) uitvoerden; de handelsbalans van de brandstoffen sloot dan ook met een tekort van ruim fr 2,2 milliard.

De ruwe of geraffineerde *minerale oliën* werden ingevoerd uit Klein-Azië (ten belope van 36,8 pCt.), Latijns Amerika (32,6 pCt.) en de Verenigde Staten (23,4 pCt.). De voorziening van de B.L.E.U. met petroleumderivaten kostte fr 3,34 milliard; in dit bedrag was fr 880 miljoen begrepen voor de aankoop van lichte oliën, die grotendeels onmiddellijke verbruiksbehoeften dekken.

De invoer van *chemische producten*, waarbij een uitgebreide reeks goederen betrokken is, bedroeg in totaal fr 1,5 milliard. De « Deelnemende landen » en de Verenigde Staten van Amerika namen een overwegende plaats in op de Belgisch-Luxemburgse

(1) C.f. tabel v.

markt : eerstgenoemde landen leverden 54,7 pCt., terwijl het aandeel van de Verenigde Staten 42,1 pCt. van het totaal beliep.

De andere productiemiddelen die door diverse nijverheidstakken worden aangewend, omvatten allerhande producten waarvoor het moeilijk bleek een hergroepering te maken. De meeste van deze producten ondergingen reeds een min of meer gevorderde verwerking vooraleer zij naar de B.L.E.U. werden verzonden en het is best mogelijk dat sommige zonder verdere verwerking kunnen verbruikt worden. In de kolom « Diversen » van tabel XI is de herkomst van deze invoer (fr 8,85 milliard) aangegeven. De « Deelnemende landen » leverden ruim 50 pCt., de Verenigde Staten meer dan 15 pCt. van het totaal; in beide gevallen ging het hier vooral om gefabriceerde producten, terwijl de verschepingen uit Belgisch-Congo (15,9 pCt. van het totaal) en uit Azië (6,4 pCt. van het totaal) waarschijnlijk uit minder verwerkte grondstoffen waren samengesteld.

* * *

Gaan wij het aandeel na van de verschillende geografische gebieden in de gezamenlijke invoer van productiemiddelen in de B.L.E.U., dan stellen we vast dat het procent van de « Deelnemende landen » vrij klein was (1). Waar deze landen 47,8 pCt. van de gezamenlijke invoer in 1948 leverden, bedroeg het aandeel van de productiemiddelen slechts 37,7 pCt. van het totaal. Afgezien van ijzererts, steenkool en hout, zijn de landen van West-Europa immers geen belangrijke producenten van basisgrondstoffen; de B.L.E.U. is er dan ook toe gedwongen in ruime mate verder verwijderde markten voor haar grondstoffenvoorziening aan te spreken. Voorts is het waarschijnlijk dat de binnenlandse conjunctuur in sommige dier Europese landen, de uitbreiding van de leveringen aan de B.L.E.U. tijdelijk hinderde, zodat deze laatste zich tot andere voorzieningsbronnen, zelfs voor de invoer van halffabrikaten, diende te wenden.

Deze verschuiving van bepaalde invoerstromingen is wellicht het meest aan de Verenigde Staten ten goede gekomen, daar zij, na de « Deelnemende landen », onze belangrijkste leveranciers van productiemiddelen in 1948 waren : hun aandeel vertegenwoordigde 17,7 pCt. van de gehele goederengroep. De invoer uit dat land was voor nagenoeg de helft samengesteld uit grondstoffen (granen, katoen, steenkool, minerale oliën en tabak).

Wat de leveringen van Belgisch-Congo betreft, zij bedroegen 11,4 pCt. van het totaal der ingevoerde productiemiddelen in 1948; het aandeel van Oost-Europa bedroeg 7,2 pCt., dat van Midden- en Zuid-Amerika 11,2 pCt., waarvan 4,5 pCt. door Argentinië; Azië leverde 5,6 pCt. en Oceanië 3,9 pCt. Behalve

voor Latijns Amerika, berust de uitvoerhandel van deze gebieden naar de B.L.E.U. hoofdzakelijk op producten van deze groep; hoe ondergeschikt hun betekenis als leverancier in productiemiddelen aan de B.L.E.U. ook zij, ze is groter dan het aandeel van deze landen in de gezamenlijke invoer in de B.L.E.U. (1).

2. Verbruiksgoederen

De aankopen van verbruiksgoederen door de B.L.E.U. beliepen in 1948 fr 23.726 miljoen, zegge 27,1 pCt. van de waarde van de gezamenlijke invoer.

Voor deze aankopen maakten wij een onderscheid tussen voedingsmiddelen gereed voor het verbruik (2) en producten die andere dan voedselbehoeften dekken.

a) Voedingsmiddelen gereed voor het verbruik

TABEL XII

Invoer van voedingsmiddelen gereed voor het verbruik

Procentueel aandeel van ieder geografisch gebied in de totale invoer van iedere goederengroep

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek — Berekeningen door de Studiedienst van de Nationale Bank van België.

Geografisch gebied	Voedingsmiddelen gereed voor het verbruik	Waarvan :		
		Dierlijke producten	Ruwe plantaardige producten	Bereide plantaardige producten
<i>Europa :</i>				
Deelnemende landen ...	54,7	59,4	35,3	75,3
Oost-Europa	0,5	0,4	0,5	1,2
Diversen	2,3	—	7,3	1,7
<i>Totaal Europa ...</i>	<i>57,5</i>	<i>59,8</i>	<i>43,1</i>	<i>78,2</i>
<i>Afrika :</i>				
Congo, Ruanda-Urundi..	1,1	—	3,4	0,7
Andere landen	1,4	0,3	3,-	2,5
<i>Totaal Afrika ...</i>	<i>2,5</i>	<i>0,3</i>	<i>6,4</i>	<i>3,2</i>
<i>Amerika :</i>				
Verenigde Staten	14,9	16,8	12,-	12,9
Andere landen van Noord-Amerika	1,8	2,8	0,1	0,9
Argentinië	8,2	13,8	—	1,3
Andere landen van Zuid-Amerika	13,6	5,4	35,8	2,4
<i>Totaal Amerika ...</i>	<i>38,5</i>	<i>38,8</i>	<i>47,9</i>	<i>17,5</i>
<i>Azië .....</i>	<i>0,7</i>	<i>—</i>	<i>2,3</i>	<i>0,2</i>
<i>Oceanië .....</i>	<i>0,8</i>	<i>1,1</i>	<i>0,4</i>	<i>0,8</i>
<i>Diversen .....</i>	<i>—</i>	<i>—</i>	<i>—</i>	<i>—</i>
<i>Eindtotaal ...</i>	<i>100,-</i> (zegge 14.847 miljoen)	<i>100,-</i> (zegge 8.607 miljoen)	<i>100,-</i> (zegge 4.228 miljoen)	<i>100,-</i> (zegge 2.010 miljoen)

(2) Er zij in herinnering gebracht dat wij bij de ingevoerde productiemiddelen bepaalde goederen gerekend hebben die zoals granen, na verwerking door de voedingsmiddelenbedrijven in de B.L.E.U. hoofdzakelijk moeten dienen voor de dekking der voedselbehoeften. Om die reden hebben wij de productengroep waarvan de herkomst hieronder zal worden nagegaan, samengebracht onder het hoofd : « gereed voor het verbruik ». Het is evenwel waarschijnlijk dat sommige dier producten ten dele door de voedingsbedrijven worden ingevoerd en derhalve voor een productieve bedrijvigheid worden aangewend : dit is bijv. het geval voor de aankoop van uitheemse vruchten. De gegevens uit de douanestatistieken genomen, lenen zich evenwel niet tot een meer nauwkeurige indeling.

(1) C.f. tabel B, bijlage.

De grootste uitgaven werden besteed aan de aanschaffing van dierlijke producten (*fr* 8.607 miljoen), waarvan inzonderheid zuivelproducten (*fr* 4.590 miljoen), vlees, vetstoffen en vis (*fr* 2.968 miljoen), eieren (*fr* 306 miljoen). De « Deelnemende landen » leverden aan de B.L.E.U. bijna 60 pCt. van deze producten van de veeteelt en in bijkomstige mate van de visvangst. Het restant was van het Amerikaanse continent afkomstig, waar de Verenigde Staten met 16,8 pCt. en Argentinië met 13,8 pCt. de belangrijkste leveranciers waren (1).

Wat de invoer van *producten der cultures* betreft, hij bereikte *fr* 6.238 miljoen (2). Circa twee derden van deze plantaardige producten werden ruw ingevoerd.

Met betrekking tot deze ruwe producten — hun invoer beliep *fr* 4.228 miljoen — waren de leveringen van de « Deelnemende landen » weinig belangrijk : 35 pCt. van het totaal. Deze productengroep bevat immers naast vruchten (*fr* 1.853 miljoen) en groenten (*fr* 765 miljoen), ook koffies en specerijen (*fr* 1.610 miljoen), waarvan de productiecentra in de tropische en equatoriale gebieden gelegen zijn. De voornaamste leveranciers van ruwe plantaardige producten waren dan ook de landen van Zuid-Amerika andere dan Argentinië (35,8 pCt. van het totaal), waarvan de verkoop van koffie en specerijen 83 pCt. van de invoer dier goederen in de B.L.E.U. bedroeg.

De leveringen van de Verenigde Staten — 12 pCt. van het totaal — betroffen nagenoeg uitsluitend vruchten; ook de invoer uit de diverse Europese landen — 7,3 pCt. — behelsde hoofdzakelijk vruchten en wel inzonderheid van Spaanse herkomst. De leveringen van Congo (slechts 3,4 pCt. van het totaal) hadden vooral betrekking op koffie.

Tot de *plantaardige voedingsmiddelen die een bewerking ondergingen* vooraleer zij naar de B.L.E.U. verzonden werden, behoren suikerwaren, chocolade, ingemaakte groenten en vruchten, bier, wijn, alcoholische dranken en bloem. Deze invoer samen overtrof *fr* 2 milliard. Behalve de Verenigde Staten, die de B.L.E.U. van ingemaakte vruchten en groenten en bloem voorzien en 13 pCt. van de invoer van plantaardige bereide voedingsproducten leverden, zijn er buiten de « Deelnemende landen » — voornamelijk van West-Europa — weinig of geen belangrijke leveranciers; laatstgenoemde landen verschaften in 1948 drie vierden van deze producten aan de B.L.E.U.

De relatieve betekenis van de verschillende geografische gebieden als leverancier van de B.L.E.U. in 1948 voor *al de voedingsmiddelen gereed voor het gebruik*, komt tot uitdrukking in de eerste kolom van tabel XII. Nagenoeg 55 pCt. van het totaal werd

uit de « Deelnemende landen » ingevoerd en deze laatste zouden hun aandeel in de bevrediging der voedselbehoeften van de B.L.E.U. slechts door een verdere uitbreiding hunner leveringen van dierlijke producten kunnen verhogen. De invoer uit de Verenigde Staten vertegenwoordigde nog slechts 15 pCt. van het totaal; uit Argentinië werd iets meer dan 8 pCt. ingevoerd; de leveringen — hoofdzakelijk van koffie — der andere landen van Zuid-Amerika vertegenwoordigden 13,6 pCt. van het totaal. Uit de overige landen werden slechts zeer geringe hoeveelheden betrokken.

b) Verbruiksgoederen andere dan voedingsmiddelen

TABEL XIII

Invoer van verbruiksgoederen andere dan voedingsmiddelen

Procentueel aandeel van ieder geographisch gebied in de totale invoer van elke goederengroep

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek — Berekeningen door de Studiedienst van de Nationale Bank van België.

Geographisch gebied	Totaal verbruiksgoederen andere dan voedingsproducten	Waarvan :			
		Kledingartikelen (textiel en andere)	Autovoertuigen, motoren andere rijwielen	Uurwerken	Diversen
Europa :					
Deelnemende landen ...	77,7	78,5	73,6	98,7	75,-
Oost-Europa	4,8	6,6	2,4	0,1	5,2
Diversen	0,1	—	0,1	—	0,1
Totaal Europa ...	82,6	85,1	76,1	98,8	80,3
Afrika :					
Congo, Ruanda-Urundi..	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2
Andere landen	0,2	0,3	—	—	0,1
Totaal Afrika ...	0,3	0,4	0,1	0,1	0,3
Amerika :					
Verenigde Staten	16,4	13,3	23,7	1,-	18,5
Andere landen van Noord-Amerika	0,2	0,2	0,1	—	0,5
Argentinië	—	—	—	—	0,1
Andere landen van Zuid-Amerika	—	—	—	0,1	—
Totaal Amerika ...	16,6	13,5	23,8	1,1	19,1
Azië	0,5	1,-	—	—	0,3
Oceanië	—	—	—	—	—
Diversen	—	—	—	—	—
Eindtotaal ...	100,- (zegge 8.879 miljoen)	100,- (zegge 3.299 miljoen)	100,- (zegge 1.784 miljoen)	100,- (zegge 643 miljoen)	100,- (zegge 3.152 miljoen)

Die invoer beliep *fr* 8.879 miljoen in 1948. Hij omvat de grote massa verbruiksgoederen. Deze laatste kunnen nochtans in zekere mate worden hergroepeerd : in bovenstaande tabel XIII is de herkomst aangegeven van de kledingartikelen (*fr* 3.299 miljoen) — voor het overgrote deel uit textielgoederen gevormd (*fr* 2.918 miljoen) —, de gemonteerde autovoertuigen, motorrijwielen en rijwielen (*fr* 1.784 mil-

(1) In tabel B van de bijlage komen nadere gegevens voor betreffende de geographische indeling van deze invoerstromingen.

(2) Herinnerd zij dat de invoer van granen die in dit cijfer niet begrepen is, *fr* 6.464 miljoen bedroeg.

lioen (1) en uurwerken (fr 643 miljoen). De overige verbruiksgoederen andere dan voedingsmiddelen (fr 3.152 miljoen) zijn van uiterst verscheidene aard : de uitrustings- en huishoudelijke artikelen bedroegen nagenoeg een half milliard. De post boekhandelsartikelen en producten van de graphische nijverheid beliep meer dan fr 300 miljoen en de tabakswaaren (sigaren, sigaretten, rooktabak) ca. fr 90 miljoen.

Deze verbruiksgoederen andere dan voedingsmiddelen, werden hoofdzakelijk op enkele markten in 1948 aangekocht : de « Deelnemende landen », de Verenigde Staten en in bijkomstige orde, Oost-Europa.

Het grote aandeel der leveringen van de « Deelnemende landen » dient onderstreept : 78 pCt. van de invoer der goederen van deze groep zijn uit deze landen herkomstig en voor bepaalde producten — uurwerken — zijn zij practisch de enige leveranciers van de Unie. Het aandeel van de Verenigde Staten — 16,4 pCt. van het totaal — was hoofdzakelijk gevormd uit textielgoederen en autovoertuigen. Oost-Europa leverde voornamelijk textielgoederen.

* * *

Vergelijken wij de geographische localisatie der aankopen van de B.L.E.U. in 1948 voor de twee grote goederengroepen die tot dusver nader werden onderzocht — de productiemiddelen (invoer fr 54,7 milliard) en de verbruiksgoederen (invoer fr 23,7 milliard) —, dan blijkt (2) dat de voorzieningsbronnen voor eerstgenoemde producten veel meer verspreid zijn dan voor de tweede. Laatstgenoemde goederen werden hoofdzakelijk in enkele landen aangekocht, waaronder de « Deelnemende landen » 63 pCt., de Verenigde Staten 15,4 pCt. en de landen van Zuid-Amerika (met inbegrip van Argentinië) 13,7 pCt. leverden.

Afgezien van enkele landen van Oost-Europa waarmee de handelsbetrekkingen door bijzondere omstandigheden worden gehinderd, kunnen de meeste andere gebieden buiten West-Europa en de Verenigde Staten aan de B.L.E.U. o.z.t.z. slechts grondstoffen en enkele basisvoedingsmiddelen leveren; deze laatste zijn over het algemeen producten van de cultures en alleen Argentinië en enkele andere landen van Zuid-Amerika leveren producten van de veeteelt.

Deze concentratie van de aankopen van de B.L.E.U. op de markten van de « Deelnemende landen » en van de Verenigde Staten, die wij voor nagenoeg alle ingevoerde fabrikaten konden opmerken, komt nog duidelijker tot uitdrukking in de invoer van uitrustingsmiddelen.

* * *

(1) Er zij in herinnering gebracht dat de losse stukken van deze voertuigen bij de productiemiddelen werden gerekend, terwijl de vrachtwagens, bestelwagens, autobussen en autocars, als uitrustingsmiddelen werden beschouwd.

(2) C.f. tabel B, bijlage.

3. Uitrustingsmiddelen

De invoer van deze goederengroep omvat hoofdzakelijk producten van de metaalverwerkende bedrijven, gereedschapsmachines, vervoermaterieel, hijs- of meetinstrumenten, onderdelen van industrieel materieel, electro-technische constructies. De gezamenlijke waarde dier aankopen bedroeg fr 9.020 miljoen, zegge 10,3 pCt. van de gehele invoer der B.L.E.U. in 1948; deze waarde is nochtans sterk overdreven ten gevolge van de bijzondere wijze waarop de douanestatistieken worden opgemaakt en waarop hierboven reeds werd gewezen : het rollend spoorwegmaterieel dat tijdelijk in de B.L.E.U. wordt ingevoerd om hier te lande in loonwerk te worden hersteld, wordt voor zijn gehele waarde aangetekend. Deze tijdelijke invoer is in de douanestatistieken vermeld ter waarde van fr 1.121 miljoen; dit bedrag zou dan ook in mindering dienen gebracht van de invoer van uitrustingsmiddelen; de leveringen door de « Deelnemende landen » zouden dan een licht kleiner procent vertegenwoordigen dan dat in onderstaande tabel XIV aangetekend. Niettemin doet deze correctie niets af van de opmerking die eerder werd gemaakt over de concentratie van de aankopen van uitrustingsmiddelen op enkele markten.

TABEL XIV

Invoer van uitrustingsmiddelen

Procentueel aandeel van ieder geographisch gebied in de totale invoer van deze groep

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek — Berekeningen door de Studiedienst van de Nationale Bank van België.

Geographische gebieden :

Europa :	
Deelnemende landen	68,—
Oost-Europa	2,3
Diversen	2,2
	<hr/>
Totaal Europa	72,5
Amerika :	
Verenigde Staten	26,7
Diversen	0,8
	<hr/>
	100,—
	(zegge 9.020 miljoen)

* * *

Bij deze beschrijving van de structuur der invoerstromingen in 1948 past het een aanvullend onderzoek te wijden aan de aard der goederen die uit elk geographisch gebied werden betrokken. In tabel C van de bijlage komen hierover cijfergegevens voor; zij tonen aan hoezeer de samenstelling van de leveringen aan de B.L.E.U. verschilt al naar gelang de streek van herkomst. Deze leveringen omvatten in verscheidene gevallen slechts enkele basisproducten : dit is

het geval voor de landen waar een klein aantal producties voorkomen en waar het bedrijfsleven over het algemeen op primaire industrieën berust. In deze streken koopt de B.L.E.U. nagenoeg uitsluitend productiemiddelen en wel hoofdzakelijk ruwe of weinig bewerkte grondstoffen. Tot deze landen behoren Belgisch-Congo, de andere landen van Afrika, Azië, Oceanië en de landen van Zuid-Amerika andere dan Argentinië.

De invoer uit *Congo* — fr 6,4 milliard in 1948 — was voor meer dan 97 pCt. gevormd uit productiemiddelen waaronder hoofdzakelijk non-ferro ertsen en metalen (58 pCt. van het totaal) en textielgrondstoffen (11 pCt. van het totaal); het aandeel van de verbruiksgoederen was uiterst klein (2,7 pCt.): het ging hier slechts om plantaardige producten waarvan koffie de voornaamste post uitmaakte.

Evenzo bevatten de uit *Azië* ingevoerde goederen — fr 3,2 milliard in 1948 — 95,4 pCt. productiemiddelen: de textielgrondstoffen (vooral katoen en jute van de Indische Unie) vertegenwoordigden 30 pCt. van het totaal, en de minerale oliën van het Midden-Oosten 38,5 pCt. van het totaal.

De samenstelling van de aankopen in *Oceanië* — fr 2,2 milliard in 1948 — vertoonde dezelfde kenmerken. Deze invoergoederen omvatten 94,4 pCt. grondstoffen, waarvan wol drie vierden vertegenwoordigt. Het aandeel van de verbruiksgoederen — voornamelijk zuivelproducten — vertegenwoordigde zelfs 5,6 pCt. Nochtans is het waarschijnlijk dat de geringe omvang van het handelsverkeer van Oceanië naar de B.L.E.U. grotendeels te wijten is aan de verre afstand en de terugslag ervan op de vervoerkosten.

Het aandeel van de productiemiddelen door de *Andere landen van Afrika* geleverd, bedroeg iets minder; het vertegenwoordigde nochtans 88 pCt. van het totaal (fr 1,8 milliard). Deze landen leverden aan de B.L.E.U. voornamelijk non-ferro ertsen, textielgrondstoffen (vooral katoen) en meststoffen. Het restant was hoofdzakelijk gevormd uit voedingsmiddelen van plantaardige oorsprong (9,8 pCt. van het totaal).

Evenzo waren de goederen afkomstig van *de landen van Midden- en Zuid-Amerika andere dan Argentinië* — (ca. fr 5,7 milliard) hoofdzakelijk gevormd uit grondstoffen en ruwe voedingsmiddelen; de productiemiddelen vertegenwoordigden nog slechts 64 pCt. van het totaal. Hierin zijn minerale oliën (19 pCt.), suiker, textielgrondstoffen (12,7 pCt.) en in bijkomstige mate granen en non-ferro ertsen begrepen. Wat de leveringen van verbruiksgoederen betreft (35 pCt. van het totaal), zij omvatten voornamelijk koffie (23,5 pCt. van het totaal).

De aankopen van de B.L.E.U. in *Argentinië* en in *de landen van Noord-Amerika andere dan de Verenigde Staten* waren reeds van meer verscheidene aard; onder de voedingswaren namen de producten van de veeveelt een belangrijke plaats in en sommige pro-

ducten werden in een ver gevorderd stadium van afwerking ingevoerd. Doch deze landen leveren aan België en Luxemburg slechts weinig verbruiksgoederen andere dan voedingswaren, hetzij omdat de kwaliteit dier goederen niet voor uitvoer geschikt is, hetzij omdat de prijzen ervan naar verhouding hoger zijn. *Argentinië* leverde fr 3,6 milliard waarvan productiemiddelen ten belope van ca. 67 pCt. en eetbare verbruiksgoederen voor 33 pCt. Tot de voornaamste producten behoorden: granen (38 pCt. van het totaal), zuivelproducten (20 pCt. van het totaal), vlees en vetstoffen (9,9 pCt. van het totaal), textielstoffen — vooral wol — (9,8 pCt. van het totaal), vee-koeken (8 pCt. van het totaal), huiden en leder (3,6 pCt. van het totaal).

De invoer uit de landen van *Noord-Amerika andere dan de Verenigde Staten* was niet zeer belangrijk: fr 1,3 milliard in 1948. Deze gebieden leverden hoofdzakelijk granen, non-ferro ertsen en voedingswaren van plantaardige oorsprong.

Het handelsverkeer met *Oost-Europa* nam meer uitbreiding, dank zij het afsluiten van een handelsaccord met de U.S.S.R., waardoor de invoer uit dat gebied fr 4,6 milliard in 1948 bereikte. Hoewel deze landengroep economisch ontwikkelde gebieden, zoals Tsjecho-Slowakije, omvat, was de invoer daar vandaan nog hoofdzakelijk gevormd uit productiemiddelen (84,7 pCt. van het totaal), waarvan meestendeels ruwe goederen: granen (43,5 pCt. van het totaal), hout (14 pCt. van het totaal), steenkool (6 pCt. van het totaal). Oost-Europa droeg weinig of niet bij tot de voorziening van de B.L.E.U. met voedingswaren gereed voor het verbruik; het verschaftte evenwel andere verbruiksgoederen (9,2 pCt. van het totaal), inzonderheid kledingartikelen, alsmede uitrustingsmaterieel (4,5 pCt. van het totaal).

De invoerstromingen uit de *Deelnemende landen* en de *Verenigde Staten* vertoonden natuurlijk de grootste verscheidenheid: eerstgenoemde landengroep is gekenmerkt door de veelzijdigheid der afzonderlijke economische structuren. Ook de productieve bedrijvigheid van de Verenigde Staten vertoont een zeer grote verscheidenheid. In tegenstelling met de « Deelnemende landen » beschikken de Verenigde Staten zelfs over uitvoeroverschotten voor goederen als katoen, dat eerstgenoemde landen zelfs niet voortbrengen, of granen waarvoor de meeste landen van West-Europa invoerders zijn.

De invoer uit de *Deelnemende landen* in 1948 bedroeg fr 41,8 milliard en was als volgt samengesteld: productiemiddelen (49,4 pCt.), verbruiksgoederen (35,9 pCt.) en uitrustingsmiddelen (14,7 pCt.). Nagenoeg twee derden der ingevoerde goederen werden in een tamelijk ver gevorderd stadium van afwerking ingevoerd. Onder de ingevoerde goederen van enige betekenis vermelden wij ruwe industriële grondstoffen zoals ijzererts, steenkool, diamant en hout. Het aandeel van de afgewerkte ver-

bruiksgoederen andere dan voedingswaren vertegenwoordigde 16,5 pCt. van het totaal. Onder de verzendingen van voedingsproducten namen de dierlijke producten de eerste plaats in (12,2 pCt. van de gezamenlijke invoer); ten slotte bevatten de leveringen van voedingswaren van plantaardige oorsprong (7,2 pCt. van het totaal), voor de helft goederen die een verwerking hadden ondergaan.

De structuur van de invoerstromingen uit de *Verenigde Staten* vertoonde in 1948 veel gelijkenis met die van de vorige landengroep: ook hier viel er een grote verscheidenheid in de ingevoerde goederen op te merken. Doch het relatieve aandeel van de goederengroepen in de gezamenlijke invoer (*fr* 15,7 miljard) verschilde van de verhoudingen die in de invoerhandel met de « Deelnemende landen » werden aangetekend. De aankopen van productiemiddelen in de *Verenigde Staten* vertegenwoordigden een hoger procent: 61,4 pCt. van het totaal. Hierbij moet evenwel worden bedacht dat de losse delen van autovoertuigen (ca. 12 pCt. van de gezamenlijke invoer uit de *Verenigde Staten*) bij de productiemiddelen werden gerekend. In deze laatste waren eveneens begrepen: granen (12,2 pCt. van het totaal), textielgoederen (5,4 pCt. van het totaal) — inzonderheid ruw katoen —, minerale oliën (5 pCt. van het totaal), brandstoffen (4,5 pCt. van het totaal), chemische producten (4 pCt. van het totaal), ruwe tabak (3 pCt. van het totaal). Het aandeel van de verbruiksgoederen andere dan voedingswaren — inzonderheid kledingartikelen en autovoertuigen — bedroeg 9,3 pCt. van het totaal, dat van de voedingswaren 14 pCt. van het totaal, waarvan 9,2 pCt. dierlijke en 4,8 pCt. plantaardige producten. Ten slotte vertegenwoordigden de uitrustingsmiddelen 15,3 pCt. van de gezamenlijke invoer uit de *Verenigde Staten*.

Van het ene halfjaar op het andere daalde de invoer uit de *Verenigde Staten* in lichte mate; sommige aankopen zoals die van brandstoffen vielen zelfs geheel weg in de tweede helft van het jaar.

In de eerste na-oorlogsjaren waren de *Verenigde Staten* in de plaats getreden van de in gebreke gebleven traditionele leveranciers van de B.L.E.U. Bij de ontoereikende productie in de voorheen bezette landen van Europa of van Azië, kwam nog het nadeel van de hogere prijzen die aldaar voor zekere producten werden geëist. Ten slotte werden de aankopen in de *Verenigde Staten* wellicht nog aangewakkerd door de tijdelijke voorkeur der verbruikers voor ingevoerde goederen in verband met de prijsstijging van talrijke binnenlandse goederen. Nochtans viel er t.o.v. het vorige jaar een zeer afgetekende teruggang van de invoer uit de *Verenigde Staten* op te merken. Het is dan ook waarschijnlijk dat naarmate deze factoren niet meer hun invloed zullen doen gelden, de invoer uit de *Verenigde Staten* spontaan zal afnemen.

* * *

III. De invoer- en de uitvoerprijzen

De meeste wereldmarkten vertoonden tijdens het grootste deel van het jaar 1948 nog de kenmerken van een hoogconjunctuur. De noteringen voor de industriële grondstoffen zetten hun opwaartse beweging voort tot het einde van het jaar en de prijzen van de basisvoedingsmiddelen stegen verder in de loop der eerste drie kwartalen onder invloed van de noteringen op de Amerikaanse markt. Ondanks deze prijsspanningen voor producten die de B.L.E.U. voor de voeding van haar bevolking en de voorziening van haar productieapparaat moet invoeren, gaf de ruilvoet in de loop van het jaar een gunstig verloop te zien: zijn indexcijfer, berekend op basis van het jaar 1938, bedroeg 106,9 indien de uitvoerprijzen in procent van de invoerprijzen worden berekend, of 93,6 pCt. in het omgekeerde geval (1). Deze verbetering van de ruilvoet van de B.L.E.U. in 1948 schijnt in tegenstelling te zijn met de hypothese volgens dewelke de industriële landen in tijden van depressie voordeel halen uit de ruilvoorwaarden en zij daarentegen een verslechtering van deze voorwaarden ondervinden tijdens de opgaande conjunctuurphase, doordat de minder grote elasticiteit in het aanbod van grondstoffen en

(1) De indexcijfers werden op basis van het jaar 1938 berekend: zij geven derhalve de veranderingen aan in de gemiddelde prijzen der in het buitenland aangekochte of verkochte goederen alsmede in de ruilvoet t.o.v. 1938. Voor de berekening dezer cijfers werd de in- en uitvoer tijdens het beschouwde jaar herwaardeerd volgens de prijzen per eenheid van het basisjaar. Wegens de inwerkingtreding van het nieuwe douanetarief op 1 Januari 1948, moest voor deze herwaardering vooraf overeenstemming worden gebracht tussen de posten van het oude en het nieuwe tarief. De herwaardering werd daarna gedaan volgens de formule:

$$\sum p_0 q_1$$

waarin p_0 de prijs per eenheid vertegenwoordigt van de ingevoerde of uitgevoerde goederen onder elke tariefpost gedurende de basisperiode en q_1 de ingevoerde of uitgevoerde hoeveelheden onder dezelfde tariefposten tijdens het beschouwde jaar. Dit betekent dat voor elke tariefpost, elk hoofdstuk en elke sectie van het douanetarief en voor de totale handel — met uitzondering van de transacties in edelstenen waarvoor de waarde per eenheid niet kon berekend worden —, de waarde werd berekend van de werkelijke invoer en uitvoer in 1948 doch in de veronderstelling dat op elk product, dezelfde prijs als in 1938 werd berekend.

Het indexcijfer van de invoer- of de uitvoerprijzen wordt aldus verkregen door de formule:

$$\frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_1}$$

waarin p_1 de prijzen per eenheid der ingevoerde of uitgevoerde goederen voor iedere tariefpost tijdens het beschouwde jaar vertegenwoordigt. Aan de hand van deze formule wordt dus de verhouding berekend van de gezamenlijke waarde van de invoer en de uitvoer in 1948 tot de herwaardeerde waarde zoals hierboven aangeduid. De indexcijfers van de invoer- en de uitvoerprijzen weerspiegelen aldus de bewegingen van de gemiddelde prijs der ingevoerde of uitgevoerde goederen t.o.v. het basistijdperk waarbij tevens rekening gehouden is met de samenstelling der handelsstromingen gedurende het beschouwde jaar. Wat het *indexcijfer van de ruilvoet* t.o.v. de basisperiode betreft, het kan worden verkregen hetzij door het indexcijfer der uitvoerprijzen te berekenen in procent van het indexcijfer der invoerprijzen of vice versa. In het eerste geval *weerspiegelt het de veranderingen t.o.v. het basisjaar in de hoeveelheid goederen die het land kan invoeren in ruil van een uitvoervolume gelijk aan het basisjaar, waarin rekening gehouden is met de structuurwijzigingen in 's lands buitenlandse handel. In het tweede geval weerspiegelt het de veranderingen t.o.v. het basisjaar in de hoeveelheid goederen die het land moet uitvoeren om een hoeveelheid invoergoederen te verkrijgen gelijk aan die van het basisjaar, waarin rekening gehouden is met de structuurwijziging in 's lands buitenlandse handel.* Wij herinneren er aan dat de indexcijfers van de prijzen en de ruilvoeten op de gezamenlijke buitenlandse handel betrekking hebben, met uitzondering van de transacties in edelstenen.

landbouwproducten ten opzichte van de vraag grotere schommelingen in de desbetreffende prijzen veroorzaakt dan in de prijzen der industriële producten. Welnu, het indexcijfer van de ruilvoet gaf reeds tijdens de basisperiode 1938 een verbetering te zien, t.o.v. het jaar 1925 — ondanks de ongunstige terugslag van twee devaluaties —, of t.o.v. het jaar 1929.

TABEL XV

Buitenlandse handel van de B.L.E.U. in 1948

Indexcijfers van de invoer- en uitvoerprijzen en van de ruilvoet

(Basisjaar 1938 = 100)

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek — Berekeningen door de Studiedienst van de Nationale Bank van België.

Afdeling van het douanetarief	Indexcijfer der uitvoerprijzen	Verhouding van de waarde van de uitvoer van iedere sectie tot het totaal	Indexcijfer der invoerprijzen	Verhouding van de waarde van de invoer van iedere sectie tot het totaal
Sectie I. — Levende dieren en producten van het dierenrijk	263,2	0,7	455,2	9,4
Sectie II. — Producten van het plantenrijk	330,7	3,1	409,4	14,6
Sectie III. — Vetstoffen, vetten, oliën en was	458,1	0,5	412,-	1,7
Sectie IV. — Producten van de voedingsnijverheid; dranken, tabak.	244,8	0,7	384,7	6,0
Sectie V. — Minerale producten ...	310,5	6,4	313,2	16,0
Sectie VI. — Chemische producten.	354,3	9,6	293,4	4,6
Sectie VII. — Huiden en leder ...	369,8	0,7	412,3	1,7
Sectie VIII. — Rubber en rubberwaren	293,5	0,6	258,9	0,8
Sectie IX. — Hout en houtwaren, en kurk en kurkwaren	395,3	0,5	415,8	2,8
Sectie X. — Papier en papierwaren.	332,5	1,2	381,6	2,6
Sectie XI. — Textielgrondstoffen en textielwaren	389,9	19,0	390,5	13,4
Sectie XII. — Schoeisel, hoeden, regenschermen	398,2	0,2	278,3	0,4
Sectie XIII. — Werken van steen, ceramiek en glas	416,9	3,3	351,1	1,0
Sectie XV. — Onedele metalen en werken daarvan	440,3	40,3	398,8	8,9
Sectie XVI. — Machines en toestellen: electro-technisch materieel.	377,9	7,6	319,-	8,2
Sectie XVII. — Vervoermaterieel ..	243,2	4,4	237,2	6,1
Sectie XVIII. — Wetenschappelijke instrumenten, horlogewerk	437,1	0,2	386,8	1,3
Sectie XIX. — Wapens en ammunitie	412,7	0,7	268,3	—
Sectie XX. — Diversen	388,5	0,2	412,5	0,5
Sectie XXI. — Kunstwerken	427,3	—	1.284,3	—
Totaal ...	381,-	100,-	356,5	100,-

Indexcijfer van de ruilvoet :

Indexcijfer uitvoerprijzen	...	106,9
Indexcijfer invoerprijzen	.....	93,6

De in 1948 vastgestelde vooruitgang t.o.v. het jaar 1938 moet dan ook worden toegeschreven aan het betrekkelijk grote aandeel van het staal in de gezamenlijke uitvoer en in bijkomstige mate van enkele andere metalen (lood, zink) waarvan de verhoudingen op de wereldmarkt in 1948 nog gekenmerkt waren door een dringende vraag die het beschikbare aanbod niet kon dekken. De gegevens van bovenstaande tabel

tonen zulks duidelijk aan. Hierin werden voor iedere sectie van het douanetarief (1) de indexcijfers der invoerprijzen en der uitvoerprijzen opgenomen met daarnaast het procentueel aandeel van de waarde der desbetreffende goederen in de gezamenlijke waarde van de uitvoer en van de invoer. Deze percentages stemmen niet overeen met de wegingscoëfficiënten van het indexcijfer der prijzen van iedere sectie in het gezamenlijke indexcijfer, doch zij geven een approximatief denkbeeld van deze weging.

Gaan wij de afzonderlijke indexcijfers na van de uitvoerprijzen die het gemiddelde indexcijfer 381 te boven gaan, dan blijkt dat hierin twee secties voorkomen waarvan het aandeel in de gezamenlijke waarde van de uitvoer van zeer groot belang is : textielgoederen en onedele metalen en werken daarvan. Vooral laatstgenoemde goederengroep is een der voorname bestanddelen van de gezamenlijke handel en het indexcijfer van de desbetreffende uitvoerprijzen is een der hoogste. Overigens vertonen de indexcijfers van de uitvoerprijzen voor elk metaal, grote afwijkingen zoals blijkt uit onderstaande opstelling die de afzonderlijke indexcijfers vermeldt voor ieder hoofdstuk van deze sectie xv.

	Indexcijfer der uitvoerprijzen (Basisjaar 1938 = 100)	Procentueel aandeel van de uitvoerwaarde van ieder hoofdstuk in de gezamenlijke uitvoer
Sectie XV. — Onedele metalen en werken daarvan :		
Hoofdstuk 63 — IJzer, gietijzer, staal.	464	30,9
Hoofdstuk 64 — Koper	316	4,0
Hoofdstuk 65 — Nikkel	484	—
Hoofdstuk 66 — Aluminium	199	0,2
Hoofdstuk 67 — Lood	769	1,4
Hoofdstuk 68 — Zink	542	1,7
Hoofdstuk 69 — Tin	344	1,4
Hoofdstuk 70 — Andere onedele metalen en legeringen daarvan	297	0,5
Hoofdstuk 71 — Allerlei werken van onedele metalen, elders genoemd noch begrepen	314	0,2
Totaal van de sectie	440,3	40,3

Ook bij de afzonderlijke indexcijfers der invoerprijzen, vallen aanzienlijke afwijkingen op te merken. In volgende tabel zijn de indexcijfers opgenomen van de invoerprijzen betreffende de voornaamste hoofdstukken van het douanetarief die een belangrijk aandeel in de gezamenlijke invoer van 1948 vertegenwoordigen. Deze indexcijfers werden gerangschikt in afnemende rangorde al naar gelang zij groter of kleiner zijn dan het indexcijfer der gezamenlijke invoerprijzen (357). Daarnaast is het procent vermeld van iedere post in de gezamenlijke waarde van de invoer.

(1) Met uitzondering van sectie XIV, die betrekking heeft op de edelstenen.

Indexcijfers der invoerprijzen (1948) der voornaamste ingevoerde goederen

Basisjaar 1938 = 100

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek — Berekeningen door de Studiedienst van de Nationale Bank van België.

Hoofdstuk	Hoger dan het gemiddelde (357)	Procentueel aandeel van de invoerwaarde van ieder hoofdstuk in het totaal	Hoofdstuk	Lager dan het gemiddelde (357)	Procentueel aandeel van de invoerwaarde van ieder hoofdstuk in het totaal
18. Cacao en bereidingen uit cacao	566	1,5	30. Looi-en verextracten	348	0,9
43. Grondstoffen voor papierverwerking...	508	1,-	72. Stoomketels, machines, mechanische toestellen	331	6,1
48. Katoen (grondstoffen en gefabriceerde goederen)	495	3,8	47. Wol (grondstoffen en gefabriceerde producten)	329	5,1
7. Groenten en voedingsplanten	473	0,9	12. Oliehoudende zaden en vruchten	321	1,1
64. Koper	469	3,8	52. Kledingstukken, breigoed, confectie...	320	0,9
4. Zuivelproducten, eieren	467	5,8	44. Karton- en papierwaren	309	1,2
49. Vlas, hennep, jute (grondstoffen en gefabriceerde goederen)	457	1,5	73. Electro-technische machines en toestellen	287	2,1
46. Zijde, kunstzijde, enz. (grondstoffen en gefabriceerde goederen)	443	1,2	28. Chemische en pharmaceutische producten	284	1,8
10. Granen	430	7,6	27. Minerale brandstoffen, minerale oliën	272	8,5
8. Fruit	429	2,2	25. Zout, zwavel, aarde, steen, kalk, cement	269	1,-
2. Vlees	419	2,2	35. Meststoffen	268	1,4
40. Hout en houtwaren	419	2,7	39. Rubber en rubberwaren	259	0,8
15. Vetstoffen, vetten, oliën	412	1,7	75. Automobielen, motorrijwielen, rijwielen en andere voertuigen	254	4,4
26. Ertsen, slakken, assen	404	6,5			
36. Huiden en leder	404	0,9			
9. Koffie en specerijen	403	1,9			
22. Dranken, likeuren en alcohol	398	1,-			
24. Tabak	374	0,9			
63. IJzer, gietijzer, staal	369	3,5			
		50,6			35,3

Onder de ingevoerde goederen waarvan het prijsindexcijfer t.o.v. 1938 het gemiddelde indexcijfer overtreft, komt een groot aantal noodwendige producten voor de menselijke voeding voor. In de eerste groep zien we eveneens de meeste basisgrondstoffen en sommige halfabrikaten die door de Belgisch-Luxemburgse nijverheid worden aangewend met uitzondering nochtans van wol, steenkool en minerale oliën, rubber en sommige minerale producten, zoals aarde, steen, kalk, cement en zwavel, waarvan de prijzen in vergelijking met vóór de oorlog betrekkelijk weinig gestegen zijn. De ingevoerde goederen waarvan de prijzen in 1948 op een bijzonder hoog peil lagen t.o.v. 1938, zijn dus over het algemeen bestanddelen die een directe invloed uitoefenen, hetzij op de kosten van levensonderhoud, hetzij voor bepaalde nijverheidstakken op dat deel van de productiekosten dat de uitgaven voor grondstoffen vertegenwoordigt.

Bij het begin van dat hoofdstuk merkten wij op dat deze verschijnselen in industriële landen kenmerkend zijn in tijden van hoogconjunctuur. We hebben eveneens aangetoond hoe desondanks de ruilvoet in 1948 er t.o.v. 1938 op verbeterd was.

Er zij nochtans opgemerkt dat het verloop van de ruilvoet — ook al is het een kenmerkende maatstaf voor de beoordeling der voorwaarden of der gevolgen van het handelsverkeer van een land met het buitenland — niet los van het indexcijfer der hoeveelheden in- en uitgevoerde goederen kan worden beschouwd; immers, het indexcijfer van de ruilvoet weerspiegelt de

veranderingen ten opzichte van het basisjaar in de hoeveelheid goederen die het land moet uitvoeren om een invoervolume te verkrijgen gelijk aan dat van het basisjaar, met inachtneming van de structuurwijzigingen in de buitenlandse handel van het land (1). Het is dan ook wenselijk terzelfder tijd te onderzoeken of de positie van het betrokken land op de wereldmarkt — waarin het prijspeil van dit land een voornaam bestanddeel is — het toeliet een optimum-uitvoervolume te verwezenlijken. Zo rekening gehouden wordt met het indexcijfer van het invoervolume — 111,5 pCt. in 1948 — en met het indexcijfer van de ruilvoet, dan blijkt dat het optimum-indexcijfer van het uitvoervolume van de B.L.E.U. t.o.v. 1938 op 104,4 zou gelegen zijn. Het indexcijfer van het werkelijke uitvoervolume ligt iets hoger — 94,8 pCt. (2) — doch gelet op de toestand van de

(1) C.f. noot (1), blz. 148.

(2) Deze indexcijfers werden berekend door de Studiedienst van de Nationale Bank van België. Zij verschillen enigszins van de door het Nationaal Instituut voor de Statistiek opgemaakte cijfers (c.f. het reeds hierboven aangehaalde Jaarnummer 1949 van het *Statistisch Bulletin*). De afwijking is toe te schrijven aan een verschillende berekeningswijze, doordat het Nationaal Instituut voor de Statistiek uitging van de rubrieken van de Overeenkomst van Brussel van 1913 of althans van de meest belangrijke ervan, dan wanneer de Studiedienst van de Nationale Bank van België een meer omstandige berekeningswijze voor de herwaardering toepaste, daar zij uiting van de tariefposten, behalve voor de transacties in edelstenen. Daar dit werk door de Studiedienst alleen voor het jaar 1948 werd gedaan, waren wij er toe genoodzaakt bij het begin van deze uiteenzetting de gegevens van het Nationaal Instituut voor de Statistiek over te nemen, daar het onze bedoeling was het verloop van het volume van de buitenlandse handel tijdens de jaren 1946 tot 1948 na te gaan.

wereldmarkten in 1948 moet deze ontoereikendheid wellicht veeleer toegeschreven worden aan de moeilijkheden in het internationaal ruilverkeer, die door de B.L.E.U. bijzonder sterk worden aangevoeld, dan aan het prijspeil bij de uitvoer der Belgisch-Luxemburgse goederen.

Nochtans is het de vraag of de interne factoren die de prijsstructuur in de B.L.E.U. bepalen voldoende soepel zijn opdat de uitvoerprijzen desgevallend aan een daling der invoerprijzen zouden kunnen aangepast worden, indien deze laatste veroorzaakt werd door een dalende beweging op de wereldmarkten. Dit is een probleem dat van overwegende betekenis is in het toekomstige verloop van de uitvoer der B.L.E.U.; deze studie zou evenwel het bestek van onderhavige

uiteenzetting over de structuur van de buitenlandse handel der B.L.E.U. in 1948 te buiten gaan (1).

(1) Te dien aanzien verschaffen de gegevens van bovenstaande tabel xv weinig of geen aanwijzingen voor een beoordeling van de respectieve stijging der buitenlandse en binnenlandse prijzen t.o.v. 1938. Het is immers aan te nemen dat voor talrijke producten, het peil der uitvoerprijzen van de B.L.E.U. in 1948 waarschijnlijk meer werd bepaald door de verschillende toestand op de markt voor elk uitgevoerd product dan door factoren die de interne prijsstructuur van de B.L.E.U. bepalen. De indexcijfers der uitvoerprijzen zijn geen afdoend criterium voor de beoordeling van het binnenlands prijspeil. Nochtans mag men aannemen dat de vergelijking der indexcijfers van de invoerprijzen en van de uitvoerprijzen een zeker nut heeft wanneer de aangekochte en verkochte goederen zekere gelijkheid vertonen. Dit is bijv. het geval voor goederen die in een zelfde sectie of in een zelfde hoofdstuk van het douanetarief voorkomen. Nochtans is ook dergelijke vergelijking nog niet toereikend. Behalve in de uitzonderingsgevallen verschilt de samenstelling van de Belgisch-Luxemburgse uitvoer in sterke mate van de invoer, zelfs wanneer het goederen van dezelfde soort betreft. Bovendien zijn de t.o.v. 1938 berekende indexcijfers beïnvloed door de wijzigingen welke in 1948 ten opzichte van het basisjaar zijn ingetreden in de verschillende goederenstromingen, die samen ledere sectie of zelfs ieder hoofdstuk van het douanetarief uitmaken.

TABEL A

Bijzondere handel van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie

Invoer 1948

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek — Berekingen door de Studiedienst van de Nationale Bank van België.

	Absolute getallen (miljoenen franken)	In pCt. van het totaal
PRODUCTIEMIDDELEN :		
<i>voor de landbouw en de voedingsbedrijven bestemd :</i>		
Granen	6.465	7,4
Meststoffen	1.224	1,4
Veekoecken	421	0,5
Diversen	2.219	2,5
<i>voor de hierna volgende bedrijfstakken bestemd :</i>		
Metaalnijverheid	12.527	14,4
Textielnijverheid	8.091	9,2
Houtnijverheid	1.750	2,0
Diamantnijverheid	1.705	2,0
Ledernijverheid	1.379	1,6
Papiernijverheid en graphische bedrijven	868	1,0
Tabaknijverheid	647	0,7
<i>zonder onderscheid voor de diverse productiesectoren bestemd :</i>		
Brandstoffen	3.733	4,3
Minerale oliën	3.344	3,8
Chemische producten	1.500	1,7
Diversen	8.850	10,1
Totaal productiemiddelen	54.723	62,6
VERBRUIKSGOEDEREN.		
<i>Voedingsproducten gereed voor het verbruik.</i>		
<i>Dierlijke producten :</i>		
Melk en boter	4.591	5,2
Vlees en vet	2.963	3,4
Eieren	306	0,3
Diversen	747	0,9
Totaal dierlijke producten	(8.607)	(9,8)
<i>Plant aardige producten (ruwe) .....</i>		
Vruchten	4.229	4,8
Koffie en specerijen	(1.854)	(2,1)
Groenten	(1.610)	(1,8)
Diversen	(765)	(0,9)
Totaal plant aardige producten	(6.240)	(7,1)
<i>Totaal voedingsproducten gereed voor het verbruik .....</i>		
	(14.847)	(16,9)
<i>Verbruiksgoederen, andere dan voedingsproducten, gereed voor het gebruik :</i>		
Kledingartikelen	3.300	3,8
Autovoertuigen, rijwielen	1.784	2,0
Uurwerken	643	0,8
Diversen	3.152	3,6
Totaal goederen, andere dan voedingsproducten, gereed voor het gebruik	(8.879)	(10,2)
Totaal verbruiksgoederen	23.726	27,1
UITRUSTINGSMIDDELEN		
	9.020	10,3
MUNTEN		
	2	—
Eindtotaal	87.471	100,0

TABEL B

Bijzondere handel van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie

Invoer 1948 — Procent van het totaal voor iedere groep

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek — Berekeningen door de Studiedienst van de Nationale Bank van België.

	Europa				Afrika			Amerika					Azië	Oceanië	Diversen	Eindtotaal
	Deelnemende landen	Oost-Europa	Diversen	Totaal	Belgisch-Congo en Ruanda-Urundi	Andere landen	Totaal	U. S. A. Alaska	Andere landen van Noord-Amerika	Argentinië	Andere landen van Zuid-Amerika	Totaal				
PRODUCTIEMIDDELEN	37,7	7,2	0,6	45,5	11,4	2,9	14,3	17,7	1,8	4,5	6,7	30,7	5,6	3,9	0,1	100,0
voor de landbouw en de voedingsbedrijven bestemd :																
Granen	3,7	31,1	0,1	34,9	1,1	0,9	2,0	29,7	5,5	21,6	4,6	61,4	0,1	1,5	—	100,0
Meststoffen	64,5	5,9	9,7	80,1	—	13,1	13,1	4,4	—	—	2,1	6,5	0,3	—	—	100,0
Veekoecken	2,7	—	—	2,7	2,6	1,8	4,4	3,8	—	69,4	7,4	80,6	12,3	—	—	100,0
Diversen	28,0	2,4	—	30,4	8,1	10,4	18,5	8,7	0,9	3,6	36,7	49,9	1,0	0,2	—	100,0
voor de hierna volgende nijverheidstakken bestemd :																
Metaalnijverheid	37,6	1,9	1,4	40,9	29,7	4,2	33,9	18,0	2,5	—	2,4	22,9	0,9	1,4	—	100,0
Textielnijverheid	27,8	0,3	—	28,1	9,0	5,9	14,9	10,5	0,2	4,4	8,9	24,0	12,0	20,9	—	100,0
Houtnijverheid	45,6	37,0	—	82,6	4,8	0,5	5,3	5,6	1,3	—	3,6	10,5	1,4	0,2	—	100,0
Diamantnijverheid	92,3	—	—	92,3	—	0,5	0,5	7,0	0,1	—	—	7,1	0,1	—	—	100,0
Ledernijverheid	52,8	1,5	0,2	54,5	2,2	1,6	3,8	14,8	0,4	9,6	7,0	31,8	2,1	7,7	—	100,0
Papierenijverheid en graphische bedrijven	80,6	13,8	—	94,4	0,2	—	0,2	4,9	0,6	—	—	5,5	—	—	—	100,0
Tabaksnijverheid	6,5	1,3	—	7,8	—	1,1	1,1	72,2	—	1,9	12,2	86,3	4,7	—	—	100,0
zonder onderscheid voor de diverse productiesectoren bestemd :																
Brandstoffen	73,4	7,3	—	80,7	—	—	—	19,3	—	—	—	19,3	—	—	—	100,0
Minerale oliën	5,2	—	—	5,2	—	—	—	23,4	—	—	32,6	56,0	36,8	—	2,0	100,0
Chemische producten	54,7	0,9	0,1	55,7	—	0,1	0,1	42,1	1,2	—	0,5	43,8	0,2	0,1	—	100,0
Diversen	50,2	4,8	0,2	55,2	15,9	1,2	17,1	14,9	2,9	1,9	1,5	21,2	6,4	0,1	—	100,0
VERBRUIKSGOEDEREN	63,3	2,1	1,5	66,9	0,7	0,9	1,6	15,4	1,2	5,1	8,6	30,3	0,6	0,5	—	100,0
Voedingsproducten gereed voor het verbruik	54,7	0,5	2,3	57,5	1,1	1,4	2,5	14,9	1,8	8,2	13,6	38,5	0,7	0,8	—	100,0
Dierlijke producten	59,4	0,4	—	59,8	—	0,3	0,3	16,8	2,8	13,8	5,4	38,8	—	1,1	—	100,0
Melk en boter	63,3	—	—	63,3	—	—	—	18,2	0,9	15,9	0,1	35,1	—	1,6	—	100,0
Vlees en vet	56,7	0,7	—	57,4	—	—	—	14,9	3,7	12,2	11,2	42,0	—	0,6	—	100,0
Eieren	60,7	—	—	60,7	—	—	—	30,5	0,6	7,4	0,7	39,2	—	—	—	100,0
Diversen	45,8	1,2	0,1	47,1	—	3,3	3,3	10,0	12,2	9,2	17,4	48,8	0,3	0,4	—	100,0
Plantvrije producten	48,2	0,7	5,5	54,4	2,5	2,9	5,4	12,3	0,4	0,4	25,0	38,1	1,6	0,5	—	100,0
ruwe	35,3	0,5	7,3	43,1	3,4	3,0	6,4	12,0	0,1	—	35,8	47,9	2,3	0,4	—	100,0
Vruchten	42,9	0,3	16,6	59,8	0,5	2,7	3,2	26,4	0,1	—	8,2	34,7	2,1	0,1	—	100,0
Koffie en specerijen	3,6	—	—	3,6	7,8	2,5	10,3	1,0	—	—	82,8	83,9	2,1	—	—	100,0
Groenten	83,6	1,7	—	85,4	1,0	5,2	6,2	0,4	0,2	—	3,3	3,9	2,9	1,5	—	100,0
bereide	75,3	1,2	1,7	78,2	0,7	2,5	3,2	12,9	0,9	1,3	2,4	17,5	0,2	0,8	—	100,0
Verbruiksgoederen, andere dan voedingsproducten, gereed voor het gebruik ..	77,7	4,8	0,1	82,6	0,1	0,2	0,3	16,4	0,2	—	—	16,6	0,5	—	—	100,0
Kledingartikelen	78,5	6,6	—	85,1	0,1	0,3	0,4	13,3	0,2	—	—	13,5	1,0	—	—	100,0
Autovoertuigen, rijwielen	73,6	2,4	0,1	76,1	0,1	—	0,1	23,7	0,1	—	—	23,8	—	—	—	100,0
Uurwerken	98,7	0,1	—	98,8	0,1	—	0,1	1,0	—	—	0,1	1,1	—	—	—	100,0
Diversen	75,0	5,2	0,1	80,3	0,2	0,1	0,3	18,5	0,5	0,1	—	19,1	0,3	—	—	100,0
UITRUSTINGSMIDDELEN	68,0	2,3	2,2	72,5	0,1	—	0,1	26,7	0,6	—	0,1	27,4	—	—	—	100,0
MUNTEN	100,0	—	—	100,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	100,0
Eindtotaal ...	47,8	5,3	1,0	54,1	7,3	2,1	9,4	18,0	1,5	4,2	6,5	30,2	3,7	2,5	0,1	100,0

TABEL C

Bijzondere handel van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie

Invoer 1948 — Procent van het totaal voor ieder geographisch gebied

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek — Berekeningen door de Studiedienst van de Nationale Bank van België.

	Europa				Afrika			Amerika					Azië	Oceanië	Diversen	Eindtotaal
	Deelnemende landen	Oost-Europa	Diversen	Totaal	Belgisch-Congo en Ruanda-Urundi	Andere landen	Totaal	U. S. A. Alaska	Andere landen van Noord-Amerika	Argentinië	Andere landen van Zuid-Amerika	Totaal				
PRODUCTIEMIDDELEN	49,4	84,7	36,7	52,6	97,3	88,0	95,2	61,4	74,8	66,8	64,2	63,4	95,5	94,4	100,0	62,6
<i>voor de landbouw en de voedingsbedrijven bestemd :</i>																
Granen	0,6	43,5	1,0	4,8	1,2	3,2	1,6	12,2	26,2	38,1	5,2	15,2	0,2	4,5	—	7,4
Meststoffen	1,9	1,6	13,7	2,1	—	8,9	2,0	0,3	—	—	0,5	0,3	0,1	—	—	1,4
Veekoeken	—	—	—	—	0,2	0,4	0,2	0,1	—	8,0	0,5	1,2	1,6	—	—	0,5
Diversen	1,5	1,1	—	1,4	2,7	12,8	5,0	1,3	1,4	2,2	14,3	4,1	0,7	0,2	—	2,5
<i>voor de hierna volgende nijverheidsstakken bestemd :</i>																
Metaalnijverheid	11,2	5,1	20,1	10,9	58,1	28,5	51,5	14,3	22,9	0,2	5,2	10,7	3,4	8,0	—	14,4
Textielnijverheid	5,4	0,6	0,1	4,8	11,3	26,1	14,6	5,4	1,1	9,8	12,7	7,4	30,5	76,6	—	9,2
Houtnijverheid	1,9	14,0	—	3,1	1,3	0,4	1,1	0,6	1,7	—	1,1	0,7	0,8	0,1	—	2,0
Diamantnijverheid	3,8	—	—	3,3	—	0,4	0,1	0,7	0,1	—	—	0,5	—	—	—	2,0
Ledernijverheid	1,7	0,5	0,4	1,6	0,5	1,2	0,6	1,3	0,4	3,6	1,7	1,7	0,9	4,8	—	1,6
Papierenijverheid en graphische bedrijven	1,7	2,6	—	1,7	—	—	—	0,3	0,4	—	—	0,2	—	—	—	1,0
Tabaksnijverheid	0,1	0,2	—	0,1	—	0,4	0,1	3,0	—	0,3	1,4	2,1	1,0	—	—	0,7
<i>zonder onderscheid voor de diverse productiesectoren bestemd :</i>																
Brandstoffen	6,6	5,9	—	6,4	—	—	—	4,5	—	—	—	2,7	—	—	—	4,3
Minerale oliën	0,4	—	—	0,4	—	—	—	5,0	—	—	19,2	7,1	38,5	—	100,0	3,8
Chemische producten	2,0	0,3	0,2	1,8	—	0,1	—	4,0	1,3	—	0,1	2,5	0,1	—	—	1,7
Diversen	10,6	9,3	1,2	10,2	22,0	5,7	18,4	8,4	19,3	4,6	2,3	7,0	17,8	0,2	—	10,1
VERBRUIKSGOEDEREN	35,9	10,8	40,3	33,6	2,7	12,0	4,7	23,3	21,2	33,2	35,7	27,2	4,4	5,6	—	27,1
<i>Voedingsproducten gereed voor het gebruik</i>																
Dierlijke producten	19,4	1,6	39,6	18,1	2,5	11,2	4,4	14,0	19,7	33,1	35,6	21,6	3,2	5,6	—	16,9
Melk en boter	7,0	—	—	6,1	—	—	—	5,3	3,1	20,0	0,1	6,1	—	3,3	—	5,2
Vlees en vet	4,0	0,5	—	3,6	—	0,1	—	2,8	8,1	9,9	5,8	4,7	—	0,7	—	3,4
Eieren	0,4	—	—	0,4	—	—	—	0,6	0,1	0,6	—	0,5	—	—	—	0,3
Diversen	0,8	0,2	0,1	0,8	—	1,3	0,3	0,5	6,8	1,9	2,3	1,3	0,1	0,2	—	0,9
Plantvaardige producten	7,2	0,9	39,5	7,2	2,5	9,8	4,1	4,8	1,6	0,7	27,4	9,0	3,1	1,4	—	7,1
ruwe	3,6	0,4	35,6	3,9	2,2	7,1	3,3	3,2	0,2	—	26,6	7,7	3,0	0,7	—	4,8
Vruchten	1,9	0,1	35,5	2,4	0,2	2,7	0,7	3,1	0,1	—	2,7	2,5	1,2	0,1	—	2,1
Koffie en specerijen	0,1	—	—	0,1	2,0	2,2	2,0	0,1	—	—	23,5	5,1	1,1	—	—	1,8
Groenten	1,6	0,3	0,1	1,4	—	2,2	0,6	—	0,1	—	0,4	0,1	0,7	0,6	—	0,9
bereide	3,6	0,5	3,9	3,3	0,3	2,7	0,8	1,6	1,4	0,7	0,5	1,3	0,1	0,7	—	2,3
<i>Verbruiksgoederen, andere dan voedingsproducten, gereed voor het gebruik</i>																
Kledingartikelen	6,2	4,7	0,1	5,9	—	0,5	0,2	2,8	0,4	—	0,1	1,7	1,0	—	—	3,8
Autovoertuigen, rijwielen	3,1	0,9	0,1	2,9	—	—	—	2,7	0,1	—	—	1,6	—	—	—	2,0
Uurwerken	1,5	—	—	1,3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0,8
Diversen	5,7	3,6	0,5	5,4	0,2	0,3	0,1	3,8	1,0	0,1	—	2,3	0,2	—	—	3,6
UITRUSTINGSMIDDELEN	14,7	4,5	23,0	13,8	—	—	0,1	15,3	4,0	—	0,1	9,4	0,1	—	—	10,3
Eindtotaal ...	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
(zegge	41.809	4.621	866	47.296	6.415	1.823	8.238	15.748	1.349	3.668	5.690	26.455	3.200	2.216	76	87.174
mil-	mil-	mil-	mil-	mil-	mil-	mil-	mil-	mil-	mil-	mil-	mil-	mil-	mil-	mil-	mil-	mil-
lioën)	lioën)	lioën)	lioën)	lioën)	lioën)	lioën)	lioën)	lioën)	lioën)	lioën)	lioën)	lioën)	lioën)	lioën)	lioën)	lioën)

DE BETALINGSBALANS VAN DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE OVER HET JAAR 1948

Enkele maanden geleden publiceerde dit Tijdschrift (1) een overzicht van de hedendaagse methodes van aantekening der internationale transacties, alsmede van de aanbevelingen van het Monetair Fonds op dat gebied en van de wijze waarop de betalingsbalans van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie wordt opgemaakt.

In bedoeld artikel verscheen de betalingsbalans van de Unie over het jaar 1947 en werd de geregelde publicatie aangekondigd van de statistische gegevens welke voor de volgende jaren zouden worden bijeengebracht.

In de hierna volgende bladzijden zal dan ook een overzicht worden gegeven van de balans der internationale transacties van de Unie gedurende het jaar 1948. De desbetreffende cijfergegevens werden verkregen volgens de werkwijze die bij het opmaken van de betalingsbalans voor 1947 werd gevolgd.

Zoals in voornoemd artikel breedvoerig werd uiteengezet (2), wordt bij het opmaken van de balans hoofdzakelijk uitgegaan van de geldoverdrachten tussen ingezetenen en niet-ingezetenen door tussenkomst van 's lands bankwezen; nochtans werden de transacties, die geen enkele betaling door middel van het bankwezen met zich brachten, eveneens aangetekend in zoverre zij gekend waren. Zo werden de zuivere ruiltransacties in het goederenverkeer opgenomen; dit was eveneens het geval voor de Herstelleveranties (3) en voor de leveringen door de Administratie voor Economische Samenwerking onder het stelsel van de *Government Procurements*.

Wat het verkeer van de Economische Unie met Belgisch-Congo betreft, vertegenwoordigen de door het Belgisch-Luxemburgs Instituut voor de Wissel of door de Bank van Belgisch-Congo aangetekende transfers slechts een deel der transacties, daar deze laatste in belangrijke mate eenvoudig door een inschrijving in de boeken der koloniale maatschappijen worden afge-

rekend. Voor het opmaken van de betalingsbalans met Congo hebben wij dan ook in zake het goederenverkeer, de uitvoerwaarde overgenomen zoals ze in de douanestatistieken van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en van Belgisch-Congo voorkomt; evenzo werden de kapitaalinkomens berekend op grond van de dividenduitkeringen door de koloniale vennootschappen, waarbij evenwel de dubbeltellingen werden uitgeschakeld.

* * *

De betalingsbalans voor het jaar 1948 is in tabel I voorgesteld in de vorm die in de *Handleiding over de betalingsbalans* door het Internationaal Monetair Fonds (4) werd aanbevolen. Deze voorstelling laat toe zonder moeite een vergelijking te maken met de gegevens voor het jaar 1947 die in dit Tijdschrift in dezelfde vorm werden gepubliceerd (5).

In het schema door het Monetair Fonds aanbevolen registreert de kapitaalrekening de beweging — toename of afneming — der tegoeden op het buitenland, der verplichtingen tegenover het buitenland en der netto-tegoeden op het buitenland (algebraïsche som der tegoeden en verplichtingen). Deze wijze van aantekening heeft tot gevolg dat in een zelfde kolom, debet- en credittransacties zonder onderscheid gegroepeerd zijn. Ten einde de creditposten en de debetposten in de transacties op de kapitaalrekening duidelijker naar voren te doen komen, werden zij in tabel II in een afzonderlijke kolom voor de credit- en voor de debetboekingen ondergebracht.

* * *

Vooraleer het verloop van de verschillende posten van de balans te beschouwen, lijkt het ons nuttig de wijze van berekening der cijfers van zekere rubrieken te verduidelijken en de aard der in diverse rubrieken aangetekende transacties nader te omschrijven. Zodoende zullen enkele bijkomstige wijzigingen in de indeling der transacties t.o.v. de balans van 1947 aan het licht treden.

(1) Aprilnummer 1949: « Aantekening van de internationale transacties en opstelling van de betalingsbalans der Belgisch-Luxemburgse Economische Unie voor 1947 », blz. 169 tot 185.

(2) Blz. 178 tot 180.

(3) Doch niet voor de teruggaven, in tegenstelling met hetgeen werd gezegd bij het opmaken van de balans voor 1947. Verder zullen de redenen worden aangegeven waarom de teruggaven uit de balans werden gesloten.

(4) *International Monetary Fund*. « Balance of Payments Manuel », Januari 1948.

(5) Zie het in noot (1) aangehaalde artikel. Tabel II, blz. 181.

TABEL I

Betalingsbalans van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie voor het jaar 1948

Naar het schema door het Internationaal Monetair Fonds aanbevolen

(millioenen Belgische franken)

Lopende transacties	Credit (Ont- vangsten)	Debet (Betalingen)	Credit-(+) of debet- saldo (-)	Bewegingen van kapitalen en monetair goud	Toeneming (+) of afnemning (-) van		
					tegoeden op buitenland en van monetair goud	verplichtingen tegenover het buitenland	netto- tegoed op het buitenland
1. Goederentransacties fob	75.453	80.700	- 5.247	<i>Particulieren (excl. banken)</i>	-	-	
2. Bewegingen van het niet monetair goud (netto)	42	-	+ 42	11. Kapitalen op lange termijn (11.1 tot 11.6)			
3. Verplaatsingen naar het buitenland ..	718	2.820	- 2.102	11.1 Directe investeringen			
4. Vervoer (4.1 + 4.2)	3.860	7.450	- 3.590	11.2 Vastrenderende effecten			
4.1 Bruto-vrachten	3.227	7.450		11.3 Niet-vastrenderende effecten ..			
4.2 Andere	633	-		11.4 Aflossingen			
(Scheepsvorraden en bunkerkolen)				11.5 Andere contractuele terugbeta- lingen			
5. Verzekeringspremïen en -uitkeringen	654	935	- 281	11.6 Overige kapitalen op lange ter- mijn			- 4.154
6. Inkomsten uit investeringen	4.786	3.046	+ 1.740	12. Kapitalen op korte termijn :			
7. Regeringstransacties niet elders ver- meld	167	494	- 327	12.1 Munten, deposito's, regerings- verplichtingen			
8. Diverse lopende transacties	4.204	2.468	+ 1.736	12.2 Overige kapitalen op korte ter- mijn			
8.1 Grensarbeiders en vreemde arbei- ders	3.570	1.031	-	<i>Overheid en banken.</i>			
8.2 Overige diverse lopende transacties	634	1.437	-	13. Kapitalen op lange termijn (13.1 tot 13.6)	- 350	+ 1.048	- 1.398
Totaal rubrieken 1 tot 8	89.884	97.913	- 8.029	13.1 Overheidsleningen	-	+ 3.253	- 3.253
9. Schenkingen (9.1 tot 9.3)	3.366	2.380	+ 986	13.2 Bankleningen	-	-	-
9.1 Particuliere zendingen	1.083	320	-	13.3 Effecten	-	-	-
9.2 Herstelleringen	91	-	-	13.4 Aflossingen	- 350	- 963	+ 613
9.3 Regeringschenkingen	2.192	2.060	-	13.5 Andere contractuele betalingen .	-	- 1.242	+ 1.242
10. Totaal lopende transacties	93.250	100.293	- 7.043	13.6 Andere kapitalen op lange termijn	-	-	-
(Rubriek 1 tot 9)				14. Kapitalen op korte termijn (14.1 tot 14.4)	+ 1.054	+ 4.131	- 3.077
Vergissingen en weglatingen			- 368	14.1 Betalingsovereenkomsten	- 469	- 186	- 283
Eindtotaal ...			- 7.411	14.2 Verplichtingen tegenover het Internationaal Monetair Fonds, de Internationale Bank voor Her- stel en Ontwikkeling en de Bank voor Internationale Betalingen .	-	+ 851	- 851
				14.3 Andere tegoeden en verplichtin- gen tegenover overheid en banken	+ 863	+ 3.406	- 2.603
				14.4 Andere kapitalen op korte ter- mijn	+ 660	-	+ 660
				15. Monetair goud	+ 1.218	-	+ 1.218
				Totaal der bewegingen van kapitalen en monetair goud			- 7.411

LOPENDE TRANSACTIES (6)

Rubriek 1 : Goederentransacties

De onder deze rubriek ingeschreven bedragen werden als volgt berekend :

ONTVANGSTEN

Valutaontvangsten wegens overdracht van goederen (excl. de overdrachten tussen Belgisch-Congo en de Economische Unie) (Bijzondere uitvoerhandel (fob), entreporthandel en « cross trade » (7); de goederen die op het grondgebied van de Unie werden ingevoerd om er een aanvullende verwerking te ondergaan en daarna wederuitgevoerd te

(6) De nummering der rubrieken stemt overeen met die in tabel I aangenomen. Al de gegevens zijn in millioenen Belgische franken aangetekend.

(7) Aankoop van goederen in een vreemd land en wederverkoop in een ander vreemd land zonder dat ze in eigen land worden ingevoerd.

worden, zijn alleen voor de waarde van dit loonwerk als ontvangst geboekt, zo zij niet Belgisch-Luxemburgse eigendom geworden zijn; dit is met name het geval voor de vreemde spoorwegwagens die op het grondgebied van de Unie worden hersteld; wat de entreporthandel betreft, is alleen de winst door de Belgisch-Luxemburgse tussenkomst verwezenlijkt, als ontvangst geboekt indien de goederen vreemde eigendom gebleven zijn) .....

Fob-uitvoer van de Economische Unie naar Belgisch-Congo	72.370
Ruiltransacties tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en het buitenland (8)	2.853
	230

Totaal 75.453

(8) Bedrag door de Centrale Dienst voor Contingenten en Vergunningen medegedeeld.

UITGAVEN

Valutauitgaven wegens aanschaffing van goederen (excl. de overdrachten tussen de Economische Unie en Belgisch-Congo)

(Bijzondere invoerhandel (fob), entrepoothandel en « cross trade »; goederen die op het grondgebied van de Unie worden ingevoerd om er een aanvullende verwerking te ondergaan en daarna te worden uitgevoerd zonder dat zij Belgisch-Luxemburgse eigendom worden, zijn niet aangetekend daar zij geen enkele valutauitgave wegens goederenaankoop teweegbrengen; dit is met name het geval voor de op het grondgebied van de Unie herstellende wagons; evenzo geeft de entrepoothandel geen aanleiding tot valutauitgaven, indien de goederen vreemde eigendom blijven)	74.426
<i>Fob-invoer van de Economische Unie uit Belgisch-Congo</i>	5.652 (9)
<i>Goederen door de E.C.A. geleverd in vorm van « Government Procurements »</i>	301
<i>Ruiltransacties tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en het buitenland</i>	230
<i>Goederen door Duitsland als Herstelbetalingen geleverd</i>	91(10)
Totaal	80.700

Het is belangwekkend de balanscijfers van de rubriek « Goederentransacties » te vergelijken met de gegevens van de douanestatistieken. Zoals bekend, bereikte de fob-uitvoer luidens deze statistieken *fr* 74.020 miljoen in 1948 en de cif-invoer *fr* 87.418 miljoen. Deze cijfers werden in zekere gevallen gewijzigd, ten einde ze met de balanscijfers vergelijkbaar te maken: de overdrachten van goud in baren of in muntstukken en de scheepsvoorraden werden afgetrokken van de uitvoer- en de invoerbedragen; op dezelfde wijze werd er te werk gegaan voor de vreemde wagons die voor herstelling op het grondgebied van de Unie werden ingevoerd en voor de naderhand wederuitgevoerde wagons: alleen de herstellingskosten werden in de kolom der ontvangsten gehandhaafd; daarentegen werden de van Duitsland als Herstelbetalingen verkregen goederen en de gas- en electriciteitsleveringen (netto-invoer) bij de douanecijfers gevoegd; het bedrag van de transacties in entrepoothandel en van de goederenhandel buiten het grondgebied van de Unie (« cross-trade »), werd bij de douanestatistieken gevoegd. Ten slotte werd de invoer fob aangetekend.

Na deze verschillende verbeteringen zouden de ontvangsten onder de rubriek « Goederentransacties », berekend op basis van de douanestatistieken *fr* 74.840 miljoen en de uitgaven *fr* 79.344 miljoen bedragen.

(9) Bedrag van de aangetekende uitvoer in de koloniale statistieken na verbetering wegens onderschatting van de uitvoer.

(10) In tegenstelling met het jaar 1947 werden de door de bezettingsoverheid weggevoerde goederen die nadien door Duitsland werden teruggegeven, niet in de balans opgenomen. Daar immers deze goederen « in specie » werden teruggevorderd, worden zij geacht steeds Belgisch-Luxemburgs bezit te zijn gebleven. De teruggave ervan kan dus niet worden beschouwd als een eigendomsoverdracht van ingezetenen tot niet-ingezetenen, zodat zij uit de betalingsbalans wordt gesloten.

Onze cijfers bereikten dus *fr* 613 miljoen meer voor de ontvangsten en *fr* 1.356 miljoen meer voor de uitgaven.

Deze verschillen zijn licht te verklaren.

Wat de ontvangsten betreft, moet aangenomen worden dat in de valutaopbrengsten van de uitvoer, een deel van de vrachtkosten begrepen is, inzonderheid wanneer de goederen te lande worden verzonden. Wanneer de uitvoerder zich belast met het afsluiten van het vervoercontract — dit is vaak het geval voor de verzendingen te lande — is de bij het Wisselinstituut aangegeven prijs cif berekend. Daar het onmogelijk is de verdeling te maken tussen de prijzen van de goederen en de kosten van het vervoer, wordt de door de uitvoerder overgedragen som aangetekend als goederentransactie.

Dat de door het Wisselinstituut geboekte ontvangsten groter zijn dan de op basis van de douanegegevens berekende cijfers, kan nog aan een andere oorzaak worden toegeschreven: de toenemende waardevastheid van de Belgische frank heeft wellicht de buitenlandse invoerders er toe aangezet de betalingstermijn te verkorten en vooruitbetalingen op de nog te leveren bestellingen te doen.

Wat de uitgaven betreft, is het aan te nemen dat het hoger bedrag der valutauitgaven dan dat der douanestatistieken hoofdzakelijk toe te schrijven is aan achterstallige betalingen op de abnormaal hoge invoer in de laatste maanden van 1947 wegens de toenakende inwerkingtreding van het Benelux-tarief. De aldus vereffende achterstallen overtroffen de betalingen uit particuliere tegoeden, d.w.z. zonder dat de valutareserves werden aangesproken.

Rubriek 2 : Bewegingen van het niet-monetair goud

De transacties met het buitenland en Belgisch-Congo sloten met een goudaanwinst van *fr* 1.176 miljoen. Anderzijds steeg de metaalvoorraad van België en het Groothertogdom met *fr* 1.218 miljoen. Het verschil wordt verklaard door een kleine aanvoer van niet-monetair goud (*fr* 42 miljoen). Zoals in 1947 was de goudoverdracht door particulieren aan de Nationale Bank dus iets groter dan de hoeveelheden die aan de nijverheid, de tandartsen en de ambachtsbedrijven werden geleverd.

Rubriek 4 : Vervoer

De ontvangsten op de creditzijde van de subrubriek 4.1 aangetekend, vertegenwoordigen voor ongeveer 50 pCt. ontvangsten uit het havenverkeer. De tweede post naar rangorde is gevormd uit de ontvangsten uit het doorvoerverkeer. Het saldo vertegenwoordigt de door het buitenland betaalde vrachten aan uitvoerders en kooplieden van de Economische Unie en aan de eigen vervoerders, ter gelegenheid van cif-uitvoer, « cross trade »-transacties, kustvaart in het buitenland en vervoer op buitenlands grondgebied.

Er zij opgemerkt dat de ontvangsten uit het havenverkeer, uit de doorvoer, de kustvaart in het buitenland en het vervoer op buitenlands grondgebied, in 1947 in de rubriek 8 : « Diverse lopende transacties » voorkwamen. Daar de ontvangsten van het havenverkeer niet duidelijk van de vrachtonvangsten konden

worden onderscheiden, werden zij in de rubriek 4.1 in plaats van de rubriek 4.2 ondergebracht. Ten aanzien van de vrachtonvangsten moet er op gewezen worden dat zij slechts in de rubriek 4.1 voorkomen in zover de vrachtkosten van de goederenprijs konden worden gescheiden. Is dit niet het geval, dan zijn ze in de rubriek 1 aangetekend.

In de rubriek 4.2 zijn de ontvangsten op de leveringen van scheepsvoorraden aan de buitenlandse schepen geboekt.

Wat de uitgaven betreft, bevat rubriek 4.1 de gezamenlijke vrachten aan de buitenlandse vervoerders betaald ter gelegenheid van de in- of uitvoer (11) of het vervoer van goederen in de kustvaart of het binnenlands vervoer; de uitgaven wegens kustvaart of binnenlands vervoer door buitenlandse vervoerders werden dan ook van rubriek 8 naar rubriek 4.1 overgebracht.

Daar de aankoop van scheepsvoorraden en -kolen en de andere uitgaven in het buitenland door Belgisch-Luxemburgse vervoerders niet van de andere vervoeruitgaven konden worden onderscheiden, werd het bedrag ervan in de rubriek 4.1 en niet in de rubriek 4.2 ingeschreven.

Er zij ten slotte nog aangestipt dat t.a.v. de rubriek « Vervoer », de op de balans geboekte credit- of debetsaldi van meer betekenis zijn dan het brutobedrag der ontvangsten en der uitgaven. Immers een groot aantal transacties geven aanleiding tot compensatie hetzij onder de vervoerders — dit is met name het geval voor de afrekeningen tussen de Belgische spoorwegen en de buitenlandse spoorwegen —, hetzij tussen de verschillende vervoerondernemingen zodat alleen het saldo door een ontvangst of een uitgave van deviezen wordt vereffend.

Rubriek 6 : Inkomsten uit investeringen

We hebben reeds medegedeeld dat een aanzienlijk deel der betalingen tussen Belgisch-Congo en de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie niet wordt opgenomen in de transferstatistieken van het Belgisch-Luxemburgs Instituut voor de Wissel of van de Bank van Belgisch-Congo. Om die reden waren de ontvangsten uit Belgisch-Luxemburgse investeringen in de Kolonie slechts op zeer onvolledige wijze in de betalingsbalans van 1947 aangetekend. Ten einde deze leemte aan te vullen, achtten wij het wenselijk dit jaar de inkomsten uit de koloniale beleggingen te ramen op basis van het bedrag der dividenduitkeringen door de koloniale maatschappijen. Daar evenwel een deel der koloniale effecten in het bezit zijn van andere koloniale vennootschappen, werd dit bruto-bedrag verminderd, ten einde dubbeltelling te vermijden.

(11) De vrachten op de cif-uitvoer betaald, komen als ontvangst voor hetzij in de rubriek 1, hetzij in de rubriek 4.1.

Rubriek 9 : Schenkingen

In de *sub*-rubriek 9.1 zijn de particuliere zendingen en de tegenwaarde der transfers van migranten aangetekend. In 1947 waren deze transacties opgenomen in de rubriek 8 : « Diverse lopende transacties ».

De tegenwaarde der door Duitsland geleverde Herstelbetalingen werd onder de *sub*-rubriek 9.2 geboekt.

Ten slotte werden de transacties in het raam van het Marshall-plan in *sub*-rubriek 9.3 ondergebracht, vermits zij uit het oogpunt van de betalingsbalans als schenkingen dienen beschouwd.

Op 31 December 1948 had de Economische Unie van de E.C.A. prestaties in natura en in geld voor een totaalbedrag van *fr* 2.350 miljoen ontvangen, waarvan *fr* 376 miljoen leningen, *fr* 132 miljoen niet-voorwaardelijke schenkingen en *fr* 1.842 miljoen voorwaardelijke hulp (12).

Op dezelfde datum waren de door België en Luxemburg aan de Deelnemende landen verleende trekkingsrechten aangewend tot een bedrag groot *fr* 2.720 miljoen, terwijl de Unie haar trekkingsrecht van *fr* 218 miljoen op Italië had opgebruikt.

De hulpverlening in vorm van leningen werd ingeschreven bij de transacties op de kapitaalrekening (c.f. verder — rubriek 13).

De niet-voorwaardelijke schenkingen werden op de creditzijde van de *sub*-rubriek 9.3 geboekt.

In deze rubriek werden eveneens aangetekend, de eenzijdige transfers in het raam van de voorwaardelijke hulpverlening — uitoefening der trekkingsrechten door de Unie verleend of ontvangen en werkelijke bijstand door de E.C.A. geleverd — in de mate waarin deze transacties elkaar opheffen en derhalve geen enkele wijziging brengen aan het bedrag der nettotegoeden van de Unie tegenover het buitenland. De ontvangsten voortvloeiend uit het trekkingsrecht op Italië en uit de ontvangen bijstand van de E.C.A. bij wijze van voorwaardelijke hulp, werden dan ook op het credit van de *sub*-rubriek 9.3 geboekt. De beschikkingen over de door de Unie verleende trekkingsrechten werden voor een gelijkwaardig bedrag aange-tekend op de debetzijde van dezelfde rubriek.

Tegenover het saldo der op de Unie uitgeoefende trekkingsrechten staat de vaste verplichting door de E.C.A. aangegaan, om een zelfde bedrag aan voorwaardelijke hulp te leveren. Deze verplichting beschouwt de Unie als een vordering op het buitenland waarvan het bedrag ingeschreven werd op de kapitaalrekening van de betalingsbalans (c.f. verder — rubriek 14.4).

(12) Incl. een niet onderverdeeld saldo ter waarde van *fr* 158 miljoen. De Unie verschaft de Deelnemende landen ook zekere in U.S.-dollars te vereffen goederen volgens de techniek der *off shore*-aankopen. Deze leveringen werden als gewone uitvoer beschouwd.

Resumerend kunnen wij de aantekeningen op de sub-rubriek 9.3 als volgt onderverdelen :

<i>Creditzijde :</i>	
Niet-voorwaardelijke schenkingen	132
Trekking op Italië	218
Van de E.C.A. ontvangen voorwaardelijke hulp	1.842
	2.192

<i>Debetzijde :</i>	
Trekkingen op de Unie (ten belope van het bedrag werkelijk in het raam van de voorwaardelijke hulp verrekend)	2.060

Het niet verrekende deel der trekkingsrechten op de Unie bedraagt dus *fr* 660 miljoen (2.720 miljoen — 2.060 miljoen).

BEWEGINGEN VAN KAPITALEN EN MONE-TAIR GOUD

Rubrieken 11 en 12 : Particuliere kapitaalbewegingen

De bewegingen van de particuliere tegoeden en verplichtingen werden voor hun gezamenlijk bedrag in tabel I aangetekend, daar de beschikbare gegevens niet toelieten de transacties onder te verdelen volgens de in deze tabel voorziene sub-rubrieken.

Tabel II geeft nochtans zekere aanwijzingen over de aard der particuliere kapitaalbewegingen (c.f. tabel II, rubriek 2 en onderverdelingen). De repatriëring van kapitalen en van achterstallige inkomsten gaven een opbrengst van *fr* 4.008 miljoen; de investeringen door het buitenland en de leningen door het buitenland verstrekt of terugbetaald, brachten *fr* 2.284 miljoen op. Deze inkomsten werden ten dele gecompenseerd door de repatriëring van de in de Unie belegde buitenlandse tegoeden — *fr* 153 miljoen —, door nieuwe investeringen, door leningen in het buitenland en door de terugbetaling van buitenlandse leningen, zegge *fr* 1.985 miljoen.

Rubriek 13 : Overheid en banken — Kapitalen op lange termijn

De beschikkingen over de opbrengst der openbare leningen in het buitenland tijdens het jaar 1948 aangegaan, en over het nog beschikbare saldo der vroegere leningen, beliepen *fr* 3.253 miljoen (c.f. tabel I, 13.1 — tabel II, 3.1).

Deze beschikkingen vallen als volgt uiteen :

1. Beschikking over het crediet door de Canadese Regering aan België verleend (lening goedgekeurd bij besluiten van de Regent van 28 Juni 1946 en 29 December 1947)	44
2. Beschikkingen over het crediet door de Internationale Bank voor Herstel en Ontwikkeling aan het Groothertogdom Luxemburg verleend (13)	163

(13) Deze beschikking werd ten belope van 134 miljoen in U.S.-dollars en ten belope van 29 miljoen in Belgische franken gedaan. Het bedrag in Belgische franken moet in de betalingsbalans worden aangetekend, daar zij alle transacties van de Economische Unie met de Internationale Bank moet registreren. De tegenwaarde ervan is een gelijkwaardige vermindering der tegoeden in Belgische franken bij de Internationale Bank (c.f. Tabel I, rubriek 14.2 — Tabel II, rubriek 4.2).

TABEL II

Betalingsbalans van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie voor het jaar 1948

Nieuwe voorstelling der transacties op de kapitaalrekening

(millioenen franken)

	Credit (ontvangsten)	Debet (uitgaven)
A. — Lopende transacties		
1. Tokort op de balans der lopende transacties		7.043
B. — Transacties op de kapitaalrekening		
2. Beweging van de particuliere tegoeden op het buitenland en van de particuliere verplichtingen tegenover het buitenland :		
2.1 Repatriëring van particuliere kapitalen en achterstallige inkomsten	4.008	153
2.2 Investerings- en terugbetaling van leningen	2.284	1.985
2.3 Netto-beweging der particuliere tegoeden op het buitenland en der particuliere verplichtingen tegenover het buitenland	4.154	
3. Beweging der tegoeden en der verplichtingen op lange termijn der overheids- en bankinstellingen tegenover het buitenland :		
3.1 Leningen in het buitenland	3.253	
3.2 Aflossing van vreemde leningen in het bezit van overheidsinstellingen en van leningen in het buitenland door overheidsinstellingen aangegaan	350	963
3.3 Contractuele terugbetaling van een buitenlandse schuld		1.242
3.4 Netto-beweging der tegoeden en verplichtingen op lange termijn van overheids- en bankinstellingen tegenover het buitenland	1.398	
4. Beweging der tegoeden en verplichtingen op korte termijn der overheids- en bankinstellingen tegenover het buitenland :		
4.1 Verloop der Belgisch-Luxemburgse tegoeden en verplichtingen in de betalingsovereenkomsten	469	186
4.2 Verloop der verplichtingen in Belgische franken tegenover internationale instellingen :		
Internationaal Monetair Fonds	(1) 963	(2) 500
Internationale Bank voor Herstel en Ontwikkeling		(3) 75
Bank voor Internationale Betalingen	(4) 833	(5) 370
4.3 Verloop van de tegoeden en verplichtingen in deviezen tegenover het buitenland (buiten de betalingsovereenkomsten)	246	863
4.4 Netto-beweging der verplichtingen in Belgische franken tegenover het buitenland (buiten de betalingsovereenkomsten)	3.220	
4.5 Netto-trekkingsrechten nog niet gecompenseerd door de voorwaardelijke hulpverlening		660
4.6 Netto-beweging der tegoeden en verplichtingen op korte termijn van overheids- en bankinstellingen tegenover het buitenland	3.077	
5. Toeneming van de goudvoorraad		1.218
C. — Vergissingen en weglatingen		
6. Vergissingen en weglatingen		368
D. — Totaal		
(1+2.3+3.4+4.6+5+6)	8.629	8.629

- (1) Trekkingsrechten in U.S.-dollars door de Economische Unie.
- (2) Trekkingsrechten in Belgische franken door Nederland en Noorwegen.
- (3) Leningen in Belgische franken aan Nederland (46 miljoen) en aan het Groothertogdom Luxemburg (29 miljoen) verleend.
- (4) Netto-overdrachten van goud en U.S.-dollars door de B.I.B. tegen Belgische franken verleend en overdracht van Belgische franken door Italië aan de B.I.B.
- (5) Voorschotten in Belgische franken door de B.I.B. aan Frankrijk en Finland.

3. Lening groot 50 miljoen Zwitserse franken door de Nationale Maatschappij voor Belgische Spoorwegen aangegaan (lening goedgekeurd bij ministerieel besluit van 13 Februari 1948 in uitvoering van de besluitwet van 30 November 1948. Deze lening werd in U.S.-dollars omgezet)	485
4. Beschikkingen over de lening groot 50 miljoen U.S.-dollars op 15 Maart 1948 bij de « Export-Import Bank » aangegaan (lening goedgekeurd bij besluit van de Regent van 21 Februari 1948)	2.185
5. Beschikkingen over de leningen door België en het Groothertogdom Luxemburg bij de « Export-Import Bank » aangegaan, ten einde het deel der als lening toegezegde Marshall-hulp te financieren	376
Totaal	3.253

De aflossingen op buitenlandse effecten in het bezit van Belgisch-Luxemburgse overheidsorganen bedroegen *fr* 350 miljoen, de aflossingen op de Belgisch-Luxemburgse buitenlandse schuld *fr* 963 miljoen (c.f. tabel I, rubriek 13.4 — tabel II, rubriek 3.2).

Het bedrag groot *fr* 1.242 miljoen in de rubriek 13.5 van tabel I en in de rubriek 3.3 van tabel II, vertegenwoordigt de gedeeltelijke aanzuivering der schuld van de Belgische Regering tegenover de Britse Regering.

Rubriek 14 : Overheid en banken — Kapitalen op korte termijn

In *sub*-rubriek 14.1 van tabel I is het verloop van de betalingsovereenkomsten aangetekend. De vermindering van de Belgisch-Luxemburgse tegoeden in het raam van deze accoorden, komt voor in de eerste kolom en de vermindering van de Belgisch-Luxemburgse verplichtingen in de tweede kolom. Dezelfde gegevens komen voor in tabel II, rubriek 4.1.

De toeneming der verplichtingen in Belgische franken van de Economische Unie tegenover internationale financiële instellingen (Bank voor Internationale Betalingen, Internationaal Monetair Fonds, Internationale Bank voor Herstel en Ontwikkeling) bedroeg *fr* 851 miljoen (tabel I, 14.2; tabel II, 4.2).

Deze aangroei valt als volgt uiteen :

Factoren die een stijging veroorzaakten :

1. Netto-overdracht van goud en U.S.-dollars door de B.I.B. tegen Belgische franken en overdrachten van Belgische franken door Italië aan de B.I.B.	833
2. Aankoop van U.S.-dollars tegen Belgische franken bij het Internationaal Monetair Fonds	963
Totaal	1.796

Factoren die een daling veroorzaakten :

1. Voorschotten in Belgische franken door de B.I.B. aan Frankrijk en Finland	370
2. Verkoop van Belgische franken door het Internationaal Monetair Fonds aan Nederland	300

3. Verkoop van Belgische franken door het Internationaal Monetair Fonds aan Noorwegen	200
4. Lening in Belgische franken door de Internationale Bank voor Herstel en Ontwikkeling verleend aan Nederland	46
5. Lening in Belgische franken door de Internationale Bank voor Herstel en Ontwikkeling verleend aan het Groothertogdom Luxemburg	29
Totaal	945
Saldo	851

In *sub*-rubriek 14.3 is het verloop aangetekend van de « andere tegoeden en verplichtingen tegenover overheid en banken ». Hierin zijn geboekt : in de eerste kolom : de stijging van de deviezentegoeden (voornamelijk U.S.-dollars en Canadese dollars die niet in de betalingsovereenkomsten begrepen zijn, zegge *fr* 863 miljoen); in de tweede kolom : de toename der verplichtingen in U.S.-dollars tegenover de Trizone (*fr* 246 miljoen) en de vermeerdering der verplichtingen in Belgische franken tegenover het buitenland, zegge *fr* 3.220 miljoen. In tabel II, rubriek 4.3, zijn de bewegingen der deviezentegoeden en -verplichtingen buiten de betalingsaccorden tegenover het buitenland geregistreerd, en in het credit van rubriek 4.4 de vermeerdering der verplichtingen in Belgische franken tegenover het buitenland.

De vordering op de E.C.A. wegens de beschikkingen over de trekkingsrechten door de Unie verleend en die niet in het raam van het mechanisme der voorwaardelijke hulp werden gecompenseerd, is in de rubriek 14.4 van tabel I en in de rubriek 4.5 van tabel II geboekt.

Rubriek 15 : Monetair goud

De vermeerdering van de metaalvoorraad vloeit voort uit de hierna volgende statistische gegevens :

Voorraad einde 1947

Nationale Bank	26.061
Caisse d'Epargne du Grand-Duché de Luxembourg	189
Totaal	26.250

Voorraad einde 1948

Nationale Bank	27.334
Caisse d'Epargne du Grand-Duché de Luxembourg	134
Totaal	27.468
Stijging	1.218

* * *

Uit de vergelijking van de betalingsbalans voor 1948 met de statistische gegevens voor het jaar 1947 (14), blijkt de vermindering van het lopende tekort van het ene jaar op het andere. Terwijl het in 1947, *fr* 13,3 milliard bereikte, was het in 1948 teruggebracht tot *fr* 7 milliard. Aldus vertegenwoordigt het lopende deficit voor 1948 nog slechts ca. 53 pCt. van dat in 1947.

(14) C.f. Aprilnummer 1949, tabel II, blz. 181.

TABEL III

Betalingsbalans
van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie
Jaren 1947 en 1948 — Synthetische voorstelling
(milliarden franken) (1)

	1947	1948
I. Lopende transacties :		
a) Saldo goederentransacties	— 15,8	— 5,2
b) Saldo andere lopende transacties..	+ 2,5	— 1,8
c) Tekort op de balans der lopende transacties	— 13,3	— 7,0
II. Transacties op de kapitaalrekening :		
1 ^o Beweging der particuliere tegoeden en verplichtingen	+ 10,8	+ 4,2
2 ^o Beweging der tegoeden en verplichtingen van overheidsinstellingen en banken	+ 2,2	+ 3,3
a) Tegoeden en verplichtingen op lange termijn	(— 1,9)	(+ 1,5)
b) Tegoeden en verplichtingen op korte termijn	(+ 0,5)	(+ 3,0)
c) Goudvoorraad	(+ 3,6)	(— 1,2)
3) Totaal transacties op de kapitaalrekening	+ 13,0	+ 7,4
III. Vergissingen en weglatingen	+ 0,3	— 0,4

(1) De bedragen met het teken + vertegenwoordigen een creditpost, die met het teken — een debetpost in de balans.

Dit resultaat is des te meer opmerkelijk daar in de rubriek « Schenkingen » van de lopende balans geen belangrijke middelen uit kosteloze buitenlandse hulp werden gecrediteerd. De niet-voorwaardelijke schenkingen die de Economische Unie in het raam van het Marshall-plan ontving, vertegenwoordigen immers slechts *fr* 132 miljoen. Wat de voorwaardelijke hulp betreft, zij is in de lopende balans gecompenseerd door netto-trekkingsrechten door Europese debiteurlanden uitgeoefend.

Het herstel van de balans der lopende betalingen wijst dus op een gevoelige vooruitgang naar een evenwichtige toestand. De handelsbalans was hierin van overwegende betekenis. Het tekort op de goederentransacties daalde immers van *fr* 15,8 milliard (15) tot *fr* 5,2 milliard. Het vertegenwoordigt dus nog slechts 33 pCt. van de deficit in 1947.

Daarentegen sloten de onzichtbare transacties en de schenkingen met een nadelig saldo ten bedrage van *fr* 1,8 milliard dan wanneer zij in de lopende balans voor 1947 een netto-bijdrage van *fr* 2,5 milliard hadden geleverd. Hier bedroeg de minderopbrengst dus *fr* 4,3 milliard.

Sommige oorzaken van deze ommekeer zijn duidelijk uit de cijfers af te leiden. Het toerisme, dat in 1947 *fr* 300 miljoen had opgebracht, liet in 1948 een tekort van *fr* 2.100 miljoen. Het toeristisch seizoen was immers in België en Luxemburg zeer ongunstig, daar

(15) Ten einde de cijfers van 1947 met die van 1948 te vergelijken, werd het bedrag der teruggaven — 0,6 milliard — in de balans van 1947 afgetrokken van het debet der handelsbalans en van het credit der rubriek « Schenkingen ».

de meeste Europese landen het toekennen van Belgische franken voor toeristische doeleinden bemoeilijkten. Daartegenover drukten de uitgaven van de Belgische reizigers in het buitenland op de officiële deviezenreserves, ten gevolge van de invoering der in Belgische franken gestelde reischèques, die in Frankrijk tegen voordeligere koers dan de officiële kunnen verhandeld worden. Ook de uitgaven van Zwitserse franken voor toerisme namen toe.

Anderzijds ontving de Economische Unie in 1948 geen terugbetalingen meer van prestaties door België ten gunste van de geallieerde legers geleverd. In 1947 werd nog een bedrag groot *fr* 2.650 miljoen uit dien hoofde ontvangen.

De overige transacties in de lopende balans aangevend, vertoonden in 1947 een tekort van *fr* 0,5 milliard en in 1948 een overschot van *fr* 0,3 milliard.

Daar de onderverdeling der rubrieken van de balans van 1947 nog ontoereikend was — een groot aantal transacties werden onder de rubriek « Diverse lopende transacties » gegroepeerd —, bleek het onmogelijk een nauwkeurige vergelijking tussen de verschillende ontvangsten- en uitgavengroepen te maken. Nochtans staat het vast dat de in de rubriek « Grensarbeiders en vreemde arbeiders » geboekte inkomsten in 1948 groter waren; ook de inkomens van de buitenlandse arbeiders stegen, doch in mindere mate, zodat de netto-ontvangsten uit lonen en andere bezoldigingen in 1948 *fr* 0,8 milliard meer bereikten.

* * *

In 1947 kon het lopend tekort grotendeels gedekt worden, dank zij de middelen verkregen uit de particuliere kapitaalbewegingen waarvan de netto-bijdrage *fr* 10,8 milliard vertegenwoordigde. Het saldo van het tekort met inachtneming van de vergissingen en weglatingen, zegge *fr* 2,2 milliard, werd gedekt door tussenkomst van de overheid en de banken : de transacties op lange termijn sloten met een uitgave van *fr* 1,9 milliard (16), doch dit saldo werd ruim gecompenseerd door de inkrimping van de nettotegoeden op korte termijn — *fr* 0,5 milliard (16) — en van de goudvoorraden — *fr* 3,6 milliard (16).

Zowel in 1948 als in 1947 maakten de inkomsten op de particuliere kapitaalbewegingen, zegge *fr* 4,2 milliard, het mogelijk een groot deel van het lopende tekort te dekken. De aanvullende middelen vereist voor de dekking van het saldo van het lopende tekort, zegge *fr* 3,3 milliard — met inachtneming van de vergissingen en weglatingen —, werd verschaft door de overheidsinstellingen en de banken en wel ten belope van *fr* 1,5 milliard door transacties op lange termijn en *fr* 3 milliard door transacties op korte termijn. Een overschot van *fr* 1,2 milliard kon tot verhoging van de metaalvoorraad worden gebruikt.

* * *

(16) Excl. de stortingen in het Internationaal Monetair Fonds en bij de Internationale Bank voor Herstel en Ontwikkeling wegens de Belgische en Luxemburgse deelneming aan deze organen.

TABEL IV

Betalingsbalans
van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie
in goud (1) en in U.S.-dollars
Jaren 1947 en 1948
(milliarden franken)

	1947	1948
1. Lopend tekort in U.S.-dollars	— 25,0	— 13,1
2. Beweging der netto-tegoeden en -verplichtingen in U.S.-dollars — Particuliere transacties	+ 4,2	+ 1,7
3. Vergissingen en weglatingen in de U.S.-dollarbalans	+ 0,5	— 0,3
4. Saldo te financieren door overheid en banken (4=1+2+3)	— 20,3	— 11,7
5. Aanschaffing en overdracht van goud en U.S.-dollars (netto-bedrag) tegen deviezen en Belgische franken :		
5.1 Vereffeningen in het raam der betalingsovereenkomsten	+ 14,7	+ 7,3
5.2 Voorwaardelijke hulpverlening	—	+ 2,5
5.3 Transacties met de internationale instellingen :		
a) Internationaal Monetair Fonds	+ 0,5	+ 1,0
b) Bank voor Internationale Betalingen	— 0,1	+ 0,5
5.4 Leningen in Zwitserse franken uitgegeven en in U.S.-dollars omgezet	(2)+ 0,4	(3)+ 0,5
5.5 Totaal	+ 15,5	+ 11,8
6. Beweging der netto-tegoeden en -verplichtingen in U.S.-dollars (overheid en banken) en van de goudvoorraad :		
6.1 Verplichtingen op lange termijn (5) ...	(4) —	(4)+ 2,4
6.2 Vordering op de E. C. A.	—	— 0,7
6.3 Andere tegoeden en verplichtingen op korte termijn	+ 1,2	— 0,6
6.4 Goudvoorraad	+ 3,6	— 1,2
6.5 Totaal	+ 4,8	— 0,1
12. Totaal rubrieken 5 en 6	+ 20,3	+ 11,7

(1) Excl. de goudoverdrachten in 1947 aan het Internationaal Monetair Fonds en de Internationale Bank voor Herstel en Ontwikkeling wegens de Belgisch-Luxemburgse deelneming aan deze organen. De bedragen met het teken + vertegenwoordigen een creditpost voor de balans, die met het teken — een debetpost.

(2) Omzetting in U.S.-dollars van de lening groot 50 miljoen Zwitserse franken door de Regie van Post, Telegraaf en Telefoon aangegaan.

(3) Omzetting in U.S.-dollars van de lening groot 50 miljoen Zwitserse franken door de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen aangegaan.

(4) Bedrag der leningen verminderd met het bedrag der aftossingen.

De deelbalansen van de Unie sloten in 1947 met een aanzienlijk tekort in U.S.-dollars en met een belangrijk overschot in de gezamenlijke andere deviezen.

Het tekort op de balans der lopende betalingen in U.S.-dollars bereikte *fr* 25 milliard. Zo rekening gehouden wordt met de particuliere kapitaalbewegingen, bedroeg het door tussenkomst van overheid en banken te financieren tekort, *fr* 20,3 milliard (c.f. tabel iv, rubrieken 1 tot 4).

Daartegenover stond een netto-overschot in andere deviezen dan U.S.-dollars van *fr* 11,7 milliard en een gezamenlijk overschot op al de particuliere transacties in deze deviezen — lopende transacties en kapitaalbewegingen — van *fr* 18,1 milliard. Alleen de balansen der lopende transacties in Canadese dollars en in Belgische franken met Argentinië en Brazilië, sloten met een tekort. De ontvangsten uit de particuliere kapi-

taalbewegingen werden hoofdzakelijk aangetekend in het raam der betalings- en deblocageovereenkomsten van de Unie met het sterlinggebied.

In 1948 kromp het tekort in U.S.-dollars en het netto-overschot t.a.v. de gezamenlijke andere valuta's aanzienlijk in.

Het lopende tekort in U.S.-dollars daalde tot *fr* 13,1 milliard en het deficit dat door tussenkomst van overheid en banken diende gefinancierd, tot *fr* 11,7 milliard (c.f. tabel iv, rubrieken 1 tot 4). De inkrimping van het lopende tekort vloeit hoofdzakelijk voort uit de vermindering van de invoer van *fr* 30,5 milliard tot *fr* 22 milliard, en de vermeerdering van de uitvoer van *fr* 6,1 milliard tot *fr* 9,8 milliard der in dollars te vereffen goederen.

Het lopende netto-overschot van de Unie in andere valuta's dan U.S.-dollars bedroeg nog slechts *fr* 6,1 milliard en het overschot uit de gezamenlijke particuliere transacties in deze deviezen — lopende transacties en kapitaalbewegingen — *fr* 8,4 milliard.

De lopende overschotten in ponden sterling, Franse franken, Zweedse, Deense en Noorse kronen verminderden in sterke mate, terwijl anderzijds de balansen der lopende betalingen in Zwitserse franken en in Belgische franken met Italië, die in 1947 een gunstig saldo vertoonden, in 1948 met een tekort sloten. Verder vertoonde de lopende balans in Belgische franken met Uruguay een groter tekort dan in 1947, terwijl een belangrijk deficit aan het licht trad in het raam van de betalingsovereenkomst die bij het begin van het jaar met de U.S.S.R. werd ondertekend. Deze factoren van vermindering van het lopende netto-overschot van de Unie werden slechts ten dele goedgemaakt door een vermeerdering van het batig saldo in Nederlandse guldens, escudo's en in Belgische franken tegenover Egypte, een inkrimping van het tekort in Canadese dollars en in Belgische franken tegenover Brazilië en een ommekeer in de lopende balans in Belgische franken met Argentinië, die in 1948 met een klein overschot sloot, dan wanneer zij in 1947 een aanzienlijk tekort vertoonde.

Bovendien brachten de particuliere kapitaalbewegingen aanzienlijk mindere deviezenbedragen op dan in 1947.

Tabel iv toont aan hoe het tekort in U.S.-dollars in 1947 en in 1948 werd gedekt.

De netto-vereffeningen in goud en in U.S.-dollars in het raam der betalingsaccorden, bereikten in 1947 *fr* 14,7 milliard. In 1948 bedroegen deze afrekeningen — waarmee de techniek van de voorwaardelijke hulpverlening moet worden gelijkgesteld — *fr* 9,8 milliard. Zij verminderden dus in overeenstemming met de inkrimping der netto-overschotten in valuta's andere dan U.S.-dollars, doch zij verschaften niettemin middelen van ongeveer dezelfde orde-grootte als het te dekken deficit.

Het goud en de U.S.-dollars bij het Monetair Fonds en bij de Bank voor Internationale Betalingen ver-

kregen, alsmede de omzetting in U.S.-dollars der in Zwitserse franken uitgegeven leningen, brachten netto *fr* 0,8 milliard op in 1947 en *fr* 2 milliard in 1948.

De Unie die in 1947 haar officiële- en banktegoeden in U.S.-dollars, alsmede haar goudvoorraad had moeten aanspreken, kon ten slotte in 1948 de stijging van haar verplichtingen op lange termijn goedmaken door een toeneming van haar tegoeden op korte termijn — hierin is de vordering op de E.C.A. begrepen — en van haar goudvoorraad.

* * *

Het onderzoek van de betalingsbalans der Belgisch-Luxemburgse Economische Unie over het jaar 1948 doet de gunstige ontwikkeling in de internationale transacties duidelijk uitschijnen.

De inkrimping van het lopende tekort toont de vooruitgang aan die naar het herstel van het evenwicht in het goederen- en dienstenverkeer met het buitenland werd verwezenlijkt. De thans beschikbare gegevens laten vermoeden dat het in 1948 verwezenlijkte herstel in 1949 zal worden voltooid. Gelet op de buitengewoon gunstige ontwikkeling van de handelsbalans is het immers waarschijnlijk dat de balans der lopende transacties dit jaar met een boni zal sluiten.

De vermindering van het abnormaal hoge dollar-tekort dat in 1947 werd aangetekend, is eveneens een

gunstige factor. Dit resultaat is des te merkwaardiger daar het met een minimum administratief ingrijpen werd bereikt. Met de vermindering van de binnenlandse markt kromp de invoer uit het dollargebied spontaan in, zodat het mogelijk werd de maatregelen te verzachten die met ingang van November 1947 werden toegepast, ten einde de aankopen van sommige producten die in U.S.-dollars moesten betaald worden, te beperken.

Ten slotte kon de Unie de creditsaldi van haar afzonderlijke balansen aanwenden tot financiering van haar tekort in U.S.-dollars.

Door de invoering van het Marshall-plan werd de convertibiliteit der creditsaldi van de Unie gedeeltelijk automatisch verzekerd in het raam van de voorwaardelijke hulpverlening, vermits de Economische Unie de tegenwaarde der aan de Deelnemende landen verleende netto-trekkingsrechten in U.S.-dollars ontving. Daar deze nieuwe techniek de koopkracht van de voornaamste klanten der Unie verhoogt en de terugbetaling in dollars verzekert van een groot deel der goederen en diensten die de Unie zich aanschafft, draagt zij krachtig bij tot het scheppen van de vereiste voorwaarden voor het behoud en de versteviging der verkregen resultaten, zowel t.a.v. de stand der gezamenlijke balans van de lopende transacties, als van de dekking van het afzonderlijk tekort van de Unie in U.S.-dollars.

DE REGISTRATIEONTVANGSTEN SEDERT DE BEVRIJDING VERGELIJKING MET DE VOOR-OORLOGSE TOESTAND

De ontvangsten van de registratie in ruime zin, d.w.z. van de registratie-, griffie- en hypotheekrechten, de successierechten, het zegelrecht en hiermee gelijkgestelde taxes, alsmede diverse andere opbrengsten van mindere betekenis, bereikten in het dienstjaar 1948 het indexcijfer 609 t.o.v. het gemiddelde der belastingjaren 1936-1938; voor het eerste dienstjaar na de bevrijding (1945) lagen zij slechts op het indexcijfer 240.

Deze stijging sedert de vóór-oorlogsjaren is toe te schrijven aan de wijzigingen die sinds het einde van het dienstjaar 1938 aan het belastingstelsel werden aangebracht, alsmede aan de uitbreiding van de belastinggrondslag.

Tabel I vermeldt de benaming en de inhoud van de wetten en besluiten die het belastingstelsel in zake registratierechten sedert het einde van het dienstjaar 1938 hebben gewijzigd.

TABEL I

Wetten en besluiten houdende wijziging van het belastingstelsel in zake registratierechten, enz. van 1939 tot 1948

	Registratie-, hypotheek- en griffierechten	Successierechten	Zegelrecht en hiermee gelijkgestelde taxes	Andere rechten
1. Koninklijk besluit n° 9 van 3 Juli 1939	Verhoging van bepaalde vaste en evenredige rechten en van het minimum van bepaalde evenredige rechten.		Verhoging der percentages van de vaste, gestaffelde en evenredige rechten op het formaatzegel.	Verhoging met één derde van de jaarlijkse belasting op de verenigingen zonder winst-oogmerken.
2. Koninklijk besluit n° 12 van 3 Juli 1939				
3. Wet van 30 December 1939.				
4. Besluit van 13 Januari 1941.			Verhoging met drie elfden der percentages van de overdrachts-taxe, de factuurtaxe, de taxe op de roerende verhuuringen en het vervoer.	
5. Besluit van 9 Mei 1941.			Verhoging met twee zevenden der percentages van de overdrachtstaxe, de factuurtaxe en de taxe op de roerende verhuuringen en het vervoer.	
6. Besluit van 1 December 1942.			De taxe op de beustransacties verhoogd van 1,2 tot 2,5 p. m.	
7. Wet van 13 Augustus 1947.			De taxe op de aanplakbiljetten op de coëfficiënt 3 1/3 gebracht.	
8. Wet van 14 Augustus 1947.	Verdubbeling der percentages van de niet evenredige rechten en van de minimum percentages der evenredige rechten.	Belastingverlagingen in rechte linie en wijziging der eerste tranches van het tarief.	De verhogingen der met het zegelrecht gelijkgestelde taxes bij de besluiten van de Secretaris-generaal van het Ministerie van Financiën, vermeld onder 4, 5 en 6 hierboven, worden bevestigd.	Verhoging met drie zevenden der strafrechtelijke boeten.
9. Besluit van de Regent van 16 September 1949.			Verdubbeling der percentages der zegelrechten.	
10. Wet van 17 Augustus 1948.			De weeldebelasting wordt van 7,5 tot 10 pCt. verhoogd; verdubbeling van de taxe op de jacht.	

De belastinggrondslag is afhankelijk van :

het verloop op de markt voor onroerende goederen (voor de eigenlijke registratierechten);

het roerend en onroerend goederenbezit (voor de successierechten);

de omvang van de transacties en het prijspeil (voor de met het zegelrecht gelijkgestelde taxes).

In de hierna volgende bladzijden zullen de opbrengsten der verschillende registratierechten sedert de dienstjaren 1936-1938 worden nagegaan en hieruit de oorzaken worden afgeleid die deze evolutie hebben teweeggebracht.

1. Registratie-, griffie- en hypotheekrechten (eerste kolom van de tabel-bijlage)

Daar de opbrengst van deze verschillende rechten voor 98 tot 99 pCt. gevormd is uit de ontvangsten op de eigenlijke registratierechten, dienen deze laatste vooral onze aandacht gaande te houden.

De wijzigingen die bij koninklijk besluit n° 9 van 3 Juli 1939 aan het tarief der registratierechten werden aangebracht, moesten een bijkomende opbrengst van *fr* 20 miljoen tijdens het boekjaar 1940 opleveren. Zonder deze wijzigingen zou de opbrengst van de registratierechten voor het dienstjaar 1940 op *fr* 450 miljoen geraamd zijn. De bij het besluit n° 9 voorziene verhogingen kwamen dus neer op een verhoging van de belastingdruk met nagenoeg 4,5 pCt.

Tijdens de oorlogsjaren ondergingen de registratierechten geen enkele belangrijke wijziging. Vermits deze laatste in meerderheid evenredige rechten zijn, vermeerderden de opbrengsten naarmate de prijzen van de onroerende goederen stegen. Voor het dienstjaar 1945 bereikten zij nochtans slechts de coëfficiënt 1,5; de bedrijvigheid op de markt der onroerende goederen was gedurende dat dienstjaar immers zeer zwak, daar alle transacties op onroerende goederen die sedert 1 October 1940 het voorwerp waren geweest van een overdracht onder levenden, in het raam van de geldsaneringsmaatregelen werden verboden.

Toen de vrijheid op de markt der onroerende goederen werd hersteld, bereikte de opbrengst van de registratierechten de coëfficiënt 3 (dienstjaren 1946 en 1947). In 1948 steeg de opbrengst van de registratie-, hypotheek- en griffierechten tot de coëfficiënt 3,5. Een der redenen van deze stijging was de verdubbeling van de vaste registratie- en griffierechten bij de wet van 14 Augustus 1947; deze verhoging moest voor het dienstjaar 1948 bijkomende bedragen ten belope van *fr* 31 miljoen opbrengen.

Kortom, het belastingstelsel op de registratie-, hypotheek- en griffierechten onderging sedert de basisperiode (dienstjaren 1936-1938) weinig verandering. De in 1939 uitgevaardigde verhoging werd ten dele te niet gedaan, doordat de vaste rechten thans slechts op de coëfficiënt 2 liggen, dan wanneer zij de coëfficiënt 3 of 4 zouden moeten bereiken opdat de reële belastingdruk gelijk zou zijn aan die vóór de oorlog. De verhoogde opbrengst van de registratie-, hypotheek- en griffierechten t.o.v. de basisperiode is dan ook nagenoeg geheel aan de verhoging van de belastinggrondslag toe te schrijven. Zij is overigens zuiver nominaal en weerspiegelt de waardevermindering van de valuta.

2. Successierechten (tabel-bijlage, tweede kolom)

Het belastingstelsel op de successierechten werd van de periode 1936-1938 tot de inwerkingtreding van de wet van 14 Augustus 1947 niet gewijzigd.

Daar evenwel de aanslagpercentages der successierechten progressief zijn vastgesteld, steeg de belastingdruk tijdens de oorlogsjaren en de onmiddellijke na-oorlogsjaren automatisch met de waardevermindering van het geld (1). Zo wordt een erfenis van *fr* 3 miljoen in 1946 met een hoger percentage belast dan een erfenis in 1939 waarvan de reële waarde dezelfde was, doch waarvan de nominale waarde slechts *fr* 1 miljoen bedroeg. Deze automatische verhoging van de belastingdruk verklaart ten dele waarom de opbrengst der successierechten reeds in het dienstjaar 1947 de coëfficiënt 4 bereikte, dan wanneer de ontvangsten uit de registratierechten slechts op de coëfficiënt 3 lagen. Een andere oorzaak van deze uiteenlopende beweging is de verminderde mogelijkheid tot belastingontduiking in zake successierechten ten gevolge van de bij de wetsbesluiten van 6 October 1944 voorgeschreven tellingen.

Door de wet van 14 Augustus 1947 werden de gevolgen van de automatische verscherping van de belastingdruk iets verzacht, doordat de rechten op de eerste tweehonderd duizend frank ingeval van erfennissen in rechte linie of tussen echtgenoten werden verlaagd. Zo daarbij rekening gehouden wordt met een verhoging der vrijgestelde bedragen, met name ten voordele der minderjarige kinderen, dan moest zulks een mindere opbrengst van *fr* 32 miljoen, zegge 3 of 4 pCt., in het dienstjaar 1948 tot gevolg hebben. Dit verklaart ten dele waarom de verwachte ontvangsten uit de successierechten voor 1949 de coëfficiënt 3,4 niet zullen te boven gaan. Een andere oorzaak is gelegen in de daling van de beurswaarden.

3. Zegelrecht en hiermee gelijkgestelde taxes (tabel-bijlage, derde kolom)

Het belastingstelsel in zake zegelrecht vertoonde een met de registratierechten gelijklopende beweging. Het werd bij koninklijk besluit n° 9 van 3 Juli 1939 verscherpt (hiervan werd een bijkomende opbrengst van *fr* 42 miljoen in 1940 verwacht) en naderhand verzacht, doordat de reële druk der vaste rechten ten gevolge van de depreciatie van het geld verminderde: deze vermindering werd slechts ten dele te niet gedaan bij het besluit van de Regent van 16 September 1947 dat de percentages van de vaste zegelrechten verdubbelde.

De met het zegelrecht gelijkgestelde taxes verschaffen de Schatkist het grootste deel der opbrengsten van de rubriek « Zegelrecht en hiermee

(1) Hetzelfde geldt ook voor de registratierechten op de schenkingen onder levenden, die sedert 1939 (artikel 8 van het koninklijk besluit n° 9 van 3 Juli 1939) dezelfde zijn als de successierechten.

gelijkgestelde taxes » en zelfs van de gezamenlijke registratierechten in ruime zin. Deze taxes zijn meestal evenredig vastgesteld, zodat de reële druk ervan niet verlaagd werd ten gevolge van de waardevermindering van de valuta. Wel integendeel, de percentages van de meeste taxes werden in 1939 en in

1940, tijdens de bezetting en na de bevrijding verhoogd. Tabel II geeft een beeld van het verloop der basispercentages der verschillende met het zegelrecht gelijkgestelde taxes sedert het jaar 1938 en de bijkomende opbrengst die voor een geheel dienstjaar van elke verhoging verwacht werd.

TABEL II Basispercentages der met het zegelrecht gelijkgestelde taxes

	Wetboek der met het zegelrecht gelijkgestelde taxes (1)	Koninklijk besluit n° 12 van 3-7-1939	Wet van 30-12-1939	Besluit van 13-1-1941	Besluit van 9-5-1941	Besluit van 1-12-1942	Wet van 14-8-1947	Wet van 17-8-1948
1. Overdrachtstaxe	2,5 pCt.	2,75 pCt.	3,5 pCt.	4,5 pCt.	ongewijzigd	ongewijzigd	ongewijzigd	ongewijzigd
2. Factuurtaxe :								
a) op de overdrachten	2,5 p.m.	2,75 p.m.	3,5 p.m.	4,5 p.m.	ongewijzigd	ongewijzigd	ongewijzigd	ongewijzigd
b) op de ondernemingscontracten ...	2,5 pCt.	2,75 pCt.	3,5 pCt.	4,5 pCt.	ongewijzigd	ongewijzigd	ongewijzigd	ongewijzigd
3. Taxe op de roerende verhueringen en het vervoer	2,5 pCt.	2,75 pCt.	3,5 pCt.	4,5 pCt.	ongewijzigd	ongewijzigd	ongewijzigd	ongewijzigd
4. Weelbelasting	7 pCt.	7,5 pCt.	ongewijzigd	ongewijzigd	ongewijzigd	ongewijzigd	ongewijzigd	10 pCt.
5. Taxe op de betaling van het huurgeld voor brandkluisen in de banken...	12 pCt.	ongewijzigd	ongewijzigd	ongewijzigd	ongewijzigd	ongewijzigd	ongewijzigd	ongewijzigd
6. Taxe op de beurstransacties en de prolongaties :								
a) beurstransacties andere dan prolongaties	1,2 p.m.	ongewijzigd	ongewijzigd	ongewijzigd	2,5 p.m. (4)	ongewijzigd	ongewijzigd	ongewijzigd
b) prolongaties :								
op 20 dagen of minder	0,6 p.m.	ongewijzigd	ongewijzigd	ongewijzigd	ongewijzigd	ongewijzigd	ongewijzigd	ongewijzigd
op meer dan 20 dagen	1,2 p.m.	ongewijzigd	ongewijzigd	ongewijzigd	ongewijzigd	ongewijzigd	ongewijzigd	ongewijzigd
7. Jaarlijkse taxe op de ter beurze genoteerde effecten	0,3 p.m.	ongewijzigd	ongewijzigd	ongewijzigd	ongewijzigd	ongewijzigd	ongewijzigd	ongewijzigd
8. Jaarlijkse taxe op de bankbiljetten aan toonder	1,44p.m.	ongewijzigd	ongewijzigd	ongewijzigd	ongewijzigd	ongewijzigd	ongewijzigd	ongewijzigd
9. Jaarlijkse taxe op de verzekeringscontracten :								
a) levensverzekeringen (2), verzekeringen tegen lichamelijke en materiële ongevallen en de hiermee gepaard gaande burgerlijke verantwoordelijkheid	9,6 p.m. v.d. premiën	1 pCt. v.d. premiën	ongewijzigd	ongewijzigd	ongewijzigd	1 pCt. (3) v.d. premiën	ongewijzigd	ongewijzigd
b) andere verzekeringen	0,084 p.m. der verzekerde sommen	0,01 pCt. der verzekerde sommen	ongewijzigd	ongewijzigd	ongewijzigd	3,5 pCt. v.d. premiën	ongewijzigd	ongewijzigd
10. Taxe op de jacht	Vast recht	ongewijzigd	ongewijzigd	ongewijzigd	ongewijzigd	ongewijzigd	× 2 (±)	× 2
11. Taxe op de aanplakbiljetten	Vast recht	ongewijzigd	ongewijzigd	ongewijzigd	ongewijzigd	ongewijzigd	× 3 1/3	ongewijzigd
Verwachte bijkomende ontvangsten voor een volledig jaar (millioenen)		225 (overdrachtstaxe en aanverwante belastingen) 6 (jaarlijkse taxe op de verzekeringscontracten)	504			10 (taxe op de aanplakbiljetten)	13	300 (weeldetaxe)

(1) Nieuwe bekendmaking in het *Staatsblad* van 21 October 1938, krachtens koninklijk besluit van 29 September 1938.

(2) Met inbegrip van de contracten van lijfrenten of tijdelijke renten.

(3) Levensverzekeringen en contracten van lijfrenten of tijdelijke renten.

(4) 0,5 p.m. voor de effecten van de Belgische Openbare Schuld in het algemeen en van de Openbare Schuld van de Kolonie; 1 p.m. voor de titels van lening en de obligaties.

Dat de opbrengst der met het zegelrecht gelijkgestelde taxes sedert 1936-1938 in veel sterkere mate steeg dan de belastinggrondslag, nl. de waarde van de transacties, is dan ook aan de verscherping van het belastingstelsel toe te schrijven. De ontvangsten uit het zegelrecht en de hiermee gelijkgestelde taxes bereikten immers de coëfficiënt 6,8 in 1948, dan wanneer de belastinggrondslag wellicht niet in belangrijke mate de coëfficiënt 4 overtrof.

Daarentegen is de stijging van deze ontvangsten van 1945 tot 1947 nagenoeg geheel aan de uitbreiding van de transacties en in mindere mate aan de prijsstijging toe te schrijven, vermits het belastingstelsel tijdens deze periode praktisch niet werd gewijzigd.

In de loop van het dienstjaar 1948 lagen de opbrengsten uit het zegelrecht en de hiermee gelijkgestelde

taxes op hetzelfde peil als in het vorige dienstjaar, zulks wellicht onder invloed van twee tegengestelde invloeden : daling van de prijzen en uitbreiding der transacties.

4. Andere opbrengsten (tabel-bijlage, vierde kolom)

De « andere opbrengsten » omvatten de volgende rubrieken :

1° rechten op de naturalisatie (met ingang van het dienstjaar 1947 in de registratierechten opgenomen);

2° gerechtelijke bijstand en kosteloze procedure (*fr* 3 miljoen in 1948);

3° geldboeten in zake belastingen (*fr* 26 miljoen in 1948);

4° geldboeten wegens veroordelingen voor diverse zaken en schadevergoedingen (*fr* 152 miljoen in 1948);

5° belasting op de verenigingen zonder winstoogmerken (*fr* 14 miljoen in 1948).

Dat de « andere opbrengsten » tijdens de dienstjaren 1947 en 1948 de coëfficiënt 7 overtroffen, is een gevolg van de belangrijk gestegen opbrengst der geldboeten wegens veroordeling — in 1947 bereikten zij tienmaal het gemiddeld peil van de dienstjaren 1936-1938 — daar talrijke geldboeten wegens inbreuken op de rantsoenering en de prijsreglementering werden opgelegd.

In 1948 werd de vermindering van het aantal veroordelingen wegens dergelijke inbreuken goedge maakt door een stijging van de strafrechtelijke geldboeten die bij de wet van 14 Augustus 1947 op de coëfficiënt 10/7 gebracht werden, zodat de rubriek « Geldboeten wegens veroordelingen voor diverse zaken en schadevergoedingen » slechts in lichte mate verminderde. Het gezamenlijk bedrag der « andere opbrengsten » bleef dan ook op hetzelfde peil als in het vorige boekjaar.

BESLUITEN

Slechts een relatief klein aantal registratierechten (in ruime zin) is uit vaste rechten gevormd. De belastingbetaler ondervond dan ook weinig voordeel van de waardevermindering van de valuta. Bovendien werd dat voordeel gedeeltelijk te niet gedaan eerst door de verhoging van de vaste rechten en van zekere evenredige rechten in 1939, ten einde het evenwicht van de begroting, dat door de uitgaven ten behoeve van 's lands verdediging was in gevaar gebracht, te herstellen, en daarna door de wet van 14 Augustus 1947 waarbij de meeste vaste rechten werden verdubbeld. Bovendien is de waardevermindering van het geld in

zekere gevallen ten nadele van de belastingschuldige uitgevallen : dit was o.m. het geval voor zekere vrijgestelde minimum-bedragen en voor de belastingen met progressieve aanslagpercentages (successierechten en registratierechten voor schenkingen onder levenden).

De voordelen die voor de belastingschuldige voortvloeien uit een ontoereikende aanpassing van de vaste rechten, werden ruim te niet gedaan door de verhoging der evenredige rechten vóór, gedurende en na de oorlog, en meer in het bijzonder van het meest belangrijke : de overdrachtstaxe, die nagenoeg verdubbeld werd.

De prijsstijging sedert 1936-1938 zou de registratieontvangsten (in ruime zin) in 1948 waarschijnlijk op de coëfficiënt 3,5 of 4 gebracht hebben. Verder zou de uitbreiding der transacties dit cijfer tot 4 of 4,5 hebben doen stijgen. Het is evenwel de toegenomen belastingdruk — verhoging van de evenredige rechten en automatische stijging der progressieve rechten ten gevolge van de waardevermindering van het geld — die oorzaak is dat de registratieontvangsten in ruime zin, het indexcijfer 600 tijdens het dienstjaar 1948 overtroffen.

Er dient overigens opgemerkt dat de verhoging van de belastingdruk vooral vóór en tijdens de oorlog plaats had. De wet van 14 Augustus 1947 moest voor 1948 een bijkomende opbrengst leveren van *fr* 92 miljoen, zegge 0,4 pCt. der vermoedelijke ontvangsten, terwijl door de wet van 17 Augustus 1948, die de weeldebelasting verhoogde, bijkomende ontvangsten in 1949 ten belope van *fr* 300 miljoen, zegge 1,5 pCt. der verwachte ontvangsten, werden voorzien. De stijging van de registratieopbrengsten (in ruime zin) van 1945 tot 1948 en wel van de coëfficiënt 2,4 tot de coëfficiënt 6,1, is in zeer ruime mate toe te schrijven aan de toeneming der transacties, in mindere mate aan de prijsstijging en in onbeduidende mate aan de verhoging van de belastingdruk.

TABEL-BIJLAGE

Registratie

Bron : *Statistisch Jaarboek van België en Belgisch-Congo en Belgisch Staatsblad.*

Dienstjaar	Registratie-, overschrijvings-, griffie- en hypotheekrechten			Successierechten			Zegelrecht en hiernaas gelijkgestelde taxes			Andere opbrengsten (1)			Totaal		
	Mil-lioenen fran-ken	pCt. van het totaal	Gemid-deld index-cijfer 1936-38 = 100	Mil-lioenen fran-ken	pCt. van het totaal	Gemid-deld index-cijfer 1936-38 = 100	Mil-lioenen fran-ken	pCt. van het totaal	Gemid-deld index-cijfer 1936-38 = 100	Mil-lioenen fran-ken	pCt. van het totaal	Gemid-deld index-cijfer 1936-38 = 100	Mil-lioenen fran-ken	pCt. van het totaal	Gemid-deld index-cijfer 1936-38 = 100
Gemiddelde 1936-1938	520	15,4	100	243	7,2	100	2.598	76,7	100	26	0,8	100	3.387	100	100
1939 (voorlopige rekeningen)	399	12,5	76,7	272	8,5	111,9	2.492	78,2	95,9	25	0,8	96,2	3.188	100	94,1
1945 (voorlopige rekeningen)	807	9,9	155,2	695	8,5	286,0	6.526	80,3	251,2	101	1,3	388,5	8.129	100	240,0
1946 (voorlopige rekeningen)	1.697	10,3	326,3	948	5,7	390,1	13.733	83,1	528,6	154	0,9	592,3	16.532	100	488,1
1947 (voorlopige rekeningen)	1.534	7,7	295,0	984	5,0	404,9	17.330	87,3	667,1	193	1,0	742,3	19.848	100	586,0
1948 (vermoedel. bedragen)	1.849	9,0	355,6	984	4,8	404,9	17.589	85,3	677,0	195	0,9	750,0	20.617	100	608,7
1949 (ramingen)	1.778	8,8	341,9	825	4,1	339,5	17.400	86,1	669,7	196	1,0	753,8	20.200	100	596,4

(1) Rechten op de naturalisatie (tot 1946), de gerechtelijke bijstand en de kosteloze procedure, geldboeten in zake belastingen, geldboeten wegens veroordelingen in diverse zaken en schadevergoeding, belasting op de verenigingen zonder winstoogmerken.

DE BELASTINGEN SEDERT DE BEVRIJDING

VERGELIJKING MET DE VOOR-OORLOGSE TOESTAND

Besluiten (1)

De belastingopbrengsten uit de directe belastingen, de douanen en accijnzen en de registratie bereikten tijdens het dienstjaar 1948 het indexcijfer 605 t.o.v. het gemiddelde der dienstjaren 1936-1938 (zie tabel-bijlage).

De verhoging t.o.v. vóór de oorlog is grotendeels nominaal; zij weerspiegelt eenvoudig de waardevermindering van het geld. Neemt men aan dat de frank tussen 1939 en 1948, 75 pCt. van zijn koopkracht verloor, dan is de reële opbrengst van 1936-1938 tot 1948 met zowat 50 pCt. toegenomen.

Daarbij dient rekening gehouden met het feit dat het reële volksinkomen van België thans wellicht groter is dan tien jaar geleden. De vermeerdering t.o.v. vóór de oorlog kan op ten hoogste 25 pCt. worden geraamd. De werkelijke belastingdruk per eenheid van inkomen verhoogde derhalve met ten minste 20 pCt. van 1939 tot 1948.

Deze verhoging vloeit hoofdzakelijk voort uit een verscherping van het belastingstelsel :

a) in zake directe belastingen : hetzij omdat de aanslagpercentages verhoogd werden, hetzij omdat de automatische toeneming van de belastingdruk ten gevolge van de waardevermindering van de valuta en de hiermee gepaard gaande progressie der aanslagpercentages, niet of slechts onvolmaakt door een verlaging der percentages werd goedgeemaakt;

b) in zake registratierechten : ten gevolge van de verhoging der percentages waaronder voornamelijk die van de overdrachtstaxe.

Daarentegen verschilde de reële belastingdruk van de douane- en accijnzenrechten in 1948 over het geheel niet sterk van die van tien jaar tevoren.

Van 1945 tot 1948 werden de belastingontvangsten nagenoeg verdrievoudigd. Deze stijging is in ruime mate toe te schrijven aan 's lands economisch herstel die een verhoging teweegbracht van de reële inkomens van particulieren en ondernemingen, van het

verbruik van accijnsplichtige goederen, alsmede van de invoer en de omvang der transacties.

De stijging van de belastingontvangsten sinds 1945 wordt eveneens verklaard, zij het in mindere mate, door de prijsstijging in de loop der laatste vier jaar.

Zij is ten slotte nog een gevolg van de verscherping van de fiscaliteit in zake douanen en accijnzen sedert de oorlog. Tijdens de bezettingsjaren had de waardevermindering van het geld een gevoelige verlaging van de reële druk der douane- en accijnzenrechten teweeggebracht, doordat de belangrijkste ervan specifieke rechten waren. Deze verzachting van de reële rechten werd sedertdien door tariefverhogingen te niet gedaan.

De wijzigingen tijdens de na-oorlogsjaren aan de directe belastingen en registratierechten aangebracht, droegen weinig bij tot een verhoging der belastingopbrengsten tijdens die periode. De registratierechten werden sedert 1945 slechts in lichte mate verhoogd; de meest belangrijke vermeerdering betrof de weeldebelasting, en de druk van de directe belastingen is thans vermoedelijk minder zwaar dan in 1945.

Daar de druk van de directe belastingen, de douanen en accijnzen en de registratierechten sedert 1936-1938 verschillend evolueerden, onderging het aandeel van elke belasting in de gezamenlijke opbrengsten aanzienlijke schommelingen gedurende de laatste tien jaren.

In 1936-1938 hadden de registratierechten 36 pCt. van de gewone belastingontvangsten opgebracht. De overige 64 pCt. werd in gelijke delen door de directe belastingen en de douanen en accijnzen geleverd.

In 1946 — het eerste na-oorlogsjaar — was het aandeel der directe belastingen t.o.v. het gemiddelde van de jaren 1936-1938 sterk gestegen en wel van 32 tot 39 pCt. evenals het aandeel der registratierechten dat van 36 tot 42 pCt. vermeerderde; dientengevolge was de opbrengst van de douanen en accijnzen teruggelopen van 32 tot 18 pCt. Dit verloop valt licht te verklaren door het feit dat de opschroefing van de belastingen tijdens de oorlogsjaren nagenoeg uitsluitend betrekking had op de directe belastingen en de registratierechten, dan wanneer de reële druk van de specifieke douane- en accijnzenrechten verminderde ten gevolge van de waardevermindering van de valuta.

(1) In het Juninummer, het Julinummer en het onderhavig nummer werd achtereenvolgens het verloop nagegaan van de directe belastingen, de douanen en de accijnzen en de registratieontvangsten tijdens de laatste tien jaren. Deze bijdrage beoogt een synthetisch overzicht te geven van deze artikelen, en hieruit de voornaamste oorzaken die het verloop der gezamenlijke belastingontvangsten hebben bepaald, naar voren te brengen.

Van 1946 tot 1948 geschiedde de stijging van het aandeel der directe belastingen van 39 tot 44 pCt. en van dat der douanen en accijnzen van 18 tot 20 pCt. ten nadele van de registratierechten waarvan de opbrengst daalde van 42 tot 36 pCt.

Het gestegen percentage der douanen en accijnzen is van zelfsprekend toe te schrijven aan het feit dat alleen deze belastingen tijdens de na-oorlogsjaren in nogal sterke mate werden verhoogd.

De stijging van het aandeel der directe belastingen en de vermindering van dat der registratierechten wordt als volgt verklaard: de invorderingen van directe belastingen voor rekening van het dienstjaar 1946 vertegenwoordigden in belangrijke mate belastingbedragen die door de belastingbetalers op hun inkomsten van het jaar 1945 werden afgedragen; daarentegen werden de registratierechten voor rekening van hetzelfde dienstjaar berekend op de lopende transacties. Daar de welvaart in 1946 belangrijk hoger

was dan in 1945, daalde de opbrengst der directe belastingen ten opzichte van de ontvangsten uit de registratierechten. Daarentegen was de verhouding tussen de opbrengsten van deze twee belastinggroepen in het dienstjaar 1948 normaal, vermits de welvaart in 1948 niet zeer verschilde van die in 1947.

Vergelijken we thans het dienstjaar 1948 met de dienstjaren 1936-1938, dan blijkt dat het aandeel der directe belastingen van 32 tot 44 pCt. steeg, dat de opbrengst der registratierechten stabiel bleef op 36 pCt. en dat het aandeel der douanen en accijnzen van 32 tot 20 pCt. daalde. Dit verloop toont aan dat de druk der directe belastingen sedert de basisperiode aanzienlijk verhoogde, dat ook het belastingstelsel op de registratierechten werd verscherpt, zij het in mindere mate, en dat de fiscaliteit in zake douanen en accijnzen thans over het algemeen niet zwaarder is dan in 1936-1938.

TABEL-BIJLAGE

Belastingen

Bron: *Statistisch Jaarboek van België en Belgisch-Congo en Belgisch Staatsblad.*

Dienstjaar	Directe belastingen			Douanen en accijnzen			Registratie			Totaal		
	Mil- lioenen franken	pCt. van het totaal	Gemid- deld index- cijfer 1936-38 = 100	Mil- lioenen franken	pCt. van het totaal	Gemid- deld index- cijfer 1936-38 = 100	Mil- lioenen franken	pCt. van het totaal	Gemid- deld index- cijfer 1936-38 = 100	Mil- lioenen franken	pCt. van het totaal	Gemid- deld index- cijfer 1936-38 = 100
Gemiddelde 1936-1938.....	2.989	32,0	100,0	2.976	31,8	100,0	3.387	36,2	100,0	9.352	100	100,0
1939 (voorlopige rekeningen)	3.436	35,8	115,0	2.980	31,0	100,1	3.188	33,2	94,1	9.604	100	102,7
1945 (voorlopige rekeningen)	8.398	44,0	281,0	2.558	13,4	86,0	8.129	42,6	240,0	19.085	100	204,1
1946 (voorlopige rekeningen)	15.346	39,3	513,4	7.202	18,4	242,0	16.532	42,3	488,1	39.080	100	417,9
1947 (voorlopige rekeningen)	13.102	30,6	438,3	9.895	23,1	332,5	19.848	46,3	586,0	42.845	100	458,1
1948 (vermoedelijke bedragen) ...	24.622	43,5	823,8	11.370	20,0	382,1	20.617	36,5	608,7	56.609	100	605,3
1949 (ramingen)	23.322	42,0	780,3	11.969	21,6	402,2	20.200	36,4	596,4	55.491	100	593,4

ECONOMISCHE WETGEVING

Deze rubriek bevat de wetten, besluiten en andere officiële bekendmakingen die van bijzonder belang zijn voor 's lands algemene economie en via het Belgisch Staatsblad werden afgekondigd in de loop van de maand aan deze van de publicatie van ons Tijdschrift voorafgaand.

Alleen de gewichtigste wetten en besluiten hebben wij « in extenso » overgenomen. Voor de andere wetteksten volstaat een eenvoudige vermelding, desnoods door een verklarende nota verduidelijkt.

Om het naslaan er van te vergemakkelijken, hebben wij hoger bedoelde documentatie in de volgende rubrieken ondergebracht :

- I. — *Algemene economische en sociale wetgeving*
- II. — *Geld-, bank- en financieewezen*
- III. — *Landbouw*
- IV. — *Nijverheid*
- V. — *Arbeid*
- VI. — *Binnenlandse handel*
- VII. — *Buitenlandse handel*
- VIII. — *Verkeerswezen*
- IX. — *Prijzen en lonen*
- X. — *Rantsoenering en ravitaillering*
- XI. — *Wederopbouw en oorlogsschade.*

I — ALGEMENE ECONOMISCHE EN SOCIALE WETGEVING

Accoord

tussen België en het Groothertogdom Luxemburg, betreffende de verdeling van de bijstand ontvangen van de Verenigde Staten, krachtens de Overeenkomsten tot economische samenwerking, gesloten door wisseling van brieven gedagtekend van 12 en 14 Januari 1949, te Brussel (Staatsblad, 1-2 Augustus 1949, blz. 7404).

Administratieve schikking

aangaande de modaliteiten van toepassing van artikel 8 van de Frans-Belgische Overeenkomst van 17 Januari 1948 betreffende de Maatschappelijke Zekerheid aangaande de prestaties in natura aan de personen die een invaliditeitspensioen of -vergoeding of een ouderdomspensioen genieten (Staatsblad, 29-30 Augustus 1949, blz. 8332).

Administratieve schikking

betreffende de modaliteiten van toepassing van het Aanvullend Accoord bij de Algemene Overeenkomst betreffende de Maatschappelijke Zekerheid van 17 Januari 1948 tussen Frankrijk en België aangaande het régime van Maatschappelijke Zekerheid dat op de grens- en seizoenarbeiders van toepassing is (Staatsblad, 29-30 Augustus 1949, blz. 8334).

Besluit van de Regent van 23 April 1949

tot wijziging van artikel 89 van het besluit van de Regent van 14 September 1946, genomen ter uitvoering van de wetten samengeordend bij het besluit van de Regent van 12 September 1946, betreffende de verzekering tegen de geldelijke gevolgen van ouderdom en vroegtijdige dood (Staatsblad, 1-2 Augustus 1949, blz. 7440).

Wet van 2 Juni 1949

houdende goedkeuring van het Verdrag tussen België en Nederland, betreffende de toepassing der wederzijdse wetgeving op het punt der sociale verzekering, ondertekend de 29^e Augustus 1947, te 's-Gravenhage (Staatsblad, 10 Augustus 1949, blz. 7668).

Wet van 2 Juni 1949

tot goedkeuring der Overeenkomst betreffende de Sociale Verzekeringen tussen België en Italië, ondertekend op 30 April 1948, te Brussel (Staatsblad, 14 Augustus 1949, blz. 7828).

Besluit van de Regent van 2 Juli 1949

betreffende de Staatstussenkomst in zake toelagen voor het uitvoeren van werken door de provincies, gemeenten, verenigingen van gemeenten, commissies van openbare onderstand, kerkfabrieken en verenigingen van polders of van wateringen. — Errata (Staatsblad, 4 Augustus 1949, blz. 7502).

Ministerieel besluit van 13 Juli 1949

waarbij een commissie wordt ingesteld, belast met het bepalen van de forfaitaire terugbetaling welke door de Franse en Belgische organismen van maatschappelijke zekerheid verschuldigd is voor de prestaties in natura van de verplichte verzekering tegen ziekte en invaliditeit, ten behoeve van grens- en seizoenarbeiders geleverd (Staatsblad, 29-30 Augustus 1949, blz. 8343).

II — GELD-, BANK- EN FINANCIËWEZEN

Besluit van de Regent van 23 Augustus 1949

tot wijziging van de verordening op de Fondsen- en Wisselbeurs te Brussel (Staatsblad, 28 Augustus 1949, blz. 8287).

IV — NIJVERHEID

Wet van 25 Mei 1949

houdende goedkeuring van het Accoord tussen België, Frankrijk, Luxemburg en Nederland, betreffende de oprichting van een Internationaal Bureau der Octrooien, ondertekend op 6 Juni 1947 te 's-Gravenhage (Staatsblad, 28 Augustus 1949, blz. 8283).

Besluit van de Regent van 10 Augustus 1949

houdende aanvaarding van een verzoekschrift betreffende de fabricage van watermeters, ingediend bij toepassing van het koninklijk besluit n° 62 van 13 Januari 1935, waarbij toelating wordt verleend tot het instellen van een economische reglementering van de voortbrenging en de verdeling (Staatsblad, 26 Augustus 1949, blz. 8236).

Dit besluit verbiedt, tot 31 December 1950, ieder voortbrenger van watermeters deze jaarlijks in een grotere verhouding te vervaardigen dan 80 pCt. van het normaal productievermogen van zijn op 8 Januari 1949 gevestigde en werkvaardige installaties, alsmede het installeren of in werking stellen van productiemiddelen voor het vervaardigen van watermeters of van delen er van en middelen voor het monteren van watermeters of van onderdelen er van, die op 8 Januari 1949 niet voorhanden waren, behoudens afwijkingen toegestaan overeenkomstig artikel 20 van het koninklijk besluit n° 62 van 13 Januari 1935.

Besluit van de Regent van 10 Augustus 1949

houdende aanvaarding van een verzoekschrift betreffende de nijverheid van het vensterglas, ingediend bij toepassing van het koninklijk besluit n° 62 van 13 Januari 1935, waarbij toelating wordt verleend tot het instellen van een economische reglementering van de voortbrenging en de verdeling (Staatsblad, 26 Augustus 1949, blz. 8238).

Dit besluit verbiedt, tot 31 December 1951, smeltovens of machines voor vensterglasfabricage, die op 18 October 1940 niet voorhanden waren of op die datum niet uitsluitend tot die fabricage dienden, voor vensterglasfabricage in werking te stellen of te gebruiken, en verbiedt, onder voorbehoud van de toepassing van artikel 3 van dit besluit en van de afwijkingen welke overeenkomstig artikel 20 van het koninklijk besluit n° 62 van 13 Januari 1935 worden toegestaan, tot op 31 December 1951 nieuwe smeltovens of machines voor vensterglasfabricage te installeren.

Besluit van de Regent van 26 Juli 1949

tot wijziging van het besluit van de Regent van 11 Juli 1947, tot het instellen van een nationale commissie voor de studie van het statuut van de productie, van het overbrengen en verdelen der elektrische energie (Staatsblad, 12 Augustus 1949, blz. 7748).

V — ARBEID

Accoord

tussen België en Frankrijk, betreffende de grensarbeiders, en Bijlagen, ondertekend de 8^e Januari 1949, te Parijs (Staatsblad, 3 Augustus 1949, blz. 7448).

Besluit van de Regent van 19 Juli 1949

houdende intrekking van het besluit van de Regent van 12 Maart 1949 tot wijziging van het organiek besluit van de Regent van 26 Mei 1945, betreffende de inrichting van het Voorlopig Steunfonds voor onvrijwillige werklozen (Staatsblad, 4 Augustus 1949, blz. 7507).

Besluit van de Regent van 3 Augustus 1949

tot vaststelling van de toepassingsmodaliteiten van de wet van 28 Mei 1949 betreffende het pensioenstelsel der mijnwerkers en de er mede gelijkgestelden (Staatsblad, 12 Augustus 1949, blz. 7746).

Besluit van de Regent van 3 Augustus 1949

tot wijziging van het besluit van de Regent van 15 October 1947 betreffende het pensioenstelsel voor de mijnwerkers en de er mee gelijkgestelden (Staatsblad, 12 Augustus 1949, blz. 7747).

VI — BINNENLANDSE HANDEL

Ministerieel besluit van 22 Juli 1949

houdende wijziging van het ministerieel besluit van 23 November 1948 houdende instelling van de verplichte inschrijving voor een bijzondere bevoorrading in ingevoerde boter en in rijst (Staatsblad, 7 Augustus 1949, blz. 7622).

Enig artikel. — De bepalingen met betrekking tot de bijzondere bevoorrading van rijst, bevat in het ministerieel besluit van 23 November 1948, houdende instelling van de verplichte inschrijving voor een bijzondere

bevoorrading in ingevoerde boter en in rijst, worden opgeheven van 1 Juli 1949 af.

Ministerieel besluit van 12 Augustus 1949

houdende wijziging der ministeriële besluiten van 2 en 23 November 1948 waarbij het brood wordt vrijgegeven (Staatsblad, 15-16-17 Augustus 1949, blz. 7878). — Erratum (Staatsblad, 21 Augustus 1949, blz. 8070).

VII — BUITENLANDSE HANDEL

Handelsaaccord

tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en Finland, ondertekend de 6^e November 1945, te Brussel. — Zesde Additioneel Protocol, ondertekend de 16^e December 1948, te Brussel (Staatsblad, 4 Augustus 1949, blz. 7498).

Handelsaaccord

tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en Turkije, en bijlage, ondertekend de 12^e Maart 1947, te Ankara. — Besluit van de Regent van 5 September 1947, betreffende de invoer uit en de uitvoer

naar dit land (Staatsblad, 8-9 Augustus 1949, blz. 7637).

De invoer van alle waren uit Turkije herkomstig, en de uitvoer van alle waren naar dit land zijn onderworpen aan de overlegging van een getuigschrift van oorsprong.

Ministerieel besluit van 24 Augustus 1949

houdende verbod van invoer van herkauwers herkomstig uit Frankrijk en bestemd voor de slachting (Staatsblad, 27 Augustus 1949, blz. 8253).

VIII — VERKEERSWEZEN

Besluit van de Regent van 29 Juli 1949

tot wijziging van het bijzonder reglement van de Maas, de Samber en de Ourthe (Staatsblad, 11 Augustus 1949, blz. 7704).

IX — PRIJZEN EN LONEN

Ministerieel besluit van 18 Juli 1949

houdende aanvulling van het ministerieel besluit van 17 Januari 1948, houdende vaststelling der maxima-verkoopprijzen van de verbruikers van vaste minerale brandstoffen. — Erratum (Staatsblad, 22-23 Augustus 1949, blz. 8114).

Besluit van de Regent van 10 Augustus 1949

houdende vaststelling van de minima-lonen van sommige arbeiders in het hotelbedrijf (Staatsblad, 25 Augustus 1949, blz. 8195).

Ministerieel besluit van 12 Augustus 1949

waardoor het tarwemeel, de bijproducten van de maldrij, het gemengd brood, het melkbrood, het Frans brood en de broodjes, aan het régime van de normale prijs worden onderworpen (Staatsblad, 15-16-17 Augustus 1949, blz. 7877).

DOORLOPENDE MAANDSTATISTIEKEN

(Inhoud, zie laatste bladzijde van het Tijdschrift)

GELDMARKT

I — RENTETARIEF VOOR DISCONTO EN BELENINGEN (in pCt.)

TIJDVAK	OFFICIËLE RENTETARIEVEN VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIË											CALL- GELD
	Disconto					Beleningen van en voorschotten op : (*)						
	Door de N.R.B. vooraf geviseerde bankaccepten (1)	Bij de bank gedomicilieerde accepten, geaccepteerde of documentaire wissels uit hoofde van geenereninger of -uitvoer en warrants (2)	Bij de bank niet gedomicilieerde accepten	Niet geaccepteerde wissels	Promessen	Schatkistcertificaten met ten hoogste 120 dagen looptijd	Schatkistcertificaten met ten hoogste 8 maanden looptijd	Schatkistcertificaten met ten hoogste 12 maanden looptijd	Schatkistcertificaten met een looptijd van meer dan 12 maanden	Vijfjarige Schatkistcertificaten (1941) 3½ % en Schatkistcertif. ter regeling van Belgische finan- ciële vorderingen op het buitenl.	Andere overheidsfor. den	
1947 Jaargemiddelde	2,67	3,17	3,42	4,17	4,67	2,—	2,1875	2,375	4,67	4,67	4,67	1,08
1948 Jaargemiddelde	3,—	3,50	3,75	4,50	5,—	2,—	2,1875	2,375	5,—	5,—	5,—	1,25
1948 Juni	3,—	3,50	3,75	4,50	5,—	2,—	2,1875	2,375	5,—	5,—	5,—	1,25
Juli	3,—	3,50	3,75	4,50	5,—	2,—	2,1875	2,375	5,—	5,—	5,—	1,25
Augustus	3,—	3,50	3,75	4,50	5,—	2,—	2,1875	2,375	5,—	5,—	5,—	1,25
September	3,—	3,50	3,75	4,50	5,—	2,—	2,1875	2,375	5,—	5,—	5,—	1,25
October	3,—	3,50	3,75	4,50	5,—	2,—	2,1875	2,375	5,—	5,—	5,—	1,25
November	3,—	3,50	3,75	4,50	5,—	2,—	2,1875	2,375	5,—	5,—	5,—	1,25
December	3,—	3,50	3,75	4,50	5,—	2,—	2,1875	2,375	5,—	5,—	5,—	1,25
1949 Januari	3,—	3,50	3,75	4,50	5,—	2,—	2,1875	2,375	5,—	5,—	5,—	1,25
Februari	3,—	3,50	3,75	4,50	5,—	2,—	2,1875	2,375	5,—	5,—	5,—	1,25
Maart	3,—	3,50	3,75	4,50	5,—	2,—	2,1875	2,375	5,—	5,—	5,—	1,25
April	3,—	3,50	3,75	4,50	5,—	2,—	2,1875	2,375	5,—	5,—	5,—	1,25
Mei	3,—	3,50	3,75	4,50	5,—	2,—	2,1875	2,375	5,—	5,—	5,—	1,25
Juni	3,—	3,50	3,75	4,50	5,—	2,—	2,1875	2,375	5,—	5,—	5,—	1,25
Juli	3,—	3,50	3,75	4,50	5,—	2,—	2,1875	2,375	5,—	5,—	5,—	1,25
Augustus	3,—	3,50	3,75	4,50	5,—	2,—	2,1875	2,375	5,—	5,—	5,—	1,25

(1) Met ingang van 19 Februari 1948: alleen geviseerde bankaccepten uit hoofde van uitvoer.

(2) Met ingang van 19 Februari 1948 is dit percentage ook toepasselijk op de geviseerde bankaccepten uit hoofde van invoer.

(*) Quotiteit van het voorschot in Augustus 1949 :

Schatkistcertificaten op korte termijn	95 pCt.	Ander overheidspapier	80 pCt.
Tienjaarsobligaties (1940-1950)	90 pCt.	3 1/2 pCt. vijfjaarsschatkistcertificaten (besluit van 25 October 1941).	90 pCt.
3 1/2 pCt. Schatkistcertificaten met ten hoogste 15 jaar looptijd (1942)	90 pCt.	Schatkistcertificaten uitgegeven ter regeling van Bel- gische financiële vorderingen op het buitenland (besluit van 3 Februari 1942).	
3 1/2 pCt. Schatkistcertificaten met 5, 10 of 20 jaar loop- tijd (1943) (1)	90 pCt.	Voorschot enkel ingewilligd in de door de Nationale Bank van België toegestane bijzondere gevallen.	
3 1/2 pCt. Schatkistcertificaten met 10 jaar looptijd (1944)	90 pCt.		
4 pCt. Schatkistcertificaten met 5 tot 10 jaar looptijd (1947)	90 pCt.		
4 pCt. Schatkistcertificaten met 5 tot 10 jaar looptijd (1948)	90 pCt.		

(1) Met ingang van 15 October 1948 werd de rente der Schatkistcertificaten met 10 of 20 jaar looptijd (1943) tot 4 pCt. verhoogd.

II — RENTESTANDEN VOOR BANKDEPOSITO'S EN TEGOEED TER ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTES

TIJDVAK	Banken — Depositoreringen (*)					Algemene Spaarkas (inlagen op spaar- boekjes)			Nat. Maat. voor Krediet aan de Nijverheid
	zicht	15 dagen voor- opzegging	1 maand	3 maanden	6 maanden	tot fr. 50.000 (1)	fr. 50.000 tot 100.000 (1)	boven fr. 100.000	
Jaargemiddelden :									
1947	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,46
1948	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50 (2)
Maandgemiddelden :									
1948 Juni	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50 (2)
Juli	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50 (2)
Augustus	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50 (2)
September	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50 (2)
October	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50 (2)
November	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50 (2)
December	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50 (2)
1949 Januari	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50 (2)
Februari	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50 (2)
Maart	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50 (2)
April	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50 (2)
Mei	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50 (2)
Juni	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50 (2)
Juli	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50 (2)
Augustus	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50 (2)

(*) Gemiddelde van vier banken.

(1) Van 1 Juli 1946 tot 30 Juni 1947, bedroeg de depositorrente 3 pCt. tot fr 30.000 en 1,5 pCt. van fr 30.000 tot fr 100.000.

(2) Depositoreringen op één jaar en meer.

VALUTAMARKT EN MARKT DER EDELE METALEN

I — NOTERING DER EDELE METALEN

9

TIJDVAK	GOUD				ZILVER			
	LONDEN sh. en d. per oz. fijn	NEW-YORK dollars per oz. fijn	BOMBAY		LONDEN d. per oz. fijn	NEW-YORK cents per oz. fijn	BOMBAY	
			Roupien en annas per Fine Tola	Omrekening in sh. en d. per oz. fijn			Roupien en annas per 100 Fine Tola	Omrekening in pence per oz. fijn
1938 31 December	149/7 1/2	35			(1) 20,06	42,75		
1947 31 December	172/3	35	105.2	420/6	45,—	74,62	170.3	82
1948 31 December	172/3	35	112.14	451/6	42,50	70,—	179.0	86
Maandgemiddelde:								
1948 Juni	172/3	35	115.7	461/9	45,—	74,62	173.9	83
Juli	172/3	35	113.8	454/0	45,—	74,62	174.0	84
Augustus	172/3	35	114.9	458/3	44,70	73,87	175.13	84
September	172/3	35	115.4	461/0	45,93	75,35	173.13	83
October	172/3	35	114.9	458/3	46,93	77,21	175.5	84
November	172/3	35	113.4	453/0	45,02	73,58	175.12	84
December	172/3	35	113.2	452/6	42,50	70,—	178.4	85
1949 Januari	172/3	35	114.5	459/9	42,50	70,—	181.2	87
Februari	172/3	35	117.13	471/3	43,—	70,80	186.15	90
Maart	172/3	35	112.10	450/6	43,50	71,50	183.9	88
April	172/3	35	111.15	447/9	43,50	71,50	177.0	85
Mei	172/3	35	116.15	467/9	43,50	71,50	182.15	88
Juni	172/3	35	117.8	470/0	43,50	71,50	185.15	89
Juli	172/3	35	113.5	453/3	43,50	71,50	168.8	79
Augustus	172/3	35	114.5	457/3	43,72	71,87	161.15	78

(1) Notering per stand. oz.

N. B. — 1 oz. troy = 31,1035 gram; 1 tola = 11,6638 gram; 1 roupie = 16 annas; 1 roupie = 18 pence.

II — OFFICIËLE WISSELKOERSEN PER 31 AUGUSTUS 1949

vastgesteld door de Nationale Bank van België

krachtens besluit n° 6 genomen door de Ministerraad te Londen op 1 Mei 1944

(« Belgisch Staatsblad » van 5 September 1944, n° 22)

(in Belgische franken)

VALUTA	Contractuële koers	Transfers		Bijjetten	
		Aankoopkoers	Verkoopkoers	Aankoopkoers	Verkoopkoers
1 pond sterling	176,625	176,50	176,75	175,85	176,80
1 U. S.-dollar	(1) 43,8275	43,70	43,96	43,50	44,—
1 Canadese dollar	—	43,96	44,06	43,75	44,25
100 Franse franc	(2) —	—	—	—	—
100 Nederlandse gulden	1.652,—	1.650,—	1.654,—	1.635,—	1.662,—
100 Congolese frank	—	100,—	100,—	—	—
100 Luxemburgse frank	—	100,—	100,—	—	—
1 Zweedse kroon	12,1936	12,16	12,23	12,10	12,25
1 Zwitserse frank	10,1275	10,10	10,15	10,05	10,20
1 Deense kroon	9,1326	9,10	9,16	9,05	9,25
1 Noorweegse kroon	8,83125	8,80	8,85	8,75	8,90
100 escudos	(3) 175,31	174,45	176,30	174,—	177,—
100 Tsjechoslowaakse kroon	87,655	87,39	87,92	86,80	88,50

(1) Bij de Internationale Monetaire Fonds verklaarde pariteit.

(2) Sedert 10 Juni 1949 is de Franse franc niet meer officieel gekwoteerd te Brussel. Vanaf dezelfde datum is de Belgische frank gekwoteerd op de vrije wisselmarkt te Parijs.

(3) Vanaf 8 Augustus 1949.

10

KAPITAALMARKT

I — NOTERINGEN VAN ENKELE OVERHEIDSFONDSEN — VERGELIJKENDE TABEL

14

AARD DER EFFECTEN	Notering voor	NOTERING PER				
		2 Mei 1949	1 Juni 1949	1 Juli 1949	1 August. 1949	1 Septemb. 1949
I. — Rechtstr. Belgische binnenl. Staatsschuld (Rente bij te rekenen).						
2 ½ pCt. Schuld	100,—	56,80	56,60	56,60	56,75	56,40
3 pCt. Schuld, 2 ^e reeks	100,—	88,35	88,45	88,65	88,60	88,60
3 ½ pCt. Schuld 1937	100,—	77,55	77,55	77,65	77,85	78,05
3 ½ pCt. Schuld 1943 (1)	100,—	74,60	74,85	75,35	76,05	76,50
Geünificeerde 4 pCt. Schuld	100,—	86,05	86,50	86,95	87,35	87,95
Bevrijdingslening, 4 %, 1945 (2)	100,—	83,45	84,35	84,90	85,50	86,—
Tienjaarsobligaties (1940-1950), 4 pCt., 1 ^e reeks	100,—	100,45	100,30	100,20	100,25	101,—
Vijftienjaars- (ten hoogste) schatkistcertificaten, 3 ½ pCt., 1942	100,—	103,30	103,40	103,65	104,15	104,60
Vijf-, tien- twintigjaars-schatkistcertificaten, 3 ½ pCt., 1943 (1) (3)	100,—	101,85	102,—	102,30	102,80	103,85
Tienjaars-schatkistcertificaten, 3 ½ pCt., 1944	100,—	95,80	96,30	96,55	97,—	97,05
Vijf- of tienjaars-schatkistcertificaten, 4 %, 1947 (2)	100,—	98,60	98,65	98,90	99,45	99,80
Vijf- of tienjaars-schatkistcertificaten, 4 %, 1948 (2)	100,—	99,80	99,75	100,15	100,30	100,75
Lotenlening 1933, 4 pCt.	1.050,—	1.025,—	1027,—	1.025,—	1.020,—	1.024,—
Lotenlening 1938, 4 pCt.	500,—	470,—	472,—	478,—	479,—	486,—
Lotelen. 1941 (3 pCt. tot 1946; 3 ½ pCt. van 1946 tot 1951; daarna 4 pCt.)	1.000,—	845,—	855,—	865,—	877,—	881,—
II. — Indirecte Staatsschuld en door de Staat gewaarborgde schuld (Rente bij te rekenen).						
4 pCt. Lotenlening der Verwoeste Gewesten 1923	525,—	483,—	481,—	489,—	499,—	504,—
2 pCt. Lening tot Wederopb. 1 ^{ste} snede 1947 (2 pCt. tot 1957; vervolgens 5 pCt.) (2)	1.000,—	1.001,—	1002,—	1.001,—	1.002,—	1.004,—
6 pCt. pref. aand. v. d. Nat. Maatsch. van Belg. Spoorw. (Zwits. schiff) (1)	500,—	564,—	558,—	557,—	561,—	576,—
6 pCt. pref. aand. v. d. Nat. Maatsch. van Belgische Spoorw. (Ned. schiff) (1)	500,—	554,—	555,—	553,—	553,—	563,—
4 pCt. pref. aand. v. d. Nat. Maatsch. van Belgische Spoorw. (Belg. schiff) (1)	500,—	479,—	478,—	473,—	470,—	464,—
(*) 3 pCt. Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen, coup. Januari-Juli	100,—	64,60	65,—	64,75	64,15	64,50
3 ½ pCt. Beheer van Telegraaf en Telefoon, 1943	100,—	76,15	76,35	76,45	76,55	76,10
III. — Rechtstreekse Koloniale Schuld.						
Kenteloos : Belgisch Congo, Lotenlening 1888	100,—	226,—	228,—	229,—	226,—	226,—
<i>Bij te rekenen rente :</i>						
3 pCt. Koloniale Schuld 1904 (1)	100,—	73,15	72,80	72,80	72,80	72,80
4 pCt. Koloniale Schuld 1936	100,—	88,25	88,15	87,95	88,—	87,90
(*) 3 ½ pCt. Koloniale Schuld 1937	100,—	78,80	78,85	78,85	78,85	78,85

(*) In de regel zijn de coupons der leningen belastingvrij; de coupons waarop 2 pCt. belasting wordt betaald, zijn met een sterretje getekend.

(1) Effecten na 6 October 1944 gecreëerd en waarvoor een operatie in uitvoering is sedert 6 October 1944.

(2) Effecten na 6 October 1944 gecreëerd.

(3) De rentevoet werd met ingang van 14 October 1948 op 4 pCt. gebracht.

II — MAANDINDEXCIJFERS DER NOTERINGEN TER BEURZE VAN BRUSSEL EN ANTWERPEN

15

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

DATUM	Algemeen indexcijfer	Verzekeringsmaats., banken, beleggingsmaats.	Onroerende en hypoth. ondern.	Hotelbedrijven	Tranwegen en buurtspoorwegen	Trusts v. tramwegen en elektriciteitsondern.	Gas- en elektriciteitsonderningen	Metaalindustrieën	Zink- en loodbedrijven, mijnen	Chemicaliën	Steenkolennijn- en cokesoovens	Spiegelglasfabrieken	Glasfabrieken	Bouwbedrijf	Textiel- en zijdebedrijf	Koloniale ondernemingen	Voeding	Diversen
-------	----------------------	--	-------------------------------	----------------	------------------------------	--	-----------------------------------	-------------------	--------------------------------	-------------	--------------------------------	----------------------	---------------	-------------	--------------------------	-------------------------	---------	----------

Indexcijfers t.o.v. de noteringen der voorgaande maand

1949 1 Augustus ..	101	100	98	97	101	103	99	102	97	97	101	100	98	98	102	102	101
1 Septemb. v	111	112	112	104	111	107	111	107	115	113	119	124	121	109	110	117	111

Indexcijfers t.o.v. de periode 1936 tot 1938 = 100

1948 1 Juli	152	131	136	69	77	99	170	112	164	108	103	160	168	206	264	139	145
2 Augustus ..	149	123	131	63	73	98	163	113	159	100	98	143	166	195	269	138	143
1 September ..	147	122	124	62	69	96	164	111	153	99	91	133	160	190	264	132	137
1 October ..	150	128	120	62	70	97	174	123	153	112	89	131	161	190	267	133	137
2 November ..	144	122	111	59	66	95	169	128	145	107	76	118	149	179	257	121	132
1 December ..	140	121	113	69	63	94	165	126	142	108	73	112	143	174	247	117	132
1949 4 Januari ..	145	125	111	68	68	95	168	131	146	126	78	121	165	182	251	119	133
1 Februari ..	154	139	116	71	73	105	176	139	159	131	81	124	183	210	267	123	148
1 Maart ..	150	134	119	73	71	104	177	134	153	130	78	120	184	205	256	123	145
1 April	146	129	114	71	67	103	175	127	150	131	72	112	174	197	246	117	142
2 Mei	141	130	108	73	66	103	164	126	142	123	66	101	166	185	238	114	134
1 Juni	141	129	107	74	68	109	165	128	139	121	64	100	164	184	238	108	133
1 Juli	146	135	102	76	72	121	166	122	142	136	68	102	168	185	244	112	137
1 Augustus ..	147	135	100	74	73	128	164	124	138	132	69	102	164	182	248	114	138
1 Septemb. v	163	151	112	77	81	137	182	133	159	149	82	127	199	198	274	133	153

III — OMZET TER BEURZE VAN BRUSSEL

Bron: Bulletin mensuel des statistiques publié par la Commission de la Bourse de Bruxelles.

15

TIJDVAK	Aantal beursdagen	Obligaties van vennootschappen		Aandelen		Totaal	
		Duizenden stukken	Verhandelde bedragen (millioenen frank.)	Duizenden stukken	Verhandelde bedragen (millioenen frank.)	Duizenden stukken	Verhandelde bedragen (millioenen frank.)
1947	246	191	172	4.112	4.988	4.303	5.160
1948	248	199	176	5.904	6.003	6.103	6.179
1948 Juni	22	18	16	444	461	462	476
Juli	19	13	12	364	363	377	375
Augustus	21	15	13	363	345	378	358
September	22	14	13	475	472	489	485
October	21	15	13	458	434	473	447
November	19	17	15	448	430	465	445
December	23	16	14	562	484	578	499
1949 Januari	20	19	17	745	616	763	633
Februari	20	16	15	988	833	1.004	848
Maart	23	17	15	709	595	726	610
April	19	14	12	457	384	471	396
Mei	20	13	12	541	449	554	461
Juni	21	15	14	580	521	595	535
Juli	19	13	11	504	433	517	444
Augustus	22	15	14	890	790	905	804

IV — NOTERING EN RENDEMENT VAN DE VOORNAAMSTE OBLIGATIETYPEN

16

DATUM	TOONAANGEVENDE TYPEN										OBLIGATIES VAN MAATSCHAPPIJEN Allerlei typen	
	Koers					Rendement (t. o. v. de koers alleen)					Gemiddelde beurswaarde	Gemiddeld netto-rendement
	I	II	III	IV		I	II	III	IV			
	Geünific. Schuld 4 pCt.	Koloniale Schuld 1936 4 pCt.	Provinc., steden en gemeenten 4 pCt.	Nijverheids- en handels-ondernemingen 4 pCt. 4½ pCt.		Geünific. Schuld 4 pCt.	Koloniale Schuld 1936 4 pCt.	Provinc., steden en gemeenten 4 pCt.	Nijverheids- en handels-ondernemingen 4 pCt. 4½ pCt.			
1948 1 Juli	84,30	88,60	87,23	83,86	92,58	4,74	4,51	4,58	4,77	4,86	90,11	4,84
2 Augustus	83,60	88,80	86,93	83,41	93,39	4,78	4,50	4,60	4,80	4,82	90,62	4,81
1 September	83,50	88,80	86,83	83,78	93,34	4,79	4,50	4,61	4,77	4,83	90,72	4,81
1 October	83,65	88,80	86,64	83,—	93,04	4,78	4,50	4,62	4,82	4,83	90,14	4,84
2 November	84,05	88,80	86,84	83,13	92,33	4,76	4,50	4,61	4,81	4,87	89,86	4,85
1 December	84,50	88,65	86,83	82,99	91,78	4,73	4,51	4,61	4,82	4,90	89,57	4,87
1949 4 Januari	85,—	88,70	86,94	83,40	92,04	4,71	4,51	4,60	4,80	4,89	89,75	4,86
1 Februari	85,—	88,40	v 85,49	v 85,07	v 93,40	4,71	4,52	v 4,68	v 4,70	v 4,82	v 91,93	v 4,83
1 Maart	85,30	88,35	v 85,77	v 86,59	v 93,97	4,69	4,53	v 4,66	v 4,62	v 4,79	v 92,50	v 4,80
1 April	85,85	88,30	v 86,05	v 86,10	v 93,73	4,66	4,53	v 4,65	v 4,64	v 4,80	v 92,29	v 4,81
2 Mei	86,05	88,25	v 86,52	v 85,65	v 93,98	4,65	4,53	v 4,62	v 4,67	v 4,79	v 92,32	v 4,81
1 Juni	86,50	88,15	v 87,05	v 85,37	v 93,69	4,62	4,54	v 4,59	v 4,68	v 4,80	v 92,18	v 4,82
1 Juli	86,95	87,95	v 87,52	v 86,22	v 93,78	4,60	4,55	v 4,57	v 4,64	v 4,80	v 92,62	v 4,80
1 Augustus	87,35	88,—	v 87,87	v 86,59	v 94,77	4,58	4,54	v 4,55	v 4,62	v 4,75	v 93,34	v 4,76
1 September	87,95	87,90	v 88,43	v 86,79	v 95,19	4,55	4,55	v 4,52	v 4,61	v 4,73	v 93,69	v 4,74

N. B. — Voor de samenstelling: zie Maartnummer 1939, op blz. 193.

V — EMISSIES VAN DE BELGISCHE EN CONGOLESE NIJVERHEIDS-
EN HANDELSVENNOOTSCHAPPEN

Retrospectief overzicht

(duizenden franken)

17

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.

TIJDVAK	OPRICHTINGEN VAN VENNOOTSCHAPPEN						KAPITAALSVERHOOGINGEN (Naamloze vennootschappen) (Commandit. vennootschappen op aandelen) (Personenvennootsch. met beperkte aansprak.)			
	naamloze en commanditaire op aandelen			personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid			Aantal	Oud kapitaal	Nominale verhoging	Gestort bedrag op nomin. waarde
	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nomin. waarde	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nomin. waarde				
1947.....	1.366	1.377.114	1.163.493	1.553	537.550	502.369	750	5.998.629	6.599.616	6.022.826
1948.....	1.474	3.047.835	2.410.965	1.299	480.520	459.852	865	14.334.206	25.222.574	24.493.817
1948 5 eerste maanden	575	1.002.243	680.839	606	232.853	223.394	332	4.663.393	9.193.308	8.832.170
1949 5 eerste maanden	523	797.754	634.626	453	172.784	166.677	312	2.957.375	3.567.956	3.501.519
1948 Maart	128	172.288	160.964	112	42.334	39.449	89	690.240	1.484.992	1.453.663
April	120	117.695	99.156	131	41.457	39.622	90	1.606.434	3.768.537	3.523.002
Mei	125	181.264	161.550	115	47.819	45.334	72	595.485	1.162.237	1.139.008
Juni	140	348.770	322.056	123	39.973	37.566	87	2.371.774	4.196.715	4.153.845
Juli	145	452.613	418.430	115	41.140	38.899	65	200.197	553.722	536.035
Augustus	89	59.481	53.492	78	28.508	25.032	28	82.576	111.524	102.287
September	101	352.922	139.766	87	34.002	33.143	49	605.909	611.742	559.022
October	121	122.418	83.703	93	26.463	25.105	58	1.015.863	1.573.900	1.403.939
November	122	167.452	228.568	71	23.793	23.315	64	1.918.723	3.275.659	3.269.037
December	181	541.936	484.111	126	53.788	53.398	182	3.475.771	5.706.004	5.637.482
1949 Januari	106	262.049	202.518	111	37.218	36.165	44	531.089	426.502	423.472
Februari	104	161.675	107.316	102	36.772	35.980	43	182.669	297.464	278.439
Maart	136	224.120	188.852	114	39.589	37.986	81	666.472	818.518	812.554
April	100	90.060	80.861	81	42.350	40.733	63	758.735	1.136.969	1.130.319
Mei	77	59.850	55.079	45	16.855	15.813	81	818.410	888.503	859.735

TIJDVAK	OBLIGATIE-UITGIFFTEN		Gezamen- lijke uitgiften	UITGIFTE- PREMIËN (1)	STORTINGEN ANDERE DAN IN GELD		Netto- uitgiften (4)
	Aantal	Nominaal bedrag			Nominaal bedrag	Inbreng in natura (2)	
1947.....	56	2.241.700	10.755.980	47.079	1.156.511	3.559.775	5.261.181
1948.....	47	2.265.280	31.016.209	92.822	2.090.440	22.808.994	4.823.302
1948 5 eerste maanden	21	632.800	11.061.204	280	564.754	8.250.644	1.554.085
1949 5 eerste maanden	12	415.000	4.953.494	970	522.958	3.211.251	987.583
1948 Maart	5	690.000	2.389.614	210	119.931	1.339.942	884.413
April	6	122.980	4.050.669	—	91.192	3.292.704	400.884
Mei	8	229.000	1.620.320	—	163.915	1.080.808	330.169
Juni	4	128.500	4.713.958	—	151.865	4.031.351	458.751
Juli	3	64.000	1.111.475	—	421.774	446.674	189.016
Augustus	2	31.000	230.513	—	56.397	61.760	93.654
September	1	5.000	1.003.666	—	121.343	237.630	377.958
October	1	10.000	1.732.781	92.250	191.643	1.224.285	199.069
November	2	125.000	3.591.904	42	100.052	3.169.767	376.143
December	2	453.000	6.754.728	250	482.612	5.386.983	758.646
1949 Januari	—	—	725.769	770	127.915	342.694	192.316
Februari	3	280.000	775.911	—	97.481	213.837	390.417
Maart	1	20.000	1.102.227	—	154.038	752.495	152.859
April	—	—	1.269.379	—	90.378	1.109.658	51.877
Mei	8	115.000	1.080.208	200	53.146	792.567	200.114

(1) In de gestorte bedragen niet begrepen.

(2) In de oprichtingen en kapitaalsverhogingen begrepen.

(3) In de kapitaalsverhogingen begrepen.

(4) Omvatten de volgestorte bedragen op aandelen, de obligatieuitgiften, de uitgiftepremiën, verminderd met de stortingen andere dan in geld en de emissies tot terugbetaling van vroegere leningen.

V — EMISSIES VAN DE BELGISCHE EN CONGOLESE NIJVERHEIDS- EN HANDELSVENNOOTSCHAPPEN

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

(duizenden franken)

BEDRIJFSKLASSE	OPRICHTINGEN VAN VENNOOTSCHAPPEN (1)					KAPITAALSVERHOOGINGEN (naamloze vennootschap.) (command. vennoot, op aand.) (personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid)			OBLIGATIEUITGIFFTEN		Uitgiftepremieën (in de gestorte bedragen niet begrepen)	STORTINGEN ANDERE DAN IN SPECIE			ONTBINDINGEN VAN VENNOOTSCHAPPEN (1) (naamloze) (commandit. op aand.) (personenvennootsch. met beperkte aansprakelijkheid)		KAPITAALSVERMINDERINGEN (naamloze vennoot.) (com. ven. op aandeel.) (personenvennoot. m. beperk. aansprak.)				
	naamloze en commanditaire op aandelen		personenvennootsch. met beperkte aansprakelijkheid			Aantal	Ond kapitaal	Nomin. verhoging	Gestort bedrag op nomin. waarde	Aantal		Nomin. bedrag	waarvan conversie-leningen	Inbreng in natura		Bijvoeging van reserves (in de kapitaalverhogingen begrepen)	Liquidaties		Samen-smeltingen		
	Aantal	Nomin. bedrag	Gestort bedrag op nomin. waarde	Aantal	Nomin. bedrag									Gestort bedrag op nomin. waarde	naamloze en commanditaire op aandelen		personenvenn. met beperkte aansprakelijkheid	Kapitaalverhogingen	Aantal	Bedrag	Aantal
Banken	—	—	—	—	—	1	5.000	5.000	1.000	1	10.000	—	—	—	—	1	5.000	—	—		
Verzekeringen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Financiële en immobiliënverrichtingen ..	3	3.200	3.200	2	500	4	2.653	4.300	950	—	—	—	470	290	—	3	123.200	—	—		
Kleinhandel	3	775	775	7	875	3	75.650	126.600	126.600	—	—	—	541	250	126.000	4	575	—	—		
Groothandel en buitenlandse handel ...	22	10.060	8.740	17	6.450	13	8.852	9.937	8.800	—	—	—	3.775	3.628	6.444	14	3.745	—	—		
Metaalverwerkende nijverheid	10	17.400	16.258	1	990	14	61.916	90.294	78.080	3	35.000	—	6.749	990	66.075	3	1.250	—	—		
IJzer- en staalvoortbrengende nijverheid	1	1.000	768	—	—	—	—	—	—	1	20.000	—	50	—	—	1	300	—	—		
Non-ferro metaalnijverheid	1	60	60	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Textielnijverheid	6	8.060	8.060	2	770	7	47.399	110.691	110.691	—	—	—	7.344	700	1.746	1	100	—	—		
Voedingsnijverheid	1	485	485	1	2.000	5	39.777	174.898	172.338	—	—	—	480	500	168.000	3	5.395	1	1.523		
Houtnijverheid	5	5.115	4.419	—	—	—	—	150	150	—	—	—	4.024	—	150	1	500	—	—		
Scheikundige nijverheid	1	600	600	—	—	5	502.568	270.532	265.900	1	16.000	—	150	—	237.500	2	150	—	—		
Glasnijverheid	—	—	—	—	—	1	80	920	920	—	—	—	—	—	420	1	50	—	—		
Electriciteit	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Gas	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Water	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Ledernijverheid	2	4.250	4.250	—	—	2	9.425	2.075	2.075	—	—	200	3.589	—	575	2	4.640	—	—		
Papierenijverheid en grafische bedrijven	2	1.450	1.247	—	—	3	2.340	8.880	8.880	—	—	—	1.192	—	7.580	1	50	—	—		
Verkeer	4	4.100	3.700	2	1.300	3	2.050	2.750	2.750	—	—	—	3.535	313	1.000	6	12.670	—	—		
Toerisme	—	—	—	—	—	2	2.100	7.900	7.900	—	—	—	—	—	2.000	5.900	2	1.830	—		
Tussenhandel	1	250	250	2	550	1	150	85	85	—	—	—	—	—	85	2	110	—	500		
Oude en afvalgoederen	1	500	500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	400	—	—	1	100	—	—		
Bouwbedrijf	5	1.100	562	—	—	5	14.900	12.050	11.250	—	—	—	165	—	9.000	1	50	—	—		
Kolennijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	24.000	—	—	—	—	—	—	—	—		
Kleinnijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Cement- en aanverwante nijverheden ..	—	—	—	—	—	1	1.000	16.500	16.500	1	10.000	—	—	—	16.500	1	2.000	—	—		
Groeven	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Kalknijverheid	—	—	—	—	—	1	5.000	5.000	5.000	—	—	—	—	—	5.000	—	—	—	—		
Keramische nijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Tabaksnijverheid	—	—	—	—	—	2	6.000	7.000	7.000	—	—	—	—	—	7.000	—	—	—	—		
Diamantnijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Uitgeverij, boekhandel, pers	1	50	50	1	300	1	200	200	200	—	—	—	40	200	—	1	150	—	450		
Film, schouwburgen, attracties	1	200	200	1	1.800	1	400	3.041	3.041	—	—	—	—	1.750	3.041	3	500	—	—		
Ambachtswezen	5	970	730	6	1.070	2	200	300	225	—	—	—	80	961	200	2	560	—	—		
Landbouw, tuinbouw, visserij, veeteelt	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Diversen (niet genoemd)	2	225	225	3	250	3	30.500	29.400	29.400	—	—	—	25	100	6.000	3	11.000	—	—		
TOTALEN ...	77	59.850	55.079	45	16.855	81	818.410	888.503	859.735	8	115.000	—	200	32.609	9.731	10.806	792.567	59	173.985	3	2.473

— 177 —

(1) Coöperatieven : 15 vennootschappen opgericht met een minimumkapitaal van fr 2.793.000; 12 vennootschappen met een minimumkapitaal van fr 935.700.

V — EMISSIES VAN DE BELGISCHE EN CONGOLESE NIJVERHEIDS-
EN HANDELSVENNOOTSCHAPPEN

Ingedeeld naar de ligging en naar de belangrijkheid van het nominaal uitgegeven of vernietigd kapitaal

17

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.

(duizenden franken)

MEI 1949

OMSCHRIJVING	OPRICHTING. VAN VENNOOTSCH.					KAPITAALSVERHOOGINGEN (naamloze vennootsch.) (command. vennootsch. op aandelen) (personenvenn. met beperkte aansprakelijk- heid)			OBLIGATIE- UITGIFTEN		Uitroeprechten (in de gestorte bedragen niet begrepen)	STORTINGEN ANDERE DAN IN SPECIE		ONTBIN- DINGEN		KAPITAALSVERMINDERINGEN Bedrag	
	naamloze en commanditaire op aandelen		personenvenn. met beperkte aansprakelijk- heid			Oud kapitaal	Nominale verhoging	Gestort bedrag op nominaal waarde	Aantal	Nominaal bedrag		waaraan conversie- leningen	Inbreng in natura (1)	Bijvoeging van reserves (2)	Liquidaties		Samsamelingen
	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nominaal waarde	Aantal	Nominaal bedrag												

1 — Naar hun geographische ligging

België	77	59.850	55.579	45	16.855	15.813	80	811.410	867.503	838.735	4	69.000	—	200	53.146	771.567	38.965	—	2.473
België en buitenl.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Belgisch Congo ...	—	—	—	—	—	—	1	7.000	21.000	21.000	4	46.000	—	—	—	21.000	—	—	—
Totaal ...	77	59.850	55.079	45	16.855	15.813	81	818.410	888.503	859.735	8	115.000	—	200	53.146	792.567	173.965	—	2.473

2 — Naar de belangrijkheid van het uitgegeven of vernietigd nominaal kapitaal

1 mill. en minder ..	61	21.075	18.822	39	7.425	7.159	33	21.177	15.617	12.755	—	—	—	—	14.885	5.639	9.175	—	950
van 1 tot 5 mill.	15	33.275	31.359	6	9.430	8.654	28	64.450	72.469	63.192	—	—	—	200	32.023	45.800	22.810	—	1.523
van 5 tot 10 mill.	1	5.500	4.898	—	—	—	8	48.140	59.560	54.928	—	—	—	—	6.258	41.267	10.000	—	—
van 10 tot 20 mill.	—	—	—	—	—	—	2	22.504	32.496	20.499	7	91.000	—	—	—	16.500	12.000	—	—
van 20 tot 50 mill.	—	—	—	—	—	—	7	155.139	215.361	215.361	1	24.000	—	—	—	190.361	—	—	—
van 50 tot 100 mill.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
meer dan 100 mill.	—	—	—	—	—	—	3	507.000	493.000	493.000	—	—	—	—	—	493.000	120.000	—	—
Totaal ...	77	59.850	55.079	45	16.855	15.813	81	818.410	888.503	859.735	8	115.000	—	200	53.146	792.567	173.965	—	2.473

(1) In de oprichtingen en kapitaalsverhogingen begrepen.

(2) In de kapitaalsverhogingen begrepen.

VI — LENINGEN UITGE-
GEVEN DOOR DE OVER-
HEID EN DOOR INSTELL.

V. OPENBAAR NUT (1)

(Leningen op lange en halfjarige
termijn door openbare uitgifte
geplaatst.)

VII — BANKOPERATIES
VAN HET GEMEENTEKREDIET

(Voorschotten en terugbetalingen op leningen
aan publiekrechtelijke lichamen en instellingen
van openbaar nut ter bestrijding der uitgaven.)

VIII — HYPOTHEEK-
INSCHRIJVINGEN (3)

TIJDVAK	in België	in het buitenland
	millioenen franken	millioenen (Zw.fr. 100 \$ Can. 14 \$ U.S. 9)
1947	10.058.	—
1948	6.900	(Zw.fr. 50 \$ U.S. 58)
1948 Augustus ..	—	—
September ..	550	—
October ...	600	—
November ..	300	—
December ..	—	\$ U.S. 8
1949 Januari ...	3.500	—
Februari ...	—	—
Maart ...	1.080	\$ U.S. 16
April ...	—	—
Mei ...	1.400	—
Juni ...	—	fr. s. 50
Juli ...	—	—
Augustus ..	—	—

TIJDVAK	BUITENGEWONE UITGAVEN		GEWONE UITGAVEN (2)
	Uit rekening genomen	Netto terugbetaald	Netto- voorschotten
	(duizenden franken)		
1947	1.673.082	377.541	1.433.740
1948	2.108.506	2.089.078	2.647.018
1948 Juni	231.422	1.728	172.694
Juli	173.237	350.718	119.428
Augustus ...	148.025	348.385	146.050
September ..	203.269	75.498	94.750
October ...	160.001	96.369	113.028
November ..	144.978	1.114	105.698
December ..	165.490	65.699	144.333
1949 Januari ...	123.193	130.190	111.256
Februari ...	125.394	47.117	134.850
Maart ...	183.123	122.853	123.719
April ...	86.374	60.222	71.554
Mei ...	87.272	60.477	240.809
Juni ...	78.628	41.211	146.261
Juli ...	142.581	20.745	150.907
Augustus ...	145.191	2.854	122.182

TIJDVAK	Bedrag naar de gonde inschrijvings- rechten
	(duizenden franken)
1947 Maandgemid. ...	742.080
1948 Maandgemid. ...	880.012
1948 Mei	825.522
Juni	961.962
Juli	922.623
Augustus ...	848.684
September ...	835.607
October ...	878.627
November ...	802.091
December ...	1.296.909
1949 Januari ...	876.554
Februari ...	801.157
Maart ...	1.005.934
April ...	1.046.194
Mei ...	1.175.427
Juni ...	1.148.968
Juli ...	1.182.081

(1) Leningen van Staat, Kolonie, provinciën en gemeenten, instellingen van openbaar nut, zoals de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen, de Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen, de Nationale Maatschappij voor Watervoorziening, het Gemeentekrediet, enz. (Excl. de leningen van de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid.)

(2) De terugbetalingen op credietopeningen voor gewone uitgaven kunnen niet meer afzonderlijk worden opgegeven daar zij samen met de verrichtingen op andere gemeentelijke rekeningen-courant werden geboekt.

(3) Incl. de hernieuwingen aan het einde van het vijftiende jaar; deze belopen ongeveer 1 pCt. van het totaal; excl. de wettelijke hypotheek.

OPENBARE FINANCIËN

26

OPBRENGST VAN DE BELASTINGEN

a) Ontvangsten zonder onderscheid van begrotingsjaar

(die der gemeentelijke en provinciale opcentiemen niet inbegrepen)

(*millioenen franken*)

Bron: *Belgisch Staatsblad.*

TIJDVAK	Directe belastingen	Douanen en accijnzen	Registratierechten	Globale ontvangsten van het tijdvak	Globale gecumuleerde ontvangsten van Januari tot en met de aangeduide maand
1947.....	16.512	9.898	20.047	46.457	—
1948.....	22.166	11.407	20.618	54.191	—
1948 Mei.....	1.904	926	1.702	4.532	22.067
Juni.....	2.024	993	1.668	4.685	26.752
Juli.....	2.094	1.002	1.584	4.681	31.433
Augustus.....	1.918	895	1.496	4.309	35.742
September.....	1.841	1.021	1.796	4.658	40.400
October.....	1.484	956	1.806	4.246	44.646
November.....	1.716	882	1.688	4.266	48.912
December.....	2.338	1.063	1.878	5.279	54.191
1949 Januari.....	3.209	880	1.783	5.852	5.852
Februari.....	2.083	885	1.805	4.573	10.425
Maart.....	1.994	982	1.720	4.696	15.121
April.....	2.044	972	1.566	4.582	19.703
Mei.....	2.189	961	1.558	4.708	24.411
Juni.....	1.996	981	1.515	4.492	28.903
Juli.....	2.152	813	1.486	4.451	33.354

b) Totale ontvangsten van de begrotingsjaren 1948 en 1949 vóór 31 Juli 1949 geïnd

(die der gemeentelijke en provinciale opcentiemen niet inbegrepen)

(*millioenen franken*)

Bron: *Belgisch Staatsblad.*

	BEGROTINGSJAAR 1948		BEGROTINGSJAAR 1949		JULI 1949
	Opbrengsten	Budgetaire ramingen	Opbrengsten	Budgetaire ramingen	Ontvangsten voor rekening van het begrotingsjaar 1949
I. Directe belastingen.....	24.622	17.299	10.808	10.443	2.152
II. Douanen en accijnzen.....	11.370	10.791	6.396	6.657	813
waarvan douanen.....	3.159	2.750	1.887	1.845	260
accijnzen.....	7.295	7.951	4.020	4.725	494
bijzondere verbruikstaxes.....	808		423		52
III. Registratie.....	20.617	21.536	11.205	11.420	1.486
waarvan registratie.....	1.817	1.500	1.035	1.046	155
erfenissen.....	984	825	511	444	82
zegel en gelijkgest. taxes.....	17.589	19.000	9.534	9.798	1.235
Totaal...	56.609	49.626	28.409	28.520	4.451
Verschil t.o.v. de budgetaire ramingen.		+ 6.983		- 111	

NOTA. — De termijn van invordering der directe belastingen is langer dan het kalenderjaar. Voor deze belastingen zijn de cijfers dus maar definitief na het afsluiten van het begrotingsjaar.

INKOMEN EN SPAREN

I — RENDEMENT DER BELGISCHE NAAMLOZE VENNOOTSCHAPPEN

Betaalbaar gestelde dividenden en obligatiecoupons in Juni 1949

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.

BEDRIJFSKLASSE	AANTAL VENNOOTSCHAPPEN			Gestort kapitaal	Reserves	NETTO-UITSLAGEN		Bruto-winst uitbetaald	Obligatie-schuld (1)	Bruto-obligatie-coupons (2)
	opge-telde	met winst	met verlies			Winst	Verlies			

(duizenden franken)

A — Vennootschappen met hoofdbedrijf in België

Bankwezen	4	3	1	715.000	498.005	140.220	94	56.000	2.135	85
Verzekeringen	19	17	2	83.738	74.315	14.499	45	5.388	—	—
Financiële en immobiliaire verrichtingen	46	30	16	318.050	97.893	24.924	1.415	12.959	606.599	22.481
Kleinhandel	23	16	7	139.496	174.850	18.259	727	10.803	15.000	600
Groothandel en buitenlandse handel	134	98	36	259.461	215.210	65.292	7.823	23.589	5.175	311
Metaalverwerkende nijverheid	79	66	13	1.420.362	1.114.319	295.821	4.740	133.193	149.917	6.461
IJzer- en staalvoortbrengende nijverheid	6	6	—	427.423	510.280	44.547	—	34.303	84.118	3.582
Non-ferro metaalnijverheid	5	5	—	57.000	968.019	88.122	—	46.374	5.598	252
Toxienijverheid	70	49	21	571.410	766.901	77.693	12.271	31.426	6.136	327
Voedingsnijverheid	31	19	12	148.950	325.766	20.148	4.037	10.601	7.099	379
Houtnijverheid	20	12	8	24.485	30.592	2.312	3.529	562	—	—
Scheikundige nijverheid	31	21	10	170.158	479.657	30.994	7.398	10.617	32.745	1.617
Glasnijverheid	6	4	2	11.410	24.279	70	323	—	—	—
Electriciteit	3	2	1	46.256	24.851	1.174	54	972	308.209	13.668
Gas	2	1	1	107.000	145.002	16.421	661	15.071	1.161	62
Water	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ledernijverheid	13	7	6	28.359	16.481	3.044	2.241	822	2.500	138
Papiernijverheid en grafische bedrijven	13	6	7	26.580	24.079	974	6.691	331	2.000	100
Verkeer	48	35	13	149.261	135.304	18.804	6.418	10.475	12.357	622
Toerisme	16	7	9	15.424	— 3.304	2.042	3.169	132	—	—
Tussenhandel	32	24	8	11.197	1.950	2.386	303	400	2.660	133
Oude en afvalgoederen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bouwbedrijf	17	16	1	55.080	18.241	6.272	85	2.718	3.500	160
Kolennijverheid	1	1	—	76.000	454.848	30.264	—	26.250	179.899	8.865
Kleinijverheid	11	11	—	34.175	130.049	4.505	—	3.142	—	—
Cement- en aanverwante nijverheden	3	3	—	8.000	7.854	904	—	491	5.000	250
Groeven	5	4	1	1.950	2.711	455	23	94	—	—
Kalknijverheid	1	—	1	1.060	9.660	—	2	—	—	—
Keramische nijverheid	7	2	5	9.800	15.351	2.101	842	—	—	—
Tabaksnijverheid	5	2	3	150.027	26.547	12.054	1.801	4.800	—	—
Diamantnijverheid	3	2	1	1.400	3.434	620	1.989	—	—	—
Uitgeverij, boekhandel, pers	10	5	5	10.560	— 1.822	1.797	664	504	—	—
Film, schouwburgen	11	9	2	2.525	1.057	993	64	—	—	—
Ambachtswezen	30	18	12	19.700	27.679	3.504	2.073	73	—	—
Landbouw, tuinbouw, visserij, veeteelt	3	2	1	3.005	— 207	20	71	—	1.580	63
Diversen (niet genoemd)	51	31	20	100.300	136.318	16.080	4.773	8.449	2.547	123
TOTAAL...	759	534	225	5.203.602	6.456.169	947.315	74.326	450.539	1.435.935	60.279

B — Vennootschappen met hoofdbedrijf in Congo

Banken en financiële vennootschappen	—	—	—	—	—	—	—	—	10.000	475
Handelsvennootschappen	4	3	1	217.701	11.920	14.172	3	11.874	—	—
Nijverheidsvennootschappen	35	31	4	4.438.568	1.717.506	1.364.373	3.792	941.186	—	—
Landbouwvennootschappen	15	15	—	293.819	266.942	76.766	—	44.041	—	—
Openbare diensten	2	1	1	116.000	8.000	46.265	5.701	42.216	—	—
Gemengd	6	4	2	84.711	18.746	9.235	3.588	3.867	—	—
TOTAAL...	62	54	8	5.150.799	2.023.114	1.510.811	13.084	1.043.184	10.000	475

C — Vennootschappen met hoofdbedrijf in het buitenland

Electriciteit	2	1	1	261.500	568.414	688	4.724	645	—	—
Spoorwegen	1	—	1	2.000	804	—	214	—	1.683	84
Tramwegen	2	2	—	33.328	1.269	1.608	—	1.710	—	—
Plantages, koloniale vennootschappen	8	5	3	307.350	86.193	26.756	355	14.774	—	—
Diverse vennootschappen	8	6	2	328.950	91.509	18.967	6.314	12.832	—	—
TOTAAL...	21	14	7	933.128	748.189	48.019	11.607	29.961	1.683	84
ALGEMEEN TOTAAL...	842	602	240	11.287.529	9.227.472	2.506.145	99.017	1.523.684	1.447.618	60.838

(1) De getelde leningen slaan op andere vennootschappen dan deze opgegeven in de vorige kolommen.

(2) Daarenboven werd er gedurende de maand Juni 1949 betaalbaar gesteld:

(duizenden franken)

Coupons van Staatsleningen	340.507
Coupons van leningen van de Kolonie	2.188
Coupons van leningen van Provinciën en Gemeenten	40.252
Coupons van verscheidene leningen	71.040

453.987

Coupons van buitenlandse Staatsleningen	7.369
Coupons van buitenlandleningen van de stad Antwerpen	6.537
Coupons van buitenlandleningen van de Regie van Telegraaf en Telefoon	10.100

I — RENDEMENT DER BELGISCHE NAAMLOZE VENNOOTSCHAPPEN (vervolg)

Retrospectief overzicht

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.

30

TIJDVAK	AANTAL VENNOOTSCHAPPEN			Gestort kapitaal	Reserves	NETTO-RESULTAAT		Betaalbaar gesteld bruto-dividend	Obligatienschuld (1)	Bruto-obligatie-coupons
	getelde	met winst	met verlies			winst	verlies			
1947 (2).....	7.242	5.672	1.570	53.896.030	40.783.567	9.338.430	527.053	4.328.143	(3) 13.995.344	468.210
1948 (2).....	9.019	6.809	2.210	69.383.579	89.178.476	12.223.261	646.984	6.484.711	(4) 16.836.767	649.458
1948 6 eerste maanden.....	5.658	4.377	1.281	40.239.962	53.151.724	7.113.148	393.370	3.419.530	6.113.971	243.721
1949 6 eerste maanden.....	6.434	4.612	1.822	56.086.571	56.538.460	8.792.348	695.042	5.026.928	8.738.970	380.964
1948 April.....	1.891	1.467	424	12.452.583	15.661.085	2.030.647	117.704	988.889	1.108.328	43.750
Mei.....	1.430	1.101	329	12.140.905	18.660.968	2.115.684	115.203	1.075.691	752.195	28.825
Juni.....	671	509	162	7.116.381	7.283.243	1.248.384	50.457	477.894	1.057.451	42.464
Juli.....	382	279	83	8.184.053	5.659.060	1.637.115	16.988	1.130.105	1.297.955	54.718
Augustus.....	175	123	52	716.422	1.978.233	102.492	36.457	26.304	974.443	38.044
September.....	261	188	73	1.029.629	1.642.251	173.794	12.475	81.639	918.748	35.512
October.....	559	421	138	8.314.672	9.146.046	1.074.263	34.289	712.449	1.022.753	40.531
November.....	305	226	79	5.444.291	9.948.709	845.831	26.046	605.395	845.163	33.546
December.....	327	234	93	2.891.891	5.384.827	604.805	41.906	320.751	993.305	40.389
1949 Januari.....	90	60	30	324.649	596.154	77.011	9.314	36.245	1.991.604	86.645
Februari.....	151	109	42	410.532	647.964	380.505	17.316	318.471	1.429.896	58.152
Maart.....	1.480	1.065	415	9.463.949	8.899.357	1.406.713	113.839	741.586	1.202.110	50.058
April.....	2.081	1.467	614	16.400.115	13.991.670	2.014.375	222.560	1.020.192	1.505.774	77.086
Mei.....	1.790	1.309	481	18.269.797	23.175.843	2.407.599	232.996	1.386.750	1.161.968	48.185
Juni.....	842	602	240	11.287.529	9.227.472	2.506.145	99.017	1.523.684	1.447.618	60.838

(1) Voor de maandelijkse resultaten, slaan de in aanmerking genomen leningen op andere vennootschappen dan deze waarop de vorige kolommen betrekking hebben.

(2) Definitieve gegevens. Het totaalbedrag van de twaalf maanden stemt niet overeen met het jaarcijfer daar hierin vennootschappen begrepen zijn die hun balans met vertraging publiceren.

(3) Op 31 December 1947. Bedrag gerechtigd voor leningen die in 1947 reeds bestonden, maar niet in de statistiek opgenomen werden.

(4) Op 31 December 1948.

II — ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTEKAS

a) Inlagen op particuliere spaarboekjes (Netto-spaarbedrag)

(duizenden franken)

TIJDVAK	Inlagen	Uitbetalingen	Saldi	Tegoed der inleggers op het eind van het tijdvak	Aantal spaarboekjes einde jaar
1946.....	5.213.360	3.828.538	1.384.822	20.646.488 (1)	6.435.619
1947.....	7.875.174	4.964.339	2.910.835	24.185.471 (2)	6.621.775
1948.....	8.546.889	5.946.442	2.600.447	27.524.459 (2)	
1948 Juni.....	643.313	613.036	30.277	25.793.460	
Juli.....	754.893	573.926	180.967	25.974.427	
Augustus.....	648.810	481.296	167.514	26.141.941	
September.....	626.138	488.368	137.770	26.279.711	
October.....	621.566	463.992	157.574	26.437.285	
November.....	583.765	402.930	180.835	26.618.120	
December.....	799.869	632.071	167.798	27.524.459 (2)	
1949 Januari.....	917.072	433.855	483.217	28.007.676	
Februari.....	710.185	489.532	220.653	28.228.329	
Maart.....	913.565	640.123	373.442	28.601.771	
April.....	644.800	555.704	10.904	28.590.867	
Mei.....	140.189	583.302	56.887	28.647.754	
Juni.....	615.632	571.004	44.628	28.692.382	
Juli.....	738.641	563.839	174.802	28.867.184	
Augustus.....	715.424	494.025	221.399	29.088.583	

(1) Incl. de gekapitaliseerde rente en de rente op de obligaties van de Muntsaneringslening, alsmede het bedrag van de inkoop der obligaties dezer lening.

(2) Incl. de gekapitaliseerde rente van het dienstjaar.

b) Stortingen ingeschreven op de rekeningen der aangeslotenen bij de Lijfrentekas

(duizenden franken)

TIJDVAK	HANDARBEIDERS en vrije stortingen, buiten het raam van de verplichte verzekeringswetten (wetten van 16 Maart 1865 en 15 December 1937)	BEDIENDEN (wetten van 10 Maart 1925 en 18 Juni 1930)	MIJNWERKERS (wetten bij koninklijk besluit van 25 Augustus 1937 samengecordend) (1)	Totaal
1947.....	469.437	224.845	146.100	840.382
1948.....	493.266	245.257	v 186.000	v 924.523
1947 October.....	42.706	21.490		
November.....	39.633	18.883		
December.....	39.761	19.927		
1948 Januari.....	42.824	20.012		
Februari.....	44.250	18.888		
Maart.....	45.514	20.480		
April.....	41.566	20.879		
Mei.....	43.384	20.107		
Juni.....	35.936	19.384		
Juli.....	41.046	20.811		
Augustus.....	40.683	19.629		
September.....	40.134	19.232		
October.....	40.525	21.950		
November.....	37.923	21.277		
December.....	39.501	22.608		

(1) Bron: Nationaal Pensioenfonds voor Mijnwerkers.

31

III — DRIEMAANDELIJKS LOONINDEXCIJFER (Basistijdvak 1936 tot 1938 = 100)

TIJDVAK	ALGEMEEN INDEXCIJFER	INDEXCIJFER PER BEDRIJFSKLASSE																							
		Cokesovens	Groeven, cementfa- brieken, marmer- bewerking	Metaalnijverheden					Aardewerfabrieken, steenbakkerijen	Glasnijverheden	Chemische nijverheden	Voedingsnijverheden	Textielnijverheden			Bouwnijverheid en openbare werken	Hout en meubelen	Huiden en leder	Tabak	Papier		Kunstwerk en gevoelige instrumenten	Vervoer		Gas en electriciteit
				IJzerindustrie	Niet-ijzerhou- dende metalen	Gietorijen, machi- nebouw en metaal- bouw	Samen	Vlas, katoen, hennep en jute					Wol, tapijten, breiwerk, confectie	Samen	Fabrieken					Drukkerij en transformatie	Havenwerkers, slepers		Spoorwegen (1)	Samen (1)	

a) Indexcijfer van het gemiddeld uurloon

1940 Maart	113	117	110	123	115	114	118	107	114	114	110	112	113	112	113	109	118	105	119	106	106	112	104	106	114
1946 December	334	316	325	306	322	331	321	329	316	323	319	375	358	367	328	346	349	257		310	338	289	302	299	297
1947 Maart	339	318	324	314	319	338	327	321	315	327	322	372	366	369	329	346	353	267		329	301	296	297	301	
Juni	345	319	334	333	331	344	338	345	323	331	323	380	367	373	335	352	353	260		340	340	303	293	295	311
September	352	327	341	331	333	353	342	353	332	337	339	385	370	377	340	355	356	266		348	339	308	316	314	325
December	367	347	354	361	351	358	358	355	342	354	353	390	371	380	360	372	354	287		349	345	313	348	341	343
1948 Maart	373	347	360	366	352	368	365	357	344	358	357	390	375	382	370	376	361	288		348	390	309	347	340	353
Juni	381	361	370	376	362	379	376	366	347	363	362	403	383	393	378	378	359	286		369	411	324	343	339	357
September	387	373	372	384	361	386	382	364	356	372	365	414	392	403	382	379	370	287		369	412	330	351	347	369
December	395	384	380	398	373	390	391	371	373	375	378	417	394	407	384	384	375	288	326	369	403	337	392	381	373
1949 Maart	400	382	376	417	384	405	407	369	366	381	383	415	410	412	385	391	378	293	326	387	388	353	393	385	385
Juni	405	400	384	417	395	412	412	371	380	387	388	419	420	419	382	401	382	292	326	387	410	348	390	382	391

b) Indexcijfer der lonen van geschoolde of gespecialiseerde werkliden

1940 Maart	115	113	112	126	117	114	119	107	111	115	110	111	111	111	114	109	120	108	118	107	126	113	—	—	115
1946 December	332	289	316	288	319	320	308	321	311	333	309	393	378	385	320	319	353	255		308	338	282	—	—	305
1947 Maart	340	290	317	290	317	322	310	320	320	335	312	401	385	393	321	325	352	266		366	347	289	—	—	308
Juni	348	294	322	307	331	329	321	344	320	341	323	408	400	404	331	325	356	256		363	347	299	—	—	318
September	353	301	329	309	335	333	324	346	320	347	340	413	406	409	331	327	359	264		372	347	305	—	—	331
December	364	310	337	339	356	342	343	346	320	356	342	419	400	409	347	342	360	280		371	348	311	—	—	348
1948 Maart	369	322	344	343	367	351	350	352	322	361	345	421	405	413	354	344	367	281		370	382	311	—	—	358
Juni	376	331	355	348	359	359	355	356	324	366	350	428	409	418	367	349	369	280		390	397	311	—	—	361
September	381	352	358	360	366	367	364	361	334	375	354	439	415	427	369	348	374	281		390	393	311	—	—	367
December	385	352	369	367	376	372	371	368	343	375	365	435	413	424	374	354	376	282	328	390	387	315	—	—	371
1949 Maart	388	358	367	384	387	386	386	365	343	379	370	419	425	422	377	344	377	286	328	409	400	315	—	—	388
Juni	391	366	371	385	392	394	390	369	360	380	371	425	422	424	376	350	383	285	329	408	402	315	—	—	389

c) Indexcijfer der lonen van werkliden zonder vak of zonder specialisering

1940 Maart	113	112	112	125	117	109	116	106	113	116	111	112	112	112	113	106	116	107	118	106	119	108	—	—	116
1946 December	325	274	326	301	344	317	314	307	284	305	293	373	368	371	319	325	333	261		312	376	296	—	—	288
1947 Maart	331	277	325	313	343	320	320	307	289	306	296	376	375	376	317	330	332	256		353	376	296	—	—	294
Juni	338	282	329	324	354	327	329	358	298	307	308	364	378	371	321	330	331	257		360	377	326	—	—	299
September	347	291	344	321	358	331	331	364	317	315	325	380	392	386	331	330	331	258		369	379	339	—	—	312
December	359	307	354	352	373	337	347	364	317	324	331	387	393	390	352	345	331	254		368	378	339	—	—	333
1948 Maart	364	313	353	362	378	351	358	366	319	334	331	392	394	393	353	343	338	273		367	385	339	—	—	346
Juni	374	323	367	365	378	359	364	370	322	339	337	405	410	408	370	346	336	273		391	412	339	—	—	349
September	378	345	372	373	383	363	369	370	321	352	337	420	416	418	362	348	351	290		391	409	339	—	—	358
December	381	338	380	383	394	366	376	379	328	352	349	417	414	415	365	348	355	290	291	391	405	339	—	—	361
1949 Maart	383	352	379	406	412	377	392	379	328	352	353	415	415	415	368	348	358	295	291	375	388	339	—	—	380
Juni	389	363	380	406	422	392	401	385	329	354	354	417	417	417	372	384	359	283	292	375	397	339	—	—	378

(1) Wij beschikken niet over gegevens voor de berekening van de indexcijfers der lonen van de geschoolde of gespecialiseerde werkliden.

LOOP DER ZAKEN
I — BEDRIJVIGHEID DER VERREKENKAMERS

a) Debetverrichtingen

35

TIJDVAK	VERREKENKAMERS						
	Aantal kamers einde tijdvak	HOOFDBANK		BIJBANK EN AGENTSCHAP.		TOTAAL	
		Aantal verrekende stukken (duizenden)	Verrekende kapitalen (miljoenen franken)	Aantal verrekende stukken (duizenden)	Verrekende kapitalen (miljoenen franken)	Aantal verrekende stukken (duizenden)	Verrekende kapitalen (miljoenen franken)
1947 Maandgemiddelde	38 (1)	97	177.501	119	34.118	216	211.619
1948 Maandgemiddelde	38 (1)	119	214.812	139	44.799	258	259.611
1948 Augustus	38	129	208.988	136	44.955	265	253.943
September	38	133	219.302	147	40.159	280	259.461
October	38	125	264.973	146	48.238	271	313.211
November	38	113	210.134	133	44.812	246	254.946
December	38	128	245.876	151	48.591	279	294.467
1949 Januari	38	120	256.640	137	45.082	257	301.722
Februari	38	116	200.836	134	37.685	250	238.521
Maart	38	133	205.422	162	39.294	285	244.716
April	38	128	189.323	142	40.301	270	229.624
Mei	38	137	184.184	146	39.072	283	223.256
Juni	38	143	196.527	149	47.630	292	244.157
Juli	38	140	192.792	146	50.610	286	243.402
Augustus	38	151	205.745	145	51.423	296	257.168

(1) Op 31 December.

N. B. — De bewerkingen van de liquidatie van het kontant aan de Beurs van Brussel, voorheen verrekend door de Nationale Bank van België, worden vanaf Maart geliquideerd door de Verrekeningskamer der Kontantverhandelingen bij de Fondsenbeurs van Brussel; doordat het deze Kas onmogelijk is ons de geliquideerde bedragen te verstrekken, zien we ons genoodzaakt de publicatie van deze statistiek te schorsen.

b) Detailgegevens over het verloop der verrekeningen te Brussel (debetverrichtingen)

TIJDVAK	Callgeld (1)		Effecten, overheidspapier en coupons		Overschrijvingen, chèques wisselbrieven, promessen, kwijtschrijven, enz.		Verrichtingen met het buitenland		Totaal	
	Aantal stukken	Kapitalen (miljoenen franken)	Aantal stukken	Kapitalen (miljoenen franken)	Aantal stukken	Kapitalen (miljoenen franken)	Aantal stukken	Kapitalen (miljoenen franken)	Aantal stukken	Kapitalen (miljoenen franken)
	1948 Maandgemidd. ...	2.868	148.793	1.015	6.462	113.023	56.649	2.435	2.908	119.341
1948 Augustus	2.741	143.729	947	4.055	122.593	58.549	2.617	2.655	128.898	208.988
September	2.483	164.741	786	5.840	127.475	55.785	2.263	2.936	133.007	219.302
October	3.809	190.209	1.066	10.505	117.698	61.745	2.467	2.514	125.040	264.973
November	3.170	141.266	904	5.797	107.225	60.592	2.159	2.479	113.458	210.134
December	3.875	171.138	1.063	8.317	121.178	62.847	2.097	3.547	128.213	245.876
1949 Januari	3.522	193.873	1.100	7.204	113.392	53.515	1.897	2.048	119.911	256.640
Februari	3.214	135.442	818	7.862	110.158	55.164	1.920	2.368	116.110	200.836
Maart	3.618	141.443	1.089	7.692	126.352	54.112	2.318	2.205	133.377	205.422
April	3.772	126.109	1.276	8.747	120.443	51.988	2.273	2.479	127.764	189.323
Mei	3.991	114.545	1.795	7.157	128.480	59.726	2.312	2.756	136.578	184.184
Juni	3.087	128.274	1.823	6.999	136.275	58.050	2.102	3.204	143.287	196.527
Juli	4.051	120.649	1.661	6.957	132.579	62.294	1.816	2.892	140.107	192.792
Augustus	4.243	131.677	1.671	5.941	142.977	65.161	1.820	2.966	150.711	205.745

(1) Incl. de terugbetaalde kapitalen die de vorige dag als callgeld werden uitgeleend.

II — POSTCHEQUE- EN GIROVERKEER

(miljoenen franken)

36

TIJDVAK	Aantal rekeningen einde tijdvak	Totaal tegoed (*) (Daggemiddelde)	Tegoed van particulieren (*)	CREDIT		DEBET		Algemene beweging	Verrichtingen zonder gebruik van specie pCt.	Omloopnelheid (2)
				Stortingen	Giro's	Chèques en diversen	Giro's			
				1947 Maandgemiddelde	(1) 617.079	26.371	18.299			
1948 Maandgemiddelde	(1) 629.485	27.831	20.076	22.087	60.159	21.989	60.159	164.393	91	3,36
1948 Augustus	626.729	26.921	19.416	22.353	60.248	22.917	60.248	165.765	91	3,41
September	627.452	27.962	20.051	24.050	58.248	20.460	58.248	160.995	90	3,08
October	628.415	29.240	21.856	21.829	60.170	22.375	60.170	164.545	90	3,04
November	629.502	29.309	21.675	22.275	61.263	23.477	61.263	168.277	91	3,54
December	629.485	28.939	21.240	24.703	66.515	22.834	66.515	180.567	91	3,35
1949 Januari	630.988	30.266	20.588	23.161	66.638	25.920	66.638	182.357	91	3,43
Februari	631.984	27.587	19.681	21.713	59.509	22.149	59.509	162.880	91	3,48
Maart	632.595	27.525	19.737	24.045	65.100	22.856	65.100	177.102	91	3,33
April	632.317	28.009	20.406	22.712	60.060	22.222	60.060	165.054	90	3,29
Mei	631.691	28.318	20.330	23.191	61.846	23.708	61.846	170.591	91	3,39
Juni	630.682	27.541	20.119	22.438	59.781	21.893	59.781	163.893	91	3,18
Juli	630.503	28.298	20.797	22.347	59.345	23.910	59.345	164.947	90	3,14
Augustus	629.669	27.337	20.380	23.219	58.161	22.677	58.161	162.218	91	3,18

(1) Op 31 December.

(2) Verhouding per type-maand van 25 dagen, van de debet-omzet tot het gemiddeld dagelijks tegoed.

(*) Deze tegoeden omvatten de vrije en de tijdelijk onbeschikbare tegoeden, alsmede de effecten van de Muntsaneringslening, waarin de definitief geblokkeerde tegoeden werden omgezet.

PRIJZEN

a) INDEXCIJFERS DER GROOTHANDELSPRIJZEN IN BELGIE

Basistijdvak 1936-1938 = 100

45

Bron: Ministerie van Economische Zaken — Dienst van het Indexcijfer.

TIJDVAK	Algemeen indexcijfer	Dierlijke producten	Plant-aardige producten	Vetstoffen	Minerale producten						Scheikundige producten			Huiden en leder
					Algemeen indexcijfer van de groep	Steenkool	Bijproducten uit steenkool	Petroleumproducten	Ertsen en ruwe metalen	Grooveproducten	Algemeen indexcijfer van de groep	Scheikundige producten	Scheikundige vetten	
<i>Aantal producten</i> ...	135	13	14	2	19	4	4	3	5	3	11	8	3	5
1947 Maandgem. ...	355	344	388	397	341	454	331	226	342	367	312	340	251	364
1948 Maandgem. ...	389	471	433	450	379	496	356	273	390	333	318	342	261	402
1948 Mei	391	492	436	489	375	496	358	273	372	353	319	344	260	403
Juni	391	483	442	490	375	496	358	273	372	333	316	340	260	401
Juli	391	474	437	480	382	496	358	273	400	333	318	343	260	403
Augustus	390	490	425	461	384	496	358	272	409	333	317	342	260	403
September	388	466	421	447	385	496	358	274	410	333	316	340	261	397
October	387	471	413	412	387	496	358	274	412	331	309	328	262	401
November	389	467	413	405	391	496	358	274	429	391	312	333	262	403
December	392	491	416	406	392	496	358	274	433	391	312	333	263	404
1949 Januari	390	470	416	404	394	496	358	269	445	391	309	328	264	384
Februari	384	423	415	399	394	496	358	268	445	393	309	328	264	382
Maart	378	406	409	400	388	496	358	263	424	395	299	313	264	385
April	373	399	409	390	384	496	358	257	400	416	291	301	264	383
Mei	372	419	419	374	383	496	358	252	400	421	285	294	264	377
Juni	366	411	411	370	371	496	358	252	350	431	279	285	264	372
Juli	364	400	402	358	375	496	358	252	364	432	278	284	264	371

45

TIJDVAK	Rubber	Hout	Papier en karton	Textielproducten						Bouwmaterialen	Metalen en metaalproducten			
				Algemeen indexcijfer van de groep	Wol	Vlas	Katoen	Jute	Kunstmatige vezels		Algemeen indexcijfer van de groep	Metaalnijverheid	Metaalfabric.	Niet ijzerhoudende
<i>Aantal producten</i> ...	1	6	4	21	5	5	6	2	3	13	26	9	13	4
1947 Maandgem. ...	176	568	438	356	275	371	416	560	276	342	334	345	321	354
1948 Maandgem. ...	185	612	460	381	330	364	445	586	287	362	345	346	324	424
1948 Mei	192	655	470	385	328	364	469	584	283	352	341	345	322	397
Juni	205	614	470	383	335	365	458	557	283	367	342	345	322	408
Juli	210	596	470	378	326	357	448	559	293	365	347	345	325	438
Augustus	195	588	470	377	326	361	434	571	293	365	349	346	325	446
September	193	586	459	380	334	357	437	600	293	365	350	348	326	448
October	189	586	443	379	327	358	441	600	291	365	350	348	325	452
November	158	586	436	380	343	352	431	604	291	382	355	349	329	474
December	160	586	430	380	354	347	424	604	291	382	356	349	329	480
1949 Januari	164	581	427	389	368	342	452	597	291	382	352	345	325	480
Februari	160	570	420	385	365	336	445	598	291	383	351	341	325	480
Maart	164	560	412	378	355	333	443	590	282	379	350	340	329	460
April	160	552	405	371	340	328	441	556	282	379	345	338	325	441
Mei	156	552	399	366	332	323	438	549	282	383	346	336	325	376
Juni	145	539	392	360	328	325	436	510	271	392	329	327	324	348
Juli	149	536	377	353	328	311	425	499	271	395	332	329	324	362

45

b) INDEXCIJFERS DER GROOTHANDELSPRIJZEN (*)

IN HET BUITENLAND

Basistijdvak 1936-1938 = 100

46

TIJDVAK	Vereenigde Staten (Department of Labor, Bureau Labor Statistics)	Frankrijk (1) (Statistique générale de la France)	Nederland (Centraal Bureau voor de Statistiek)	Vereenigd Koninkrijk (Board of Trade)	Zweden (Handelsdienst)	Zwitserland (Office fédéral de l'Industrie, des Arts et Métiers et du Travail)
1947 Maandgemiddelde	185	989	270	189	183	214
1948 Maandgemiddelde	201	1.712	280	216	196	222
1948 April	199	1.555	277	216	195	223
Mei	200	1.653	277	217	196	223
Juni	203	1.691	278	219	198	223
Juli	206	1.698	277	218	197	222
Augustus	207	1.783	278	218	199	221
September	206	1.791	277	216	199	220
October	202	1.887	282	216	198	220
November	200	1.977	287	217	199	222
December	198	1.974	289	217	199	221
1949 Januari	196	1.946	293	218	199	220
Februari	193	1.898	293	218	199	219
Maart	193	1.872	292	217	198	217
April	192	1.846	293	223	198	214
Mei	190	1.890	292	228	197	211
Juni	189	1.813	292	228	198	210

(1) Basistijdvak 1938 = 100.

(*) De indexcijfers (behalve deze voor Frankrijk) werden tot hetzelfde basistijdvak (1936-1938 = 100) teruggebracht ten einde de vergelijking tussen de verschillende landen te vergemakkelijken.

c) INDEXCIJFERS DER KLEINHANDELSPRIJZEN IN BELGIE

Basistijdvak 1936-1938 = 100

TIJDVAK	Algemeen indexcijfer	Voedingswaren	Producten excl. voedingswaren
<i>Aantal producten</i>	56	34	22
1947 Maandgemiddelde	344	305	405
1948 Maandgemiddelde	394	334	410
1948 Juni	397	387	415
Juli	396	386	415
Augustus	400	393	414
September	403	399	413
October	394	386	411
November	394	385	411
December	395	387	411
1949 Januari	393	384	411
Februari	388	375	410
Maart	382	366	408
April	380	362	409
Mei	379	359	408
Juni	381	364	408
Juli	379	361	408
Augustus	378	361	407

PRODUCTIE

I — STEENKOLENMIJNEN EN METAALBEDRIJVEN

Bron: Ministerie van Energie en Brandstof.

55

TIJDVAK	STEENKOLENMIJNEN									
	GEMIDDELD AANTAL AANWEZIGE ARBEIDERS		NETTO-HOEVEELHEID OPGEDOLVEN STEENKOOI PER BEKKEN (duiz. t.)						Gemidd. aantal extractie-dagen	Voorraad einde maand (duiz. tonnen)
	onder-grondse	onder- en boven-grondse	Bergen	Centrum	Charleroi	Luik	Kempen	TOTAAL		
1936-38 Maandgemiddelde	87.252	125.866	408	353	640	451	541	(2) 2.425	24,0	1.502
1947 Maandgemiddelde	95.072	137.770	337	274	496	326	600	2.033	24,5	(1) 448
1948 Maandgemiddelde	102.116	146.198	363	301	559	338	662	2.223	24,4	(1) 837
1948 Mei	103.357	148.021	327	288	533	322	601	2.071	22,5	673
Juni	101.953	146.752	372	311	588	351	670	2.293	25,3	964
Juli	100.079	144.280	299	255	462	325	646	1.987	22,2	1.059
Augustus	99.442	142.016	351	294	573	302	654	2.180	24,9	1.127
September	101.677	145.134	381	328	588	365	677	2.339	26,8	1.096
October	105.105	149.346	402	333	611	380	705	2.431	26,0	1.044
November	109.583	154.197	390	316	589	357	686	2.338	24,2	942
December	109.623	154.006	406	326	621	387	701	2.441	26,0	837
1949 Januari	108.038	152.403	393	336	612	382	713	2.436	24,7	864
Februari	107.355	151.616	378	325	586	368	674	2.331	23,7	1.000
Maart	109.395	151.499	419	347	664	426	763	2.619	26,6	1.329
April	105.915	150.981	406	332	621	385	684	2.428	24,9	1.746
Mei	104.930	149.397	398	333	618	382	667	2.398	24,9	2.214
Juni	103.871	148.017	379	322	609	379	664	2.353	24,5	2.681
Juli	100.667	144.321	289	241	452	311	576	1.869	19,9	2.853

(1) Op 31 December.

(2) Inbegrepen 32.000 ton voorkomende van het bekken van Namen. De koolmijnen, die deel uitmaakten van dit bekken, werden in 1942 verdeeld tussen de bekkens van Luik en Charleroi.

TIJDVAK	COKES		BRIKETTEN		Hoogovens in werking (einde tijdvak)	VOORTBRENGING DER METAALNIJVERHEID (duiz. tonnen)				
	Productie (duizenden tonnen)	Gemiddeld aantal arbeiders	Productie (duizenden tonnen)	Gemiddeld aantal arbeiders		Gietijzer	Ruw staal	Stukken gegoten staal	Afgewerkte staalwaren	Afgewerkte ijzerwaren
1936-38 Maandgemiddelde	451	3.831	113	855	(1) 37	261	253	6,0	198	3,8
1947 Maandgemiddelde	394	4.087	113	869	(2) 37	235	235	5,3	206	2,6
1948 Maandgemiddelde	460	4.484	82	573	(2) 48	329	321	5,6	267	2,5
1948 Mei	474	4.420	55	531	41	320	301	5,1	257	2,4
Juni	412	4.359	55	534	42	231	226	4,5	202	2,4
Juli	460	4.476	52	496	44	325	312	4,9	238	1,8
Augustus	471	4.455	65	707	47	347	346	5,6	281	2,2
September	450	4.554	77	508	47	364	347	5,7	289	3,0
October	487	4.626	88	537	46	369	367	5,8	297	2,3
November	480	4.683	123	606	48	359	347	5,5	288	2,6
December	492	4.720	95	611	48	377	357	6,8	299	2,7
1949 Januari	473	4.708	78	532	48	370	363	6,9	306	3,2
Februari	434	4.609	65	523	48	365	350	6,5	301	3,3
Maart	476	4.620	67	523	45	397	409	7,2	325	3,5
April	448	4.579	53	469	44	342	350	6,4	283	2,8
Mei	446	4.517	60	494	43	332	334	5,9	288	2,0
Juni	409	4.551	55	512	41	308	317	5,2	267	1,3
Juli	386	4.399	42	464	35	277	274	4,7	202	0,3

(1) Op 31 December 1938.

(2) Op 31 December.

II — TEXTIELNIJVERHEID

Bron: Ministerie van Economische Zaken en Middenstand (Nationaal Instituut voor de Statistiek).

56

TIJDVAK	SPINNERIJ (tonnen)						PRODUCTIE VAN RUWE WEEFSELS VAN GETOEW GEVALLEN (VOOR EIGEN BEKENING, VOOR OPENBARE DIENSTEN EN VOOR LOONORDERS) (ton.)					
	vlas-garen	juto-garen	honnep-garen	katoengaren		wollen garen		vlas	jute	katoen of fibraan	wol	rayonne
				fijn-spinnerij	kaard-spinnerij	kamwol	kaardwol					
1947 Maandgemiddelde	772	3.043	236	6.211	561	1.703	1.826	721	2.204	5.724	1.878	328
1948 Maandgemiddelde	620	3.466	210	6.018	685	1.637	1.306	418	2.453	5.222	1.610	431
1948 April	685	3.853	210	7.418	767	1.678	1.512	508	2.580	5.792	1.738	476
Mei	518	3.169	169	5.903	621	1.450	1.442	379	2.266	4.771	1.499	374
Juni	552	3.723	224	6.149	718	1.504	1.244	414	2.700	5.186	1.876	485
Juli	462	3.215	182	5.202	613	1.191	1.051	355	2.489	4.583	1.496	396
Augustus	465	3.277	188	5.173	597	1.299	1.080	335	2.378	4.555	1.492	443
September	519	3.512	194	6.095	692	1.327	1.176	331	2.630	5.366	1.531	445
October	504	3.529	228	6.571	722	1.465	1.337	361	2.404	5.304	1.561	438
November	669	3.341	181	4.843	646	1.519	1.204	396	2.385	4.650	1.476	392
December	586	3.788	187	5.671	715	1.423	1.462	420	2.489	5.205	1.622	391
1949 Januari	548	3.524	223	5.865	765	1.410	1.214	367	2.461	4.618	1.684	405
Februari	592	3.698	173	5.392	715	1.335	1.225	362	2.581	4.797	1.616	419
Maart	553	4.378	222	6.517	920	1.347	1.535	453	3.063	5.363	1.918	480
April	561	3.988	169	5.745	872	1.146	1.330	392	2.594	4.972	1.718	436
Mei	571	3.976	201	6.205	901	1.218	1.393	388	2.637	4.898	1.674	447
Juni	667	4.001	221	6.897	857	1.394	1.453	388	2.641	4.910	1.632	470

(1) Incl. de jutetapjten.

(2) Incl. de katoenen dekens en tapjten, dwellen, matrastjken, stoffeerweefseis, fluweel, pantoffelstof, enz.

(3) Incl. wollen dekens en tapjten.

III — DIVERSE PRODUCTIES

56

Bron: *Ministerie van Economische Zaken en Middenstand (Nationaal Instituut voor de Statistiek).*

TIJDVAK	CEMENT	KALK	KALK- STEEN	SYNTHETISCHE AMMONIAK EN DERIVATEN		SAMENGE- STELDE MEST- STOFFEN	PAPIER		BAKSTEEN	
				(tonnen primaire stikstof)	(tonnen stikstof in de afgewerkte meststoffen)		Papier	Karton	Gewone baksteen	1/d dag- komende steen
1938 Maandgemiddelde	250.000	(1) 117.382	(1) 155.538				15.462			
1947 Maandgemiddelde	217.431	101.350	89.396	10.390	9.527	5.856	18.660	1.755	173.433	15.250
1948 Maandgemiddelde	277.579	134.869	119.529	12.997	11.579	4.669	19.182	1.683	215.001	14.756
1948 Mei	301.280	118.177	120.066	12.697	12.053	2.697	18.353	1.405	185.011	14.250
Juni	290.760	114.282	143.550	11.424	9.892	3.359	19.397	1.696	215.129	14.452
Juli	271.020	123.556	123.054	12.761	11.887	1.551	15.090	1.312	234.523	13.403
Augustus	268.460	141.200	151.184	12.947	10.912	2.788	18.282	1.227	255.233	16.362
September	327.645	157.782	156.505	12.470	11.416	5.614	18.982	1.638	263.477	23.488
October	311.065	159.444	139.372	16.036	12.963	2.712	20.999	1.653	236.068	20.631
November	254.185	147.375	131.662	14.818	12.982	2.235	18.676	1.515	190.790	8.646
December	218.265	154.303	111.175	14.193	12.023	4.645	18.818	1.683	215.025	15.819
1949 Januari	176.595	152.816	86.577	11.496	10.443	7.096	18.976	1.319	180.776	13.042
Februari	175.195	152.621	98.075	13.773	12.259	6.912	19.321	1.556	175.728	12.844
Maart	224.143	152.475	111.680	15.208	14.447	9.411	21.172	1.749	150.702	14.012
April	252.710	126.271	117.869	14.687	12.933	8.903	19.894	1.657	105.905	16.797
Mei	256.130	122.775	132.319	15.166	13.515	1.999	19.608	1.626	136.383	15.318
Juni	245.000	120.352	140.740	14.131	12.617		20.151	1.763	145.138	16.843
Juli	v 245.335	v 108.820	v 121.625	v 13.736	v 12.100		v 17.039	v 1.249	v 165.373	v 13.343

(1) Maandgemiddelde 1937-1938-1939.

Bron: *Administratie der Douanen en Actijnzen.*

TIJDVAK	SUIKER			BIER- BROUWERIJEN	DISTIL- LEER- DERIJEN	LUCIFERS			VISSERIJ				
	Voortbrenging		Voorraad (ruwe en geraffi- neerde suiker) einde maand			In consump- tie gebracht	Aange- geven grond- stoffen (hoeveel- heid meel en suiker)	Voort- gebrachte alcohol	Fabricage	Verbruik	Uitvoer	Verkoop van vis (2) op de vismijnen te Oostende, Blan- kenberge, Zeebrugge en Nieuwpoort	
	Ruwe suiker	Geraffi- neerde suiker										Hoeveelh.	Waarde
(tonnen)			(tonnen)	(hectoliters)	(miljoenen stukken)			(tonnen)	(duiz. fr.)				
1936-38 Maandgemid.	17.493	17.183	120.910	20.667	(1) 16.412	35.046	4.421	1.807	2.590	2.260	7.189		
1947 Maandgemidd.	11.114	11.881	88.008	18.172	10.775	24.463	4.350	1.621	2.693	3.390	34.584		
1948 Maandgemidd.	20.916	16.495	76.944	19.961	10.627	23.845	3.390	2.008	1.378	3.180	29.546		
1948 Mei	—	15.110	53.684	17.738	12.151	14.795	2.702	1.652	1.465	150	1.322		
Juni	—	16.853	44.450	18.001	11.460	14.499	2.294	1.718	228	2.107	13.199		
Juli	60	19.644	37.768	16.902	10.365	24.780	2.758	2.031	1.224	3.647	24.945		
Augustus	—	19.659	33.661	18.246	10.945	14.633	2.886	2.075	2.608	3.175	31.584		
September	1	19.886	22.932	19.883	9.636	27.470	3.485	2.291	1.658	3.051	34.922		
October	72.281	14.310	71.010	21.019	9.980	28.728	4.207	2.519	1.354	3.245	36.149		
November	137.928	17.608	183.543	19.569	8.963	21.832	4.074	2.485	2.072	4.123	37.017		
December	40.395	18.202	191.228	25.541	9.476	23.297	3.761	1.663	1.414	3.405	30.685		
1949 Januari	73	10.918	173.283	14.615	7.676	29.663	3.536	1.701	721	3.459	40.789		
Februari	—	10.326	152.581	14.935	8.861	26.431	3.365	1.924	665	3.773	35.457		
Maart	168	12.328	128.107	21.732	11.026	16.815	4.191	1.614	1.294	5.203	49.769		
April	—	11.247	117.473	17.601	13.601	19.136	4.598	1.461	3.242	4.393	37.774		
Mei	—	11.450	102.327	18.250	12.407	27.913	4.320	1.654	2.566	3.855	30.781		
Juni	—	10.827	85.646	20.519	12.125	16.182	4.057	2.061	2.523	2.763	22.631		
Juli	12	11.749	58.920	21.915	13.462	20.778	3.429	1.673	1.615	3.067	19.754		

(1) Inbegrepen Groothertogdom Luxemburg.

(2) Excl. haring, sprot en garnalen. In 1936-1938, enkel verkoop op de mijn te Oostende.

IV — ELECTRICISCHE ENERGIE (*)

(duizenden kWh)

Bron: Ministerie van Economische Zaken en Middenstand — Bestuur van Energie en Brandstof.

58

TIJDVAK	Voortbrengst (1)				Invoer	Uitvoer	Totaal verbruikte energie + verliezen 7 = 4+5-6
	Centralen van de voortbrengers-verdelers		Centralen van de industriëlen- zelfvoort- brengers	Totaal voor België 4 = 1+2+3			
	Gemeente- bedrijven 1	Priv. maat- schappijen 2					
1936-38 Maandgemiddelde	20.361	189.899	227.802	438.062	5.472	2.168	441.366
1947 Maandgemiddelde	28.736	327.979	244.309	601.024	21.749	4.978	617.795
1948 Maandgemiddelde	30.848	336.598	291.127	658.573	23.692	3.833	678.432
1948 Mei	26.884	304.626	282.954	614.464	26.198	3.858	636.804
Juni	27.062	302.573	280.138	589.773	26.081	3.493	612.361
Juli	22.215	295.106	282.413	599.734	20.193	3.666	616.261
Augustus	26.560	322.549	285.863	634.972	25.659	3.465	657.106
September	28.679	329.566	290.017	648.262	32.366	3.590	677.038
October	31.826	353.116	311.634	696.576	27.190	3.712	720.054
November	34.390	363.708	314.147	712.245	12.158	3.153	721.250
December	36.706	393.421	317.780	747.904	7.884	2.810	752.981
1949 Januari	37.959	375.582	307.827	721.368	6.411	4.085	723.694
Februari	30.679	349.782	290.375	670.836	7.058	5.593	672.301
Maart	33.183	377.798	326.872	737.853	7.384	7.128	738.109
April	27.533	346.822	294.605	668.960	7.600	2.802	673.758
Mei	26.595	344.069	298.859	669.523	9.094	2.858	675.759
Juni	26.148	330.399	285.225	631.772	15.640	2.213	645.199
Juli	24.100	311.036	255.935	591.072	15.111	2.854	603.329

(*) Aantal centralen in werking in het begin van het jaar 1947: 274. In het begin van het jaar 1948: 268.

(1) Bruto-voortbrengst aan de klemmen der generatoren verminderd met het verbruik der hulpkringen in de centralen hebbende een totaal opgesteld vermogen van meer dan 100 kW.

V — GAS

(Productie, Invoer en Uitvoer) (1)

(duizenden kubieke meters)

Bron: Ministerie van Economische Zaken en Middenstand — Bestuur van Energie en Brandstof.

59

TIJDVAK	Productie der gasfabrieken		Productie der cokesfabrieken			Totaal in België gepro- duceerd gas 6=1+2 +3+4+5	Invoer	Uitvoer	Saldo: invoer min uitvoer 9=7-8	Totaal in België beschik- baar gas 10=6+9
	Beheren en verenigin- gen van gemeenten	Private vennoot- schappen	Beheren	Private vennootschappen						
				Productie bestemd voor de openbare bedeling	Productie bestemd voor de recht- streekse nijver- heidsver- enigingen					
1948 Maandgemiddelde	161	3.705	6.426	57.624	73.605	141.521	130	1.702	- 1.572	139.949
1948 April	152	3.233	6.220	125.312	134.917	134.917	374	1.724	- 1.350	133.567
Mei	172	3.694	6.139	131.196	141.201	141.201	42	1.615	- 1.573	139.628
Juni	172	4.540	5.900	118.391	128.993	128.993	193	1.627	- 1.434	127.559
Juli	171	2.896	5.560	129.607	138.234	138.234	(2)- 113	1.659	- 1.672	136.562
Augustus	190	3.277	5.789	134.743	143.999	143.999	129	1.347	- 1.218	142.781
September	192	3.006	6.159	133.378	142.735	142.735	46	1.532	- 1.486	141.249
October	171	3.380	6.508	138.864	148.923	148.923	125	1.618	- 1.493	147.430
November	154	3.025	6.700	138.216	148.095	148.095	30	1.790	- 1.760	146.335
December	131	4.466	7.393	140.555	152.545	152.545	35	2.025	- 1.990	150.555
1949 Januari	138	3.947	6.638	63.477	72.541	146.741	37	2.044	- 2.007	144.734
Februari	124	3.458	6.365	55.762	75.760	141.469	35	1.896	- 1.861	139.608
Maart	141	4.239	7.204	61.403	82.416	155.403	36	2.103	- 1.967	153.336
April	152	3.298	6.264	55.978	80.099	145.791	33	1.812	- 1.779	144.012
Mei	168	4.739	6.551	56.903	80.526	148.887	34	1.943	- 1.909	146.978
Juni	167	4.079	5.905	55.004	77.077	142.232	30	1.736	- 1.730	140.526

(1) Deze statistiek betreft de gasproductie door destillering van de steenkolen door gloeiing in de gas- en cokesfabrieken, gas waarbij gebeurlijk watergas, luchtgas, restgas uit de scheikundige bindingsbedrijven en gas uit de hoogovens wordt gevoegd. Zij behelst niet de hoeveelheden watergas, luchtgas, restgas of gas uit de hoogovens die buiten de producerende fabriek worden vermengd met het gas voortkomend uit de destillering van de steenkolen door de gloeiing met uitzondering van deze die rechtstreeks aan de openbare bedeling wordt geleverd. Zij omvat niet het gas dat door de cokesfabrieken wordt geproduceerd of ontvangen (kolengas of ander) en voor eigen doeleinden wordt verbruikt (voor het stoken der ovens, enz.).

(2) Verbetering van de invoer voor de voorgaande maanden.

N. B. — a) De gasproductie vermeld in de kolommen (1) (2) (3) (4) is voor de openbare bedeling bestemd.

b) De gasproductie vermeld in de kolom (5) is bestemd voor de leveringen die de cokesfabrieken rechtstreeks aan andere afdelingen van de vennootschappen waaraan de betrokken cokesfabrieken toebehoren of aan andere juridisch onafhankelijke nijverheidsvennootschappen doen.

VERBRUIK (*)

I — VERBRUIKSINDEXCIJFERS

(Basistijdvak 1936 tot 1938 = 100)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

TIJDVAK	GROOTWARENHUIZEN										
	KLEDING					MEUBELN			HUISHOUDELIJKE ARTIKELEN EN ANDERE		
	Groot- waren- huizen zonder onder- scheid van bedrij- vigheid	Grootwarenhuizen met verschillende artikelen			Groot- waren- huizen in boven- kleding arti- kelen	Grootwarenhuizen met verschillende artikelen			Grootwarenhuizen met verschillende artikelen		
		Maandelijkse omzet				Maandelijkse omzet			Maandelijkse omzet		
		Min dan 5 miljoen	5 miljoen of meer	Totaal		Min dan 5 miljoen	5 miljoen of meer	Totaal	Min dan 5 miljoen	5 miljoen of meer	Totaal
1948 Mei	425	315	440	432	394	319	446	431	227	342	329
Juni	395	300	424	416	310	277	432	414	214	321	309
Juli	446	340	490	480	308	270	495	468	251	376	362
Augustus	345	296	384	378	214	274	441	421	251	386	372
September	425	321	462	453	313	343	513	493	257	390	376
October	543	390	566	555	495	378	459	449	269	405	391
November	452	371	486	478	347	331	427	415	332	495	478
December	495	506	540	537	324	303	492	470	358	598	572
1949 Januari	393	368	442	438	215	333	446	433	250	363	351
Februari	366	327	412	407	205	303	509	485	225	347	334
Maart	438	329	481	471	304	421	489	481	332	395	388
April	527	343	560	547	447	440	536	524	254	412	395
Mei	455	329	492	482	348	348	503	485	244	397	381
Juni	395	281	436	427	270	312	427	413	220	356	341
Juli	474	332	540	526	263	245	483	455	243	403	386

TIJDVAK	GROOTWARENHUIZEN Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek				WINKELS MET BIJHUIZEN		COOPERATIES EN PATROONSWINKELS			
	Algemeen indexcijfer				Algemeen indexcijfer	Voedings- waren	Algemeen indexcijfer	Bakkerij	Voedings- waren	Kleding
	Groot- waren- huizen zonder onder- scheid van bedrij- vigheid	Grootwarenhuizen met verschil- lende artikelen								
		Maandelijkse omzet								
		Min dan 5 miljoen	5 miljoen of meer	Totaal						
1948 Mei	377	260	387	375	386	358	(1) 247	188	362	449
Juni	353	243	369	357	380	339	252	196	355	401
Juli	406	274	428	414	415	355	259	195	376	396
Augustus	366	264	391	379	374	332	253	183	363	364
September	407	284	428	415	386	371	279	181	378	457
October	457	312	468	453	389	364	296	200	397	536
November	481	341	485	471	341	334	270	180	284	446
December	531	385	566	549	417	416	309	201	467	515
1949 Januari	376	289	400	389	383	351	259	178	377	460
Februari	362	259	387	375	322	327	254	177	354	363
Maart	417	343	435	426	366	349	302	205	398	489
April	460	300	478	461	398	351	293	193	389	493
Mei	420	278	442	427	384	349	270	193	381	431
Juni	370	247	392	378	380	349	261	193	382	366
Juli	427	264	459	441	409	358			381	360

(*) Voor het verbruik van suiker en lucifers, zie tabel n° 56.

(1) Met ingang van Mei 1948, werd de basis 1936-1938 gewijzigd voor de coöperaties.

II — TABAKSVERBRUIK

Bron: Administratie der Douanen en Accijnzen.

(Productie en invoer)

66

TIJDVAK	Sigaren	Sigarillos	Sigaretten	Rook-, snuif- en pruimtabak
	(duizenden stuks)			(tonnen)
1936-38 Maandgemiddelde	16.187	49.414	430.048	1.097
1947 Maandgemiddelde	7.971	20.020	712.420	819
1948 Maandgemiddelde	7.318	21.705	741.725	818
1948 Juni	6.948	20.161	747.765	904
Juli	5.522	15.434	656.024	720
Augustus	5.615	21.256	813.025	962
September	5.862	19.779	891.035	885
October	6.200	15.859	739.172	768
November	10.712	29.605	600.104	856
December	9.425	29.668	717.450	834
1949 Januari	5.354	17.258	711.217	759
Februari	1.748	3.626	650.852	506
Maart	3.517	15.201	839.734	724
April	10.196	35.898	487.631	1.048
Mei	7.244	25.941	672.120	955
Juni	6.096	21.029	765.284	1.040
Juli	6.153	20.256	730.794	768
Augustus	6.291	27.633	847.688	918

III — SLACHTINGEN IN DE 12 VOORNAAMSTE SLACHTHUIZEN VAN HET LAND

67

TIJDVAK	Grootvee (Ossen, stieren, koeien, varzen)	Paarden	Kalveren	Varkens, biggen	Schapen, lammeren, geiten
1936-38 Maandgemiddelde	16.561	698	12.242	26.679	6.462
1947 Maandgemiddelde	18.114	2.666	10.115	22.350	7.046
1948 Maandgemiddelde	15.190	4.573	11.919	26.575	5.143
1948 Mei	12.310	3.068	14.285	31.959	2.261
Juni	17.619	4.113	18.138	30.260	1.971
Juli	14.344	5.441	13.959	21.651	2.387
Augustus	14.694	6.235	12.110	20.894	2.650
September	14.769	6.968	11.706	24.717	6.646
October	14.561	5.322	9.386	22.716	8.095
November	17.351	5.733	9.569	24.110	10.189
December	16.942	5.561	8.091	22.687	10.049
1949 Januari	15.894	4.834	7.808	25.329	8.238
Februari	14.707	3.869	9.880	25.986	5.933
Maart	18.714	3.778	14.568	36.636	4.354
April	14.957	2.317	13.290	32.715	2.417
Mei	17.287	2.176	13.186	37.818	1.666
Juni	18.148	2.787	14.251	38.823	1.211
Juli	14.576	2.868	11.063	32.681	815

VERVOER

I — BEDRIJVIGHEID VAN DE NATIONALE MAATSCHAPPIJ VAN BELGISCHE SPOORWEGEN

a) Bedrijfsontvangsten en -uitgaven

(millioenen franken)

70

TIJDVAK	Ontvangsten						Uitgaven	Overshot der globale ontvangsten op de uitgaven	Uitbatings- coëfficiënt
	Reizigers en bagage	Goederen	Diversen	Totaal	Tussenkost van de Staat (2)	Algemeen totaal			
1938 Maandgemidd. (1)	73,8	146,6	5,2	225,6	—	225,6	238,9	— 13,3	105,9
1947 Maandgemiddelde	202,0	400,8	25,5	628,3	119,6	747,9	808,8	— 60,9	108,8
1948 Maandgemiddelde v	211,5	438,7	29,4	679,6	195,9	875,5	860,6	+ 14,9	98,4
1948 April	199,6	465,0	28,2	692,9	166,7	859,6	838,8	+ 20,8	97,6
Mei	216,0	412,5	24,2	652,7	166,7	819,4	800,5	+ 18,9	97,7
Juni	200,8	406,1	36,4	643,3	166,7	810,0	822,1	— 12,1	101,5
Juli	268,3	392,3	27,4	688,0	166,7	854,7	842,6	+ 12,1	98,6
Augustus	290,0	421,4	28,7	740,1	166,7	906,7	895,5	+ 11,2	98,8
September	220,8	439,0	29,0	688,8	166,7	855,5	828,3	+ 27,2	96,8
October	203,6	471,9	21,9	697,4	166,7	864,0	846,6	+ 17,5	98,0
November	169,4	475,4	25,5	670,3	166,7	837,0	838,7	— 1,8	100,2
December	181,6	467,6	31,7	680,9	166,7	1.197,6	1.059,0	+ 138,5	88,4
1949 Januari	187,2	437,0	37,6	661,8	166,6	828,4	858,6	— 30,2	103,7
Februari	154,3	417,1	31,8	603,2	166,6	769,8	835,0	— 65,2	108,5
Maart	166,4	449,1	33,7	649,3	166,8	816,1	894,9	— 78,8	109,7
April	198,5	408,1	39,9	646,5	166,7	813,2	856,7	— 43,5	105,4
Mei	194,7	389,3	45,1	629,1	166,7	795,8	925,3	— 129,5	116,3
Juni	202,5	385,7	28,2	616,3	166,6	782,9	850,1	— 67,2	108,6

(1) Nord-Belge inbegrepen.

(2) Toelagen van de Staat voor de ontoereikendheid van tarieven en de verhoging van de prijs der brandstoffen te ver-
goeden.

(vervolg)

TIJDVAK	b) Aantal wagens aan de nijverheid geleverd (1)				c) Transportstatistiek (2) 1° Algemeen spoorverkeer						
	A	B	C	A + C	REIZIGERS		ZWARE GOEDEREN				
					Aantal (duizenden)	Reizigers- km. (miljoen.)	Vervoerde tonnen (duizenden)	Ton-km. (miljoen)			Totaal
Belgisch binnel. vervoer	Internat. vervoer	Doorvoer									
1938 Maandgemid. (3) ..	388.982	114.745	90.665	479.647	16.004	511	5.250	186	154	88	428
1947 Maandgemiddelde ..	324.103	104.891	41.401	365.505	19.367	611	5.004	224	172	92	489
1948 Maandgemiddelde ..	321.733	100.187	44.909	366.642	18.693	599	5.322	220	198	95	513
1948 April	341.953	105.498	48.384	390.337	19.157	585	5.665	245	206	87	539
Mei	297.899	91.559	42.728	340.627	18.802	601	4.974	206	204	76	486
Juni	300.405	88.839	42.004	342.409	17.546	577	4.802	197	170	99	472
Juli	282.305	83.241	43.636	325.941	17.370	631	4.645	184	195	81	460
Augustus	311.200	92.874	42.955	354.155	18.236	706	5.095	210	198	95	503
September	330.190	99.825	41.999	372.189	18.969	611	5.320	231	184	85	500
October	349.064	108.281	49.341	398.405	18.320	581	5.785	240	179	103	522
November	341.965	108.903	53.049	395.014	18.592	571	6.034	228	207	128	563
December	321.129	113.253	56.691	377.820	18.898	575	5.609	215	207	131	553
1949 Januari	301.652	111.531	50.480	352.132	18.840	561	5.379	204	208	129	541
Februari	290.621	97.242	50.269	340.890	17.683	531	5.027	192	189	104	485
Maart	313.239	99.355	48.978	362.217	19.013	566	5.322	205	201	100	506
April	293.657	87.103	45.192	338.849	18.447	584	4.869	186	187	88	461
Mei	286.826	82.008	43.557	330.383	18.500	584	4.742	176	184	95	455
Juni	283.634	80.095	41.916	325.550	17.926	602	4.633	173	177	85	435

- A. — Aantal wagens aan de nijverheid afgeleverd en belast bij het vertrek aan de Belgische stations (incl. deze voor het vervoer van kolen, cokes en briketten).
 B. — Aantal wagens meer speciaal voor het vervoer van kolen, cokes en briketten afgeleverd.
 C. — Aantal geladen wagens komend van vreemde netten en bestemd, hetzij voor stations van het net van de Maatschappij, hetzij voor stations van andere netten.

- (1) Spoorwagens van de Nationale Maatschappij en van particulieren.
 (2) Militair vervoer niet inbegrepen.
 (3) Nord-Belge inbegrepen.

c) Transportstatistiek (1)

2° Vervoer der voornaamste zware goederen

A — Gezamenlijk verkeer

TIJDVAK	Ton-kilom. (miljoenen)	(duizenden tonnen)										
		Totaal	Landbouw- en voedingsproducten	Brandstoffen	Ertsen	Metaalwaren	Bouwmaterialen, glas en spiegelglas	Producten der groefbedrijven zand, kiezel en aarde	Textiel, leerlooier., kleding	Chemische en arseenijkmidige producten	Nijverheidsvetten en -oliën, petroleum, teer	Diversen
1938 Maandgemiddelde (2)	428	6.169	405	2.540	472	516	559	934	64	225	77	377
1947 Maandgemiddelde	489	5.004	297	1.915	425	474	478	599	58	255	91	411
1948 Maandgemiddelde	513	5.323	269	1.840	668	612	491	611	48	230	84	471
1948 April	539	5.665	217	1.958	722	613	547	726	49	244	92	497
Mei	486	4.987	147	1.691	699	565	507	628	36	211	73	431
Juni	472	4.802	143	1.646	575	559	502	675	38	188	70	406
Juli	460	4.645	144	1.542	677	566	446	577	33	178	65	417
Augustus	503	5.095	175	1.708	735	626	473	628	59	165	68	457
September	500	5.320	166	1.832	632	656	504	690	97	193	75	475
October	522	5.785	601	1.986	567	674	520	630	39	189	73	505
November	563	6.034	750	2.034	732	670	458	546	34	244	82	484
December	553	5.609	282	2.093	713	724	430	464	37	306	90	470
1949 Januari	541	5.379	185	2.059	726	703	408	425	35	286	83	468
Februari	485	5.027	177	1.826	607	689	430	428	36	275	79	480
Maart	506	5.321	173	1.830	695	750	457	537	38	289	70	476
April	461	4.869	142	1.628	700	654	454	565	34	222	68	402
Mei	455	4.744	121	1.542	712	650	477	610	31	153	67	381
Juni	435	4.633	125	1.503	633	663	470	612	26	164	65	372

- (1) Militair vervoer niet inbegrepen.
 (2) Nord-Belge inbegrepen.

BEDRIJVIGHEID VAN DE NATIONALE MAATSCHAPPIJ VAN BELGISCHE SPOORWEGEN (einde)

B — Belgisch binnenlands verkeer

70

TIJDVAK	Totaal	Land- bouw- en voe- dingspro- ducten	Brand- stoffen	Ertsen	Metaal- waren	Bouw- mate- rialen, glas en spiegel- glas	Produc- ten der groefbe- drijven, zand, kiezel en aarde	Textiel, leer- looier., kleding	Chemi- sche en arsenij- kundige produc- ten	Nijver- heids- vetten en -oliën, petro- leum, teer	Diversen	II Nationale Maatsch. van Buurt- spoorweg.	
												Vervoerde ton- kilom. (duizenden)	
(duizenden tonnen)													
1938 Maandgemiddelde (1) ...	3.250	231	1.523	10	130	312	673	12	85	26	248	5.858	
1947 Maandgemiddelde	3.196	163	1.522	13	227	339	433	16	137	27	318	4.565	
1948 Maandgemiddelde	3.375	142	1.633	14	237	342	480	14	115	32	366	4.344	
1948 Juni	3.071	51	1.476	14	187	356	536	8	101	28	314	4.086	
Juli	2.874	55	1.392	16	201	315	459	7	81	27	321	3.904	
Augustus	3.221	60	1.572	14	229	342	503	28	104	32	337	3.911	
September	3.491	78	1.717	14	227	348	548	61	97	35	366	4.041	
October	3.811	399	1.797	11	236	358	500	9	91	32	378	6.159	
November	3.766	562	1.757	10	220	307	420	5	93	31	361	6.919	
December	3.414	130	1.893	15	253	269	360	5	109	34	346	3.240	
1949 Januari	3.247	54	1.828	11	242	275	335	5	112	31	354	2.657	
Februari	3.078	55	1.657	13	216	305	328	6	133	28	337	2.624	
Maart	3.311	56	1.728	14	244	320	410	6	145	30	358	3.289	
April	3.047	41	1.534	12	212	339	458	5	107	29	310	3.160	
Mei	2.926	33	1.435	12	184	352	496	5	81	27	301	3.160	
Juni	2.883	34	1.388	15	190	337	505	4	89	26	295	3.058	

(1) Nord-Belge inbegrepen, wat de N.M.B.S. betreft.

III — HAVENVERKEER

a) Haven van Antwerpen

Bronnen: Havendienst der stad Antwerpen en Nationaal Instituut voor de Statistiek.

71

TIJDVAK	ZEEVAART						BINNENVAART					
	IN			UIT			IN			UIT		
	Aantal schepen	Tonnen- maat (duizenden register- tonnen)	Goederen (duizen- den metrieke- tonnen)	Aantal schepen		Goederen (duizen- den metrieke tonnen)	Aantal schepen	Laad- vermogen (duizen- den m3)	Goederen (duizen- den metrieke tonnen)	Aantal schepen	Laad- vermogen (duizen- den m3)	Goederen (duizen- den metrieke tonnen)
1936-1938												
Maandgem.	988	2.008	1.072	837	151	1.072	3.917	1.317	280	3.762	1.268	626
1947 Maandg.	668	1.688	1.331	485	182	520	2.823	1.016	327	2.763	989	551
1948 Maandg.	706	1.703	1.149	549	160	597	2.669	963	327	2.635	954	551
1948 Juli ...	729	1.653	1.030	582	175	544	2.453	831	296	2.413	841	463
Aug. ...	661	1.635	1.004	501	144	538	2.582	885	319	2.482	855	470
Septemb	689	1.656	930	556	142	633	2.641	898	377	2.639	931	497
October	739	1.693	836	567	170	644	2.769	958	345	2.580	874	431
Novemb	653	1.476	881	530	119	605	2.310	806	328	2.399	838	383
Decemb	802	1.828	1.015	650	134	690	2.640	951	383	2.517	894	425
1949 Januari	757	1.702	824	624	129	533	2.566	891	313	2.556	902	477
Febr.	706	1.618	992	602	124	662	2.524	912	308	2.499	911	486
Maart	783	1.744	854	667	128	693	2.616	926	352	2.674	951	540
April	802	1.831	849	673	124	724	2.523	910	382	2.703	1.024	548
Mei	827	1.849	1.042	640	168	640	2.758	986	427	2.644	939	481
Juni	865	1.949	1.032	695	156	699	2.768	1.023	367	2.846	1.070	651
Juli	840	1.925	974	692	166	701	3.080	1.211	417	2.939	1.125	594

b) Haven van Gent

Bronnen: Havendienst van Gent en Nationaal Instituut voor de Statistiek.

TIJDVAK	ZEEVAART						BINNENVAART	
	IN			UIT			GOEDEREN (duizenden metrieke tonnen)	
	Aantal schepen	Tonnenmaat (duizenden registertonnen)	Goederen (duizenden metrieke tonnen)	Aantal schepen	Tonnenmaat (duizenden registertonnen)	Goederen (duizenden metrieke tonnen)	Gelost	Geladen
1936-38 Maandgem.	169	177	208	170	178	92	174	152
1947 Maandgemiddeld.	92	134	162	92	134	61	67	30
1948 Maandgemiddeld.	90	129	186	91	129	42	64	33
1948 Juni	73	116	172	75	117	26	71	31
Juli	90	109	124	90	112	19	75	24
Augustus	81	113	185	80	112	51	73	21
September	76	108	141	80	113	37	65	21
October	92	134	149	90	127	35	68	21
November	89	134	160	89	132	56	73	14
December	83	104	117	83	104	38	64	38
1949 Januari	77	81	92	74	80	44	30	15
Februari	101	115	102	100	114	56	70	31
Maart	123	117	151	128	128	71	62	34
April	117	126	137	119	124	77	54	20
Mei	146	150	167	139	148	89	90	35
Juni	105	124	147	107	121	67	83	41
Juli	92	114	188	93	111	85	99	53

TIJDVAK	GELADEN SCHEPEN														
	Aantal					Duizenden metrische tonnen					Millioenen ton.-km.				
	Binnen- verkeer	Invoer	Uitvoer	Door- voer	Gehele verkeer	Binnen- verkeer	Invoer	Uitvoer	Door- voer	Gehele verkeer	Binnen- verkeer	Invoer	Uitvoer	Door- voer	Gehele verkeer
1947 Maandgemiddelde ..	4.759	1.203	1.213	207	7.382	1.106	396	377	54	1.933	112,5	20,4	28,5	6,9	168,3
1948 Maandgemiddelde ..	4.860	1.400	1.477	227	7.964	1.152	482	479	61	2.174	118,0	26,1	32,1	7,8	184,0
1948 Juni	4.668	1.329	1.563	256	7.816	1.117	471	543	69	2.200	117,9	27,0	37,5	8,8	191,3
Juli	4.351	1.460	1.272	272	7.355	1.048	511	408	78	2.045	108,7	27,9	30,4	10,5	177,5
Augustus	4.730	1.469	1.439	249	7.887	1.130	467	440	73	2.109	112,5	26,3	29,6	9,4	177,8
September	5.200	1.717	1.553	186	8.656	1.262	550	468	47	2.327	129,7	30,0	31,1	5,7	166,5
October	5.384	1.745	1.524	222	8.875	1.209	558	447	55	2.269	118,9	30,7	30,4	7,1	187,1
November	4.932	1.594	1.495	313	8.324	1.145	513	423	93	2.174	117,0	27,1	30,5	11,9	186,5
December	4.687	1.519	1.393	242	7.841	1.093	509	415	67	2.084	110,8	28,7	28,9	8,4	176,8
1949 Januari (1)	4.940	1.409	1.024	262	7.635	1.223	456	342	69	2.090	133,5	28,6	21,8	9,0	192,9
Februari	5.052	1.577	1.293	231	8.153	1.204	544	426	70	2.244	129,1	29,9	27,2	9,4	195,6
Maart	5.275	1.520	1.346	367	8.503	1.246	489	456	108	2.299	125,7	27,2	25,7	14,4	193,0
April	5.744	1.577	1.199	446	8.966	1.361	548	435	126	2.470	140,2	29,8	24,5	16,5	211,0
Mei	5.707	1.911	1.466	394	9.478	1.324	675	484	111	2.594	134,4	37,5	30,9	14,5	217,3
Juni	5.552	1.803	1.520	336	9.211	1.276	624	574	90	2.564	134,3	30,7	34,2	11,7	211,-

(1) Ten einde een meer volledige statistiek te bekomen, werd met ingang van Januari 1949 de waarnemingsmethode licht gewijzigd. De cijfers lenen zich aldus niet meer volledig tot vergelijking met die der vorige jaren. De resultaten liggen gemiddeld 7 pCt. boven diegene, die met de vroegere methode bekomen werden.

BUITENLANDSE HANDEL VAN DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE MET DE OVERIGE LANDEN

N. B. — Daar de gegevens van deze statistiek uitsluitend werden ontleend aan de douaneindeclaringen ondertekend door in- en uitvoerders, kon geen rekening gehouden worden met deze transacties die, in verband met de omstandigheden, door het Bestuur der Douanen niet konden worden opgenomen.

SAMENVATTING NAAR DE VIJF GROEPEN DER ALGEMENE NOMENCLATUUR AANGENOMEN DOOR DE OVEREENKOMST VAN BRUSSEL VAN 31 DECEMBER 1913

TIJDVAK	GEWICHT (duizenden tonnen)					WAARDE (millioenen franken)					GEMID- DELDE PRIJS PER TON (franken)	INVOER (+) OF UITVOERSALDO (-) VAN DE HANDELSBALANS (millioenen franken)	VERHOUDING VAN UITVOER TOT INVOER IN P. C.	
	Levende dieren	Voe- dings- middelen en dranken	Ruwe of enkel toebe- reide stoffen	Fabri- katen	Totaal	Levende dieren	Voe- dings- middelen en dranken	Ruwe of enkel toebe- reide stoffen	Fabri- katen	Onbew. goud en zilver, gouden en zilve- ren munt				Totaal
INVOER														
1936-38 Maandgem.	1,0	331,5	2.473,8	62,1	2.868,4	3,1	407,8	1.112,4	459,6	35,7	2.018,6	704		
1947 Maandgemidd.	4,5	255,8	1.989,0	72,7	2.322,0	47,0	1.645,0	2.834,9	2.551,7	51,3	7.129,9	3.071		
1948 Maandgemidd.	3,1	260,0	2.036,7	99,4	2.399,1	41,7	1.956,2	2.956,8	2.289,7	40,5	7.284,8	3.036		
1948 Juli	2,9	261,5	1.976,5	111,0	2.352,0	43,1	1.684,9	2.884,7	2.183,4	35,7	6.831,7	2.905		
Augustus	3,0	271,4	2.097,7	106,1	2.478,2	37,8	2.122,6	2.681,5	2.057,3	14,8	6.914,0	2.790		
September	3,7	240,4	2.005,3	90,0	2.339,4	53,8	2.126,4	2.805,9	2.428,0	47,1	7.461,2	3.189		
October	4,8	353,9	1.335,5	76,3	1.770,5	69,3	2.648,4	2.260,0	2.325,7	66,0	7.369,4	4.162		
November	6,7	287,6	1.942,2	82,0	2.318,3	86,6	2.236,6	2.396,8	2.148,5	45,1	6.913,6	2.982		
December	5,1	257,4	2.295,2	98,4	2.652,2	71,0	1.841,4	3.368,3	2.481,1	29,3	7.791,0	2.933		
1949 Januari	3,4	224,0	1.816,6	67,2	2.111,2	45,9	1.641,3	2.904,9	1.923,1	64,4	6.579,6	3.117		
Februari	4,4	292,4	1.938,3	57,3	2.292,5	61,0	1.834,5	2.815,3	1.772,3	30,1	6.513,3	2.841		
Maart	3,7	199,6	2.064,1	70,4	2.337,9	54,0	1.402,9	3.470,9	2.181,9	45,1	7.154,8	3.060		
April	4,0	148,2	2.072,1	56,9	2.281,2	70,1	1.378,1	3.024,1	2.177,2	46,0	6.695,6	2.935		
Mei	6,0	250,5	2.206,2	59,9	2.522,6	120,0	1.442,7	3.047,5	2.188,6	62,2	6.861,0	2.718		
Juni	3,7	283,2	2.031,8	62,8	2.381,4	71,3	1.536,2	2.888,9	2.169,-	36,3	6.691,7	2.810		
Juli	4,1	322,4	1.850,9	63,4	2.240,8	78,9	1.678,9	2.488,0	1.934,7	53,9	6.234,4	2.782		
UITVOER														
1936-38 Maandgem.	0,5	54,4	1.447,0	410,5	1.912,4	5,6	99,4	831,0	902,1	21,1	1.859,2	972	- 159,4	92,1
1947 Maandgemidd.	0,6	21,6	745,7	302,4	1.070,3	25,1	148,7	1.693,5	3.258,3	12,3	5.137,9	4.800	- 1992,0	72,1
1948 Maandgemidd.	—	34,0	778,2	445,9	1.258,1	1,8	219,4	1.772,4	4.153,5	21,1	6.168,3	4.903	- 1116,5	84,7
1948 Juli	—	33,6	736,9	408,8	1.179,3	1,0	239,0	1.501,9	3.913,2	7,0	5.662,1	4.801	- 1169,6	82,9
Augustus	—	24,6	736,3	392,4	1.153,3	0,8	156,5	1.893,1	3.639,6	22,8	5.712,8	4.953	- 1201,2	82,6
September	—	24,4	838,0	482,9	1.345,4	0,6	193,3	2.024,8	4.253,7	15,4	6.487,8	4.822	- 973,4	87,0
October	—	12,7	786,3	513,4	1.312,5	0,6	121,8	1.962,6	4.610,8	50,5	6.746,3	5.140	- 623,1	91,5
November	—	11,1	844,4	505,3	1.360,9	1,6	174,1	1.955,7	4.384,7	8,4	6.504,6	4.780	- 409,0	94,1
December	—	23,5	861,7	544,9	1.430,2	2,3	261,7	1.961,2	4.878,1	8,1	7.111,4	4.972	- 679,6	91,3
1949 Januari	0,1	16,7	651,8	419,3	1.087,9	5,9	187,2	1.705,8	4.213,9	24,9	6.137,7	5.642	- 441,9	93,3
Februari	0,2	17,5	695,6	423,2	1.136,6	8,1	178,6	2.188,5	4.345,5	15,9	6.736,7	5.927	- 223,7	103,4
Maart	0,2	26,8	749,0	497,8	1.273,8	6,9	219,8	2.186,5	5.204,5	24,9	7.642,6	6.000	+ 487,8	106,8
April	—	25,4	691,1	428,8	1.145,4	0,1	265,7	1.970,8	4.712,5	27,7	6.977,7	6.092	+ 282,1	104,2
Mei	—	25,2	727,5	443,0	1.195,7	2,6	316,5	2.037,4	4.800,1	17,6	7.174,2	6.000	+ 313,2	104,6
Juni	—	26,6	735,1	461,6	1.223,4	1,6	263,2	2.209,2	4.858,9	4,7	7.337,6	5.998	+ 645,9	109,7
Juli	—	20,3	784,2	429,3	1.233,8	2,6	239,8	2.010,7	4.802,7	4,5	7.060,3	5.722	+ 825,9	113,2

WERKLOOSHEID

I — GEHELE EN GEDEELTELIJKE WERKLOOSHEID

81

Bron : *Steunfonds voor Werklozen.*

TIJDVAK	AANTAL GECONTROLEERDE WERKLOZEN						DUIZENDEN VERLOREN WERKDAGEN		
	INGESCHREVEN WERKLOZEN IN DE LOOP DER MAAND			DAGGEMIDDELDEN			geheel werklozen	gedeeltelijke en toevallige werklozen	Totaal
	geheel werklozen	gedeeltelijke en toevallige werklozen	Totaal	geheel werklozen	gedeeltelijke en toevallige werklozen	Totaal			
1948 Juni	85.232	113.226	198.458	61.814	42.903	104.717	1.484	1.038	2.522
Juli	91.452	160.442	251.894	69.571	59.703	129.274	1.604	1.379	2.983
Augustus	106.931	142.665	249.596	74.292	48.257	122.549	2.234	1.439	3.673
September	108.834	116.057	224.891	81.065	43.168	124.233	1.951	1.038	2.989
October	127.822	128.997	256.819	87.604	44.797	132.401	2.550	1.300	3.850
November	147.653	184.001	331.654	112.362	61.500	173.862	2.574	1.435	4.009
December	224.673	216.947	441.620	172.395	80.356	252.751	3.793	1.801	5.594
1949 Januari	229.036	267.730	496.766	173.393	80.193	253.586	5.188	2.400	7.588
Februari	210.147	182.744	392.891	173.092	66.571	239.663	4.162	1.585	5.647
Maart	209.067	178.645	387.712	172.212	64.701	236.913	4.143	1.533	5.676
April	199.202	141.412	340.614	167.488	52.438	219.926	3.855	1.208	5.063
Mei	201.106	164.487	365.593	158.445	54.172	212.617	4.596	1.561	6.157
Juni	194.029	153.861	347.890	158.873	56.443	215.316	3.667	1.295	4.962
Juli	206.318	255.009	461.327	158.954	61.515	220.469	4.613	1.791	6.404
Augustus				154.011	60.672	214.683			

II — INDELING DER GECONTROLEERDE WERKLOZEN PER PROVINCIE

Bron : *Steunfonds voor Werklozen.*

STATISTISCHE MAAND	Week		Aantal werk-dagen	Het Rijk	Ant-werpen	Brabant	West-Vlaan-deren	Oost-Vlaan-deren	Hene-gouwen	Luik	Limburg	Luxem-burg	Namen
	van	tot											

Daggemiddelde per maand

1948 Juni	—	—	24	104.717	29.977	14.011	18.168	29.237	6.257	4.388	1.583	200	896
Juli	—	—	23	129.274	33.748	16.993	22.249	35.721	11.054	6.882	2.102	382	1.143
Augustus	—	—	30	122.549	32.960	17.426	20.448	34.896	7.343	5.854	2.148	359	1.115
September	—	—	24	124.233	36.313	17.164	20.042	34.272	6.169	6.135	2.146	784	1.208
October	—	—	30	132.401	40.129	18.198	21.757	34.800	6.533	6.430	2.288	923	1.343
November	—	—	23	173.862	47.884	25.151	32.594	44.658	9.381	8.372	3.167	860	1.895
December	—	—	22	252.751	58.997	34.210	63.602	56.692	18.276	11.245	4.957	1.609	3.163
1949 Januari	—	—	30	253.586	65.208	40.251	44.016	61.236	17.744	13.237	5.564	2.252	4.093
Februari	—	—	24	239.663	63.791	39.677	40.476	56.200	15.199	12.193	6.787	2.212	4.128
Maart	—	—	24	236.913	66.427	38.669	39.135	54.732	15.478	11.616	5.199	1.722	3.935
April	—	—	23	219.926	64.566	35.766	36.184	50.970	14.043	10.017	4.642	681	3.157
Mei	—	—	29	212.617	63.669	34.045	33.709	49.298	14.786	9.246	4.410	469	2.985
Juni	—	—	23	215.316	63.266	35.016	34.643	49.751	16.201	9.136	4.152	405	2.746
Juli	—	—	29	220.469	64.813	34.609	34.743	49.701	18.046	8.888	6.411	598	2.662
Augustus	—	—	23	214.683	55.677	35.012	30.076	48.453	22.220	10.558	8.909	707	3.071

Daggemiddelde der week

1949 Mei	1	7	6	214.607	64.344	34.449	34.413	49.439	14.486	9.490	4.524	480	3.064
	8	14	6	207.191	60.739	33.830	33.168	48.619	14.107	8.901	4.446	479	2.902
	15	21	6	212.989	65.858	33.673	32.743	49.577	14.367	9.013	4.393	415	2.950
	22	28	5	217.184	61.494	34.600	36.867	50.141	15.819	10.008	4.462	691	3.112
Juni	29	4	6	211.859	65.639	33.763	31.885	48.854	15.319	8.948	4.216	316	2.919
	5	11	5	210.242	61.082	33.915	34.954	48.853	15.508	8.587	4.134	397	2.812
	12	18	6	214.039	64.339	34.700	33.158	49.931	15.676	9.124	3.977	416	2.718
	19	25	6	212.466	60.154	35.347	34.280	50.790	15.712	9.119	4.012	417	2.635
Juli	26	2	6	223.674	67.127	35.918	36.233	49.281	17.793	9.622	4.483	387	2.830
	3	9	6	215.135	61.884	35.451	35.757	49.656	16.425	8.814	4.099	437	2.612
	10	16	6	226.914	67.486	35.638	38.794	50.341	18.545	9.047	3.971	500	2.592
	17	23	5	200.727	59.863	30.307	33.218	46.751	15.070	8.918	3.888	702	2.609
Augustus	24	30	6	230.460	69.374	35.215	31.435	50.701	22.633	9.346	8.341	702	2.713
	31	6	6	225.817	64.624	35.718	34.256	51.060	17.063	8.322	11.334	656	2.774
	7	13	6	222.072	55.874	35.705	29.117	49.177	25.107	10.192	12.917	729	3.254
	14	20	5	193.571	43.615	33.262	30.842	48.379	17.972	10.332	5.956	719	2.494
Augustus	21	27	6	222.062	58.949	35.236	30.270	49.017	25.614	11.155	7.886	760	3.175
	28	3	6	217.510	62.260	35.555	30.202	47.228	19.475	10.518	8.387	619	3.266

III — INDELING DER INGESCHREVEN WERKLOZEN NAAR BEROEPSGROEP (Daggemiddelde van het aantal gecontroleerde werklozen)

81

Bron: Steunfonds voor Werklozen.

TIJDVAK	Landbouw	Bos, jacht, visvangst	Mijnen	Steen	Aardewerk, glas	Diamant	Bouw	Hout, amonblement	Metaal	Chemie	Papier	Boek	Textiel	Kleding	Leder, huiden, schoonijverheid	Voeding	Verkeer	Havenarbeiders	Hotels-spijshuizen	Huispersoneel	Verzorging	Bedienden	Kunstenaars	Ongeschoolden	Jongeren (— 18 jaar) (1)	Andere (2)	Totaal
	Volledig werklozen																										
1948 Mei	1.831	1.561	65	168	620	2.025	4.001	2.546	4.065	153	170	309	3.442	1.370	821	2.183	3.401	—	1.663	741	218	3.847	878	19.299	3.847	382	59.606
Juni	2.200	648	58	206	415	2.045	4.167	2.753	4.039	165	165	354	3.935	1.793	945	2.193	3.679	—	1.655	624	200	4.130	903	20.179	4.053	310	61.814
Juli	2.443	513	88	228	473	2.034	4.807	3.121	5.218	167	207	385	4.502	2.748	1.449	2.315	3.827	—	1.621	606	202	4.307	816	22.128	4.919	447	69.571
Augustus	1.885	478	68	243	564	1.589	4.746	3.413	4.792	177	220	422	5.966	3.759	1.505	2.336	4.031	—	1.588	605	202	5.014	820	22.989	5.949	931	74.292
September	2.245	476	90	217	823	2.468	5.197	3.654	5.707	199	249	491	6.618	3.441	1.485	2.417	4.354	—	2.080	607	254	5.611	895	25.152	6.314	216	81.065
October	1.665	478	89	300	789	2.659	5.634	3.954	6.018	192	243	534	7.331	3.512	1.540	2.479	4.648	—	2.473	665	274	6.240	840	27.819	7.194	134	87.604
November	3.709	550	93	368	918	3.067	9.039	5.241	7.200	218	270	631	9.302	4.699	1.914	2.705	5.369	—	2.741	701	333	6.817	939	34.966	9.998	574	112.362
December	5.438	703	138	735	1.335	5.335	14.396	7.199	10.579	322	409	722	28.453	7.229	3.035	3.290	6.355	—	2.858	731	398	7.527	920	46.686	17.552	—	172.395
1949 Januari	6.891	969	167	777	1.877	6.227	16.994	9.439	13.413	344	458	987	15.242	11.319	4.105	4.448	7.980	—	3.056	896	465	9.095	1.024	57.220	—	—	173.393
Februari	6.981	892	155	735	1.749	4.825	16.522	9.431	13.953	322	474	1.084	13.758	9.850	3.120	4.794	8.287	—	3.177	902	486	9.943	1.025	60.627	—	—	173.092
Maart	6.775	854	147	634	1.635	7.616	14.286	9.267	14.998	317	496	1.159	13.449	8.525	2.852	4.836	8.522	—	3.301	984	501	10.318	1.050	59.690	—	—	172.212
April	6.201	798	138	533	1.310	9.549	11.462	8.961	16.066	308	485	1.162	13.224	7.541	2.606	5.011	8.647	—	3.073	935	479	10.619	1.128	58.252	—	—	167.488
Mei	4.018	976	234	521	1.056	9.303	9.436	8.365	14.947	311	473	1.141	13.391	6.894	2.417	4.577	8.723	—	2.928	921	471	10.861	1.211	55.280	—	—	158.445
Juni	4.675	1.116	252	456	1.059	8.259	9.088	8.150	15.257	328	442	1.128	13.917	7.947	2.838	4.383	8.639	—	2.716	921	468	10.950	1.248	54.636	—	—	158.873
Juli	4.955	1.048	279	442	976	7.327	9.076	8.204	15.564	331	425	1.039	13.529	8.968	3.409	4.211	8.473	—	2.385	886	417	11.079	1.106	54.825	—	—	158.954
Gedeeltelijke en toevallige werklozen																											
1948 Mei	259	82	21	61	171	1.456	797	971	982	88	429	96	8.415	1.932	729	1.182	1.680	7.729	178	100	24	195	58	3.338	3.359	107	34.439
Juni	409	176	172	132	188	448	1.029	1.221	1.442	127	442	160	10.781	2.968	1.801	1.236	1.686	8.184	200	104	34	217	66	4.497	5.183	—	42.903
Juli	500	282	3.351	201	623	340	1.785	1.580	1.886	142	497	206	13.571	4.257	3.913	1.275	2.473	7.775	163	127	52	253	58	6.656	7.074	663	59.703
Augustus	343	214	669	108	584	427	1.038	1.397	1.475	153	605	234	11.339	3.618	2.710	1.102	2.101	7.712	140	121	48	289	54	4.635	5.659	1.482	48.257
September	251	288	114	88	514	359	864	1.159	1.606	144	575	223	10.675	2.824	1.742	879	3.142	7.783	151	104	26	305	51	4.351	4.674	276	43.168
October	257	380	92	139	462	471	985	1.316	1.498	157	510	232	10.094	2.973	2.215	971	3.492	8.015	159	104	30	346	53	4.392	5.040	414	44.797
November	415	267	98	279	553	576	4.722	1.809	2.024	285	577	266	14.739	4.271	2.926	1.086	3.493	7.901	195	124	45	397	63	6.399	7.806	184	61.500
December	717	514	97	452	775	1.125	11.012	2.977	2.574	399	522	289	13.883	5.874	4.568	1.213	4.245	7.228	216	134	76	394	64	10.564	10.444	—	80.356
1949 Januari	817	807	825	652	1.388	1.020	7.992	3.357	4.560	256	744	430	16.919	7.920	4.099	1.781	4.244	7.842	270	116	59	513	60	13.422	—	—	80.193
Februari	674	1.019	458	715	1.074	651	7.187	2.526	3.587	174	686	397	12.745	5.778	2.354	1.708	4.219	7.964	262	112	56	402	60	11.763	—	—	66.571
Maart	549	949	547	611	1.137	2.045	6.547	2.193	3.684	342	640	433	12.445	4.626	2.124	1.941	3.733	8.029	245	101	57	407	77	11.239	—	—	64.701
April	345	504	387	370	994	2.851	1.571	1.728	3.660	261	628	450	13.021	3.782	1.913	1.372	2.476	7.788	253	123	49	387	60	7.467	—	—	52.438
Mei	465	265	264	384	815	3.264	1.263	1.692	4.374	259	549	471	14.364	3.821	1.756	1.142	2.721	7.523	226	140	50	367	63	7.934	—	—	54.172
Juni	542	258	281	354	627	3.395	1.174	1.550	4.662	173	501	432	13.466	5.382	4.363	1.085	2.534	6.894	211	133	47	351	73	7.955	—	—	56.443
Juli	5.394	250	5.799	357	497	2.986	1.188	1.619	4.432	258	549	438	12.581	5.431	4.349	1.183	2.947	7.404	159	124	48	348	54	8.075	—	—	61.515
Totaal gecontroleerde werklozen																											
1948 Mei	2.090	1.643	86	229	791	3.481	4.798	3.517	5.047	241	599	405	11.857	3.302	1.550	3.365	5.081	7.729	1.841	841	242	4.042	936	22.637	7.206	489	94.045
Juni	2.609	824	230	338	603	2.493	5.196	3.974	5.481	292	607	514	14.716	4.761	2.746	3.429	5.365	8.184	1.855	728	234	4.347	969	24.676	9.236	310	104.717
Juli	2.943	795	3.439	429	1.096	2.374	6.592	4.701	7.104	309	704	591	18.073	7.005	5.362	3.590	6.300	7.775	1.784	733	254	4.560	874	28.784	11.993	1.110	129.274
Augustus	2.228	692	737	351	1.148	2.016	5.784	4.810	6.267	330	825	656	17.305	7.377	4.215	3.438	6.132	7.712	1.728	726	250	5.303	874	27.624	11.608	2.413	122.549
September	2.496	764	204	305	1.342	2.827	6.081	4.813	7.113	343	824	714	17.293	6.265	3.227	3.296	7.496	7.783	2.231	711	280	5.916	946	29.503	10.988	492	124.233
October	1.822	858	181	439	1.251	3.130	6.619	5.270	7.516	349	753	766	17.425	6.485	3.755	3.450	8.140	8.015	2.632	769	304	6.586	893	32.211	12.234	548	132.401
November	4.124	817	191	647	1.471	3.642	13.761	7.050	9.224	503	847	897	24.041	8.970	4.840	3.791	8.862	7.901	2.936	825	378	7.214	1.002	41.365	17.804	759	173.862
December	6.155	1.217	235	1.187	2.110	6.460	25.408	10.176	13.153	721	931	1.011	42.336	13.103	7.653	4.503	10.600	7.228	3.074	865	474	7.921	984	57.250	27.996	—	252.751
1949 Januari	7.708	1.776	992	1.429	3.265	7.247	24.986	12.796	17.973	600	1.202	1.417	32.161	19.239	8.204	6.229	12.224	7.942	3.326	1.012	524	9.608	1.084	70.642	—	—	253.586
Februari	7.655	1.911	613	1.450	2.823	5.473	23.909	11.957	17.540	496	1.160	1.481	26.503	15.628	5.474	6.502	12.506	7.964	3.439	1.014	542	10.345	1.085	72.390	—	—	239.663
Maart	7.324	1.803	694	1.245	2.772	9.661	20.833	11.460	18.682	659	1.136	1.592	25.894	13.151	4.976	6.777	12.255	8.029	3.546	1.08							

BANKSTATISTIEKEN

I — BELGIE EN BELGISCH-CONGO

DRIEMAANDELIJKSE STATEN DER BANKEN (*) (1)

(millioenen franken)

85

POSTEN	30 April 1949 (*)	31 Mei 1949	30 Juni 1949	31 Juli 1949
ACTIVA				
A. Spaargelden (artikel 15, koninklijk besluit 42)	—	—	—	—
B. Beschikbare en vlottende middelen :				
Kas, Nationale Bank, Postrekening	2.038	1.978	2.532	2.139
Daggeld	1.194	1.674	1.578	1.747
Bankiers	3.248	3.159	3.129	3.357
Moedermaatschappij, filialen en dochtermaatschappijen	733	726	586	645
Andere te innen waarden op korte termijn	1.846	1.800	2.004	1.989
Effecten-portefeuille	38.495	36.220	37.543	38.471
a) Handelswissels (2)	6.766	6.156	6.899	7.203
b) Overheidsfondsen herdisconteerbaar bij de Nationale Bank van België	9.005	9.071	9.564	9.102
c) Overheidsfondsen mobiliseerbaar bij de Nationale Bank van België tot beloop van 95 pCt.	20.724	20.993	21.080	22.166
Prolongaties en voorschotten op effecten	684	695	698	669
Debiteuren wegens verstrekte acceptaties	3.747	3.768	3.891	3.963
Diverse debiteuren	12.211	12.427	12.354	11.969
Effecten	5.079	5.100	5.113	5.148
a) Belegde wettelijke reserve	184	184	188	188
b) Belgische overheidsfondsen	3.446	3.441	3.415	3.458
c) Buitenlandse overheidsfondsen	110	110	110	110
d) Bankaandelen	641	657	657	657
e) Andere fondsen	698	708	743	735
Diversen	383	424	384	372
Niet gestort kapitaal	3	3	2	2
Totaal beschikbare en vlottende middelen...	67.661	67.974	69.814	70.471
C. Vastgelegde middelen :				
Oprichtings- en eerste inrichtingskosten	2	2	1	2
Gebouwen	632	635	641	648
Participaties in dochtermaatschappijen voor immobiliën	260	260	260	260
Vorderingen op dochtermaatschappijen voor immobiliën	99	106	109	111
Materieel en meubiliair	61	63	65	68
Totaal vastgelegde middelen...	1.054	1.066	1.076	1.089
Algemeen totaal der Activa...	68.715	69.040	70.890	71.560
PASSIVA				
A. Spaargelden (artikel 15, koninklijk besluit 42)	—	—	—	—
B. Oproraagbaar :				
Bevoorrechte of gewaarborgde schuldeisers	284	201	182	184
Daggeld	18	24	33	39
Bankiers	4.382	4.653	4.701	5.097
Moedermaatschappij, filialen en dochtermaatschappijen	917	860	1.061	1.028
Geaccepteerde wissels	3.748	3.772	3.891	3.963
Andere te betalen waarden op korte termijn	838	754	867	855
Crediteuren wegens wissels ter incasso	1.296	1.321	1.279	1.308
Deposito's en crediteuren	50.564	50.694	52.103	52.134
a) Dadelijk oproraagbaar en op ten hoogste 30 dagen	45.738	45.795	47.487	47.341
b) Op meer dan 30 dagen	4.826	4.899	4.616	4.793
Obligaties en kasbons	43	55	69	80
Nog te storten bedragen op fondsen en participaties	594	592	600	594
Diversen	1.364	1.442	1.370	1.543
Speciaal oproraagbaar (Besluitwet van 6 October 1944, artikels 16 en 17) :				
Tijdelijk onbeschikbare rekeningen :				
a) Dadelijk oproraagbaar en op ten hoogste 30 dagen	—	—	—	—
b) Op meer dan 30 dagen	—	—	—	—
Totaal oproraagbaar...	64.048	64.368	66.156	66.825
C. Niet oproraagbaar :				
Kapitaal	2.829	2.829	2.829	2.829
Niet beschikbare reserve wegens uitgiftepremie	308	308	308	308
Wettelijke reserve (artikel 13, K. B. 185)	187	187	191	191
Beschikbare reserve	1.258	1.261	1.318	1.318
Reserfefonds	85	87	88	89
Totaal niet oproraagbaar...	4.667	4.672	4.734	4.735
Algemeen totaal der Passiva...	68.715	69.040	70.890	71.560

(*) Vanaf April 1949 zal de publicatie van deze staten maandelijks geschieden.

(1) De globale staat bevat, wat de banken betreft, welke haar bedrijvigheid gedeeltelijk in het buitenland of in de Kolonie uitoefenen, slechts de bestanddelen der activa en passiva van de Belgische zetels.

De saldi van de rekeningen geopend door deze laatste op naam van de in het buitenland of in de Kolonie gevestigde zetels zijn opgenomen onder de rubriek « Moedermaatschappij, Filialen en Dochtermaatschappijen ».

(2) Om een betere gedachte te geven van de schommelingen van de handelswissels, werd beslist de portefeuille der Nationale Bank van België en parastatale instellingen aan wissels door de banken geherdisconteerd voortaan bekend te maken.

Het bedrag van deze wissels, dat niet bevat is in de handelswissels, beliep op 30 April 1949, 31 Mei 1949, 30 Juni 1949 en 31 Juli 1949 respectievelijk 3.458, 3.869, 3.406 en 2.743 millioenen franken.

WEEKSTATEN VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIE

(millioenen franken)

ACTIVA

85

	7-7-1949	14-7-1949	20-7-1949	28-7-1949	4-8-1949	11-8-1949	18-8-1949	25-8-1949
Goudvoorraad	30.808	30.561	30.758	31.551	31.669	31.590	31.500	31.449
Tegoed op het buitenland :								
a) in buitenlandse deviezen	1.798	1.661	1.154	1.268	1.670	1.513	1.594	1.554
b) in Belgische franken	2	2	2	2	2	2	2	2
Accoord voor multilaterale compensatie : Bfr	1.358	1.358	468	468	468	—	—	—
Vorderingen op het buitenland in het kader van betalingsaccorden :								
a) in buitenlandse deviezen	10.119	10.892	11.077	10.392	10.596	9.941	10.298	10.359
b) in Belgische franken	1.444	1.550	1.557	1.769	1.976	2.211	2.387	2.391
Te ontvangen deviezen en goud	2	2	0,2	1	2	2	2	2
Debiteuren wegens termijn verkopen van deviezen en goud	1.199	1.100	1.123	1.213	1.066	987	1.035	1.102
Handelspapier op België	3.812	3.818	3.555	2.845	2.918	2.226	2.097	2.052
Voorschotten op overheidsfondsen	317	432	275	331	300	215	335	221
Overheidseffecten (art. 20 der statuten. Overeenkomst van 14 September 1948) :								
a) schatkistcertificaten	2.370	1.025	1.920	2.955	4.135	4.825	5.115	5.600
b) papier uitgegeven door instellingen waarvan de verbintenissen door de Staat gewaarborgd zijn	2.809	3.126	2.969	2.965	3.138	2.753	1.363	640
c) andere overheidseffecten	—	150	272	138	39	15	10	24
Deel- en pasmunt	459	422	407	389	335	320	375	372
Tegoed bij de Dienst (rekening A	2	1	22	1	17	16	39	12
der Postchecks (rekening B	923	928	921	898	839	842	841	832
Bijzondere voorschotten voor deelneming in het Internationaal Muntfonds :								
a) aan de Belgische Regering, in Belgische franken	986	986	986	986	986	986	986	986
b) aan de Luxemburgse Regering, in Luxemburgse franken	44	44	44	44	44	44	44	44
Geconsolideerde vordering op de Staat (art. 3, § b van de wet van 28 Juli 1948)	34.991	34.991	34.991	34.991	34.991	34.991	34.991	34.991
Overheidsfondsen (art. 18 en 21 der statuten). Gebouwen, materieel en meubelen	916	915	915	915	915	915	915	915
Waarden van de Pensioenkas van het Personeel	188	188	188	188	188	188	188	188
Diversen	423	423	423	423	425	425	425	425
	347	395	371	386	431	456	405	425
	95.317	95.570	94.398	95.119	97.150	95.463	94.947	94.586

PASSIVA

	7-7-1949	14-7-1949	20-7-1949	28-7-1949	4-8-1949	11-8-1949	18-8-1949	25-8-1949
Bankbiljetten in omloop	85.609	85.565	85.532	85.794	86.985	86.552	86.026	85.830
Rekeningen-courant :								
Schatkist { gewone rekening	4	1	2	4	3	1	4	3
{ Rekeningen Accoord voor Economische Samenwerking	1.252	1.487	130	561	708	407	478	398
Internationaal Muntfonds :								
Rekening Belgische franken	992	992	992	992	992	992	992	992
Rekening Luxemburgse franken	44	44	44	44	44	44	44	44
Banken in het buitenland :								
1° betalingsaccorden (a)	676	984	1.092	1.068	1.510	731	816	905
(b)	923	928	921	898	839	842	841	832
2° andere rekeningen	37	30	25	24	23	24	25	26
Diverse	2.270	2.059	2.313	2.186	2.591	2.409	2.176	2.225
Totaal der verbintenissen op zicht	91.807	92.090	91.051	91.571	93.695	92.002	91.402	91.255
Te leveren deviezen en goud	1.546	1.508	1.359	1.542	1.425	1.414	1.497	1.276
Crediteuren wegens termijnaankopen van deviezen	2	2	0,2	1	2	2	2	2
Pensioenkas van het personeel	423	423	423	423	425	425	425	425
Diversen	623	631	649	666	687	704	705	712
Kapitaal	400	400	400	400	400	400	400	400
Reserves en afschrijvingsrekeningen	516	516	516	516	516	516	516	516
	95.317	95.570	94.398	95.119	97.150	95.463	94.947	94.586

MAANDSTATEN VAN DE BANQUE DU CONGO BELGE

85

(millioenen franken)

ACTIVA

	31-1-1949	28-2-1949	31-3-1949	30-4-1949	31-5-1949	30-6-1949
Goudvoorraad	899	903	928	928	928	956
Speciale rekening van de Kolonie (*) ...	105	105	105	105	105	105
Diverse kasvoorraden	22	24	22	32	24	23
Tegoed op de Dienst der Postchecks.	13	12	11	15	8	10
Banktegoed { in België	565	527	374	366	439	444
{ in 't buitenland	1.538	1.320	1.383	1.296	1.246	1.296
Effecten	312	312	339	339	365	365
Overheidspapier op de Kolonie, België en het buitenland	8.451	8.800	8.800	8.792	8.329	8.060
Wissels en ander handelspapier	752	717	738	753	741	728
Debiteuren	304	292	265	265	270	306
Belgische Staat	482	497	501	525	527	529
Gebouwen en materieel.....	14	15	15	16	17	19
Te ontvangen buitenlandse deviezen voor wisselcontracten op termijn.	—	—	—	—	—	49
Debiteuren voor wisselcontracten op ter- mijn.	315	324	330	316	316	325
Diversen	18	17	13	12	12	12
	13.790	13.865	13.824	13.760	13.327	13.227

PASSIVA

	31-1-1949	28-2-1949	31-3-1949	30-4-1949	31-5-1949	30-6-1949
Kapitaal	20	20	20	20	20	20
Reservefonds	46	46	46	46	46	46
Biljetten en munten in omloop	2.200	2.210	2.180	2.147	2.141	2.231
Crediteuren op zicht { diversen	7.931	7.749	7.511	7.779	7.563	7.536
{ Kolonie	2.701	2.775	3.062	2.608	2.359	2.292
Crediteuren op termijn	157	143	165	241	223	250
Crediteuren voor wisselcontracten op ter- mijn.	—	—	—	—	—	49
Te leveren buitenlandse deviezen voor wis- selcontracten op termijn.	315	324	330	316	316	325
Onafgedane transfers en diversen.....	420	598	510	603	659	478
	13.790	13.865	13.824	13.760	13.327	13.227

(*) Art. 19 van de conventie van 21 Juni 1935 voor de uitgifte van bankbiljetten en tekenmunten.

II — BUITENLANDSE EMISSIEBANKEN

Banque de France
(millioenen franken)

DATUM	Gouden munt en muntmateriaal	Goud tot waarborg dienend (Overeenk. van 17-II-1947 en wet van 25-II-1947)	Dadelijk beschikbare tegoden in het buitenland	Wisselportefeuille en overheids-papier (1)	In Frankrijk aangekocht verhandelbaar papier (decreet van 17-6-1938)	Voorschotten		Schuld van de Staat tegenover de Bank		Bankbiljetten in omloop	Creditsaldi in rekening courant Totaal
						op effecten	met 30 dagen looptijd op overheidsfondsen	gezamenlijke schuld (2)	waarvan voorlopige voorschotten (3)		
1947 Jaargemidd. ...	72.102	—	0,4	98.413	43.145	4.390	8.469	632.828	520.708	807.633	69.353
1948 Jaargemidd. ...	52.967	12.258	0,2	169.607	83.769	4.527	9.136	707.342	570.300	849.369	207.977
1948 10 Juni ...	52.817	12.408	0,1	157.600	84.807	4.673	10.935	684.442	547.400	797.671	227.794
8 Juli ...	52.817	12.408	0,2	168.267	76.899	4.585	9.991	693.242	556.200	827.392	200.904
5 Augustus ...	52.817	12.408	0,2	157.307	81.427	4.638	15.135	722.442	585.400	849.131	212.387
9 September ...	52.817	12.408	0,2	183.296	82.354	4.392	5.925	728.742	591.700	885.462	194.246
7 October ...	52.817	12.408	0,2	192.869	83.639	4.348	16.325	694.942	557.900	923.695	150.584
4 November ...	52.817	12.408	0,2	185.100	90.519	4.887	14.836	715.342	578.300	936.937	160.838
9 December ...	52.817	12.408	0,3	210.232	90.022	4.333	15.210	731.942	594.900	954.077	178.292
1949 6 Januari ...	52.817	12.408	0,3	231.455	99.960	4.798	13.602	708.042	571.000	988.000	160.882
10 Februari ...	52.817	12.408	0,3	231.280	98.629	4.462	13.667	729.642	592.600	995.585	161.063
10 Maart ...	52.817	12.408	0,3	262.530	103.277	4.912	19.442	710.742	573.700	1.019.189	165.754
7 April ...	52.817	12.408	0,3	275.820	123.362	5.011	16.285	716.442	579.400	1.055.459	168.107
5 Mei ...	52.817	12.408	0,6	265.451	126.281	6.210	24.268	717.942	580.000	1.064.210	165.322
9 Juni ... (4)	52.981	9.293	0,7	295.395	125.737	5.988	18.465	720.593	580.600	1.080.173	160.684
7 Juli ...	52.981	9.293	7,7	298.365	131.159	6.115	19.176	720.593	580.600	1.125.733	149.041
4 Augustus ...	52.981	9.293	21,1	281.740	140.820	5.954	17.631	732.493	592.500	1.152.147	146.241

Discontorente { huidige: 3 pCt. sedert 30 September 1948.
vorige: 3 1/2 pCt. sedert 6 September 1948.

(1) Deze rubriek omvat de gediscoteerde binnenlandse wissels, de door het « Office des Céréales » gegarandeerde wissels en het gediscoteerd papier op het buitenland.

(2) De gezamenlijke schuld omvat: de renteloze voorschotten aan de Staat; de voorlopige voorschotten door de Bank aan de Staat; de verhandelbare schatkistbons afgeleverd ter tegenwaarde voor de goudoverdrachten aan het « Fonds de Stabilisation des Changes »; de verbintenis van de Staat met betrekking tot het gouddeposito van de Nationale Bank van België; de verhandelbare bons van de « Caisse autonome d'Amortissement » (overeenkomst van 23 Juni 1928 en 7 December 1931) voor een vast bedrag van fr 5.003 miljoen; de verhandelbare schatkistbons (deelname van de Staat aan het Internationaal Muntfonds en inschrijving op het kapitaal van de Internationale Bank voor Herstel en Ontwikkeling) voor een vast bedrag van fr 12.000 miljoen en de Schatkistbon terugbetaalbaar in goud (overeenkomst van 17 November 1947 en wet van 25 November 1947).

(3) De voorlopige voorschotten omvatten namelijk: de « Voorlopige voorschotten aan de Staat ter betaling van de onderhoudskosten der Duitse bezettingstroepen in Frankrijk » die fr 426.000 miljoen bedragen.

(4) Een deel van de lening, die in November 1947 bij de Federal Reserve Bank werd aangegaan tegen inpandgeving van goud door de Banque de France, verviel op 23 Mei. Dit deel, groot \$ 25 miljoen, was gewaarborgd door een gouddeposito van 23 ton. Hiervan werden door de Bank, 22 ton aan het « Fonds de Stabilisation des Changes » overgedragen ten einde dit laatste toe te laten, de lening terug te betalen. Als tegenwaarde ontving de Bank een Schatkistbon terugbetaalbaar in goud ten bedrage van 2.951 miljoen. Het overschot van het deposito dat door de terugbetaling van de lening werd ingelost, werd bij de goudvoorraad gevoegd.

Bank of England
(millioenen £)

DATUM	Metaalvoorraad		Beleggingen van het « Banking Department »				Bankbiljetten in omloop (Issue Department)	Toegelaten bedrag voor de biljetten omloop (1)	Deposito's (Banking Department)					Verhouding van de metaalvoorraad van het Bank Department tot het saldo van zijn deposito's pCt.
	Gouden munten en baren (Issue Department)	Munten (Banking Department)	Door de Staat gewaarborgde fondsen	Disconto en voorschotten	Andere waarden	Totaal			Openbare organen		Banken	Andere deposito's	Totaal	
									Gewone rekening	Bijzondere rekening van de Schatkist (2)				
1947 Jaargemidd. ...	0,25	1,48	313,1	14,8	20,2	348,1	1.384,4	1.450,0	12,8	—	205,9	89,1	397,8	17,1
1948 Jaargemidd. ...	0,25	1,23	340,8	15,0	24,2	380,0	1.253,7	1.312,5	14,0	10,8	304,5	92,7	422,0	14,3
1948 9 Juni ...	0,25	0,71	336,5	15,8	19,4	371,7	1.249,4	1.300,0	12,2	—	302,1	90,9	405,2	13,6
7 Juli ...	0,25	0,75	347,7	22,0	20,2	389,9	1.261,4	1.300,0	9,6	—	309,3	92,4	411,3	9,6
4 Augustus ...	0,25	0,88	405,2	10,6	27,4	443,2	1.288,3	1.300,0	8,6	33,4	305,4	90,1	437,5	2,9
8 September ...	0,25	1,01	397,5	8,5	21,3	427,3	1.248,2	1.300,0	10,5	49,7	308,1	93,5	461,8	11,5
6 October ...	0,25	1,84	315,9	27,1	21,2	364,2	1.237,8	1.300,0	13,4	4,3	297,0	96,0	410,7	15,7
10 November ...	0,25	2,93	327,4	22,4	27,0	376,8	1.235,6	1.300,0	14,0	7,3	312,1	93,1	426,5	15,8
8 December ...	0,25	3,18	355,8	17,7	23,9	397,4	1.260,2	1.300,0	9,8	14,3	308,7	89,8	422,6	10,2
1949 5 Januari ...	0,25	4,03	374,9	22,0	22,2	419,1	1.272,3	1.300,0	27,9	3,1	308,7	93,2	432,9	7,2
9 Februari ...	0,25	3,84	310,5	28,5	28,1	367,1	1.230,2	1.300,0	14,8	25,9	296,2	85,8	422,7	17,5
9 Maart ...	0,25	3,73	317,5	23,7	22,9	364,1	1.240,2	1.300,0	8,5	17,6	295,8	87,4	409,3	15,6
6 April ...	0,25	3,97	337,4	18,3	22,6	378,3	1.260,8	1.300,0	14,5	6,7	291,0	91,8	404,0	10,7
4 Mei ...	0,25	4,19	335,7	14,9	31,3	381,9	1.278,8	1.300,0	8,8	0,7	292,6	87,4	389,5	6,6
8 Juni ...	0,25	4,07	360,2	22,9	21,9	405,0	1.280,1	1.300,0	8,0	29,9	287,4	85,9	411,2	5,9
6 Juli ...	0,25	4,43	316,6	22,7	21,6	360,9	1.284,6	1.350,0	9,3	21,2	291,9	90,4	412,8	17,0
10 Augustus ...	0,25	4,84	345,4	11,1	28,3	384,8	1.302,8	1.350,0	10,1	32,4	288,7	87,5	418,7	11,3

Discontorente { huidige: 2 pCt. sedert 26 October 1939.
vorige: 3 pCt. sedert 28 September 1939.

(1) Excl. de biljetten uitgegeven als tegenwaarde van het goud.

(2) Rubriek aangelegd om rekening « Europese Samenvatting » bij te houden.

Nederlandsche Bank

86

(millioenen gulden)

DATUM	Gouden munt en gouden muntmateriaal	Binnenlandse wissels, promessen, enz.	Papier op het buitenland	Correspondenten in het buitenland	Buitenlandse betaalmiddelen	Voorschot in rekening-courant op onderpand. (incl. beleningen op effecten, goederen, celen (1))	Schatkistpapier, door de Bank overgenomen van de Staat der Nederlanden ingevolge overeenkomst van 26 Februari 1947	Boekvordering op de Staat der Nederlanden ingevolge overeenkomst van 26 Februari 1947	Vorderingen in guldens op vreemde circulatiebanken en soortgelijke instellingen (2)	Bankbiljetten in omloop		Rekening-courant saldo's						Crediteuren in vreemde gelddoort
										Oude uitgiften	Nieuwe uitgifte	's Rijks Schatkist		anderen				
												's Rijks Schatkist	Bijzondere rekening (4)	Saldo's van banken in Nederland (3)	Vrije saldo's van vreemde circulatiebanken en soortgelijke instellingen (4)	Vrije saldo's	Geblokkeerde saldo's	
1947 Jaargemid.	545	—	888	135,9	6,8	157	2.086	1.500	147	2.781	892	19	59	630	40			
1948 Jaargemid.	490	1,8	302	128,—	5,5	151	1.865	1.500	119	2.980	675		60	585	26			
1948 7 Juni	482	—	329	152,2	5,8	149	1.800	1.500	121	2.943	736		52	578	26			
5 Juli	482	—	316	139,6	5,8	151	1.800	1.500	120	2.991	720		45	505	22			
9 Augustus	482	19,—	323	140,5	5,7	144	1.800	1.500	118	3.020	685		39	546	24			
7 September	455	—	304	156,6	5,8	148	1.800	1.500	117	3.064	527		42	620	22			
4 October	455	—	332	103,3	5,4	147	1.800	1.500	115	3.077	393		68	687	23			
8 November	451	—	338	128,5	5,9	142	1.800	1.500	113	3.047	324		80	784	20			
6 December	439	—	340	135,—	6,1	144	1.800	1.500	111	3.072	312		66	791	19			
1949 10 Januari	439	—	290	131,—	6,6	144	1.800	1.500	110	3.085	166	188	43	327	384	5		
7 Februari	439	3,—	247	147,—	6,4	144	1.800	1.500	109	3.010	226	214	40	337	357	4		
7 Maart	439	—	178	149,7	6,2	160	1.800	1.500	108	3.019	191	250	33	345	319	4		
4 April	439	—	130	210,—	5,8	156	1.800	1.500	107	3.016	175	301	33	356	368	4		
9 Mei	439	—	136	167,8	4,8	145	1.800	1.500	80	2.985	93	293	45	366	463	4		
7 Juni	439	—	158	187,5	4,8	146	1.800	1.500	79	2.993	92	293	43	380	525	3		
4 Juli	439	—	194	208,5	4,7	146	1.800	1.500	77	3.016	112	379	83	415	404	3		
8 Augustus	425	12,—	260	178,0	1,2	143	1.800	1.500	76	3.007	447	273	34	407	321	2		

Discontorente { huidige : 2 1/2 pCt. sedert 27 Juni 1941.
vorige : 3 pCt. sedert 29 Augustus 1939

(1) Vóór 3 Januari 1949 luide deze rekening « Beleningen op effecten, goederen en celen ».
(2) Deze rekening, alsmede de overeenstemmende rekening op de passiefzijde : « Vrije saldo's van vreemde circulatiebanken en soortgelijke instellingen », heeft betrekking op de verrichtingen in verband met de monetaire accoorden die wederzijdse betalingen in guldens voorzien.

(3) Met ingang van 3 Januari 1949 werd de rekening « Geblokkeerde saldo's van banken » gedeeltelijk vervangen door de rekening « Saldo's van banken in Nederland » en het overschot opgenomen in de rekening « Vrije saldo's ».

(4) Met ingang van 3 Januari 1949 werden twee nieuwe rekeningen die voorheen in de « Vrije saldo's » begrepen waren afzonderlijk vermeld : « 's Rijks Schatkist, bijzondere rekening » die de tegenwaarde in guldens vertegenwoordigt van de toewijzingen krachtens de Overeenkomst voor Economische Samenwerking en de « Vrije saldo's van vreemde circulatiebanken en soortgelijke instellingen » (zie opmerking 2).

Banque Nationale Suisse

(millioenen Zwitserse franken)

DATUM	Goudvoorraad	Beschikbare tegoeden in het buitenland kunnende dienen tot dekking	Binnenlandse wissels	Voorschotten op onderpand	Binnenlandse correspondenten	Bankbiljetten in omloop	Andere zichtverbintenissen	Dekkingspercentage
1947 Jaargemiddelde.	5.130	113,4	51,9	59,7	16,8	3.950	1.198	101,87
1948 Jaargemiddelde.	5.669	135,7	131,6	59,5	16,8	4.176	1.307	105,86
1948 7 Juni	5.674	108,2	174,—	62,9	9,6	4.090	1.354	106,21
7 Juli	5.660	129,7	178,5	59,5	14,9	4.154	1.421	103,84
7 Augustus	5.577	132,2	142,4	48,8	11,—	4.165	1.278	104,90
7 September	5.628	150,7	75,8	47,8	10,6	4.205	1.241	108,11
7 October	5.753	169,9	94,2	40,7	10,4	4.256	1.341	105,81
6 November	5.755	195,9	80,1	50,8	12,1	4.262	1.361	105,82
7 December	5.804	214,1	97,8	47,2	9,2	4.310	1.394	105,51
1949 7 Januari	5.820	216,9	121,1	47,4	7,4	4.427	1.372	104,10
7 Februari	5.833	257,1	123,1	33,2	6,5	4.224	1.621	104,19
7 Maart	5.849	280,7	119,1	31,3	7,6	4.234	1.652	104,15
7 April	5.912	322,1	127,6	28,9	8,8	4.257	1.689	104,84
7 Mei	5.992	377,4	119,8	28,5	7,2	4.231	1.831	105,09
7 Juni	6.041	373,0	106,1	26,6	8,1	4.223	1.867	105,33
7 Juli	6.004	419,3	119,3	24,3	9,2	4.246	1.895	104,60
6 Augustus	6.121	398,2	85,7	25,5	7,5	4.247	1.959	105,05

Discontorente { huidige : 1 1/2 pCt. sedert 26 November 1936.
vorige : 2 pCt. sedert 9 September 1936.

Federal Reserve Banks

(millioenen \$)

DATUM	Reserves van goudcertificaten			Andere reserves	Nationale overheidsfondsen	Bankbiljetten in omloop (Federal Reserve Notes)	Deposito's (aangesloten banken, Schatkist, enz.)	Dekkingspercentage
	Goudcertificaten	Fonds tot wederinkoop van biljetten (F. R. N.)	Totaal					
1947 Jaargemiddelde	19.313	724	20.037	275	22.284	24.356	18.310	46,9
1948 Jaargemiddelde	21.624	635	22.259	291	21.586	23.966	20.399	50,2
1948 9 Juni	21.465	621	22.086	255	20.349	23.722	19.126	51,5
7 Juli	21.692	616	22.308	224	21.535	23.960	20.303	50,4
4 Augustus	21.792	613	22.405	272	21.378	23.807	20.317	50,8
8 September	21.913	619	22.532	232	21.240	24.128	20.020	51,0
6 October	21.990	633	22.623	252	23.143	24.077	22.046	49,1
10 November	22.195	630	22.825	251	23.144	24.182	22.413	49,0
8 December	22.332	628	22.960	228	23.004	24.238	22.252	49,4
1949 5 Januari	22.345	631	22.976	297	22.919	24.088	22.493	49,3
9 Februari	22.418	623	23.041	357	22.350	23.559	22.203	50,4
9 Maart	22.433	614	23.047	347	21.529	23.528	21.357	51,3
6 April	22.466	609	23.075	303	21.597	23.423	21.531	51,3
4 Mei	22.509	603	23.112	270	20.839	23.332	21.108	52,0
3 Juni	22.569	589	23.158	258	19.594	23.339	19.494	54,1
6 Juli	22.666	588	23.254	254	19.343	23.498	19.140	54,5
10 Augustus	22.757	568	23.325	291	18.606	23.289	18.672	55,6

Discontorente { huidige : 1,50 pCt. sedert 13 Augustus 1948.
vorige : 1,25 pCt. sedert 12 Januari 1948.

Sveriges Riksbank

(millioenen Kr.)

TIJDVAK (jaargemiddelde of einde maand)	Gondvoorraad (1)	Meerwaarde van goud	Zweedse Staatsfondsen en obligaties	Wissels betaalbaar in Zweden en voorschotten in rekening-courant	Vreemde Staatsfondsen, wissels betaalbaar in het buitenland en opdraagbaar tegemoet bij vreemde banken en bankiers	Fondsen ter beschikking van de Dienst der Staatsschuld	Diverse activa	Rekening-courantsaldi				Diverse passiva	Totaal emissierecht (2)	Verhouding in pCt. (3)		
								Bankbiljetten in omloop	Staatsinstellingen	Handelsbanken	Andere depositanten			Totaal	van de metaalvoorraad tot de biljetten	van de metaalvoorraad tot het emissierecht
1947 Jaargemiddelde	401	254	2.150	137	466	86	457	2.660	559	133	72	764	527	3.066	24,61	21,35
1948 Jaargemiddelde	195	123	2.921	110	365	—	629	2.834	645	130	87	862	645	3.196	11,22	9,95
1948 Juni	188	119	3.065	60	320	—	520	2.824	732	44	89	865	584	3.114	10,87	9,86
Juli	178	113	2.859	150	335	—	616	2.784	645	44	75	764	704	3.200	10,46	9,10
Augustus	178	113	3.095	51	349	—	777	2.824	595	149	69	813	925	3.200	10,28	9,08
September	178	113	2.983	100	361	—	805	2.884	616	25	83	724	932	3.200	10,07	9,08
October	177	112	3.132	99	267	—	890	2.935	636	133	107	876	866	3.200	9,87	9,05
November	178	113	3.115	128	331	—	887	2.924	721	172	83	976	851	3.200	9,93	9,07
December	178	113	3.317	155	411	—	627	3.113	679	358	102	1.139	550	3.200	9,32	9,07
1949 Januari	177	112	2.948	173	438	—	589	2.934	728	129	99	956	548	3.200	9,86	9,04
Februari	177	112	3.149	149	419	—	566	2.952	693	269	67	1.029	590	3.200	9,78	9,02
Maart	176	112	2.973	132	391	—	591	2.953	641	93	67	801	621	3.200	9,74	8,99
April	176	111	3.228	95	372	—	518	3.019	563	222	80	865	616	3.200	9,50	8,96
Mei	157	100	3.066	83	432	—	496	2.906	572	147	83	802	626	3.200	8,84	8,03
Juni	157	99	3.240	83	499	—	507	2.996	748	90	91	930	659	3.200	8,54	8,00
Juli	156	99	3.088	82	567	—	458	2.928	608	158	85	851	671	3.500	8,72	7,30
Augustus	156	99	3.204	82	646	—	443	2.980	563	311	69	943	706	3.500	8,54	7,27

Discontorente { huidige : 2 1/2 pCt. sedert 9 Februari 1945.
vorige : 3 pCt. sedert 29 Mei 1941.

- (1) De metaaldekking bestaat uit het gehele goudbezit onverschillig of het in Zweden of in het buitenland berust.
(2) De emissiecijfer is vastgesteld op de metaaldekking plus een bijkomende dekking gevormd door sommige activa-posten. In geval deze bijkomende dekking het cijfer van de gouddekking vermeerderd met 350 miljoen te boven gaat, wordt de dekking vastgesteld op het dubbel van de gouddekking plus 350 miljoen. Dit bedrag werd gebracht op 1.400 miljoen met ingang van de maandstaat van Maart 1947 en op 2.500 miljoen met ingang van deze van Juni 1947; met ingang van de staat van Juli 1948 is het recht van uitgifte vastgesteld op maximum 3.200 miljoen; vervolgens op 3.500 miljoen vanaf de staat van 30 Juli 1949 (wet n° 248 van 28 Mei 1948). De metaaldekking wordt geraamd op basis van de goudprijs van de dag.
(3) Voor het berekenen der verhoudingen wordt de metaaldekking geraamd op basis van de goudprijs van de dag.

Discontovoet der voornaamste circulatiebanken (per 31 Augustus 1949)

	Sedert	pCt.		Sedert	pCt.
België	28 Augustus 1947	3,50 (1)	Nederland	27 Juni 1941	2,50
Bulgarije	27 Juli 1948	3,50	Noorwegen	9 Januari 1946	2,50
Denemarken	15 Januari 1946	3,50	Oostenrijk	10 Juli 1935	3,50
Duitsland	14 Juli 1949	4,—	Polen	1 Augustus 1947	6,—
Finland	1 Juli 1949	5,75	Portugal	12 Januari 1944	2,50
Frankrijk	30 September 1948	3,—	Roemenië	25 Maart 1948	5,— (2)
Griekenland	12 Juli 1948	12,—	Spanje	22 Maart 1949	4,—
Groot-Brittannië	26 October 1939	2,—	Tsjechoslowakije	28 October 1945	2,50
Hongarije	1 November 1947	5,—	Turkije	1 Juli 1938	4,—
Ierland	23 November 1943	2,50	Verenigde Staten (Federal Reserve Bank of New-York)	13 Augustus 1948	1,50
Italië	9 April 1949	4,50	Zweden	9 Februari 1945	2,50
Joegoslavië	20 Augustus 1948	1,— tot 3,—	Zwitserland	26 November 1936	1,50

- (1) Disconto der bij een bank gedomicilieerde accepten en warrants. Voor de andere discontovoeten, zie tabel 2.
(2) Landbouwdisconto 3 pCt.

III — BANK VOOR INTERNATIONALE BETALINGEN, TE BAZEL

Staten in duizenden Zwitserse goudfranken

[eenheden van 0,29032258... g. fijn goud (art. 5 der statuten)]

	31 Mei 1949		30 Juni 1949		31 Juli 1949			31 Mei 1949		30 Juni 1949		31 Juli 1949		
ACTIVA								PASSIVA						
		%		%		%			%		%		%	
I. Gouden baren en -munten...	169.766	24,6	168.838	24,2	182.828	25,1	I. Kapitaal:							
II. Kasmiddelen :							Geautoriseerd en geëmitteerd kapitaal : 200.000 aandelen van 2.500 Zwitserse goudfranken ieder	500.000		500.000		500.000		
In de Bank en in rekening-courant bij andere Banken.	20.388	3,0	30.385	4,3	26.159	3,6	Aandelen met 25 pCt. volgestort ..	125.000	18,1	125.000	17,9	125.000	17,2	
III. Rentegevende call-gelden.....	7.357	1,1	4.334	0,6	4.024	0,6	II. Reserves :							
IV. Herdiscontopapier :							1. Wettelijke Reserve	6.527		6.527		6.527		
1. Handelswissels en bankaccepten	11.218	1,6	12.153	1,7	10.740	1,5	2. Algemeen Resorvfonds	13.343		13.343		13.343		
2. Schatkistpapier	8.713	1,3	8.709	1,2	10.128	1,4		19.870	2,9	19.870	2,9	19.870	2,7	
	19.931		20.862		20.868		III. Kortlopende en dadelijk opvraagbare deposito's (goud) :							
V. Diverse wissels die op aanvraag kunnen mobiel gemaakt worden.	—	—	—	—	109.705	15,1	1. Op ten hoogste 3 maanden ...	244	0,0	244	0,0	244	0,0	
VI. Rentegevende termijngelden :							2. Dadelijk opvraagbaar	17.055	2,5	13.174	1,9	13.129	1,8	
1. Op ten hoogste 3 maanden ...	14.247	2,1	11.623	1,7	11.641	1,6		17.299		13.418		13.373		
2. Van 3 tot 6 maanden	1.199	0,2	6.162	0,9	12.328	1,7	IV. Kortlopende en dadelijk opvraagbare deposito's :							
3. Van 9 tot 12 maanden	2.840	0,4	4.265	0,6	5.693	0,8	(diverse munten)							
4. Op meer dan één jaar	358	0,0	359	0,1	361	0,0	1. Circulatiebanken voor eigen rekening :							
	18.644		22.409		30.023		a) Van 3 tot 6 maanden ...	3.053	0,4	10.757	1,5	18.441	2,5	
VII. Effecten en diverse beleggingen							b) Op ten hoogste 3 maanden ..	100.710	14,6	117.405	16,8	130.919	18,0	
1. Schatkistpapier :							c) Dadelijk opvraagbaar	85.874	12,4	72.794	10,4	80.350	11,0	
a) Op ten hoogste 3 maanden ..	10.411	1,5	—	—	—	—		189.637		200.956		229.710		
b) Van 6 tot 9 maanden	—	—	1.091	0,2	1.092	0,1	2. Circulatiebanken voor rekening van andere depositanten :							
c) Van 9 tot 12 maanden	1.088	0,1	—	—	—	—	Dadelijk opvraagbaar	623	0,1	571	0,1	582	0,1	
2. Andere wissels en diverse beleggingen :							3. Andere depositanten :							
a) Op ten hoogste 3 maanden ..	140.543	20,3	147.478	21,1	49.717	6,8	a) Op ten hoogste 3 maanden ..	231	0,0	231	0,0	231	0,0	
b) Met meer dan één jaar looptijd	3.708	0,5	4.137	0,6	4.454	0,6	b) Dadelijk opvraagbaar	529	0,1	525	0,1	516	0,1	
	155.750		152.706		55.263		V. Diverse	760		756		747		
VIII. Diverse activa	1.948	0,3	2.034	0,3	1.968	0,3		7.437	1,1	7.839	1,1	8.398	1,2	
Uitvoering van de accoorden van Den Haag van 1930 :							VI. Fonds voor eventuele lasten ...	101.449	14,7	101.449	14,5	101.449	13,9	
In Duitsland belegde gelden :							Uitvoering van de accoorden van Den Haag van 1930 :							
1. Vorderingen op de Reichsbank en de Golddiskontbank; wissels van de Golddiskontbank; en van het bestuur der Spoorwegen en bons van het bestuur van het Postwezen (vervallen).....	221.019		221.019		221.019		Deposito's op lange termijn :							
Schatkistwissels en -bons van de 2. Duitse Regering (vervallen)...	76.181		76.181		76.181		1. Deposito's van de Regeringen schuldeisers op rekening van de Annuïteitentrust	152.606		152.606		152.606		
	297.200	43,0	297.200	42,5	297.200	40,8	2. Deposite van de Duitse Regering	76.303		76.303		76.303		
	690.984	100,0	698.768	100,0	728.038	100,0		228.909	33,1	228.909	32,8	228.909	31,5	
Totaal activa...							Totaal passiva...	690.984	100,0	698.768	100,0	728.038	100,0	

Herdiscontopapier met rugtekening van de Bank en verstrekte waarborgen 2.839

Nota: In deze staten zijn niet inbegrepen het *earmarked* goud van Circulatiebanken en de fondsen aangehouden voor de Dienst der Internationale Leningen, waarvan de Bank voor Internationale Betalingen mandataris, trustee of fiscaal agent is.

INHOUDSTAFEL

De gegevens vergezeld van het letterteken « v » zijn als voorlopig te beschouwen)

DOORLOPENDE MAANDSTATISTIEKEN

	Tab.		Tab.
GELDMARKT.		PRODUCTIE	
I — Rentetarief voor disconto en be- ningen	2	I — Steenkolenmijnen en metaalbedrijven	55
II — Rentestanden voor bankdeposito's en tegoed ter Algemene Spaar- en Lijfrentekas	4	II — Textielnijverheid	56
VALUTAMARKT EN MARKT DER EDELE META- LEN		III — Diverse producties	56
I — Notering der edele metalen	9	IV — Electriciteit	58
II — Officiële wisselkoersen	10	V — Gas	59
KAPITAALMARKT		VERBRUIK	
I — Noteringen van enkele overheids- fondsen	14	I — Verbruiksindexcijfers	65
II — Maandindexcijfers der noteringen ter Beurze van Brussel en Antwerpen	15	II — Tabakverbruik	66
III — Omzetten ter Beurze van Brussel ..	15	III — Slachtingen in de 12 voornaamste slachthuizen van het land	67
IV — Notering en rendement van de voor- naamste obligatietypen	16	VERVOER	
V — Emissies van de Belgische en Congo- lese nijverheids- en handelsven- nootschappen	17	I — Bedrijvigheid van de Nationale Maat- schappij van Belgische Spoorwegen	70
Retrospectief overzicht		a) bedrijfsontvangsten en -uit- gaven	
Detail der emissies :		b) wagens aan de nijverheid ge- leverd	
Mei 1949		c) verkeer :	
Ingedeeld naar de belangrijk- heid van het kapitaal		1° algemeen spoorverkeer	
VI — Leningen uitgegeven door de Over- heid	18	2° zware goederen :	
VII — Bankoperaties van het Gemeente- krediet	19	A) gezamenlijk verkeer	
VIII — Hypotheekinschrijvingen	20	B) binnenlands verkeer	
RIJKSFINANCIEN		II — Bedrijvigheid van de Nationale Maat- schappij van Buurtspoorwegen ..	70
Opbrengst van de belastingen	26	III — Havenverkeer	71
INKOMEN EN SPAREN		a) Antwerpen	
I — Rendement der Belgische naamloze vennootschappen	30	b) Gent	
Betaalbaar gestelde dividenden en obligatiecoupons :		IV — Algemene beweging der binnenscheep- vaart	72
Juni 1949		BUITENLANDSE HANDEL	
Retrospectief overzicht		Samenvatting aangenomen door de over- eenkomst van Brussel	75
II — Algemene Spaar- en Lijfrentekas	31	WERKLOOSHEID	
a) Inlagen op particuliere spaar- boekjes		I — Gehele en gedeeltelijke werkloosheid	81
b) Stortingen ingeschreven op de rekeningen der aangeslotenen bij de Lijfrentekas		II — Indeling der gecontroleerde werk- lozen per provincie	81
III — Kwartaalindexcijfers der lonen	32	III — Indeling der ingeschreven geheel werklozen naar beroepsgroep	81
LOOP DER ZAKEN		BANKSTATISTIEKEN	
I — Verrekenkamers	35	I — België en Belgisch-Congo : Staten der Belgische banken	85
a) Debetverrichtingen		Nationale Bank van België :	
b) Detailgegevens over het ver- loop der verrekeningen te Brussel		Weekstaten	85
II — Postchèque- en giroverkeer	36	Banque du Congo Belge : Maandstaten	85
PRIJZEN		II — Buitenlandse emissiebanken : Staten	86
a) Indexcijfers der groothandelsprijzen in België	45	Banque de France	
b) Indexcijfers der groothandelsprijzen in het buitenland	45	Bank of England	
c) Indexcijfers der kleinhandelsprijzen in België	46	Nederlandsche Bank	
		Banque Nationale Suisse	
		Federal Reserve Banks	
		Sveriges Riksbank	
		Discontovoet van de voornaamste circulatiebanken	
		III — Bank voor Internationale Betalingen, te Bazel	87

Abonnementsprijs per jaargang { *fr* 250 voor België.
  { *fr* 300 voor het buitenland.

De betaling moet vooraf geschieden door overmaking op postgironummer 500 der Nationale Bank van België, of op de in haar boeken geopende rekening-courant onder de rubriek « Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting ».

De abonneuten worden verzocht op te geven welke uitgave zij wenssen te ontvangen : de Nederlandse of de Franse.

— Voorh. Drukkerijgest. —
TH. DEWARICHET
J., M., G. en L. Dewarichet,
— broeders en zusters, —
maatsch. onder één firma
16, Wilde - Woudstraat, 16
B R U S S E L

25934